

รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุซฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุซนญ์บัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน"

ของ ฌอนนงค์ ชูรา

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราษฎ์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ดร.ผดุงชัย ภูัพพัฒน์)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้วิจัย	ชนอนงค์ ชูรา
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิรพร เขาวนชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566
คำสำคัญ	รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ, แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ, ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ประกอบด้วย ขั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสังเคราะห์เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการศึกษารองเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ประกอบด้วย ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการระดมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความ

เป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7
องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของ
รูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความ
ร่วมมือ องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 6
กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่าย
ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Title	COOPERATIVE NETWORK MANAGEMENT MODEL TO PROMOTE LIFE SKILLS OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION
Author	Sana-anong Choorā
Advisor	Associate Professor Thirasak Uppamaithichai, Ed.D
Co-Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D Assistant Professor Nattakan Prechanban, Ph.D.
Academic Paper	Ed.D. Dissertation in Educational Administration - (Type 2.1), Naresuan University, 2023
Keywords	Cooperative network management model, Guidelines for cooperation network management, Life skills of primary school students

ABSTRACT

This research aims to develop a cooperative network management model to promote the life skills of primary school students under the Office of the Basic Education Commission. The research method is divided into three steps: Step 1: Study of the components and management guidelines of the cooperative network to promote life skills of primary school students under the Office of Basic Education Commission, divided into 3 sub-steps, consisting of: Section 1.1: Study of administrative components of a cooperative network to promote the life skills of primary school students under the Office of the Basic Education Commission from a synthesis of documents, theories, and related research. Section 1.2: Study of Guidelines for cooperative network management to promote the life skills of primary school students under the Office of the Basic Education Commission by studying best practices schools. Section 1.3: Study of Guidelines for Cooperative Network Management to promote the life skills of primary school students Under the Office of Basic Education Commission from interviews with experts. Step 2: creating a cooperative network management model to promote the life skills of primary school students under the Office of the Basic Education Commission, consisting of two sub-

steps: Section 2.1: Drafting a cooperative network management model to promote the life skills of primary school students under the Office of the Basic Education Commission. Section 2.2 examining the draft model for cooperative network management to promote lifeskills of primary school students under the Office of the Basic Education Commission with a multi-disciplinary discussion meeting to find consensus, totaling 9 people. Step 3: evaluating the feasibility and usefulness of cooperative network management model to promote the life skills of primary school students under the Office of the Basic Education Commission by educational institution administrators of the primary school under the Office of the Basic Education Commission.

The results of the research found that the cooperative network management model to promote the life skills of primary school students under the Office of the Basic Education Commission, there are seven components: component 1: principles of the model, component 2: purpose of the model, component 3: cooperation network agencies, component 4: scope of cooperation, component 5: providing resources for the cooperation network, component 6: cooperation network management process, and component 7: life skills of primary school students. The feasibility and usefulness of the model. Overall, it is at the highest level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้จากความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ามาเป็นทีปรึกษา พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา งานวิจัยด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความกรุณาตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้สัมภาษณ์ และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เข้าศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีของโรงเรียน รวมทั้งขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ ในการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ

ขอขอบพระคุณคณะครูโรงเรียนบ้านหนองปรือ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผู้เป็นกัลยาณมิตรที่ดีที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และสนับสนุนการเรียนในครั้งนี้เป็นอย่างดี

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดและครอบครัว ที่ให้การสนับสนุน ทางด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา และเป็นแรงผลักดันสำคัญให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ อย่างดีด้วยความรักและกำลังใจ

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแต่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของ ประเทศไทยและผู้สนใจบ้างไม่มากก็น้อย

ชณอนงค์ ชูรา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	18
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา.....	42
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	82

กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	93
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	95
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	97
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน .	105
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	110
บทที่ 4 ผลการวิจัย	115
ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	116
ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	160
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร เครือข่าย ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	220
บทที่ 5 บทสรุป	234
สรุปผลการวิจัย.....	236
อภิปรายผลการวิจัย	240
ข้อเสนอแนะ	247

บรรณานุกรม.....	248
ภาคผนวก.....	257
ประวัติผู้วิจัย.....	406

สารบัญตาราง

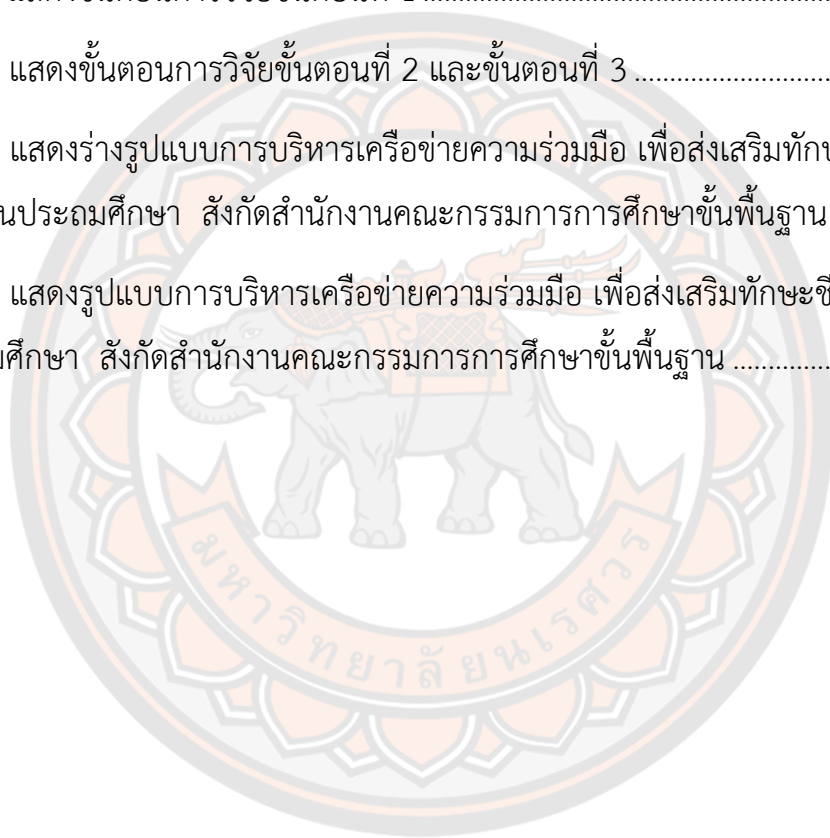
	หน้า
ตาราง 1 ประเภทของเครือข่าย.....	27
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ.....	32
ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ.....	40
ตาราง 4 ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) สำหรับช่วงวัยเรียน.....	48
ตาราง 5 แสดงองค์ประกอบทักษะชีวิต.....	54
ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา.....	66
ตาราง 7 แสดงการสังเคราะห์ขอบข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา..	75
ตาราง 8 แสดงกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์ โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice).....	101
ตาราง 9 แสดงกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	105
ตาราง 10 แสดงสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่างตามสัดส่วนขนาดโรงเรียน ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง.....	111
ตาราง 11 แสดงผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	116
ตาราง 12 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice).....	119
ตาราง 13 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	129

ตาราง 14 แสดงการสังเคราะห์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสถานศึกษา ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และผู้ทรงคุณวุฒิ.....	139
ตาราง 15 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมในหลักสูตร	168
ตาราง 16 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	170
ตาราง 17 แสดงผลค่าเฉลี่ยของผู้ทรงคุณวุฒิในการหาฉันทมติจากพหุลักษณะ ร่างรูปแบบ การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 1.....	178
ตาราง 18 แสดงผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการหาฉันทมติจากพหุลักษณะ ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 1.....	188
ตาราง 19 แสดงผลค่าเฉลี่ยการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการหาฉันทมติจากพหุลักษณะ ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2.....	200
ตาราง 20 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมในหลักสูตร	211
ตาราง 21 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	213
ตาราง 22 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	221
ตาราง 23 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวม	222
ตาราง 24 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ 224	

ตาราง 25 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการ บริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	225
ตาราง 26 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการ บริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความ ร่วมมือ	226
ตาราง 27 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการ บริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ	228
ตาราง 28 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการ บริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากร เครือข่ายความร่วมมือ	229
ตาราง 29 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการ บริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 6 กระบวนการบริหาร เครือข่ายความร่วมมือ	230
ตาราง 30 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการ บริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา	232

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิต และการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหา.....	46
ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	94
ภาพ 3 แสดงขั้นตอนการวิจัยขั้นตอนที่ 1	95
ภาพ 4 แสดงขั้นตอนการวิจัยขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3	96
ภาพ 5 แสดงร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	161
ภาพ 6 แสดงรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	204

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ของโลกศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบต่อให้หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนเรื่องราวต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี หรือแม้แต่การศึกษา ที่ต้องมีการปรับตัวอย่างมาก เพื่อเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร (Population Disruption) ความหลากหลายของคนต่างช่วงวัยและยุคสมัย (Generation Disruption) การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยี (Technology Disruption) การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างอาชีพ และลักษณะการทำงาน (Career Disruption) และการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ (Learning Disruption) (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566, น.1) จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กในวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางกระแสเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาต่อของบุตรหลาน ตลอดจนการเผชิญสิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ รอบตัว ก่อให้เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างมาก ทั้งปัญหาการปรับตัวปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหายาเสพติด ปัญหาทางเพศ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนที่มีทักษะชีวิตต่ำ ขาดภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดี เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และมีความขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ครุจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียนมี ทักษะชีวิต เป็นภูมิคุ้มกัน ให้รอดพ้นจากการครอบงำความคิดของสื่อเทคโนโลยี และตั้งรับต่อการก้าวรุกทางสังคมอย่างรู้เท่าทัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น.1)

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน ได้ถูกบัญญัติแนวคิดสำคัญไว้ในมาตรา 54 วรรคสอง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ทุกระดับ ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้ระบุถึงการมีส่วนร่วมไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง

และมีคุณภาพโดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ (1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา และ (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาก็ได้ให้ความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยมีประเด็นปฏิรูปที่สำคัญ คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเพื่อการจัดการศึกษาด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2564, น.2-4) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษาได้กำหนดให้การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้ ยังได้กำหนดหลักการในการให้การศึกษาของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในฐานะผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาจากกระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอดในเรื่อง 1. เนื้อหาสาระและกิจกรรม 2.ทักษะและกระบวนการศึกษา 3. การฝึกปฏิบัติ และได้เรียนรู้จากประสบการณ์ 4. ปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม 5. บรรยากาศสภาพแวดล้อมและสื่อการเรียน 6. การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560, น. 67 – 68)

เครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ทั้งนี้ เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเครือข่าย ที่เกิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผน กำหนดแนวทางในทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้เน้นให้สังคมมีส่วนร่วม ทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง หรือโดยอ้อมทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้ามา มีบทบาทชี้แนะ ชี้นำ กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาร่วมกันเพื่อให้เกิดระบบการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะเป็นการรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหารเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่จะเป็นเครือข่ายความร่วมมือ มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมโดยให้เกิดรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษาและกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือที่มีความเข้มแข็ง มีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาการพัฒนา รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงต้องประกอบด้วย หลักการร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานหลายภาคส่วน

การเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างกลุ่มบุคคล หรือกลุ่มเครือข่ายที่มีบริบทของสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกันและพื้นที่ที่จัดตั้งของสถานศึกษาอยู่ในบริเวณเดียวกัน เกิดปัญหาที่มีลักษณะคล้ายกัน รวมทั้งความต้องการที่มีความคล้ายคลึงกัน จึงมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน การรวมตัวกันในการแก้ปัญหาต่างๆ ทางการศึกษา ทั้งยังจะช่วยกันสนับสนุนส่งเสริมซึ่งกันและกันให้มีความเข้มแข็งของการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในลักษณะของกลุ่มเครือข่ายมาร่วมมือกัน หรือกลุ่มเครือข่ายที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา หรือการจัดการศึกษาที่มีการรวมกลุ่มของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เป็นระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการ หรือช่วยเหลือกันโดยคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา ตามบริบทของสถานศึกษาที่ใกล้เคียงกันเพื่อช่วยเหลือดูแล สนับสนุน ส่งเสริม กัน โดยทั้งนี้ อาจมีภาคส่วนอื่นๆ ที่เข้ามามีส่วนในการพัฒนาส่งเสริมสถานศึกษาในท้องถิ่นของตนเอง ร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาในชุมชน เข้าใจ เข้าถึงโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม และมีส่วนในการสร้างเป้าหมายแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกันโดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดความยั่งยืน โดยการบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด เป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาที่กำหนดไว้ในสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายหลัก วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์นั้น จะเน้นให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2574 กับทิศทางที่จะพัฒนาการศึกษาในมิติต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงระบบบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องทั้งด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559, น. ก)

จากสภาพของสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีความล้ำสมัยของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลต่อความรวดเร็วในการรับข้อมูลและการสื่อสาร ทำให้สังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมตลอดจนความคิดและความเชื่อของคน ในสังคมจำเป็นต้องตั้งรับกับการมีวิถีชีวิตยุคใหม่ อย่างมีวิจาร์ณญาณด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากระยะนี้เอง ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาต่อของบุตรหลาน ประกอบกับการเผชิญกับสิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ รอบตัว ก่อให้เกิดปัญหาต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก จากทั้งกระแสข่าวในสังคมทั้งปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาด้านอารมณ์ และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาที่มาจากสิ่งยั่วยุ เช่น ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาจากพฤติกรรมทางเพศ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ไข หรือเตรียม

การปกป้องหรือสร้างภูมิคุ้มกันโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไม่มีภูมิคุ้มกันทางสังคม และทักษะชีวิต ส่งผลให้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และมักจะมีชีวิตที่ขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นภาระ ในสังคมในอนาคตได้ ดังนั้น โรงเรียนและครูจึงมีความสำคัญต่อการสร้างภูมิคุ้มกัน หรือพัฒนาทักษะชีวิต ในเด็กนักเรียน ทั้งนี้ โดยการจัดกิจกรรมในโรงเรียนและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกัน ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ตั้งรับต่อการก้าวรุกรุกทางสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน (องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และคณะ. 2559, น.15)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ให้ผู้เรียน เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การมีทักษะชีวิตตามความคาดหวังของหลักสูตรตามช่วงวัย ในแต่ละชั้นปี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตให้เกิด กับผู้เรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ประกอบของทักษะชีวิต ที่สำคัญ ที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ คือ 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์ และความเครียด และ 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทัน กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านความสามารถ และทักษะตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีภูมิคุ้มกันการดำเนินชีวิต ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เปลี่ยนแปลงและท้าทาย ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิดและการตัดสินใจที่เหมาะสม จึงจะสามารถ อยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข จึงกำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิต ให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้วยการจัดการเรียนการสอนทักษะชีวิตบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ เอกลักษณ์ พิมพ์รอด (2564) ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนในสังคมไทยปัจจุบันที่ทวี ความรุนแรงและมีความซับซ้อน การศึกษาแนวทางการป้องกันปัญหาที่ถือได้ว่าเป็นภัยคุกคาม ที่อาจเกิดขึ้นต่อสวัสดิภาพของเด็กนักเรียน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการร่วมกันของทุกภาคส่วน

และโรงเรียนเป็นสถานที่ ที่นักเรียนใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียนในแต่ละวัน อีกทั้งการสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน การปลูกฝังกระบวนการคิดผ่านกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะชีวิต ในการป้องกันตัวเองจากปัญหาที่ถือได้ว่าเป็นภัยคุกคาม จึงเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังให้เกิดขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือที่จะเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษา โดยที่มีหลักความรับผิดชอบและหลักการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ โดยที่กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้ เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเครือข่าย ที่เกิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผน กำหนดแนวทางในทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้เน้นให้สังคมมีส่วนร่วม ทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง หรือโดยอ้อมทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ ได้เข้ามา มีบทบาทชี้แนะชี้ นำ กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาร่วมกันเพื่อให้เกิดระบบการทำงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะเป็นการรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกัน ของผู้บริหารเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่จะเป็นเครือข่ายความร่วมมือ มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมโดยให้เกิดรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษาและกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือที่มีความเข้มแข็ง มีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาการพัฒนา รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. องค์กรประกอบและแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีลักษณะอย่างไร
3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ในการนำไปใช้เพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์เฉพาะ มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารโรงเรียน นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและนำไปสู่การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เป็นข้อมูลสำหรับโรงเรียน สามารถนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นแนวทาง ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ตอบสนองกับความต้องการของชุมชนมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์เอกสาร

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย โดยการศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ
- 1.2 ขอบข่ายความร่วมมือ
- 1.3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ
- 1.4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
- 1.5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

2. ประเด็นที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีบริบทของโรงเรียนดังนี้

- 1.1 โรงเรียนที่มีผลการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
- 1.2 โรงเรียนที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่าของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC AWARDS)
- 1.3 โรงเรียนที่มีครูผู้สอนได้รับรางวัลครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาและหรือมีความรู้ความสามารถที่เชี่ยวชาญทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ด้านทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ดังนี้

1. เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาระดับนโยบาย จำนวน 1 คน
2. เป็นหรือเคยเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา มีผลงานและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบด้านทักษะชีวิต จำนวน 4 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาองค์ประกอบเครือข่ายความร่วมมือ และแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข จัดทำเป็นร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การนำร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้วิธีการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi Attribute Consensus Reaching : MACR)

2. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา และหรือมีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้วิธีการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi Attribute Consensus Reaching : MACR) จำแนกเป็น 3 กลุ่ม จำนวน 9 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนในระดับอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต มีตำแหน่งทางวิชาการ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานทางวิชาการ ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารการศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ที่รับผิดชอบงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ดูแลนโยบาย และการส่งเสริมทักษะชีวิตในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 3 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต มีผลงานและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบทักษะชีวิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบดังกล่าว

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 2,104 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 327 คน โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 43) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 9 จังหวัด จากนั้นใช้วิธีการจับฉลากโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 หลักการของรูปแบบ หมายถึง การนำหลักการบริหาร ทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรม และมีเป้าหมายที่ชัดเจน

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หมายถึง ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดทักษะชีวิตกับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง บุคคล หน่วยงาน ที่มาร่วมกันดำเนินงาน การจัดกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลร่วมกัน

1.4 ขอบข่ายความร่วมมือ หมายถึง การกำหนดภารกิจ บทบาท หน้าที่ กลไก ความรับผิดชอบของเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 2 ประเด็น คือ

1.4.1 การจัดกิจกรรมในหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ที่มีอยู่ในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มีชั่วโมงเรียน และตัวชี้วัดในการวัดผลการเรียนชัดเจนเมื่อจบปีการศึกษา

1.4.2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมพิเศษ หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากหลักสูตรปกติ ที่ไม่มีอยู่ในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

1.5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การรวบรวม จัดหา ประสานความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ

1.5.1 ทรัพยากรบุคคล หมายถึง บุคคล วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธรภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

1.5.2 ทรัพยากรการเงิน หมายถึง เงินงบประมาณ เงินบริจาค เงินบำรุงการศึกษา เงินที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งอื่น เงินกองทุนสถานศึกษา เงินรายได้อื่นๆ มาใช้สนับสนุนโครงการ

เพื่อจัดกิจกรรมในหลักสูตร และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา

1.5.3 ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ อำนวยความสะดวก เพื่อจัดกิจกรรมในหลักสูตร และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

1.6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 6 ประเด็น คือ

1.6.1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ความสำเร็จการกำหนดทางเลือก การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น การกำหนดแผนงาน โครงการแนวทางการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.6.2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การติดต่อสื่อสาร ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ระหว่างหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างความสัมพันธ์เพื่อประสานและแสวงหาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ในปฏิบัติงานและดำเนินกิจกรรมที่ต้องกระทำร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายเครือข่ายความร่วมมือ สอดคล้องกับนโยบาย และเป็นกลไกในการประสานการดำเนินงาน ทุกขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินงาน ไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การกำหนด โครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะทำงาน การแบ่งส่วนงาน การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประประสพการณ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลากรและงาน ในการกำหนดแผนงาน เป้าหมายการดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือ

1.6.4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การดำเนินการตามวิธีการ หรือแนวทางที่กำหนด การร่วมจัดกิจกรรม การมีส่วนร่วมภายใต้การกำหนดรายละเอียดความร่วมมือ จะต้องมีการปฏิบัติตามแผนงาน มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตลอดจนปัจจัยสนับสนุน ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ให้ประสบผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.6.5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การตรวจสอบ ผลการดำเนินงานการบริหารเครือข่ายความร่วมมือให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ได้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ทำให้ทราบถึงผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคของเครือข่ายความร่วมมือ

ซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ตลอดจนแนวทางแก้ไขสำหรับนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในครั้งต่อไป

1.6.6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ หลังจากได้ทำการตรวจสอบ ประเมินผลแล้ว ถ้าพบข้อบกพร่องให้กำหนดแนวทางวิธีการปรับปรุงให้เหมาะสม หาแนวทางแก้ไข ปัญหาและปรับปรุงงานให้บรรลุตามเป้าหมาย รวมถึงรายงานผลการดำเนินการบริหารเครือข่าย ความร่วมมือ ให้กับหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือรับทราบ ผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การปฏิบัติงานครั้งต่อไป

1.7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หมายถึง คุณลักษณะหรือความสามารถเชิงสังคมจิตวิทยา ของบุคคลในการนำกระบวนการต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือในสภาพสังคมปัจจุบันของนักเรียน ประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ทักษะ ดังนี้

1.7.1 ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการคิด คิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความคิดแปลกใหม่ มีการตั้งเป้าหมาย การวางแผนและการดำเนินการ ใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด สามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว รวมถึงการวิเคราะห์ เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง ได้

1.7.2 ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ การคาดคะเน ความเสี่ยงและการประเมินสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ ซับซ้อน รวมถึงการเลือกแนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.7.3 ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม การแต่งกายตามมารยาททางสังคม การป้องกันตนเองจากโรคร้าย การรักษาความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ รู้จักดูแลความปลอดภัยส่วนบุคคล ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้ มีความรับผิดชอบต่อการทำงานและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม

1.7.4 ทักษะการตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการ รู้ความถนัด รู้ความสามารถ รู้จุดเด่นจุดด้อย การยอมรับ การเห็นคุณค่า

การรู้จักตนเอง ภาควุฒิใจในตนเองและผู้อื่น มีความเข้าใจถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีเป้าหมายในชีวิต การเคารพสิทธิ การยอมรับในความแตกต่างทางกาย ความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึกระหว่างตนเองและผู้อื่น รู้จักมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก มีความเชื่อมั่นรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

1.7.5 ทักษะทางอารมณ์และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเอง รับรู้ถึงสาเหตุและรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด มีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้ มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย รู้จักสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง มีความสามารถในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี พร้อมเสนอทางออกของข้อขัดแย้งโดยใช้วิธีเชิงบวก บนพื้นฐานของเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

1.7.6 ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยงได้

2. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ โรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ขอบข่ายความร่วมมือ การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ และทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

4. ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีต่อรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ว่าสามารถนำรูปแบบฯ ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีต่อการนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และเหมาะสมกับสภาพบริบท ยอมรับและนำไปปฏิบัติได้

6. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีต่อ รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่ามีประโยชน์ในการนำไปใช้พัฒนาคุณภาพของนักเรียน และประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมได้

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวม สัเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
 - 1.1 ความหมายการบริหาร
 - 1.2 ความหมายการบริหารการศึกษา
 - 1.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วม
2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ
 - 2.1 ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือ
 - 2.2 หลักการของเครือข่ายความร่วมมือ
 - 2.3 ประเภทและรูปแบบของเครือข่ายความร่วมมือ
 - 2.4 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ
 - 2.5 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
3. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
 - 3.1 ความหมายของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
 - 3.2 ความสำคัญของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
 - 3.3 องค์ประกอบของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
 - 3.4 ขอบข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
4. รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
 - 4.1 ความหมายของรูปแบบ
 - 4.2 ประเภทของรูปแบบ
 - 4.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
 - 4.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี
 - 4.5 การพัฒนารูปแบบ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ

- 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

1. ความหมายการบริหาร

อำนาจ มีราคา (2566) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อให้บุคคลหลายคนเข้ามาร่วมกันทำงานโดยใช้ทักษะการบริหารที่ใช้ศาสตร์และศิลป์มาประกอบการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ไชยา ภาวะบุตร (2565, น.42) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การที่บุคลากร หรือกลุ่มของบุคลากรร่วมกันดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอิชัย และคณะ (2563, น.29) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่มผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหารยังเป็นทั้งศาสตร์ที่มีวิทยาการสามารถเรียนรู้ได้ และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติ การประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อมาใช้ในการบริหาร

ทรงพล เจริญคำ (2562, น.2) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ผู้บริหาร บุคลากร และพนักงานร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ในการปฏิบัติงานโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ ทรัพยากร บุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ และเทคโนโลยีร่วมสมัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร อย่างมีประสิทธิภาพ

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, น.17) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติงานกับคนโดยคน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์กร

สัมมา ธนินัย (2560, น.37) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยอาศัยกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

Drucker (2001) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำให้มนุษย์สามารถทำงานร่วมกันได้ โดยดึงเอาจุดเด่นและลดจุดอ่อนของแต่ละคนที่มีอยู่ในการทำงาน การบริหารจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการดำเนินการขององค์กร

Hersey, Blanchard, & Johnson (2001) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหารได้แก่เครื่องมือต่างๆ งบประมาณ และเทคโนโลยี เพื่อที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

Good (1993) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาที่มุ่งทิศทางการควบคุม และการจัดการทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติงาน โดยมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือหมู่คณะ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและบริหารจัดการงานต่างๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัยความร่วมมือในการดำเนินงาน พร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่างๆ งบประมาณ ทรัพยากร และเทคโนโลยี รวมไปถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ต้องยึดถือร่วมกันเพื่อนำองค์กร หรือสถาบันให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันตามที่กำหนดไว้

2. ความหมายการบริหารการศึกษา

ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย และคณะ (2563, น.30) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดีที่หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียน การสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการ หรือทำการสอน ในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย

ทรงพล เจริญคำ (2562, น.3) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษานำทรัพยากรคน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) มาใช้บนพื้นฐานความเชื่อ วัฒนธรรมองค์กร บรรทัดฐานขององค์กร โดยใช้ภาวะผู้นำ เทคนิคการบริหารทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้การบริหารปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สัมมา ธนินิธย์ (2560, น.93) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และมีการสั่งการ ควบคุม และจัดการ เพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ ผลผลิตหรือผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุด และบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้

อมรชัย ตันติเมธ (2557) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาเสริมสร้างสมาชิกของสังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม ตลอดจนค่านิยมให้ตรงกับความต้องการของสังคม สามารถเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา ทั้งที่เป็นระบบแบบแผนและไม่เป็นระบบแบบแผน เพื่อพัฒนาเสริมสร้างให้เด็กเยาวชนมีคุณภาพ ซึ่งจะต้องมีกระบวนการที่จะนำพาให้การบริหารทางการศึกษามีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารจะต้องมีทั้งกระบวนการ กิจกรรม และเทคนิควิธีการที่จะนำมาประยุกต์

ศาสตร์และศิลป์ทางการบริหารการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตรงตามความต้องการของสังคมในทุกด้าน

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ทรงพล เจริญคำ (2562, น.24) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหลายคนเข้าไปร่วมในการดำเนินงานในด้านการกำหนดแนวทางปฏิบัติงาน กระบวนการตัดสินใจ และกระบวนการต่างๆ ในองค์กร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

จรุณี เก้าเอี้ยน (2557, น. 229) ได้กล่าวว่า การบริหารในปัจจุบันหรือจะเรียกการบริหารสมัยใหม่ มีการนำแนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์ด้วยการบริหารและการตัดสินใจ โดยการให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการบริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกเกี่ยวข้องกับผูกพันกับงานหรือองค์กร สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้ร่วมงานมีโอกาสได้ใช้ความสามารถและทักษะในการทำงานร่วมกัน ทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้น ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นกระบวนการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ
2. เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของบุคคล
3. ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาของการบริหาร
4. ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา
5. ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญในองค์กร

นอกจากนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความจำเป็นต่อการบริหารงานเพราะ

1. ความเป็นประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ ความสำเร็จของเป้าหมาย มีความสัมพันธ์กับความเหมาะสมและความสำเร็จของเป้าหมาย ส่วนความสำเร็จของเป้าหมายมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายและความสำเร็จของเป้าหมาย

2. ทำให้พฤติกรรมของบุคคลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร การให้ออกาสบุคคลในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สามารถควบคุมการทำงานของพวกเขาเองในการความสามารถและสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นได้

3. ช่วยสร้างแรงจูงใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมสนองความต้องการทางจิตใจตามทฤษฎีการ จูงใจของมาสโลว์ (Need Hierarchy Theory)

นฤกร ปันสกุล (2557, น. 42) ได้สรุปกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. การร่วมในการวางแผนโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทาง ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการขององค์กรหรือหน่วยงาน

2. การร่วมในการตัดสินใจ

3. การร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายที่เข้ามา มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานราชการ

4. การร่วมในการประเมินผล ตามที่กำหนดตัวชี้วัด เครื่องมือและวิธีการ ในการประเมินผล

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการบริหารสมัยใหม่ที่น่าแนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์ด้วยการบริหารและการตัดสินใจ โดยการให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญมีส่วนร่วมในรูปแบบของการทำงานที่เกิดจากการประสานงานกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในลักษณะของกัลยาณมิตรที่มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน โดยการร่วมกันค้นความคิด กำลังคน ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนทรัพยากรของแต่ละสถานศึกษาช่วยกันแก้ปัญหา ซึ่งกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย การร่วมในการวางแผนการร่วมในการตัดสินใจ การร่วมในการดำเนินงาน และการร่วมในการประเมินผล

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือ

1. ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือ

ธนา ประมุขกุล (2547, น. 37) กล่าวถึงเครือข่ายเครือข่ายความร่วมมือ คือ ภาพข่ายใยแมงมุม ซึ่งแสดงให้เห็นการถักทอโยงใยกันของเส้นใยที่พาดผ่านกันมาหลายเส้น หลากทิศทาง ดังนั้น คำว่าเครือข่าย คือ การเชื่อมโยงอย่างมีเป้าหมาย เป็นการเชื่อมโยงระหว่างระบบที่ปฏิบัติการอยู่เข้าด้วยกัน เช่น การเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ เข้าเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงระหว่างบทบาทของบุคคล องค์กรต่าง ๆ ภายใต้วัตถุประสงค์ร่วมใด ๆ ของภาคีสมาชิก ดังนั้น เครือข่ายจึงเป็นรูปแบบการทำงานในลักษณะสร้างความร่วมมือ ประสานงานกันในแนวราบระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยสรรพกำลัง อันรวมถึง คน สติปัญญา ความสามารถ แต่ทรัพยากรในการทำงาน เพื่อเอาชนะอุปสรรคที่จุดอ่อนของระบบราชการ และเป็นแนวทางที่ตรงกันกับแนวคิดของการพัฒนาที่ยืดพื้นที่ประสานภารกิจและรวมทรัพยากร (Area, Function and participation) เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545, น. 46) กล่าวถึง เครือข่ายเครือข่ายความร่วมมือ คือ เครือข่ายความร่วมมือเพื่อการปฏิรูปการศึกษาว่า หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลองค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันใด ๆ ได้ตกลงที่จะประสานเชื่อมโยงเข้าหากันภายใต้วัตถุประสงค์ หรือข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปฏิรูปการศึกษา กลุ่มเครือข่ายนั้น ต้องมีการแสดงออกเป็นการลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งนี้การเชื่อมโยงเข้าหากันเป็นเครือข่ายไม่ใช่การรวมกลุ่มของสมาชิกที่มีความสนใจเพียงต้องการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

หรือร่วมสร้างสรรค์กันเท่านั้น แต่มันหมายถึง ความต้องการที่จะพัฒนาไปสู่การลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน

วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2545, น. 175) กล่าวถึง เครือข่ายเครือข่ายความร่วมมือ คือ การที่ชาวบ้านรวมตัวกันขบคิดปัญหาของเขา รวมพลังแก้ปัญหา และหาผู้นำขึ้นมาจากหมู่บ้านด้วยตนเอง แล้วรวมตัวกันเพื่อมีอำนาจต่อรอง มีการต่อสู้ ทางความคิดมีการเรียนรู้ ภายนอกมีการไปมาหาสู่ เรียนรู้ ดูงานด้วยกันจนกระทั่งเกิดกระบวนการแก้ปัญหาได้ ส่งผลให้การเข้ามาหากินและเศรษฐกิจแต่ละครอบครัวดีขึ้น

ประเวศ วะสี (2541, น. 13-16) กล่าวถึง เครือข่ายเครือข่ายความร่วมมือ คือ เครือข่ายทางสังคมที่มีการขยายตัวออกไป เครือข่ายทางสังคมจะคล้ายเครือข่ายในสมอง โดยโครงสร้างของสมองนั้น นั้นจะทำให้เกิดการเรียนรู้ เครือข่ายทางสังคมจะคล้ายเครือข่ายในสมอง โดยโครงสร้างของสมองในระดับที่สูงเพื่อการมีชีวิตรอด และโครงสร้างทางสังคมจะมีวิวัฒนาการไปเหมือนโครงสร้างทางสมองมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของสังคม จากสังคมใช้อำนาจไปเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และการที่จะเกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางสังคมแนวตั้งไปเป็นเครือข่ายสังคมที่มีการโยงใยความสัมพันธ์ ในทุกทิศทาง เป็นเครือข่ายทางสังคมแห่งกาลยณมิตรหรือเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning social networks) โดยที่เครือข่ายสังคมต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง หรือมีการขยายแนวคิดกระบวนการออกไปจึงจะสามารถปรับตัวให้อยู่ในดุลยภาพได้

สรุปได้ว่า เครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การเชื่อมโยงระหว่างระบบปฏิบัติการ หรือเชื่อมโยงบทบาทของกลุ่มบุคคล องค์กร หน่วยงานต่างๆ ที่เป็นหน่วยย่อยรวมตัวกันด้วยความสมัครใจ ภายใต้ความต้องการในวัตถุประสงค์ร่วมกัน จัดโครงสร้างและรูปแบบการทำงานด้วยระบบใหม่ ในลักษณะสร้างความร่วมมือประสานงานกันในแนวราบ ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยการระดมสรรพกำลัง ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ ในการพัฒนาด้วยการให้สมาชิกได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์การสร้างเครือข่าย

2. หลักการของเครือข่ายความร่วมมือ

ศิริวรรณ ขวัญมุข (2560, น. 24) กล่าวว่า หลักการของเครือข่ายความร่วมมือ มีหลักการสำคัญแบ่งออกเป็น 4 หลักการ ดังนี้

1. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้โอกาสให้บุคลากร หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับ การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล ร่วมการตัดสินใจ ในรูปของคณะกรรมการ โดยให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือร่วมกัน

2. หลักความเสมอภาค หมายถึง การได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคในคุณภาพการศึกษาและความเสมอภาคในการได้รับการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

3. หลักประสิทธิภาพ หมายถึง ความเหมาะสมของการใช้ทรัพยากรและงบประมาณ การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างภาคีเครือข่าย ที่เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานมากที่สุด

4. หลักประสิทธิผล หมายถึง ผลลัพธ์ของการดำเนินงาน หรือผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานที่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนงานตามกระบวนการปฏิบัติงาน รวมถึงการมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) กล่าวว่า หลักการของเครือข่ายความร่วมมือจะบรรลุตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ต้องเน้นความสำคัญของผู้เรียนและการใช้สถานศึกษาเป็นฐานตามโครงสร้างการกระจายอำนาจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมในลักษณะของเครือข่ายความร่วมมือ จึงเป็นเครื่องมือและกลไกที่จะกระตุ้นและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าว การบริหารจัดการศึกษาที่ดีนั้น จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ความเสมอภาคทางการศึกษา ความรับผิดชอบร่วม ภายใต้กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีหลักการของเครือข่ายความร่วมมือ ดังนี้

1. หลักความเสมอภาค ในการบริหารงานร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดสรรทรัพยากร จะต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะทำให้หน่วยงาน องค์กร สถานศึกษา และผู้รับบริการ จะได้รับบริการที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลและมีความยากลำบากในการจัดการศึกษา มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ดังนี้

1.1 ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย ความสามารถ และความรู้พื้นฐานของนักเรียน ทรัพยากรของสถาบัน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ช่วงเวลาในการสอน และความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ของเนื้อหาหลักสูตรกับความต้องการทางสังคม เป็นต้น

1.2 กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย วิธีการในการสอน ขนาดของห้องเรียน การแนะนำให้คำปรึกษานักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสอยู่ร่วมกันในสังคม และโอกาสในการทำผลการวิจัยและพัฒนา

1.3 ผลผลิต (Output) ประกอบด้วย ผลผลิตภาพของนักเรียน การบริการชุมชน และผลการวิจัยของนักเรียน

2. หลักประสิทธิภาพ ในการบริหารงานร่วมกันสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด ในขณะที่มีทรัพยากรจำกัด ได้แก่ การมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จมีประสิทธิภาพในการบริหารนี้จะรวมทั้งประสิทธิภาพในการจัดสรร ประสิทธิภาพในการใช้ เป็นต้น ผู้บริหารในฐานะที่รับผิดชอบในการบริหารทรัพยากรทั้งปวงจะต้องพิจารณาหาแนวทางในการบริหารว่า ในขณะที่เรามีทรัพยากรจำกัดนั้นเราจะใช้ทรัพยากรอย่างไร จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด การใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพนี้จะรวมทรัพยากรทุกประเภททั้งคน เงิน วัสดุ อาคารสถานที่หรือแม้แต่ที่ดิน

3. หลักประสิทธิผล หลักการดำเนินงานขององค์กร หรือหน่วยงาน ก็คือการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่กำหนดไว้ การใช้หรือการบริหารทรัพยากรก็คือ การพยายามหาสิ่งที่มาช่วยเหลือนับสนุนให้การดำเนินงานของกิจกรรมต่างๆ บรรลุเป้าหมายงานบางอย่างของหน่วยงานต้องล้มเหลว เพราะขาดทรัพยากร ตัวอย่างในสถานศึกษาที่เห็นได้ชัดเจน เช่น โครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนบางโรงเรียนประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพราะผู้บริหารได้บริหารความรับผิดชอบไว้ โดยเฉพาะมีการมีวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดทำเรียบร้อยและถูกต้องตามความต้องการ ในบางกรณีการดำเนินกิจกรรมบางกิจกรรม ไม่สามารถที่จะบรรลุเป้าหมายได้เพราะขาดทรัพยากรมาให้ เนื่องจากผู้บริหารไม่มีทักษะในการบริหารทรัพยากร เกรงว่าเมื่อจัดหาทรัพยากรมาให้แล้ว หน่วยงาน องค์กร จะเกิดการขาดทุนทำให้เป้าหมายของหน่วยงานคลาดเคลื่อนไปไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร

สันติ แสงสุก (2548, น. 76) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษาไว้ ดังนี้

1. หลักการมีส่วนร่วม กระบวนการที่ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดหาแนวทาง ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนา

2. หลักประสิทธิผล เป็นการเน้นการจัดสรรทรัพยากรโดยยึดถือประโยชน์สูงสุดที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากร และบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือนโยบายที่กำหนดไว้

3. หลักความโปร่งใส การมีระบบงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องอย่างตรงไปตรงมา การตรวจสอบความถูกต้อง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งระหว่างผู้ปฏิบัติร่วมกันในองค์กรเดียวกัน

4. หลักนิติธรรม การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ความเป็นธรรม และความยุติธรรม รวมทั้งมีความรักกัมและรวดเร็วด้วย

5. หลักความรับผิดชอบต่อ ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและมีความซื่อสัตย์สุจริต การปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ และช่วยให้การทำงานร่วมกันเป็นไปด้วยความราบรื่น

สรุปได้ว่า หลักการของเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และหลักความรับผิดชอบ ในการดำเนินงานการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่จะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ประเภทและรูปแบบของเครือข่ายความร่วมมือ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546ก, น. 10) สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกัน เช่น เครือข่ายสถานศึกษา เครือข่ายสถานศึกษากับชุมชน เครือข่ายสถานศึกษากับองค์กรเอกชน เครือข่ายครู เครือข่ายผู้ปกครอง ฯลฯ ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดระบบและแนวทางปฏิบัติ ส่วนรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น รวมตัวกันเองตามความสนใจ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีความยั่งยืนมากกว่า เนื่องจากเป็นความสนใจที่แท้จริง

2. แบ่งรูปแบบเครือข่ายตามสถานที่เป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) เครือข่ายภายในสถานศึกษา และ 2) เครือข่ายนอกสถานศึกษา

3. แบ่งรูปแบบเครือข่าย โดยพิจารณาจากลักษณะของโครงสร้างและเป้าหมายของระบบการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระบบ คือ ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

สหทยา วิเศษ (2546, น. 175) กล่าวถึง ประเภทของเครือข่ายว่า แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. เครือข่ายที่แบ่งตามลักษณะการเกิดของเครือข่าย โดยเครือข่ายประเภทนี้อาจแบ่งเป็นเครือข่ายในด้านต่าง ๆ คือ

1.1 เครือข่ายที่เกิดขึ้นจากการจัดตั้งของภาครัฐ เช่น เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน เครือข่ายอาสาพัฒนาชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นเครือข่ายที่มีกระบวนการทำงาน และโครงสร้างที่ค่อนข้างเป็นทางการ มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่กำหนดมาจากภาครัฐ และได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านต่าง ๆ

1.2 เครือข่ายที่เกิดจากการสนับสนุนขององค์การพัฒนาเอกชน การพัฒนาเอกชน ซึ่งมีการรวมกลุ่มเครือข่ายตามประเด็นปัญหาสาธารณะที่เกิดขึ้น เช่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการเงินชุมชน ด้านสุขภาพ ด้านเกษตรกรรม โดยที่ลักษณะของเครือข่ายประเภทนี้ จะเป็นกลุ่มเครือข่ายที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มีลักษณะไม่เป็นทางการ มีการจัดโครงสร้างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ซึ่งอยู่ในลักษณะแนวนราบ (Horizontal) ไม่มีประธาน มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทในการนำเพื่อพัฒนาศักยภาพของคน

1.3 เครือข่ายที่เกิดขึ้นจากการก่อตัวของภาคประชาชน หรือเครือข่ายภาคประชาชน โดยเป็นเครือข่ายที่เกิดจากการเรียนรู้ การสั่งสมประสบการณ์ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และ

เชื่อมโยงกระบวนการนั้นเป็นเครือข่าย เช่น เครือข่ายวัฒนธรรมพื้นบ้าน เครือข่ายปราชญ์ท้องถิ่น เป็นต้น

2. เครือข่ายที่แบ่งตามลักษณะของกิจกรรม ได้แก่ เครือข่ายที่ดำเนินการโดยยึดภารกิจหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาเป็นเกณฑ์ ในการแบ่งเครือข่าย โดยการรวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมเป็นครั้งคราว ตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น เครือข่ายการเรียนรู้ เครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาของภาครัฐ เป็นต้น

อรณพ พงษ์วาท (2544, น. 194-195) ได้กล่าวถึง รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการสถานศึกษาไว้ 6 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐรวมตัวกันเป็นเครือข่าย
2. การรวมตัวกันเป็นเครือข่ายของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่งหรือหลาย ๆ แห่ง กับภาคส่วนอื่น ได้แก่ บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย
3. รูปแบบเครือข่ายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น ๆ
4. รูปแบบเครือข่ายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ กับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน
5. รูปแบบเครือข่ายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐกับเอกชนและภาคส่วนอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในรูปแบบที่ 2 และ 3
6. รูปแบบเครือข่ายที่อาจเกิดจากการริเริ่มระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งของรัฐและของเอกชน หรือระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคส่วนอื่น ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา โดยไม่มีการขึ้นกำกับ หรือครอบงำบางการจากหน่วยงานหรือองค์กรทางการศึกษาใด ๆ และยังให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า รูปแบบของเครือข่ายโรงเรียนควรตั้งอยู่บนหลักการ ความสมัครใจ ความเสมอภาค การพึ่งพิงพึ่งพาอาศัยกัน ความสัมพันธ์ทั้งแนวนอนและแนวดิ่ง และต้องลดความเป็นราชการลง (Less bureaucratic model) บนพื้นฐานของการไม่รวมศูนย์ที่จะเป็นอุปสรรคในการก่อตัวและการดำรงอยู่ตลอดจนการดำเนินงานของเครือข่าย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545, น. 37) ได้แบ่งเครือข่ายออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยใช้เกณฑ์บางประการ ประเภทเครือข่ายเพื่อปฏิรูปการศึกษา สรุปได้ตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ประเภทของเครือข่าย

เกณฑ์การแบ่ง	ประเภทของเครือข่าย
1. ขนาดของกลุ่ม	1. เครือข่ายร่วม (Total network) 2. เครือข่ายย่อย (Sub network)
2. พื้นที่	1. เครือข่ายระดับหมู่บ้านในพื้นที่ตำบล 2. เครือข่ายระดับหมู่บ้านข้ามพื้นที่ตำบล 3. เครือข่ายระหว่างตำบลในอำเภอใดอำเภอหนึ่ง 4. เครือข่ายระดับตำบลข้ามพื้นที่อำเภอ 5. เครือข่ายระดับอำเภอในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง 6. เครือข่ายระดับอำเภอข้ามพรมแดนจังหวัด 7. เครือข่ายระหว่างจังหวัดในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง
3. ประเด็นที่สนใจร่วมกัน	เครือข่ายประเด็นที่สนใจอาจแบ่งได้หลากหลาย เช่น เครือข่ายการศึกษาทางเลือกเครือข่ายการเรียนรู้ ฯลฯ
4. วิชาชีพของสมาชิกกลุ่ม	เป็นเครือข่ายที่แบ่งตามวิชาชีพของสมาชิก เช่น เครือข่ายนักการเมือง เครือข่ายนักวิชาการ เครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษา เครือข่ายนักธุรกิจ ฯลฯ
5. บทบาทของกลุ่ม	เป็นเครือข่ายที่พิจารณาแบ่งตามบทบาทหน้าที่หลักที่ดำเนินการอยู่ เช่น เครือข่ายการศึกษาวิจัยเพื่อปฏิรูปการศึกษา เครือข่ายผู้สนับสนุนด้านการเงิน ฯลฯ
6. ลักษณะภาคีที่ร่วมในเครือข่าย	1. เครือข่ายแนวนอน 2. เครือข่ายแนวตั้ง
7. ระดับความผูกพัน	การแบ่งด้วยเกณฑ์นี้ ใช้ระดับความผูกพันระหว่างบุคคลที่เป็นจุดศูนย์กลางของเครือข่ายกับภาคีต่าง ๆ ซึ่งอาจแบ่งได้ในลักษณะเครือข่ายที่มีความผูกพันใกล้ชิดในระดับ รองลงไปตามลำดับจนถึงความผูกพันในระดับห่างไกล

สรุปได้ว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ แบ่งออกเป็นหลายประเภทแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการแบ่งประเภท เช่น แบ่งตามลักษณะการเกิด แบ่งตามลักษณะกิจกรรม แบ่งตามจุดมุ่งหมายของเครือข่าย โดยงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โดยแนวทางของเครือข่ายมีลักษณะเป็นหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

เครือข่ายความร่วมมือภายในสถานศึกษา และ เครือข่ายความร่วมมือภายนอกสถานศึกษารวมตัวกัน เป็นเครือข่าย เพื่อช่วยส่งเสริม สนับสนุน ให้เปิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา

4. การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, น. 19) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง “รูปแบบการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา” แบ่งทรัพยากรเพื่อการศึกษาในประเทศ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ทรัพยากรเงิน และ 2) ทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน ดังนี้

1. วิธีการระดมทรัพยากรที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ การบริจาคช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน การร่วมกันเป็น เจ้าภาพจัดตั้งกองทุนอาหารกลางวันของนักเรียน การร่วมพัฒนาอาคารสถานที่ในโรงเรียน การบังคับเรียกเก็บเงินจากทุกครอบครัว การบริจาคเงินเป็นรายเดือนหรือบริจาคอาหาร และเครื่องอุปโภคบริโภคอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง การเก็บค่าเล่าเรียนเพิ่ม และการเรียกเก็บภาษี การเรียกเก็บค่าบริการด้านสังคมจากผู้ใช้บริการ และเก็บเงิน ค่าเช่าทรัพย์สิน และการให้สิทธิ ในการลดหย่อนภาษีกรณีร่วมบริจาค

2. สำหรับทรัพยากรที่ไม่ใช่ตัวเงิน สถานศึกษามีวิธีการระดมทรัพยากรฯ ได้แก่ การระดมบุคคล วิทยากรผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เครือข่ายครูภูมิปัญญา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และศิษย์เก่าเข้าร่วมเป็น วิทยากรเพื่อให้ความรู้ แนวคิด ทักษะ ประสบการณ์ที่จำเป็น ต่อการดำเนินชีวิตในสังคม การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับผู้เรียน การกำหนดแผนและกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลาย และการขอรับ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีจากผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายศิษย์เก่า

วิจิตร บุตรสุรินทร์ (2561, น. 39) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการระดม ทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหาร จัดการ การศึกษา คือ ด้านบุคลากร ด้านเงินทุนหรืองบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหาร จัดการ

วัชรระ สายแก้ว (2559, น. 5) ได้ศึกษาเรื่อง การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหาร จัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการระดม ทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษา ไว้ดังนี้ 1) ด้านทรัพยากรบุคคล 2) ด้านทรัพยากรการเงิน 3) ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านทรัพยากรการจัดการ

สังเวียน มาลาทอง (2556, น. 5) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหาร การศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี

ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษา คือ สิ่งที่น่ามาใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนทั้งหมดในรูปของทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ทรัพยากรสารสนเทศ และทรัพยากรการบริหารจัดการ

นันทยา โสภณสรัญญา (2552, น. 26-27) ได้ศึกษาการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ซึ่งผู้วิจัยได้จำแนกแหล่งที่มาของทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา 5 แหล่ง ดังนี้

1. แหล่งทรัพยากรบุคคล ได้มาจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิด ทักษะ ประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญด้านวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม รับผิดชอบ และทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

2. แหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติ ได้มาจากแหล่งกำเนิดธรรมชาติ เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วไม่หมด สามารถมีขึ้นได้อีกตามระบบนิเวศของธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า ภูเขา ฯลฯ และทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วสูญสิ้นไม่สามารถทดแทนได้ เช่น แร่ธาตุ หิน น้ำมัน เป็นต้น

3. แหล่งทรัพยากรทางวัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้มาจากสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นวัตถุหรือแหล่งความรู้ที่ถูกสร้างขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ และสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา เช่น อาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้างของหน่วยงานราชการ หรือเอกชน สถานประกอบการ ห้างสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัด สำนักงานหรือหน่วยงานราชการและเอกชน สโตนท์ศูนย์การเรียนรู้ วัด โบสถ์ มัสยิด สถานศึกษา โบราณสถาน หนังสือ ตำรา ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ

4. แหล่งทรัพยากรทางสังคม ได้มาจากการขอรับการสนับสนุนข้อมูลแหล่งความรู้ อันเกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในชุมชน กิจกรรมของชุมชน และนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา

5. แหล่งทรัพยากรทางการเงิน ได้มาจากทรัพยากรในรูปแบบของเงินทั้งทางตรงและทางอ้อมจากผู้บริจาค จากผู้ที่ต้องการสนับสนุน และเงินที่โรงเรียนได้มาจากแหล่งอื่นเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ประเสริฐ วงศ์เสนา (2552, น. 28-41) ได้ศึกษาสภาพการระดมทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อการบริหารการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ซึ่งได้จำแนกทรัพยากรในท้องถิ่นมาเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง บุคลากรที่เกี่ยวข้องและสามารถที่จะนำมาช่วยเหลือในการจัดการศึกษาได้ เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองนักเรียนที่มีความรู้

ความสามารถ ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ครู อาจารย์ ผู้นำท้องถิ่นด้านการปกครอง ผู้นำศาสนา และผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

2. ทรัพยากรทางการเงิน หมายถึง ทรัพยากรในรูปแบบของเงินทั้งทางตรง และทางอ้อม จาก ผู้บริจาคจากผู้ที่ต้องการสนับสนุน และเงินที่โรงเรียนได้มาจากแหล่งอื่น ๆ เพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

3. ทรัพยากรทางกายภาพ หมายถึง ที่ดิน เครื่องอำนวยความสะดวก เครื่องมือ วัสดุ พลังงาน ทรัพยากรที่มาจากธรรมชาติ สถานประกอบการ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และวัด โบสถ์ มัสยิด

4. ทรัพยากรทางสังคม หมายถึง สิ่งที่สังคมสร้างขึ้นและดำรงอยู่ในสังคม เช่น กิจกรรม วันสำคัญ ความเป็นอยู่ของประชาชน ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นต้น

5. ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลต่าง ๆ โดยเฉพาะในปัจจุบันข้อมูลที่ได้จากระบบเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet)

เบญจวรรณ อุไรรัตน์ (2551, น. 38-51) ได้ศึกษาการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหาร การศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยที่ทำให้การบริหารประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยทรัพยากรทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านทรัพยากรบุคคล หมายถึง บุคคลทั้งภายในและภายนอกชุมชน ที่โรงเรียนเชิญ มาเป็นวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้นำท้องถิ่น เจ้าของสถานประกอบการ พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนผู้นำด้านต่าง ๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ด้านทรัพยากรการเงิน หมายถึง ทรัพยากรในรูปการเงิน ที่สามารถสรรหามาได้ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุ วัตถุประสงค์

3. ด้านทรัพยากรวัสดุ-อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหารสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ที่ประดิษฐ์ขึ้นเองหรือทางธรรมชาติ ประเพณี อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ที่เป็นรูปแบบ ไม่ใช่ตัวเงิน เอกสารที่สามารถนำมาเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ หมายถึง หลักวิธีการ ดำเนินงาน วางแผน กำหนด นโยบาย การแสวงหา การจัดการ การใช้ การประเมิน การตรวจสภาพ การควบคุม ตามหลักการ บริหารบ้านเมืองที่ดี เพื่อบริหารการศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ และเข้มแข็ง

ศิริพร สุขสวัสดิ์ (2551, น. 20-21) ได้กล่าวถึง แหล่งทรัพยากรทางการศึกษาซึ่ง ประกอบด้วย

1. เงินงบประมาณแผ่นดิน สถานศึกษาที่เป็นของราชการงบประมาณแผ่นดิน ถือว่าเป็นทรัพยากรแหล่งใหญ่ที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรทางการเงิน โดยจะรวมไว้ทุกหมวดเงินเดือนค่าจ้าง จนถึงหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ปัจจุบันการจัดเงินงบประมาณรัฐบาลพยายามจัดให้ตามโครงการต่าง ๆ

2. เงินนอกงบประมาณ นอกจากเงินรายได้แผ่นดินแล้ว บางสถาบันการศึกษายังมีรายได้ของตนเองโดยเฉพาะ เช่น เงินบำรุงการศึกษา หรือเงินอื่น ๆ ซึ่งเงินเหล่านี้เป็นเงินที่สถานศึกษานั้นสามารถจัดหาได้สามารถจัดทำโครงการเพื่อใช้ในกิจกรรมของโรงเรียนได้

3. เงินจากการลงทุน สถานศึกษาที่เป็นของเอกชน แหล่งเงินรายได้ส่วนใหญ่มาจากการลงทุนของเจ้าของกิจการซึ่งอาจจะเป็นเอกชน มูลนิธิ สมาคมก็ได้ เงินนี้จะใช้ในการดำเนินกิจการทั้งปวงของสถานศึกษานั้นร่วมกับเงินรายได้ที่เรียกเก็บจากผู้เรียน

4. ทรัพยากรจากชุมชน เป็นแหล่งทรัพยากรที่มีความสำคัญมาก สถาบันการศึกษา จะได้รับการสนับสนุนทรัพยากรแทบทุกประเภทจากชุมชน แหล่งทรัพยากรของชุมชน ประกอบด้วย สมาคม มูลนิธิ องค์กรการกุศลต่าง ๆ

5. แหล่งทรัพยากรจากต่างประเทศ เป็นแหล่งสนับสนุนในรูปแบบของทุน ผู้เชี่ยวชาญ หรือวัสดุอุปกรณ์

จากแนวคิดองค์ประกอบของการจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ สามารถสังเคราะห์การจัดการจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ ได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์การจัดการทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	สำนักงานเลขาธิการสภา (2562)	วิจิตร บุตรสุนทร (2561)	วัชร สหายแก้ว (2559)	สังเวียน มาลาทอง (2556)	นันทยา โสภณสรัญญา (2552)	ประเสริฐ วงศ์เสนา (2552)	เบญจวรรณ อุไรรัตน์ (2551)	ศิริพร สุขสวัสดิ์ (2551)
1. ทรัพยากรมนุษย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ทรัพยากรทางสังคม					✓			
3. เงินงบประมาณแผ่นดิน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. เงินนอกงบประมาณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. เงินจากการลงทุน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. ทรัพยากรจากต่างประเทศ								✓
7. ทรัพยากรกายภาพ	✓	✓			✓	✓	✓	
8. ทรัพยากรธรรมชาติ	✓	✓	✓	✓	✓			
9. ทรัพยากรการบริหารจัดการ	✓	✓	✓	✓			✓	
10. ทรัพยากรสารสนเทศ				✓		✓		

ทรัพยากร

ทรัพยากรการเงิน

ทรัพยากรวัสดุ
อุปกรณ์

จากตาราง 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การจัดการทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทรัพยากรบุคคล หมายถึง บุคคล หรือ กลุ่มบุคคลในลักษณะของคณะกรรมการ เครือข่ายมีผู้ประสานงานเครือข่าย ทำหน้าที่ประสานงานบริหารและจัดการเครือข่ายที่คัดเลือก โดยสมาชิก อาจจะเป็นบุคลากรทางการศึกษา วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำ ศาสนาภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วม ในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น

2. ทรัพยากรการเงิน หมายถึง เงินงบประมาณ เงินบริจาค เงินบำรุงการศึกษา เงินที่ ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งอื่น เงินกองทุนสถานศึกษา เงินรายได้อื่นๆ และทรัพย์สินอื่นที่ใช้แทน เงินได้ของสถานศึกษา มาใช้สนับสนุนโครงการ จัดกิจกรรมต่างๆ จัดซื้อจัดจ้างวัสดุครุภัณฑ์

จัดทำสิ่งของหรือสิ่งก่อสร้าง พัฒนาอาคารสถานที่ และช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ เครื่องมือช่าง ยานพาหนะ สิ่งก่อสร้างและอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โครงการ หลักสูตร ระยะสั้น มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ อำนวยความสะดวก พัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564, น.107-110) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแบบมีองค์กรประสานความร่วมมือ มีวิธีการบริหารจัดการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประสานและแสวงหาความร่วมมือ

1. การสร้างความสัมพันธ์ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสร้างความสัมพันธ์เพื่อประสานและแสวงหาความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การจัดตั้งองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว

ภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันจัดตั้งองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว เพื่อทำหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกันจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยที่องค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราวอาจมีการเรียกชื่อที่แตกต่างกันไป เช่น คณะกรรมการความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หรือคณะทำงานประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นต้น โดยองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราวจะประกอบด้วย ผู้แทนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่มีความประสงค์จะร่วมมือกันจัด

1. การกำหนดโครงสร้างขององค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว
2. การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสำหรับวางแผนกำหนดรายละเอียดความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา

1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วม
4. สังเคราะห์ข้อมูลสำหรับการใช้ในการสร้างรูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา

เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดรายละเอียดความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

1. กำหนดรายละเอียดความร่วมมือ และโครงสร้างการบริหาร ตลอดจนปัจจัยสนับสนุน
2. จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
3. จัดประชุมคณะกรรมการองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว เพื่อพิจารณายอมรับรูปแบบ และลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

ขั้นตอนที่ 5 การดำเนินความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

1. การเสริมสร้างความเข้าใจในบทบาทภารกิจความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการศึกษา
2. การขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

1. การสื่อสารเพื่อให้การดำเนินความร่วมมือเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด
2. การถอดบทเรียนความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคของความร่วมมือฯ ตลอดจนแนวทางแก้ไขสำหรับนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาความร่วมมือในครั้งต่อไป
3. การสะท้อนกลับ นำข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนไปพัฒนาความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในครั้งต่อไป

จรัสศักดิ์ สร้อยคำ (2561, น. 272) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนเอกชน ได้กล่าวถึงวิธีการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์ปัญหา ระบุปัญหาและตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย
2. ชั้นติดต่อกับผู้มีส่วนได้เสียและองค์กรที่จะเป็นเครือข่าย
3. ชั้นกำหนดวิสัยทัศน์และพันธสัญญาสู่เป้าหมายร่วมกัน
4. ชั้นพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือ
5. ชั้นพัฒนายุทธศาสตร์ความร่วมมือและขยายกิจกรรม หรือขยายกลุ่ม
6. ชั้นติดตามและประเมินผล

จิรภัทร มหาวงค์ (2558, น. 186) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน เป็นกระบวนการในการกำหนดทางเลือก กำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจวิธีการที่ดีที่สุดที่จะดำเนินการในอนาคต เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์กร เป็นกระบวนการในการกำหนดระเบียบแบบแผนการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร โดยมีการกำหนดภาระงาน โครงสร้างการบริหารงาน กำหนดกลุ่มงาน รวมทั้งการกำหนดวิธีการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 การประสานงาน เป็นการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือให้สามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินงานตามแผน เป็นการดำเนินการตามวิธีการหรือแนวทางที่กำหนดและเก็บบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมาย โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุง เป็นการดำเนินการของเครือข่ายเพื่อร่วมกันหาข้อบกพร่องของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาและปรับปรุงงานให้บรรลุตามเป้าหมายแล้วพัฒนางานให้ดีขึ้น

ธีระชัย ช่วงบุญศรี (2558, น. 151-153) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดเป้าหมายของเครือข่ายความร่วมมือ มีการกำหนดแผนงานและโครงการล่วงหน้าเพื่อวางแผนปฏิบัติการ มีการจัดทำงบประมาณ (Budgeting) การใช้จ่ายเงิน เพื่อดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือให้การปฏิบัติบรรลุเป้าหมาย
2. การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้าง การแบ่งส่วนงาน การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ และการนำปัจจัยทางการบริหาร (4M) ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money)

วัสดุอุปกรณ์ (Material) และวิธีการบริหาร(Management) มาบูรณาการเพื่อบริหารเครือข่ายความร่วมมือให้บรรลุเป้าหมาย

3. การลงมือปฏิบัติ (Doing) เป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง การดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ จะต้องมีการปฏิบัติตามแผน มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ และต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลของการดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

4. การประเมินผล (Checking) เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใดบ้าง และประเมินความก้าวหน้าเพื่อความสำเร็จของการบริหารให้ตรงตามเป้าหมายซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

5. การปรับปรุง (Acting) เป็นการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ หลังจากได้ทำการตรวจสอบประเมินผลแล้ว ถ้ามีข้อบกพร่องให้กำหนดวิธีการปรับปรุงให้เหมาะสม ไม่ว่าจะ เป็นข้อบกพร่องในขั้นตอนใดก็ตามหรือถ้าไม่มีข้อบกพร่องใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว การบริหารเครือข่ายความร่วมมือจะเกิดคุณภาพขึ้น

6. การรายงาน (Reporting) เป็นการรายงานผลการดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือให้กับหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือรับทราบผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

7. การประสานงาน (Coordinating) เป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความคิดความเข้าใจตรงกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการและร่วมมือปฏิบัติงานและดำเนินกิจกรรมที่ต้องกระทำร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายเครือข่ายความร่วมมือ สอดคล้องกับนโยบาย และเป็นกลไกในการประสานการดำเนินงาน ทุกขั้นตอนเพื่อให้งานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ

สรวง วรอินทร์ (2557, น.95-98) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ สามารถออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning: P) เป็นการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์การ (Organizing: O) เป็นการกำหนดโครงสร้าง การแบ่งงาน และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลากรและงาน เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

ขั้นตอนที่ 3 การลงมือปฏิบัติ (Doing: D) เป็นการดำเนินการตามวิธีการหรือแนวทางที่กำหนดและเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และผลลัพธ์ของตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมาย โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 4 การประสานงาน (Coordinating: Co) เป็นติดต่อสื่อสารทั้งเป็นทางราชการและไม่เป็นทางการ โดยเป็นไปในรูปแบบของกระบวนการสองทาง (Two - Way Linkages) ระหว่างหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluation: E) เป็นการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลในแต่ละภาระงานและขั้นตอนของการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงและรายงาน (Acting: A and Report) เป็นการนำรายงานผลการปฏิบัติงานมาพิจารณาโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หากการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแสวงหาแนวทางปรับปรุง และหากกรดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้แล้วให้พัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น.5-17) ได้อธิบายขั้นตอนในการบริหารเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนาให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ ออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา การสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรหลักและผู้เกี่ยวข้อง แสวงหาเครือข่ายที่มีความเข้าใจ เหมาะสม สอดคล้อง นำไปสู่ความสัมพันธ์ความร่วมมือที่ดี และสามารถประสานผลประโยชน์ให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของบุคคลและองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้บริหารประชุมชี้แจง อภิปราย รับฟังข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการสร้างเครือข่ายให้กับบุคลากร คณะกรรมการ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความตระหนักร่วมกัน

1.2 แต่งตั้งคณะทำงาน แต่งตั้งคณะทำงานด้านเครือข่าย ประกอบด้วยผู้บริหารและบุคลากรหลัก รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ประปรสการณ์ เพื่อกำหนดแผน เป้าหมาย และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่าง ๆ

2. สร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน เมื่อผู้นำและผู้บริหารเครือข่ายเห็นความสำคัญและประโยชน์ร่วมกัน และตกลงเป็นการเบื้องต้นที่จะร่วมมือเป็นเครือข่าย จากนั้นกำหนด

ผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ งบประมาณ วิธีการดำเนินการ กิจกรรม และประเมินผลให้มองเห็นภาพ การปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ความต่อเนื่องของเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

2.1 สร้างเครือข่ายส่งเสริมการพัฒนา เป็นเครือข่ายให้การส่งเสริมสนับสนุน ทั้งในและต่างประเทศ เป็นเครือข่ายอุปถัมภ์ ซึ่งหมายถึง บุคคล องค์กร สถาบัน ชุมชน ที่มีส่วนร่วม ให้การสนับสนุน และร่วมพัฒนาโรงเรียนในด้านการระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร และองค์ความรู้ อาจจะทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน (MOU)

2.2 สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา โรงเรียนทั้งในและต่างประเทศที่มีศักยภาพเพียงพอ ทั้งภาครัฐและเอกชน สมัครใจร่วมมือกันเป็นเครือข่าย จัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน (MOU) สร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียน ระดับกลุ่มงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับวิชา ระดับชั้น เรียน ระดับกลุ่มบุคคล มีแนวทางดังนี้

2.2.1 เครือข่ายร่วมพัฒนาตามพื้นที่ (Area-Based Partnerships) เป็นการจำแนกโรงเรียนร่วมพัฒนาตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ ได้แก่ โรงเรียนที่ตั้งอยู่ท้องที่เดียวกัน หรือใกล้เคียงกันในเขตพื้นที่หรือจังหวัดเดียวกันเป็นสำคัญ หรืออาจตั้งอยู่ในกลุ่มจังหวัดเดียวกัน หรือจัดแบ่งเป็นเครือข่ายตามกลุ่มจังหวัดเขตตรวจราชการ เพื่อสะดวกในการประสานงาน และวางแผนการให้ความร่วมมือพัฒนา

2.2.2 เครือข่ายกลุ่มร่วมพัฒนา (Cluster Partnerships) ประกอบด้วย โรงเรียน สองโรงเรียนหรือมากกว่านั้นในท้องถิ่นเดียวกัน ดำเนินการร่วมพัฒนากับโรงเรียนจำนวนใกล้เคียงกัน ในอีกท้องถิ่นหนึ่ง ซึ่งโดยปกติแล้วควรคำนึงถึงระยะทาง หรือความสะดวกในการเดินทางระหว่างกลุ่ม เพื่อให้โรงเรียนสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันได้ทางตรง (Face-to-Face Meeting) อย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง

2.2.3 เครือข่ายร่วมพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ (Agenda-Based Partnerships) เป็นการพัฒนาระหว่างโรงเรียนที่มีวาระการพัฒนาหรือวัตถุประสงค์เฉพาะร่วมกัน เช่น กลุ่มโรงเรียนเน้นความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์

2.2.4 เครือข่ายที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ (Identity-Based Partnerships) เป็นการรวมกลุ่มเพื่อให้ความช่วยเหลือร่วมมือกันตามอัตลักษณ์ร่วมของโรงเรียน เช่น กลุ่มโรงเรียน เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

3. ขั้นร่วมดำเนินงานและกำกับติดตาม เป็นขั้นตอนสำคัญในการนำแผนงาน โครงการ ที่เตรียมไว้ปฏิบัติเพื่อสร้างเครือข่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

3.1 คณะทำงานเครือข่ายโรงเรียนศึกษารายละเอียด วิเคราะห์ตรวจสอบ ทบทวน แผนงาน โครงการประชุมชี้แจง เผยแพร่สร้างความเข้าใจผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจ มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามแผน

3.2 คณะกรรมการบริหาร/คณะทำงานของเครือข่าย ผู้รับผิดชอบระหว่างเครือข่าย นำข้อตกลง กิจกรรมนำมาปฏิบัติ เช่น

3.2.1 ร่วมจัดกิจกรรมหรือจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้กำหนดร่วมกัน

3.2.2 จัดกิจกรรมเยี่ยมเยียน แลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียน

3.2.3 เชิญชวนผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชนท้องถิ่น ทั้งสองฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

3.2.4 ร่วมกันแสวงหาภาคีเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับคู่พัฒนา

3.2.5 ร่วมกันติดตามการดำเนินงานของคู่พัฒนา และพัฒนาการของนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม

3.2.6 จัดให้มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างผู้ปฏิบัติ และนักเรียน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

3.2.7 การใช้แหล่งเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนา

3.2.8 ร่วมกันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การกำกับ ติดตาม และประเมินผล ในข้อตกลงควรกำหนดเรื่องของการกำกับ ติดตาม และประเมินผล กำหนดผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ เครื่องมือ วิธีการ งบประมาณ และระยะเวลา เพื่อต้องการให้รู้ว่าผลการดำเนินงานของเครือข่ายบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร จะนำผลการประเมินให้คณะกรรมการบริหารเครือข่ายรับทราบ จะได้นำไปศึกษา วิเคราะห์ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

4. ขึ้นทบทวนผลการดำเนินงาน เป็นขั้นนำผลการประเมินมาใช้ในการทบทวนปรับปรุง พัฒนาเครือข่าย ดังนี้

4.1 คณะกรรมการบริหารเครือข่ายร่วมกันทบทวนผลการดำเนินงานของคู่พัฒนา ว่ามีความก้าวหน้าหรือประสบผลสำเร็จตามที่ร่วมกันกำหนดไว้อย่างไรบ้าง มีผลกระทบต่อนื่องจากการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ควรมีการแสดงข้อมูล หลักฐาน ร่องรอยผลการปฏิบัติงานมาใช้ประกอบการพิจารณา

4.2 ทบทวนแผนการดำเนินงานและข้อตกลงร่วมกัน เพื่อพิจารณา ปรับปรุง พัฒนา หรือดำเนินการตามที่เห็นสมควรร่วมกันต่อไป

4.3 ผลการตรวจสอบทบทวนนำไปเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน หรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป ถ้าหากเห็นว่าเป็นปัญหาอุปสรรคควรปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่

จากแนวคิดกระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล						
	1	2	3	4	5	6	
	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(2564) จีระศักดิ์ สร้อยคำ (2561) จีระพัทธ์ มทาวงค์ (2558) ชีระชัย ช่างบุญศรี (2558) สรวง วรอินทร์ (2557) สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)						
1. การกำหนดเป้าหมาย		✓					การวางแผนเครือข่าย ความร่วมมือ
2. การวิเคราะห์	✓	✓					
3. การวางแผน			✓	✓	✓	✓	
4. การแสวงหาความร่วมมือ	✓	✓				✓	การประสานเครือข่าย ความร่วมมือ
5. การประสานงาน	✓	✓	✓	✓	✓		
6. การสร้างความสัมพันธ์		✓					
7. การจัดองค์กร	✓		✓	✓	✓		การมอบหมายหน้าที่ เครือข่ายความร่วมมือ
8. แต่งตั้งคณะทำงาน						✓	
9. การสร้างข้อตกลง	✓					✓	การดำเนินการ เครือข่ายความร่วมมือ
10. การดำเนินงานร่วมกัน	✓		✓	✓	✓	✓	
11. การกำกับติดตาม ผลการดำเนินงาน		✓				✓	การประเมินผล เครือข่ายความร่วมมือ
12. การประเมินผล การดำเนินงาน	✓	✓		✓	✓	✓	
13. การปรับปรุงผล การดำเนินงาน			✓	✓	✓	✓	การปรับปรุงผล เครือข่ายความร่วมมือ
14. การรายงานผล				✓	✓		

ผู้วิจัยได้สรุปวิเคราะห์

กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จ การกำหนดทางเลือก การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น การกำหนดแผนงาน โครงการ แนวทางการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. การประสานเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การติดต่อสื่อสารทั้งเป็นทางราชการ และไม่เป็นทางการ ระหว่างหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างความสัมพันธ์ เพื่อประสานและแสวงหาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในปฏิบัติงาน และดำเนินกิจกรรมที่ต้องกระทำร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายเครือข่ายความร่วมมือ สอดคล้อง กับนโยบาย และเป็นกลไกในการประสานการดำเนินงาน ทุกขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินงาน ไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การกำหนดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะทำงาน การแบ่งส่วนงาน การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ และการกำหนด บทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลากรและงาน ในการกำหนดแผนงาน เป้าหมายการดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษา และองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือ

4. การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การดำเนินการตามวิธีการหรือแนวทาง ที่กำหนด การร่วมจัดกิจกรรม การมีส่วนร่วมภายใต้การกำหนดรายละเอียดความร่วมมือ จะต้องมีการปฏิบัติตามแผนงาน มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตลอดจนปัจจัยสนับสนุน ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ให้ประสบผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินงาน การบริหารเครือข่ายความร่วมมือให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ทำให้ทราบถึงผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคของเครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงคุณภาพของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ตลอดจนแนวทางแก้ไข สำหรับนำไป เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในครั้งต่อไป

6. การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ หลังจากได้ทำการตรวจสอบประเมินผลแล้ว ถ้าพบข้อบกพร่องให้กำหนดแนวทางวิธีการปรับปรุงให้เหมาะสม หาแนวทางแก้ไขปัญหา และปรับปรุงงานให้บรรลุตามเป้าหมาย รวมถึงรายงานผลการดำเนินการบริหารเครือข่าย

ความร่วมมือ ให้กับหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือรับทราบ ผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การปฏิบัติงานครั้งต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน เศรษฐกิจ สังคม และประเทศให้เท่าทัน กับกระแสการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามพัฒนาการของเทคโนโลยี การพัฒนาคน ให้มีความพร้อมท่ามกลางวิกฤต และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสังคมในยุคปัจจุบัน เพื่อที่จะก้าวไปสู่ยุคใหม่อย่างมั่นคงและทันโลก จึงต้องมุ่งพัฒนาให้คนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการมีส่วนร่วมและได้รับสนับสนุนจากทุกฝ่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) จึงได้กำหนดแนวทางการเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับผู้เรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนา ให้เกิดความตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

1. ความหมายของทักษะชีวิต

นักการศึกษา องค์กรและหน่วยงาน ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิต ไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2564, น. 6-7) ให้ความหมายของทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถขั้นพื้นฐานของบุคคลในการปรับตัวและเลือกทางเดินชีวิตที่เหมาะสม สามารถจัดการ ปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน ช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม และกลุ่มเพื่อนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2558, น. 14) ให้ความหมายของทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง ครอบครัว และสังคม ด้วยความรู้ ความเข้าใจและการรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม สามารถเลือกแนวทางการแก้ปัญหาด้วยเหตุผลที่เหมาะสม เพื่อให้บังเกิดผลในด้านสร้างสรรค์ ทำให้การดำรงชีวิตดำเนินต่อไปได้อย่างเป็นสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 4) ให้ความหมายของทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อาทิ การเรียนรู้ด้วยตนเองการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม การรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี (2546, น.1) ให้ความหมายของทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของมนุษย์ที่มีติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ความสามารถที่มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้จากตนเอง และผู้อื่น ซึ่งรวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น ความสามารถที่ประกอบด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะการจัดการกับชีวิตของตนเองกับปัญหา กับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ ความสามารถที่มนุษย์จะพัฒนาได้จนบรรลุจุดสูงสุดในชีวิต คือ ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2540, น. 1) ให้ความหมายของทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถ ที่ประกอบด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะต่างๆ ที่จะจัดการกับปัญหารอบๆ ตัว ในสภาพสังคม ปัจจุบันและการเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ สารเสพติด ชีวิต ครอบครัว สุขภาพ อิทธิพลของสื่อ

กล่าวโดยสรุป ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถเชิงสังคมจิตวิทยาหรือคุณลักษณะ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในการนำกระบวนการต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ ที่นำมาใช้ในจัดการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน หรือในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อม สำหรับการปรับตัวในอนาคตเมื่อต้องเผชิญหน้ากับปัญหาหรือสิ่งที่ท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยสามารถ นำความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกับทัศนคติ ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไตร่ตรอง ถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการตัดสินใจปฏิบัติในสิ่งที่เหมาะสมได้ ทำให้สามารถดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และพร้อมรับมือกับปัญหาและความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ตาม ศักยภาพของแต่ละบุคคล

2. ความสำคัญของทักษะชีวิต

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2564, น.6 – 8) กล่าวถึง ความสำคัญของทักษะชีวิต ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ในทุก ๆ ด้าน ทักษะชีวิตจึงมีความสำคัญอย่างมาก อาจกล่าวได้ 3 ด้านดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของทักษะชีวิตในด้านการศึกษา การพัฒนามนุษย์ให้เจริญเติบโต มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ซึ่งการพัฒนาดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยการศึกษา ทั้งในด้านสาระการเรียนรู้ (องค์ความรู้) และการฝึกปฏิบัติ (ทักษะ) จากแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษาที่มีแนวทางในการพัฒนาเด็กให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เพื่อเป็นพลังในการสร้างสรรค์โลก

2. ความสำคัญของทักษะชีวิตในด้านสุขภาพ สุขภาพเป็นเรื่องของดุลยภาพในท่ามกลาง การที่มนุษย์ต้องปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การดำเนินชีวิตที่ต้องประสานความสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ ธรรมชาติและมีความสัมพันธ์กับสังคมให้ได้อย่างราบรื่น แต่ในสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองส่งผลต่อมาตรฐานการดำเนินชีวิต และมาตรการ

ทางสุขภาพอนามัย แบบแผนการเจ็บป่วยเกิดจากโรคที่มาจากพฤติกรรมเสี่ยงมากขึ้น เช่น การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น พฤติกรรมสุขภาพ จึงมีความสำคัญเพื่อการมีสุขภาพที่ดี และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคตต่อไป

3. ความสำคัญของทักษะชีวิตต่อสังคม การเปลี่ยนแปลงผ่านในสังคมยุคปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งโครงสร้างทางกายภาพและบริบททางสังคม ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวก และทางลบต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกระดับ และทุกช่วงวัย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก และเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่งสำหรับประเทศชาติ เป็นสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง และวัฒนธรรมของชาติใน ภายภาคหน้า ซึ่งจากสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน เด็กและเยาวชนตกอยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหา เช่น สื่อลามกอนาจาร การทะเลาะวิวาท การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การใช้สินค้าฟุ่มเฟือย การใช้ยาเสพติด การก่ออาชญากรรม เป็นต้น ตลอดจนปัญหาของความอบอวนในครอบครัว เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ดังนั้นการที่จะทำให้เด็ก และเยาวชนสามารถเผชิญกับปัญหา ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตนั้น พัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย การเปลี่ยนแปลงช่วงวัยได้อย่างราบรื่น สามารถปรับตัวให้ผ่านพ้นช่วงวัยได้ตลอดรอดฝั่ง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยให้เด็กและเยาวชนสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเอง โดยเริ่มตระหนัก ถึงปัญหาใกล้ตัวและสร้างทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ เพื่อมีความพร้อมกล้าเผชิญปัญหาสังคม อย่างเข้มแข็ง ซึ่งภูมิคุ้มกันเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างครอบครัวต่อไปในอนาคตของเด็ก และเยาวชน การพัฒนาทักษะชีวิต จะเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสามารถจัดการ กับความเครียด และความกดดันต่างๆ ดำรงชีวิตได้อย่างเข้มแข็ง ปรับเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรม ที่เหมาะสม นำไปสู่การแก้ปัญหาได้ มีการดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข และจะเป็นการสร้าง ความเข้มแข็งต่อสังคมในอนาคต

ปิยวรรณ อุสินแก่น (2558, น. 32) กล่าวว่า ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อความสามารถ ในการคิด การปรับตัว และการตัดสินใจ ความสัมพันธ์กับจิตของมนุษย์ ด้านการฝึกฝน ด้านสติปัญญา (I) ด้านอารมณ์ (EQ) และแรงจูงใจ ด้านการหล่อหลอมบุคลิกภาพใน ด้านมโนธรรมและคุณธรรม (MQ) ซึ่งสามารถจำแนกการฝึกฝนทักษะชีวิต ได้ดังนี้

1. มีความเป็นเลิศทางปัญญาในด้านความจำ การคิดหาเหตุผล การตัดสินใจ การแก้ปัญหาการวิเคราะห์ปัญหาที่มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
2. ดำรงตนเป็นคนดี มีเจตคติที่ดีที่เกิดจากการเรียนรู้ทางด้านอารมณ์และความรู้สึก ของตนเอง ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม
3. มีความสุขในการดำเนินชีวิตมีความมั่นคงทางจิตใจมีบุคลิกภาพที่ดี มีการปรับตัว มีทักษะ ในการสื่อสารกับผู้อื่น เป็นต้น

สุदारัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2558, น. 14-16) ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อบุคคล ครอบครัว ประเทศ และสังคมโลก เนื่องจากทักษะชีวิตมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต และการแก้ไขปัญหาในระดับบุคคล ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของประชากรโดยรวม กล่าวคือ ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาต่อไปนี้

1. ปัญหาสุขภาพจิต ทักษะชีวิตเป็นเสมือนเครื่องมือในการสร้างภูมิคุ้มกันให้สามารถดำรงรักษาสุขภาพจิตได้ ไม่เกิดปัญหา ถ้าบุคคลมีทักษะชีวิตที่ดี บุคคลนั้นย่อมเข้าใจปัญหา รู้เท่าทันปัญหา และสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล จนสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้
2. ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาที่สืบเนื่องจากปัญหาอาชญากรรมภายในและภายนอกประเทศที่ผู้ขายมีเครือข่ายอยู่ในทุกพื้นที่ เพราะการต้องการรายได้จากการค้ายาเสพติด ทำให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาหนึ่งที่ยากจะแก้ไขให้หมดไป วิธีการป้องกันภัยจากยาเสพติด คือ การใช้ทักษะชีวิต หลีกเลียงและปกป้องตนเองและครอบครัว
3. ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม ทักษะชีวิตจะช่วยให้คุณมีความเข้าใจเรื่องของเพศสัมพันธ์ และรู้ว่าจะป้องกัน หลีกเลียง และหาทางออกให้กับตนเองได้อย่างไร เมื่อเผชิญกับปัญหาการมีเพศสัมพันธ์
4. ปัญหาการทะเลาะวิวาทและใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา เกิดจากการใช้อารมณ์และความรู้สึก ตลอดจนอารมณ์กับกลุ่มและพวกพ้องมากกว่าการใช้เหตุผล ทำให้ขาดความยั้งคิดในการกระทำใด ๆ ผู้ที่มีทักษะชีวิตสามารถนำหลักการแห่งเหตุผลมาตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้
5. ปัญหาครอบครัว ซึ่งส่วนมากเกิดจากสาเหตุการหย่าร้างของสามีภรรยา ทำให้ครอบครัวมีสภาพแตกแยก ส่งผลกระทบต่อลูก ๆ ทำให้ลูกขาดความอบอุ่น ขาดการขัดเกลาทางสังคม และทำให้รู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย ปัจจุบันสภาพสังคมไทยมีปัญหาครอบครัวมาก ดังนั้นเยาวชนต้องมีภูมิคุ้มกันตนเอง ซึ่งทักษะชีวิตจะช่วยให้เยาวชนมีความเข้าใจและมีแนวทางที่ดีให้กับตนเองได้
6. ปัญหาสังคม ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมืองการปกครอง และระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งส่งผลต่อทัศนคติ การคิดการตัดสินใจ และการแสดงออก หรือพฤติกรรมของบุคคล โดยมีสื่อต่างๆ เป็นผู้สร้างอิทธิพลต่อเยาวชนคนรุ่นใหม่มากที่สุด ทักษะชีวิตจึงมีความสำคัญต่อเยาวชนในการคิดเลือกแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับตัวเอง
7. ปัญหาการพัฒนาตนเอง เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เกิดนวัตกรรมที่เยาวชนจะต้องเรียนรู้จำนวนมาก ดังนั้นเยาวชนจึงต้องตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาตนเอง ทักษะชีวิตจะช่วยให้เยาวชนได้รู้จักตนเอง รู้ความต้องการและความสามารถที่แท้จริงของตนเอง

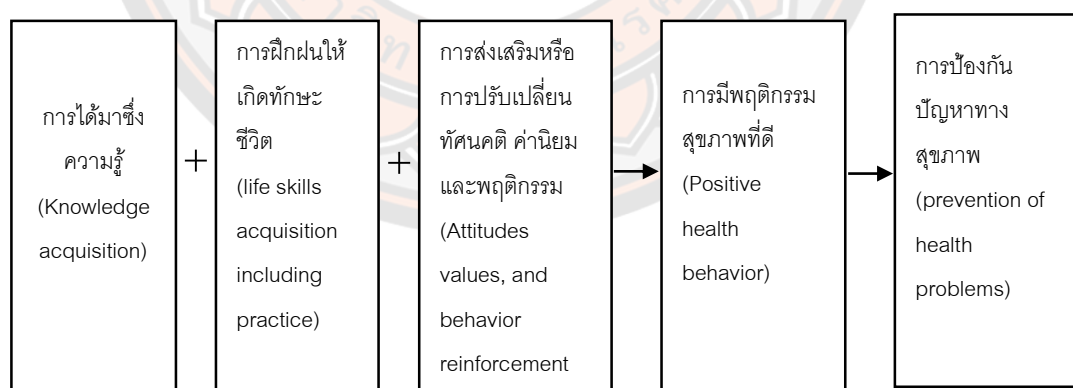
8. ปัญหาสุขภาพร่างกาย เยาวชนเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจ เพราะเป็นวัยที่เปลี่ยนจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ ทักษะชีวิตจะช่วยให้เยาวชนเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของร่างกายและความต้องการด้านจิตใจควบคู่กัน ทำให้เยาวชนสามารถปรับตัวเองหรือดูแลรักษาตัวเองในทางที่ถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย

ทักษะชีวิตจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในท่ามกลางปัญหาที่เกิดขึ้นมากมายในสังคม เพราะทักษะชีวิตช่วยให้รู้จักเหตุผลและแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขทั้งกายและใจ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556) ทักษะชีวิตสร้างและพัฒนาได้ด้วยกระบวนการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงความรู้กับความคิดเชิงทักษะชีวิตด้วยพลังคำถามที่มีอิทธิพลต่อ วิธีคิด การเรียนรู้ชีวิตของผู้เรียนอย่างมาก ตั้งคำถามให้ผู้เรียนได้โต้ตอบ พุดคุยสนทนาอภิปรายเพื่อตอบคำถาม จะทำให้ผู้เรียนมองเห็นความเชื่อมโยงต่อกันระหว่างการเรียนรู้และพฤติกรรม การเรียนรู้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน จะมองเห็นความเป็นจริงในชีวิตของตน และถูกท้าทายให้คิดหาทางออก ให้โอกาสสร้างแนวคิด มุมมองใหม่ ๆ

องค์การอนามัยโลก (WHO, 1997, P.4) ได้กำหนดกรอบแนวคิดที่แสดงให้เห็นว่า ทักษะชีวิตเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยด้านความรู้ ทักษะ และค่านิยมกับพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดี ซึ่งในที่นี้จะเป็นวิธีที่สนับสนุนที่จะนำไปสู่การป้องกันกับปัญหาต่าง ๆ ด้านสุขภาพอนามัยในขั้นต้นได้

ดังภาพ 1

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิต และการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ที่มา: องค์การอนามัยโลก (WHO, 1997, p. 4)

จากภาพ 1 แสดงให้เห็นว่าทักษะชีวิตเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างความรู้ ทักษะคิด และค่านิยม เพื่อนำไปสู่ความสามารถที่แท้จริง เช่น จะทำอะไร และทำอย่างไร (what to do and how to do it) ทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่จะนำไปสู่หนทางแห่งการมีสุขภาพที่ดี ดังนั้นการสอนทักษะชีวิต จึงมีค่าในเชิงป้องกันและส่งเสริม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ในการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ในแง่การป้องกันโรค และการป้องกันสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งองค์การอนามัยโลกยืนยันว่าได้ผลแตกต่างจากวิธีการเดิม ๆ ที่ใช้อยู่

การนำทักษะชีวิตไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง รับรู้และเข้าใจคนอื่น ทักษะชีวิตจะช่วยสนับสนุนการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถแห่งตน (Self-efficacy) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการมีสุขภาพจิตที่ดีที่จะสนับสนุน หรือจูงใจที่จะทำให้สามารถดูแลตนเองและบุคคลอื่น อีกทั้งป้องกันโรคทางจิต และปัญหาทางพฤติกรรมสุขภาพต่าง ๆ จึงได้มีการนำทักษะชีวิตไปใช้อย่างกว้างขวาง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ มโนธรรม และคุณธรรมต่างๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างให้มีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตท่ามกลางวิกฤติปัญหา โดยผ่านกระบวนการฝึกฝนที่เหมาะสม และการส่งเสริมจากครอบครัว สังคม และโรงเรียนได้

3. องค์ประกอบของทักษะชีวิต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2564, น. 87-98) ได้ศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) เพื่อเตรียมการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย รองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเป็นองค์ความรู้ เพื่อใช้ในการศึกษาต่อยอดเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) ของนักเรียน ดังนี้

ตาราง 4 ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) สำหรับช่วงวัยเรียน

ลำดับ	ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต
ทักษะเชิงความรู้พื้นฐาน	
1	การอ่านออกเขียนได้ (Literacy)
2	ความเข้าใจและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy)
3	ความรู้ทางคณิตศาสตร์และการคำนวณ (Mathematics and Numeracy)
4	ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน (Economic and Financial Literacy)
5	ความรู้ทางธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (Business and Entrepreneurial Literacy)
6	ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy)
7	ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)
8	ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ (Health Literacy)
9	ความรู้ทางภูมิศาสตร์ (Geography)
10	ความรู้ทางประวัติศาสตร์ (History)
11	การเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)
12	ความตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
13	ความสามารถทางศิลปะ (Art)
ทักษะเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	
14	การเป็นผู้เรียนเชิงรุก (Active Learner)
15	การบูรณาการข้ามสาขา (Transdisciplinary)
16	ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity)
17	การกำกับตัวเอง (Self-regulation)
18	ความอดทนอดุสาหะ (Persistency and Patience)
19	ความรับผิดชอบและการรู้รับผิดชอบ (Responsibility and Accountability)

ลำดับ	ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต
ทักษะทางสติปัญญา	
20	การคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking)
21	การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)
22	การตัดสินใจ (Decision-making)
23	การแก้ปัญหา (Problem-solving)
ทักษะทางอารมณ์และสังคม	
24	การสื่อสาร (Communication Skills)
25	การทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaborative Skills)
26	การสร้างความสัมพันธ์ (Relationship Building)
27	การปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย (Cross-cultural Competence)
28	การปรับตัว (Adaptability)
29	ความยืดหยุ่น (Flexibility)
30	การเข้าใจผู้อื่น (Empathy)
31	การรับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตน (Self-efficacy)
ทักษะเชิงปฏิบัติและกายภาพ	
32	ความสามารถทางกายภาพ (Physical Ability)

1. ทักษะเชิงความรู้พื้นฐาน ทักษะและองค์ความรู้ในสาระวิชาหลัก อาทิ ทักษะการอ่านออกเขียนได้ (Literacy) และความรู้ทางภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาสากลของโลก ความรู้ทางคณิตศาสตร์และการคำนวณ (Mathematics and Numeracy) ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ภูมิศาสตร์ (Geography) ประวัติศาสตร์ (History) และความสามารถทางศิลปะ (Art) ยังคงมีความสำคัญสำหรับการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น แต่เพื่อปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ จึงต้องมีการผสมผสานและสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อขยายขอบเขตของแต่ละรายวิชา ยกตัวอย่างเช่น ทักษะความเข้าใจและการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ซึ่งกลายเป็นขอบเขตใหม่ของทักษะการอ่านออกเขียนได้ แทนความหมายเดิมที่อยู่บนพื้นฐานของสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และการเงิน (Economic and Financial Literacy) กับ ความรู้ทางธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (Business and Entrepreneurial Literacy) เป็นทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพแห่งอนาคต จึงเริ่มมีการเรียนรู้ตั้งแต่ช่วงวัยเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กสามารถประกอบอาชีพเสริมหรือเข้าสู่บริบท

การทำงานได้เร็วขึ้น รองรับโครงสร้างอาชีพในโลก ยุคใหม่และตอบโจทย์ปัญหาการขาดแคลนแรงงานซึ่งมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy) และสุขภาพ (Health Literacy) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิชาวิทยาศาสตร์ที่ควรเน้นย้ำมากขึ้น เพื่อรองรับอนาคต ดังเช่นปัญหาภาวะโลกร้อนและการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ซึ่งเป็นตัวอย่างสถานการณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นชัดเจนในการส่งเสริมความเข้าใจในสาขาดังกล่าว รวมทั้งความตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) และความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy) โดยเฉพาะการเป็นพลเมืองโลก ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ที่โลกทั้งโลกเชื่อมต่อกัน เขตแดนทางกายภาพเบาบางลง และสร้างมิติใหม่ของความเป็นชาติและการรวมกลุ่มทางสังคมซึ่งได้พลิกโฉมบริบทของวิชาด้านสังคมศึกษาไปอย่างสิ้นเชิง

2. ทักษะเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ของโลกศตวรรษที่ 21 ทำให้คนทุกช่วงวัยต้องพัฒนาตัวเองอย่างไม่หยุดยั้งเพื่อก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคมและเทคโนโลยี ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสำหรับช่วงวัยเรียนวัยรุ่นซึ่งมีบทบาทหลักคือการเรียนรู้และพัฒนาตัวเอง การเป็นผู้เรียนเชิงรุก (Active Learner) ที่มีความกระตือรือร้นและลงมือทำเป็นทักษะแห่งอนาคตที่จำเป็นอย่างมาก ในทักษะกลุ่มนี้ เพราะการเรียนการสอนยุคใหม่มีแนวโน้มไปสู่การมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและไม่จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียนเท่านั้นจึงต้องอาศัยการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่างๆ มากขึ้น ตามไปด้วยความสามารถในการตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ ตกผลึกความคิด และเป็นผู้ลงมือหรือร่วมลงมือตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนมากกว่าเป็นผู้รับเพียงอย่างเดียว จึงเป็นทักษะที่จำเป็นเพื่อให้เด็กพัฒนาผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะอีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ การบูรณาการข้ามสาขา (Trans disciplinary) ดังที่กล่าวไว้ว่าโครงสร้างทางสังคมอาชีพ ตลอดจนการเรียนรู้มีลักษณะที่ซับซ้อน ผสมผสาน และเชื่อมโยงหลากหลายมิติเข้าด้วยกัน ดังนั้นความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทั้งในเชิงทฤษฎีและประสบการณ์จากการปฏิบัติ จากหลายแขนงวิชาเข้าด้วยกันเพื่อทำความเข้าใจหรือนำไปใช้งานอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นไม่แพ้กันสำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ของช่วงวัยเรียน/วัยรุ่นในโลกศตวรรษที่ 21

นอกจาก 2 ทักษะหลักข้างต้น ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ อาทิ ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) ต้องการแสวงหาความรู้และข้อมูลใหม่ ความสามารถในการกำกับการเรียนรู้ของตนเอง (Self-regulation) รู้จักและเข้าใจแนวทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตน สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของตัวเอง มีความอดทนอดสาหัส (Persistency and Patience) ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ตลอดจนมีความรับผิดชอบในหน้าที่และรู้รับผิดชอบในผลการกระทำของตน

(Responsibility and Accountability) ล้วนเป็นทักษะที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพได้

3. ทักษะทางสติปัญญา ทักษะทางสติปัญญาเป็นกลุ่มทักษะจำเป็นแห่งอนาคตที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงปฐมวัย โดยการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับทักษะเชิงความรู้และการรู้คิด สำหรับช่วงวัยเรียน/วัยรุ่นนี้ จะมีความลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการรู้คิดตัวเอง (Metacognition) เช่น การตระหนักรู้การเรียนรู้ของตนเองซึ่งเป็นทักษะส่วนหนึ่งของการเป็นผู้เรียนเชิงรุก (Active Learner) ที่กล่าวไปก่อนหน้านี้ เป็นหนึ่งในทักษะทางสติปัญญาที่สำคัญมากสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตอันเป็นเป้าหมายที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพราะสามารถนำไปสู่การประยุกต์ใช้เทคนิคการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้ นอกจากนี้ยังมีทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) พัฒนาให้เด็กเปิดรับมุมมองที่แปลกใหม่ รู้จักปรับปรุงและสร้างแนวคิดใหม่ที่หลากหลายสร้างสรรค์แนวคิดให้กลายเป็นนวัตกรรมที่เป็นรูปธรรม มักกล่าวคู่กันกับทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) พัฒนาให้เด็กเปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นและมุมมองที่แตกต่าง พิจารณาและประเมินความถูกต้องและสมเหตุสมผลของข้อมูลก่อนเชื่อหรือตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งทั้งสองเป็นทักษะแห่งอนาคตที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเติบโตเป็นคนที่มีความคุณภาพในโลกศตวรรษที่ 21 ที่ต้องกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารปริมาณมหาศาล สร้างสรรค์วิธีแก้ปัญหารูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งเกิดจากความซับซ้อนของโครงสร้างสังคมที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเชื่อ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อันทันสมัย อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณญาณไม่ได้เป็นเพียงกระบวนการทางปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่มีทักษะและคุณลักษณะอื่นเป็นส่วนประกอบด้วย เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความใจกว้าง ความอดทนการมีแรงจูงใจ และความสามารถในการรับความเสี่ยง เป็นต้น นอกจากนี้ ทั้ง 2 ทักษะยังมีความเชื่อมโยงกับทักษะทางปัญญาอื่น ๆ ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ของโลกศตวรรษที่ 21 ก็คือทักษะในการแก้ปัญหา (Problem-solving) และทักษะในการตัดสินใจ (Decision-making) ให้เด็กสามารถคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือไม่คุ้นเคยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา

4. ทักษะทางอารมณ์และสังคม เช่นเดียวกับทักษะทางสติปัญญา ทักษะทางอารมณ์และสังคมเป็นอีกหนึ่งกลุ่มทักษะจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเอาตัวรอดในโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและประชากร การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและอาชีพ ทักษะในกลุ่มนี้ที่สำคัญสำหรับช่วงวัยเรียนและวัยรุ่นประกอบด้วย

ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง เช่น การกำกับตัวเอง (Self-regulation) มีความยืดหยุ่น (Flexibility) ความอดทน (Patience) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมในฐานะพลเมือง รวมทั้งมีความมั่นคงทางอารมณ์ และจิตใจ รับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตน (Self-efficacy) และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เช่น การเข้าใจผู้อื่น (Empathy) การสร้างความสัมพันธ์ (Relationship Building) การสื่อสาร (Communication Skills) การทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaborative Skills) และเนื่องจากสังคมในโลกศตวรรษที่ 21 มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อทั้งจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อย ฯลฯ ทำให้การปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย (Cross-cultural Competence) มีความสำคัญมากขึ้นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทักษะทางอารมณ์และสังคมทักษะสุดท้ายของช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ซึ่งสำคัญที่สุดก็คือความสามารถในการทำความเข้าใจ เรียนรู้ และปรับตัว (Adaptability) ให้เข้ากับโครงสร้างและบริบทสังคมเทคโนโลยี การเรียนรู้ และอาชีพรูปแบบใหม่ได้

5. ทักษะเชิงปฏิบัติและกายภาพ ความสามารถทางกายภาพ (Physical Ability) เป็นทักษะจำเป็นที่ยังสามารถพัฒนาได้ในช่วงวัยนี้ อีกทั้งยังสามารถพัฒนาได้อย่างหลากหลายมากกว่าช่วงปฐมวัยอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในมิติของความสามารถในการเคลื่อนไหวและทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย ตลอดจนการเล่นกีฬา หรือในมิติของความสามารถในการใช้งานอุปกรณ์เครื่องจักร เทคโนโลยีการสื่อสาร เครื่องดนตรี ศิลปะ และทักษะชีวิตอื่นๆ เช่น การแต่งกาย การประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด ฯลฯ ทักษะเชิงปฏิบัติและกายภาพเหล่านี้จะมีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาทักษะทางสติปัญญา กระบวนการคิด การทำงาน การเข้าสังคม และบ่มเพาะลักษณะนิสัยและสุขภาวะที่ดีให้เด็กช่วงวัยเรียน/วัยรุ่นได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต

อรพิน รอร์ลี (2562) ได้สรุปองค์ประกอบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาไว้มี 4 ประการ คือ 1) ด้านจิตใจ ประกอบด้วย การมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น 2) ด้านสมอง ประกอบด้วย การคิดและการจัดการ 3) ด้านการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การเสียสละและการทำงาน และ 4) ด้านสุขภาพประกอบด้วย สุขภาพจิตและสุขภาพกาย

1. ด้านจิตใจ (Heart) ประกอบด้วย การมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น มีองค์ประกอบย่อยได้แก่ นักเรียนมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การห่วงใยผู้อื่น และการแบ่งปัน การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีองค์ประกอบย่อยได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การร่วมมือ ทักษะทางสังคมและการยอมรับความแตกต่าง

2. ด้านสมอง (Head) ประกอบด้วย การคิด มีองค์ประกอบย่อยได้แก่ นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์ การจัดการ มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่

นักเรียนมีความสามารถในการตั้งเป้าหมาย การใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด การวางแผนและการดำเนินการ

3. ด้านการปฏิบัติการ (Hands) ประกอบด้วย การเสียสละ มุ่งมั่นประกอบย่อย ได้แก่ นักเรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีการอาสาเพื่อชุมชน และเป็นพลเมืองโลกที่มีความรับผิดชอบ การทำงานมุ่งมั่นประกอบย่อยได้แก่ นักเรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีทักษะการทำงานตามความต้องการของตลาดแรงงาน และมีแรงจูงใจในตนเอง

4. ด้านสุขภาพ (Health) ประกอบด้วย สุขภาพจิต มุ่งมั่นประกอบย่อย ได้แก่ นักเรียนมีความสามารถในการจัดการอารมณ์และความรู้สึก รักและชื่นชมในตนเอง มีวินัยในตนเอง และรับผิดชอบในตนเอง สุขภาพกาย มุ่งมั่นประกอบย่อยได้แก่ นักเรียนสามารถเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี การป้องกันตนเองจากโรคร้าย การจัดการความเครียดและความปลอดภัยส่วนบุคคล

พัชรินทร์ รุจิชีพ (2558) ได้ศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะชีวิตของหน่วยงานและนักวิชาการจากตารางใช้ความถี่ตั้งแต่ 3-5 ทั้งพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (ด้านปัญญา ความคิด) ได้แก่ ความคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ ด้านจิตพิสัย (ด้านจิตใจ) ได้แก่ความตระหนักรู้ในตนเองและความเห็นใจผู้อื่นด้านทักษะพิสัย (ด้านการกระทำ) ได้แก่การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร การตัดสินใจและการแก้ปัญหา การจัดการกับอารมณ์และความเครียด สรุปเป็นองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น คือความสามารถในการค้นหา รู้จักและเข้าใจตนเอง เช่น รู้ข้อดี ข้อเสียของตนเอง รู้ความต้องการและสิ่งที่ไม่ต้องการของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เรารู้ตัวเองเวลาเผชิญกับความเครียดหรือสถานการณ์ต่าง ๆ และความสามารถในการเข้าใจ ความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ความเชื่อ สีผิว อาชีพ ฯลฯ ช่วยให้เราสามารถยอมรับผู้อื่นที่ต่างจากเราเกิดจากการช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ด้อยกว่าหรือได้รับความเดือดร้อน

2. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการคิดที่จะเป็นส่วนช่วยตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์เพื่อหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตอย่างมีระบบ เช่น ถ้าบุคคลสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านสุขภาพหรือความปลอดภัยในชีวิต โดยประเมินทางเลือกและผลที่ได้จากการตัดสินใจเลือกทำทางที่ถูกต้องเหมาะสมจะมีผลดีต่อการมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

3. การจัดการกับอารมณ์ คือความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสมและสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด และแนวทางในการควบคุมระดับความเครียดเพื่อให้เกิดการเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมและไม่เกิดปัญหาด้านสุขภาพ

4. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น คือความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554, น. 2-13) ได้กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตที่สำคัญ ที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบัน และ เตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ พร้อมทั้งพฤติกรรมที่คาดหวังและตัวชี้วัดทักษะชีวิตแต่ละระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

ตาราง 5 แสดงองค์ประกอบทักษะชีวิต

ชั้น	องค์ประกอบทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ			
	การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น
ป.1	รู้จักความชอบ ความถนัด และความสามารถของตนเอง (รู้สิ่งที่ตนเองชื่นชอบ) รู้ความสามารถที่ตนเองภาคภูมิใจ และแสดงความสามารถให้ผู้อื่น	รู้จักสังเกต ตั้งคำถาม และแสวงหาคำตอบ	รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง (จำแนกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ได้เหมาะสมกับสถานการณ์)	เป็นผู้ฟังที่ดี (ฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ และรับรู้ถึงความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด)

องค์ประกอบทักษะชีวิต 4 องค์ประกอบ				
ชั้น	การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น
ป.2	ค้นพบจุดเด่นจุดด้อยของ ตนเอง ยอมรับความแตกต่าง ระหว่างตนเองและผู้อื่น	วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ข่าวสารได้ สมเหตุ สมผล	ควบคุมอารมณ์ ของตนเองได้	ใช้ภาษาและกิริยา ที่เหมาะสม ในการสื่อสาร
ป.3	มองตนเองและผู้อื่น ในแง่บวก	ประเมินสถานการณ์ และ นำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวัน	จัดการกับอารมณ์ ตนเอง ด้วยวิธีการ ที่เหมาะสม	รู้จักเอาใจเขา มาใส่ใจเรา
ป.4	เคารพสิทธิของ ตนเองและ ผู้อื่น	มีจินตนาการและ มีความสามารถ ในการคิดเชื่อมโยง	มีวิธีผ่อนคลาย อารมณ์และ ความเครียด ให้กับตนเอง	รู้จักแสดงความคิด ความรู้สึก ความชื่นชมและ การกระทำที่ดีงาม ให้ผู้อื่นรับรู้
ป.5	รักและเห็นคุณค่า ในตนเอง	รู้จักการ วิพากษ์วิจารณ์ บนพื้นฐานของ ข้อมูลสารสนเทศที่ ถูกต้อง	ยุติข้อขัดแย้ง ในกลุ่มเพื่อน ด้วยสันติวิธี	รู้จักปฏิเสธ ต่อรองและร้องขอ ความช่วยเหลือ ในสถานการณ์เสี่ยง
ป.6	• มีความภาคภูมิใจ ในตนเอง และผู้อื่น • มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง และผู้อื่น	รู้จักวิธีการและ ขั้นตอนการตัดสินใจ และแก้ไข ปัญหา ที่ถูกต้อง	รู้จักสร้างความสุข ให้กับตนเอง	ให้ความร่วมมือและ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติตามกฎกติกา และ ระเบียบของ สังคม

1. องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้ความถนัด ความสามารถ รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล รู้จักตนเอง ยอมรับ เห็นคุณค่า และภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีเป้าหมายในชีวิตและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

1.1 รู้ความชอบ ความถนัด และความสามารถของตนเอง

1.2 ค้นพบจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง

1.3 ยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่น ยอมรับในความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น

1.4 มองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

1.5 เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

1.6 รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

1.7 มีความภาคภูมิใจในตนเอง และผู้อื่น

1.8 มีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น

2. องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การแยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัว วิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัว ด้วยหลักเหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้อง ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา ตัดสินใจในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

2.1 รู้จักสังเกต ตั้งคำถาม และแสวงหาคำตอบ

2.2 วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ข่าวสารได้สมเหตุสมผล วิเคราะห์จำแนก แยกแยะข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวด้วยเหตุผลที่เชื่อถือได้

2.3 ประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้ คาดคะเนความเสี่ยง จากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล

2.4 มีจินตนาการและมีความสามารถในการคิดเชื่อมโยง สร้างผลงานและแสดงผลงาน ที่เกิดจากการคิดเชื่อมโยงและจินตนาการ

2.5 รู้จักวิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานของข้อมูล สารสนเทศที่ถูกต้อง วิพากษ์วิจารณ์ตาม หลักการเหตุผลและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องสนับสนุน

2.6 รู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง วิเคราะห์สาเหตุ ของปัญหา เลือกแก้ไขปัญหาได้หลากหลายวิธีและตัดสินใจเลือกแก้ปัญหาเหมาะสมและสร้างสรรค์

3. องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด

การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล รู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย หลีกเลี้ยง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ไปในทางที่ดี

3.1 รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง

3.2 ควบคุมอารมณ์ของตนเอง ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

3.3 จัดการกับอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสม จัดการกับอารมณ์ตนเองที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันที่อาจก่อให้เกิด ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์

3.4 มีวิธีผ่อนคลายอารมณ์และความเครียด ให้กับตนเอง ผ่อนคลายอารมณ์และความเครียดด้วยวิธีการที่เหมาะสมและ สร้างสรรค์

3.5 สร้างแรงจูงใจให้ตนเอง กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง

3.6 ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก

3.7 รู้จักสร้างความสุขให้กับตนเอง

4. องค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง รับรู้ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้อื่น วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้การสื่อสารที่สร้างสัมพันธภาพที่ดีสร้างความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.1 เป็นผู้ฟังที่ดี

4.2 ใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร ใช้ภาษาพูด ภาษากาย ที่ทำให้ผู้อื่น ผ่อนคลาย สบายใจ ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งหรือความรุนแรงได้

4.3 รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา แสดงออกหรือสะท้อนความรู้สึกหรือการกระทำของตนเองที่แสดงว่าเข้าใจและใส่ใจผู้อื่น

4.4 รู้จักแสดงความคิด ความรู้สึก ความชื่นชม และการกระทำที่ดีงามให้ผู้อื่นรับรู้

4.5 รู้จักปฏิเสธ ตอรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง

4.6 ให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์

4.7 ปฏิบัติตามกฎ กติกา และระเบียบของสังคม

กาญจนา คงสวัสดิ์ (2551) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะชีวิตสำหรับนักเรียน 4 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะด้านอารมณ์ คนที่มีทักษะทางอารมณ์ที่ดี คือ คนที่รู้จักและเท่าทันอารมณ์ตัวเอง จัดการกับอารมณ์ของตัวเองได้ เกิดขึ้นได้จากความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยและการมีอารมณ์มั่นคง

2. ทักษะด้านความคิด เป็นการรู้จักใช้เหตุและผลโดยรู้สาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น ผลย่อมมาจากเหตุและการกระทำ จุดประสงค์ของทักษะด้านนี้ คือ การพัฒนาชีวิตให้มีความเจริญก้าวหน้า สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมมนุษย์

3. ทักษะด้านจิตใจ เป็นการควบคุมการนึกคิดจิตใจให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใสสะอาด ในความดีงาม ประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความรัก ความมีเมตตากรุณา ความเป็นมิตร ความมีน้ำใจ ความมีสัมมาคารวะ ความรู้จักยอมรับ และเห็นความสำคัญของผู้อื่น ความกตัญญู ความเพียรพยายาม ความซื่อสัตย์สุจริต

4. ทักษะด้านการกระทำ เป็นการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียนไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเอง และสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีเป็นประโยชน์ต่อสังคม เน้นความสุจริตทางกายและวาจา

กรมสุขภาพจิต (2541, น. 1) ได้กล่าวว่า ทักษะชีวิตเป็นความสามารถอันประกอบไปด้วย ความรู้ เจตคติ และทักษะในการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะข้อมูล ข่าวสารปัญหา หรือสถานการณ์ต่าง ๆ

2. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติด อยู่ในกรอบ มีความคิดแปลกใหม่

3. ความตระหนักรู้ในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการรับรู้จุดดี จุดด้อยของตนเอง และรู้ข้อแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

4. ความเห็นใจผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นมีความเห็นใจผู้อื่น

5. ความภาคภูมิใจตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อตนเองในทางบวก รู้สึกว่าตนเองมีค่า ภูมิใจในความสามารถที่ตนเองมีอยู่ และนำความสามารถเหล่านั้นมาใช้ในทางที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

6. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

7. การสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการใช้คำพูด และภาษาท่าทาง เพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และรับรู้ความรู้สึกนึกคิดอีกฝ่าย เพื่อสร้างความเข้าใจ ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน

8. การตัดสินใจและการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ปัญหาสาเหตุ วิเคราะห์ปัญหา และพิจารณาเลือกแนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

9. การจัดการอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และจัดการได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งสร้างแนวคิดหรือกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

Partnership for 21st Century Skills (2009) ให้แนวคิดเรื่องทักษะชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) โดยได้แนวคิดที่สอดคล้องกับทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา คือ ความสามารถในการประเมินชี้แนวทางในการดำรงชีวิตที่ซับซ้อน การเปิดใจยอมรับในสิ่งใหม่ การเปิดใจยอมรับในสิ่งที่หลากหลายและซับซ้อน มีเป้าหมายในการจัดการโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการกระทำ ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งชีวิตการเป็นอยู่และการทำงานในยุคนี้ต้องการมากกว่าทักษะการคิดและความรู้ในเนื้อหาวิชา โดยทักษะที่จำเป็น ได้แก่

1. ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) คือความสามารถในการปรับบทบาทไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้ และให้ผลสะท้อนกลับอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1.1 การปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง (Adapt to Change) โดยปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและบริบทตามช่วงเวลาที่กำหนด

2. การริเริ่ม และการชี้นำตนเอง (Initiative and Self-direction) หมายถึง ความสามารถในการทำงานที่ตั้งใจ พร้อมรับผิดชอบ พร้อมเผชิญความท้าทายใหม่ ๆ และสามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

2.1 การจัดการด้านเป้าหมายและเวลา (Manage Goals and Time) โดย
1) กำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนบนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) สร้างความสมดุลในเป้าหมายที่กำหนด (ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว) และ 3) ใช้เวลาและการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

2.2 การเป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Be Self-Directed Learners) โดย 1) มุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทักษะ ความรู้และขยายผลสู่ความเป็นเลิศ 2) เป็นผู้นำเชิงทักษะขั้นสูง มุ่งสู่ความเป็นมืออาชีพ 3) เป็นผู้นำในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และ 4) สามารถสะท้อนผลและเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากอดีตมุ่งสู่เส้นทางแห่งความก้าวหน้าในอนาคต

3. ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural skills) หมายถึง ความสามารถในการทำงานและดำรงชีวิตอยู่กับสภาพแวดล้อมและผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้ โดยไม่รู้สึกเครียดหรือแตกต่างแปลกแยกและทำให้งานสำเร็จได้ ประกอบด้วย

3.1 การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interact Effectively with Others) โดย 1) รอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพ จังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟัง-การพูดในโอกาสต่าง ๆ และ 2) สร้างศักยภาพต่อการควบคุมให้เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ

4. ภาวะความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) หมายถึง ความสามารถที่เข้าถึงองค์กร และทำตามเป้าหมายและความต้องการได้ มีความเป็นผู้นำและบริหารจัดการที่จำเป็นในการสนับสนุนการเป็นผู้นำที่ดี มีความสำคัญกับองค์กรหรือกลุ่มที่ทำให้ประสบความสำเร็จ และมีความรับผิดชอบในการทำงานรวมถึงมีความซื่อสัตย์และจริยธรรม ซึ่งผู้นำและสมาชิกมีความรับผิดชอบและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน ประกอบด้วย 1) ใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาระหว่างบุคคลได้ เพื่อนำพาองค์กรก้าวบรรลุจุดมุ่งหมาย 2) เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถชี้แนะและนำพาองค์กรก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ 3) ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน และ 4) เป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้อื่นยอมรับ

Neeley (2004, pp. 54-56) ได้ศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรการแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยแบ่งองค์ประกอบของทักษะชีวิตของหลักสูตรแนะแนวออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confidence Development) ได้แก่

1.1 การมีอัตมโนทัศน์ต่อตนเองอย่างถูกต้อง (Have accurate self-concept) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในคุณลักษณะส่วนบุคคลของตนเอง และการอธิบายเกี่ยวกับด้านร่างกายของตนเองได้

1.2 การตระหนักรู้ในลักษณะเฉพาะของตนเอง (Appreciate their uniqueness) ประกอบด้วย การระบุความเหมือนและความแตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่น และการอธิบายว่าอะไรที่จะช่วยสร้างตนเองให้มีความรู้สึกที่ดี

1.3 การจัดการกับความรู้สึกตนเอง (Manage their feeling) ประกอบด้วย การระบุถึงความรู้สึกของตนเอง และการตระหนักรู้ว่าทำไมการจัดการอารมณ์ของตนเองนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านแรงจูงใจเพื่อความสำเร็จ (Motivation to Achieve) ได้แก่

2.1 การพัฒนาศักยภาพทางการเรียนของตนเอง (Develop their own academic potential) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ และจะเรียนรู้ได้อย่างไร การตระหนักรู้ถึงประโยชน์จากการเรียนรู้ การตระหนักรู้ถึงสิ่งที่สนใจในการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

2.2 การได้รับประโยชน์ของโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียน (Take advantage of the educational opportunities afforded them in school) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในทักษะและเจตคติที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จทางการศึกษาในโรงเรียน

2.3 การรับรู้ในอาชีพว่าอะไรจะเป็นสิ่งที่ช่วยเติมเต็มในศักยภาพของตนเอง (Recognize careers that will allow them to fulfill their potential) ประกอบด้วย การอธิบายถึงอาชีพที่ตนเองปรารถนาในอนาคต

2.4 การพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ (Develop their leadership skill) ประกอบด้วย การได้เป็นหัวหน้าห้อง และการนำกลุ่มไปสู่จุดมุ่งหมาย

องค์ประกอบที่ 3 ด้านทักษะการสร้างการตัดสินใจ (Decision Making Skill) ด้านการตั้งเป้าหมาย (Goal-Setting Skill) ด้านการวางแผน (Planning Skill) และด้านทักษะการแก้ปัญหา (Problem-Solving Skill) ได้แก่

3.1 การสร้างการตัดสินใจ (Make decision) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในการสร้างทางเลือก และการเข้าใจในทางเลือกที่ยากต่อการตัดสินใจระหว่างทางเลือกที่ต้องการ 2 ทางเลือก

3.2 การพัฒนาแผนการปฏิบัติ (Develop a plan of action) ประกอบด้วย การวางแผนชีวิตประจำวัน และการตระหนักรู้ในความจำเป็นของการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 การตั้งเป้าหมาย (Set goal) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในเป้าหมายของตนเอง

3.4 การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร (Gather information) การตระหนักรู้ในความแตกต่างของอาชีพ

3.5 การแก้ปัญหา (Solve problems) ประกอบด้วย การนิยามถึงปัญหา และการระบุปัญหาต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ (Interpersonal Effectiveness) ได้แก่

4.1 การให้ความเคารพผู้อื่น (Respect others) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น

4.2 การมีสัมพันธที่ดีกับบุคคลอื่น (Relate well with others) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในความรับผิดชอบของตนเองเมื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น ตระหนักรู้ว่าทำอย่างไรที่จะสามารถแสดงถึงความเอาใจใส่บุคคลอื่น

4.3 การรักษาความซื่อสัตย์ในตนเองเมื่อต้องทำงานร่วมกันในกลุ่ม (Maintain their integrity while participating in groups) ประกอบด้วย การกล้าแสดงความต้องการจำเป็นของตนเองในกลุ่ม การหาเอกลักษณ์ของตนเองเมื่อเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

4.4 การพัฒนาสัมพันธภาพที่ดี (Develop healthy friendships) ประกอบด้วย อธิบายถึงลักษณะที่ดีของตนเองที่สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดี อธิบายลักษณะของบุคคลอื่นที่จะช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี

4.5 การทำหน้าที่สมาชิกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Function effectively as group members) ประกอบด้วย การตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆ ทั้งในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

องค์ประกอบที่ 5 ด้านทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ได้แก่

5.1 การเข้าใจพื้นฐานของทักษะการสื่อสาร (Understanding basic communication skills) ประกอบด้วย การเข้าใจถึงการฟังและการพูดกับบุคคลที่หลากหลาย

5.2 การแสดงออก (Express themselves) ประกอบด้วย การแสดงออกทั้งด้านคำพูด ความคิดและความรู้สึก

5.3 การรับฟังผู้อื่น (Listen to others) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในการเป็นผู้ฟัง ที่ดี การรับรู้ว่าบุคคลอื่นมีการสื่อสารที่แตกต่างกัน และการรับฟังบุคคลอื่นอย่างตั้งใจ และการทบทวนความคิดของบุคคลอื่นเมื่อสนทนา

องค์ประกอบที่ 6 ด้านวัฒนธรรมที่ต่างกัน (Cross-Cultural Effectiveness) ได้แก่

6.1 การซาบซึ้งในวัฒนธรรมของตนเอง (Appreciate their own culture) ประกอบด้วย การแสดงถึงความภูมิใจในครอบครัวของตนเอง

6.2 การเคารพและยอมรับบุคคลที่เป็นสมาชิกกลุ่มที่มีวัฒนธรรมที่ต่างกัน (Respect others as individuals and accept them for their culture relationships)

ประกอบด้วย การรับรู้และเข้าใจถึงความแตกต่างกันต่าง ๆ ด้านภาษา การตระหนักรู้ความหมายของภูมิหลังเกี่ยวกับวัฒนธรรมของบุคคลอื่น

องค์ประกอบที่ 7 ด้านความรับผิดชอบในพฤติกรรม (Responsible Behavior)
ได้แก่

7.1 ความรับผิดชอบในพฤติกรรม (Behave responsibly) ประกอบด้วย การตระหนักถึงกฎระเบียบของห้องเรียนโรงเรียน การสามารถปฏิบัติตามกฎและความสั่งได้

7.2 การมีความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเอง (Take responsibility for their own behaviors) การระบุถึงพฤติกรรมของตนเอง และการยอมรับรางวัลและผลที่ตามมาของพฤติกรรม

7.3 การมีวินัย (Be self-disciplined) ประกอบด้วย การรู้และปฏิบัติตามกฎของตนเอง

ยูเนสโก (2002) ได้แบ่งองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้เป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสามารถทางความคิด (Cognitive Abilities) เป็นความสามารถในการเรียนรู้ที่จะรู้ (Learning to Know) โดยแบ่งออกเป็น 2 ทักษะ คือ

1.1 ทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (Decision Making and Problem solving Skills) ประกอบด้วย ทักษะในการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การประเมินผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของพฤติกรรมในปัจจุบันสำหรับตนเองและผู้อื่น การกำหนดทางเลือกต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา ทักษะการวิเคราะห์เกี่ยวกับอิทธิพลของค่านิยมและเจตคติของตนเองและบุคคลอื่น

1.2 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking Skills) ประกอบด้วย การวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ การวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม และความเชื่อ และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง

2. ด้านความสามารถส่วนบุคคล (Personal Abilities) เป็นความสามารถในการเรียนรู้ที่จะเป็น (Learning to be) โดยแบ่งออกเป็น 3 ทักษะ คือ

2.1 ทักษะการเพิ่มการควบคุมภายในตนเอง (Skills for Increasing Internal locus of Control) ประกอบด้วย ทักษะการสร้างเชื่อมั่น และความภาคภูมิใจในตนเอง ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง รวมถึงการตระหนักรู้ในสิทธิ อิทธิพล ค่านิยม เจตคติ จุดแข็งและจุดอ่อน ทักษะในการกำหนดเป้าหมาย ทักษะในการดูแลตนเอง และทักษะในการประเมินตนเอง

2.2 ทักษะการจัดการกับความรู้สึก (Skills for Managing Feeling) ประกอบด้วย การจัดการความโกรธ การจัดการกับความวิตกกังวล และความเศร้าผิดหวัง ทักษะการเผชิญสำหรับการจัดการกับความสูญเสีย ความทุกข์

2.3 ทักษะการจัดการความเครียด (Skills for Managing Stress) ประกอบด้วย การบริหารเวลา การเพิ่มความคิดทางบวก การรู้จักเทคนิคการผ่อนคลาย

3. ด้านความสามารถระหว่างบุคคล (Interpersonal Abilities) เป็นความสามารถในการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น แบ่งออกเป็น 4 ทักษะ คือ

3.1 ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication Skills) ประกอบด้วย การสื่อสารทั้งภาษาท่าทางและภาษากาย การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ การแสดงความรู้สึก การให้ข้อมูลย้อนกลับ (ไม่ใช่ทางลบ) และการรับข้อมูลย้อนกลับ

3.2 ทักษะการปฏิเสธและการเจรจาต่อรอง (Negotiation and Refusal Skills) ประกอบด้วย การบริหารความขัดแย้งและการเจรจาต่อรอง ทักษะการแสดงออก ทักษะการปฏิเสธ

3.3 ทักษะการเห็นอกเห็นใจ (Empathy Skills) ประกอบด้วย ความสามารถที่จะฟังและเข้าใจความต้องการของบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนแสดงถึงความเข้าใจในสิ่งนั้น

3.4 ทักษะการทำงานเป็นทีม และการให้ความร่วมมือ (Cooperation and Teamwork skills) ประกอบด้วย การแสดงความเคารพความคิดเห็นของบุคคลอื่น การประเมินความสามารถของบุคคล

องค์การอนามัยโลก (WHO, 1994, P.1) ได้สรุปองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ 10 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นความสามารถในการคิดที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์เพื่อค้นหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวาง โดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

3. ทักษะการตระหนักรู้ในตน (Self Awareness) เป็นความสามารถในการค้นหา รู้จักและเข้าใจตนเอง เช่น รู้ข้อดี ข้อเสียของตนเอง รู้ความต้องการ และสิ่งที่ไม่ต้องการของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เรารู้ตัวเองเวลาเผชิญกับความเครียดหรือสถานการณ์ต่างๆ และทักษะนี้ยังเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทักษะอื่นๆ เช่น การสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพ การตัดสินใจ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

4. ทักษะการเข้าใจผู้อื่น (Empathy) เป็นความสามารถในการเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ความเชื่อ สีสัน อาชีพ ฯลฯ ช่วยให้สามารถยอมรับบุคคลอื่นที่ต่างจากเรา เกิดการช่วยเหลือบุคคลที่ด้อยกว่าหรือได้รับความเดือดร้อน เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ติดเชื้อเอดส์

5. ทักษะการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ เช่น ถ้าบุคคลสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านสุขภาพ หรือความปลอดภัยในชีวิต โดยประเมินทางเลือกและผลที่ได้จากการตัดสินใจเลือกทางที่ถูกต้องเหมาะสม ก็จะมีผลต่อการมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

6. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างเป็นระบบ ไม่เกิดความเครียดทางกายและจิตใจ จนอาจลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตเกินแก้ไข

7. ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรม และสถานการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การแสดงความต้องการ การแสดงความชื่นชม การขอร้อง การเจรจาต่อรอง การตักเตือน การช่วยเหลือ การปฏิเสธ ฯลฯ

8. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว

9. ทักษะการจัดการกับอารมณ์ (Coping with Emotion) เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ และความเศร้าโศก ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกาย และจิตใจได้อย่างเหมาะสม

10. ทักษะการจัดการกับความเครียด (Coping with Stress) เป็นความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด และแนวทางในการควบคุมระดับความเครียด เพื่อให้เกิดการเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมและไม่เกิดปัญหาด้านสุขภาพ

จากแนวคิดองค์ประกอบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ได้ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา

ที่	องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564)	อรพิน รอรีล์ (2562)	พัชรินทร์ รุจิชีพ (2558)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554)	กาญจนา คงสวัสดิ์ (2551)	กรมสุขภาพจิต (2541)	Partnership for 21st Century Skills (2009)	Neeley (2004)	ยูเนสโก (2002)	องค์การอนามัยโลก (1994)	
1	ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	✓	✓		✓	✓	✓			✓	✓	1. ทักษะทาง สติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ
2	ทักษะตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	✓		✓	✓		✓		✓	✓	✓	2. ทักษะตัดสินใจ และแก้ปัญหาย่าง สร้างสรรค์
3	ทักษะการเรียนรู้และ พัฒนาตนเอง	✓						✓				3. ทักษะเชิงปฏิบัติ และรับผิดชอบ ต่อสังคม
4	ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อสังคม	✓	✓			✓	✓	✓	✓			
5	ทักษะการตระหนักรู้ เห็น คุณค่าในตนเองและผู้อื่น		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	4. ทักษะการ ตระหนักรู้ เห็นคุณค่าใน ตนเองและผู้อื่น
8	ทักษะด้านการสร้าง ความเชื่อมั่นในตนเอง				✓				✓	✓		
9	ทักษะด้านแรงจูงใจ เพื่อความสำเร็จ		✓						✓			5. ทักษะทาง อารมณ์ และการปรับตัว
6	ทักษะทางอารมณ์และ การปรับตัว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
7	ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสาร	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	6. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพ และการสื่อสาร
10	ทักษะการทำงานเป็นทีม	✓	✓		✓					✓		
11	ทักษะด้านความสามารถ ระหว่างบุคคล				✓					✓		

จากตาราง 6 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบทักษะชีวิตนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้จำนวน 6 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ เปิดใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความคิดแปลกใหม่ มีการตั้งเป้าหมาย การวางแผน และการดำเนินการการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด สามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว รวมถึงการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเองได้

2. ทักษะตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ การคาดคะเน ความเสี่ยงและการประเมินสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน มาใช้ประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน รวมถึงการเลือกแนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม การแต่งกายตามมารยาททางสังคม การป้องกันตนเองจากโรคภัย การรักษาความสะอาดที่ถูกต้องลักษณะ รู้จักดูแลความปลอดภัยส่วนบุคคล ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคมได้ มีความรับผิดชอบต่อการทำงานและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม

4. ทักษะการตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการรู้ความถนัด รู้ความสามารถ รู้จุดเด่นจุดด้อย การยอมรับ การเห็นคุณค่า การรู้จักตนเอง ภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีความเข้าใจถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีเป้าหมายในชีวิต การเคารพสิทธิ การยอมรับในความแตกต่างทางกาย ความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึกระหว่างตนเองและผู้อื่น รู้จักมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก มีความเชื่อมั่นรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

5. ทักษะทางอารมณ์และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง รับรู้ถึงสาเหตุและรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด มีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้าที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้ มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย รู้จักสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง มีความสามารถในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี พร้อมเสนอทางออกของข้อขัดแย้งโดยใช้วิธีเชิงบวกบนพื้นฐานของเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงาน

ร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยงได้

4. ขอบข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

เอกลักษณ์ พิมพ์รอด (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ได้แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ดังนี้

1. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทอุบัติเหตุนอก/ในสถานศึกษา โรงเรียนจัดกิจกรรม/โครงการ ให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยจราจร และการใช้รถใช้ถนน จัดทำป้าย หรือสัญลักษณ์แจ้งเตือนภายในโรงเรียน ดำรวจจราจรในพื้นที่เป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับป้ายสัญลักษณ์บนท้องถนน ป้ายแจ้งเตือน และวินัยจราจร สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด เป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยของอาคารสถานที่ และป้ายสัญลักษณ์แจ้งเตือน ภายในโรงเรียน ชุมชน ฝัาระวัง และสอดส่องดูแลบุตรหลานรวมทั้งสถานที่เสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ

2. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) โรงเรียนจัดกิจกรรมโฮมรูม ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม การอบรม สั่งสอนให้ความรู้ จัดโครงการหรือกิจกรรมเสริมคุณธรรม และนำสื่อต่างๆ สะท้อนคตินักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลงพื้นที่เพื่อประเมินสถานการณ์ และให้คำแนะนำ นักจิตวิทยาประจำโรงพยาบาล ประเมินและส่งต่อการรักษา ผู้ปกครองเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือบุตรหลาน โดยการเพิ่มความเอาใจใส่ และแสดงออกถึงความรักและความอบอุ่น ให้มากยิ่งขึ้น

3. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทเด็กนักเรียนติดเกมและสื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเล่นพนัน โรงเรียนสอดแทรกความรู้ ปลูกฝังข้อดีข้อเสียของการติดเกมและสื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเล่นพนัน และเพิ่มการดูแลอย่างใกล้ชิดในเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยง นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนลงพื้นที่เพื่อประเมินสถานการณ์และให้คำแนะนำผู้ปกครอง เพิ่มความเอาใจใส่ และติดตามดูแลพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด ชุมชนร่วมเฝ้าระวังและสังเกตการณ์ หากเกิดลัก ษณะที่เด็กนักเรียนจับกลุ่มหรือมีพฤติกรรมแยกตัวออกจากสังคม ควรแจ้งโรงเรียนหรือผู้ปกครองเพื่อดำเนินการในส่วนเกี่ยวข้อง

4. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทยาเสพติด โรงเรียนจัดกิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด ลูกเสือต้านยาเสพติด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข และมีมาตรการเพื่อสร้างการคุ้มกันอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ภายใต้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด 5 ด้าน คือ สร้างภูมิคุ้มกัน ค้นหา รักษา เผื่อระวัง บริหารจัดการ บทบาทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดกิจกรรมค้นหาผู้เสพและผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยกระบวนการสุ่มตรวจปัสสาวะเด็กนักเรียนในสถานศึกษา ผู้ปกครองเพิ่มความเอาใจใส่ และติดตามดูแลพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด ชุมชนและหน่วยงานอื่น เช่น ฝ่ายปกครองอำเภอ ทหาร ตำรวจ สาธารณสุขอำเภอ ร่วมกิจกรรมค้นหาผู้เสพและผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยกระบวนการสุ่มตรวจปัสสาวะเด็กนักเรียนในสถานศึกษา ชุมชนสอดส่องดูแลและเผื่อระวังเยาวชนในสถานที่สุ่มเสี่ยง หรือการรวมตัวกันของเด็กและเยาวชน

5. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทเด็กนักเรียนถูกล่อลวงปล้นขโมย ถูกทอดทิ้ง โรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน classroom Meeting และใช้กระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยการเยี่ยมบ้านและคัดกรองนักเรียน ผู้ปกครองเพิ่มความเอาใจใส่บุตรหลาน และแสดงความรักความอบอุ่นให้มากยิ่งขึ้น ชุมชนช่วยสอดส่องดูแลพฤติกรรมและให้ความช่วยเหลือ หรือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือ บ้านพักเด็กและครอบครัว หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ลงพื้นที่เพื่อประเมินสถานการณ์ และหากต้องอยู่ในการคุ้มครองช่วยเหลือ นำข้อมูลเข้าระบบของหน่วยงาน

6. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทภัยพิบัติ โรงเรียนจัดโครงการอบรมให้ความรู้ และรณรงค์ป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของสถานศึกษาพร้อมทั้งซ้อมแผนให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด และติดตั้งอุปกรณ์การป้องกันชุดดับเพลิงหรือเครื่องเตือนภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อได้รับแจ้งเตือนจากวิทยุสื่อสาร หรือแจ้งเตือนเกี่ยวกับสภาพอากาศตามฤดูกาล รีบแจ้งโรงเรียนเพื่อเตรียมป้องกันและรับมือกับภัยพิบัติ ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ความช่วยเหลือในยามที่เกิดภัยพิบัติ

7. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทตั้งครกในวัยเรียน โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ผ่านระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน/โครงการวัยรุ่นุ่นวัยใสไม่ท้องก่อนวัยอันควร สอดแทรกความรู้ทางเพศ การเจริญเติบโต และความปลอดภัยทางเพศ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนนักเรียน และกำหนดมาตรการในการเผื่อระวังเด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่อาจมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ผู้ปกครองเพิ่มความเอาใจใส่

บุตรหลานแสดงความรักความอบอุ่นให้มากยิ่งขึ้น และคอยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิดเพื่อเฝ้าระวังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลและหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง มีวิทยากรให้ความรู้กิจกรรมวัยรุ่นวัยใสไม่ท้องก่อนวัยอันควร ตำรวจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนร่วมเฝ้าระวัง โดยมีชั้นของความลับเพื่อป้องกันสิทธิเด็กนักเรียนตามกฎหมาย

8. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภท ภาวะจิตเวช โรงเรียนดำเนินการโดยใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาวะจิตเวชเมื่อตรวจสอบพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงติดต่อแพทย์หรือนักจิตวิทยาเพื่อประเมินอาการและส่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการเด็กพิเศษโดยมีผู้รับผิดชอบชัดเจนด้านสุขภาพจิตเพื่อดูแลนักเรียนรายบุคคล และใช้เครื่องมือประเมินและวัดสุขภาพจิตของนักเรียนตามความเหมาะสม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภายหลังจากทราบผลการคัดกรองจากโรงเรียน นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลงพื้นที่เพื่อประเมินสถานการณ์และส่งต่อ หรือจัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ตามความเหมาะสม นักจิตวิทยาโรงพยาบาลประจำอำเภอทำการรักษาตามลักษณะอาการ ชุมชนให้ความรักความเอ็นดู ไม่ซ้ำเติม และปฏิบัติกับเด็กนักเรียนที่มีภาวะจิตเวชอย่างเหมาะสม

9. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทโรคติดต่อในสถานศึกษา โรงเรียนสอดแทรกในบทเรียนการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้นักเรียน มีการป้องกันตนเอง การจัดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยภายในโรงเรียน และติดตามผล เฝ้าระวังการระบาด และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ ผู้ปกครองเพิ่มความเอาใจใส่ บุตรหลาน เฝ้าระวัง และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ ชุมชนเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ โดยปฏิบัติตามแนวทางป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอย่างเคร่งครัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/โรงพยาบาลประจำอำเภอ/สาธารณสุขอำเภอเป็นวิทยากรเพื่ออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพอนามัย

10. แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามประเภทความรุนแรง โรงเรียนสอดแทรกความรู้ในบทเรียน/กิจกรรมหน้าเสาธง และตักเตือนนักเรียนที่กระทำความผิดทันทีที่พบการกระทำ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากความรุนแรง การจัดกิจกรรมตำรวจพบนักเรียน และจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการคุณธรรมจริยธรรม การคิดวิเคราะห์ยับยั้งชั่งใจ และทักษะการควบคุมอารมณ์ ชุมชนเฝ้าระวัง และป้องกันร่วมกันดูแลความปลอดภัยจุดเสี่ยงต่างๆ และติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนเมื่อประสบเหตุ ตำรวจเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ เพื่อให้ทราบถึงโทษของการกระทำความรุนแรง และบทลงโทษทางกฎหมาย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556, น.2) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต จึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มากที่สุด ทั้งใน 8 สารการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมนักเรียน (กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชมรมหรือชุมนุม) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์และกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะตามนโยบายของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตได้ทุกองค์ประกอบของทักษะชีวิต ซึ่งลักษณะของกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพในการสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน มีดังนี้

1. กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียน แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ หรือประสบการณ์ของผู้เรียน จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ได้สะท้อนตนเองเชื่อมโยงกับชีวิตและการดำเนินชีวิตในอนาคต

2. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ลงมือกระทำกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมค่าย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมชมรมหรือชุมนุม กิจกรรมโครงงาน โครงการกิจกรรมจิตอาสา ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะชีวิตดังนี้

2.1 ได้เสริมสร้างสัมพันธภาพและใช้ทักษะการสื่อสาร ได้ฝึกการจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตนเอง

2.2 ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เข้าใจผู้อื่น นำไปสู่การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น รู้จักไตร่ตรองทำความเข้าใจและตรวจสอบตนเองทำให้เข้าใจตนเองและเห็นใจผู้อื่น

2.3 ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ได้แสดงออกด้านความคิด การพูด และการทำงาน มีความสำเร็จ ทำให้ได้รับคำชม เกิดเป็นความภูมิใจและเห็นคุณค่าตนเอง นำไปสู่ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554, น.14) การพัฒนาทักษะชีวิต เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ในด้านความรู้ทักษะและเจตคติในการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ไขปัญหา การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัว การป้องกันตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ จัดการกับชีวิตตนเองได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนาโดยสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียน มีคุณภาพตามตัวชี้วัดมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระ การเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ทักษะชีวิตในสาระการเรียนรู้ จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ทักษะชีวิตทั่วไป เป็นทักษะพื้นฐานของผู้เรียนในการเผชิญปัญหา ปกติในชีวิตประจำวัน เช่น ความขัดแย้งทางความคิด การทะเลาะเบาะแว้ง การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การวิพากษ์วิจารณ์ การจำแนกแยกแยะข้อมูลข่าวสาร การตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ การแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน การคิดวางแผนในการดำรงชีวิตประจำวัน ฯลฯ ซึ่งผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตทั่วไป จะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม หรือที่เรียกว่า มีความสามารถในการคิดและการสื่อความหมาย ซึ่งสามารถพัฒนาทักษะชีวิตทั่วไป ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมชมรม กิจกรรมการแสดงความสามารถพิเศษต่าง ๆ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นต้น

2. ทักษะชีวิตเฉพาะเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้ในการเผชิญกับปัญหาในชีวิตที่เฉพาะเจาะจง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเอดส์ ปัญหาเพศ การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม ปัญหาการปรับตัวต่อสภาวะวิกฤติ ปัญหาสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับเพื่อนและผู้อื่น ผู้ที่มีทักษะชีวิตในการเผชิญปัญหาเฉพาะเจาะจงจะเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งทางใจหรือมีพลังสุขภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้สามารถเอาชนะปัญหาอุปสรรคไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ สามารถปรับตัวในสถานการณ์วิกฤติ และผ่านพ้นเหตุการณ์วิกฤติไปได้โดยไม่เกิดผลกระทบ หรือสามารถฟื้นตัวกลับมาดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างรวดเร็ว ทักษะชีวิตเฉพาะถือว่าเป็นทักษะขั้นสูงที่มีความสำคัญต่อการจัดการกับชีวิตตนเองของผู้เรียน ได้แก่ ทักษะการรู้จักตนเอง เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น เช่น การรู้ความแตกต่างระหว่างชายหญิง คุณค่าและศักดิ์ศรีของชายหญิง ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด

3. ทักษะชีวิตในกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรกิจกรรมแนะแนว หรือโฮมรูม เกี่ยวกับกิจกรรมเพศศึกษา กิจกรรมทักษะชีวิต สารเสพติด เอดส์ ความรุนแรง การรู้จักเข้าใจตนเอง และกิจกรรมตามองค์ประกอบทักษะชีวิตในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนว การจัดค่ายทักษะชีวิต เป็นต้น

3.2 สร้างทักษะชีวิตเฉพาะปัญหา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยการช่วยเหลือแนะนำ (advisory) โดยครูประจำชั้น เป็นผู้ให้คำปรึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตามสภาพปัญหาและความรุนแรงของปัญหา

3.3 การสร้างทักษะชีวิตในเด็กที่อยู่ในสภาวะวิกฤติ ด้วยการใช้จิตวิทยาการแนะแนว หรือการให้คำปรึกษา (Counseling) หรืออาจส่งต่อ (refer) กรณีต้องการบำบัดรักษา

จากสถานบริการทางสาธารณสุขหรือหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ภาวะวิกฤตชีวิตติดยาบ้า หรือการมีพฤติกรรมทางจิต

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554, น.5-8) กิจกรรมการเสริมสร้างทักษะชีวิต เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นผู้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียนรู้ซึ่งลักษณะ ของการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างทักษะชีวิตผู้เรียน มีลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียนแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ข่าวสารเหตุการณ์ สถานการณ์หรือประสบการณ์ของผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้สืบค้นหรือศึกษาค้นคว้า คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสื่อต่างๆ และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ได้สะท้อนตนเอง เชื่อมโยงกับชีวิต และการดำเนินชีวิตในอนาคต

2. กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ลงมือกระทำกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมค่าย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมชมรม ชุมนุม กิจกรรมโครงการ โครงการ กิจกรรมจิตอาสา ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่จะทำให้เกิดการพัฒนา ทักษะชีวิตดังนี้

2.1 การเสริมสร้างสัมพันธภาพ และใช้ทักษะการสื่อสาร ได้ฝึกการจัดการกับอารมณ์ และความเครียดของตนเอง

2.2 การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทำให้เข้าใจผู้อื่น นำไปสู่การยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักไตร่ตรองทำความเข้าใจ และตรวจสอบตนเอง ทำให้เข้าใจตนเอง และเห็นใจผู้อื่น

2.3 การได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ได้แสดงออกด้านความคิด การพูด และการทำงานมีความสำเร็จ ทำให้ได้รับคำชม เกิดเป็นความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าตนเอง นำไปสู่ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง และสังคม

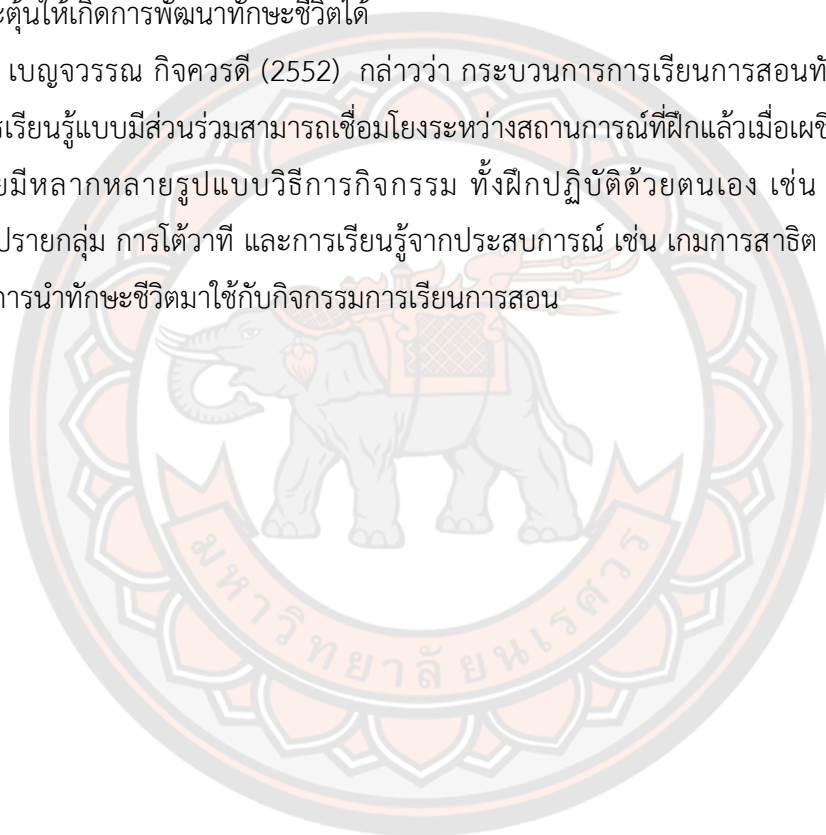
3. กิจกรรมที่กำหนดให้มีการอภิปรายแสดงความรู้สึกนึกคิด และการประยุกต์ความคิด อย่างมีประสิทธิภาพ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง ด้วยประเด็นคำถามสะท้อน เชื่อมโยง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และกรมสุขภาพจิต (2555, น. 4-5) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างและพัฒนาทักษะชีวิต ได้โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับเด็กนักเรียน และแทรกการสอนทักษะชีวิตไปพร้อมกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่นักเรียนได้รับ จากการเรียนรู้ ดังนี้

1. กิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการค้นหาความรู้หรือสร้างความรู้ร่วมกัน เพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะชีวิตในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตัวอย่างได้แก่ กิจกรรมที่นักเรียนได้มีส่วนร่วม ได้วิพากษ์วิจารณ์ ได้สืบค้นหรือศึกษาค้นคว้า ได้สังเคราะห์ความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตจริง และการดำเนินชีวิตในอนาคต ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2. กิจกรรมที่นักเรียนได้ทำร่วมกัน ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมา เช่น กิจกรรมค่าย กิจกรรมชมรม/ ชุมนุม กิจกรรมโครงงาน กิจกรรมจิตอาสา ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตได้

เบญจวรรณ กิจควรดี (2552) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนทักษะชีวิตที่อยู่บนฐานการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสามารถเชื่อมโยงระหว่างสถานการณ์ที่ฝึกแล้วเมื่อเผชิญกับสถานการณ์จริงโดยมีหลากหลายรูปแบบวิธีการกิจกรรม ทั้งฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม การโต้วาที และการเรียนรู้จากประสบการณ์ เช่น เกมการสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ การนำทักษะชีวิตมาใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอน

ตาราง 7 แสดงการสังเคราะห์ขอบข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล					
	1	2	3	4	5	
	เอกลักษณ์ พิมพ์รอด (2564)	สำนักวิชาการ ฯ (2556)	สสส และกรมสุขภาพจิต(2555)	สำนักวิชาการ ฯ (2554)	เบญจวรรณ กิจจวรรดี (2552)	
1. กิจกรรมค่ายโครงการงาน		✓	✓		✓	การจัด กิจกรรม ในหลักสูตร
2. กิจกรรมแนะแนว	✓	✓		✓		
3. กิจกรรมนักเรียน	✓	✓		✓	✓	
4. กิจกรรมโฮมรูม	✓	✓		✓		
5. กิจกรรมทัศนศึกษา		✓		✓		
6. กิจกรรมคุณธรรม	✓					การจัด กิจกรรมเสริม หลักสูตร
7. กิจกรรมจิตอาสา		✓	✓	✓		
8. กิจกรรมชมรม/ชุมนุม		✓	✓	✓	✓	
9. กิจกรรมทักษะชีวิตทั่วไป	✓			✓		
10. กิจกรรมทักษะชีวิตเฉพาะ	✓			✓		
11. กิจกรรมหลักสูตรเพศวิถีศึกษา	✓			✓		

จากตาราง 7 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ขอบข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีจำนวน 2 ลักษณะ ได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ที่มีอยู่ในหลักสูตรแกนกลางชั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มีชั่วโมงเรียน และตัวชี้วัดในการวัดผลการเรียนชัดเจนเมื่อจบปีการศึกษา

2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมพิเศษ หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากหลักสูตรปกติที่ไม่มี อยู่ในหลักสูตรแกนกลางชั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ

ผู้วิจัยได้นำเสนอความหมายของ “รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ” เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทัศนะของนักวิชาการและนักวิจัย ดังนี้

“รูปแบบ” “แบบจำลอง” หรือ “โมเดล” (Model) เป็นคำที่สื่อความหมายได้หลายอย่าง โดยทั่วไปแล้วรูปแบบจะหมายถึง สิ่งของหรือวิธีการดำเนินงานที่ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นต้นแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือกระบวนการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รูปแบบจำลองของ สิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการบริหารองค์การ รูปแบบในการพัฒนาองค์การ เป็นต้น ทั้งนี้ ได้มีนักบริหารได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้หลายลักษณะ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2560) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึงโครงสร้างแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ สามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติ หรือในระบบต่าง ๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

รัตนะ บัวสนธ์ (2552, น. 124) ได้กล่าวถึง ความหมายของรูปแบบ โดยจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้ 1) แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดล เสื้อผ้า เป็นต้น 2) แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model” และ 3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงาน ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางทีเรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิด ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

Willer (1986, p. 15) ให้ความหมายของรูปแบบว่า เป็นการสร้างความคิดรวบยอดของ ปรากฏการณ์ด้วยวิธีการของเหตุผลที่มีจุดหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในนิยามความสัมพันธ์ และข้อเสนอของรูปแบบนั้น ๆ

Keeves (1988, p. 559) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การแสดงโครงสร้างเพื่อใช้ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรจากความหมายทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบ (Model) หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องนั้นให้เข้าใจง่ายขึ้นอธิบายแบบอย่างของสิ่งนั้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป ที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์กัน สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างหรือสิ่งที่พัฒนาขึ้นที่ใช้สัญลักษณ์ หรือสื่อให้เห็นถึงการแสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ประเภทของรูปแบบ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552, น. 42) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบจากวิธีการนำเสนอแนวคิดของรูปแบบได้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. รูปแบบเชิงบรรยาย เป็นการนำเสนอโดยใช้คำบรรยายระบุถึงหลักการหรือตัวแปร และมีคำอธิบายถึงปรากฏการณ์ด้วยคำบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการหรือตัวแปรเหล่านั้น

2. รูปแบบเชิงรูปภาพ เป็นการนำเสนอโดยใช้ภาพ หรือสัญลักษณ์จำลอง แสดงถึงแนวคิด หลักการ หรือตัวแปร และลากเส้นโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการ หรือตัวแปรเหล่านั้น

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ เป็นการนำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์แทนความคิดหลักการ หรือ ตัวแปรและใช้ฟังก์ชันคณิตศาสตร์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด หลักการหรือตัวแปรเหล่านั้น

สมนึก ทองเยี่ยม (2550, น. 120) ได้แบ่งรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical model) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 รูปแบบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model - of) เป็นรูปแบบจำลองของสิ่งของจากของจริงแบบจำลองเครื่องบิน ซึ่งจำลองมาจากเครื่องบินจริง โดยองค์ประกอบมีได้แสดงความสัมพันธ์กันได้อย่างชัดเจน

1.2 รูปแบบเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model - for) เป็นการออกแบบหรือสร้างรูปแบบจำลอง เพื่อเป็นต้นแบบในการผลิต หรือพัฒนาให้เป็นที่ไปตามนั้น บางครั้งเรียกว่า ต้นต้นแบบ

2. รูปแบบเชิงแนวคิด (Conceptual - Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ข้อความอธิบายให้เกิดความเข้าใจ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 รูปแบบเชิงแนวคิดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Conceptual model - of) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎี เพื่ออธิบายปรากฏการณ์บางอย่าง เช่น การคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน

2.2 รูปแบบเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Conceptual model - for) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีการคัดสรร เพื่อนำไปอธิบายปรากฏการณ์ เช่น การอธิบายการคงอยู่ของนักเรียน ในโรงเรียน

Smith (1990, p. 461) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบเป็น 2 ส่วน คือ

1. รูปแบบเชิงกายภาพจำแนกเป็นรูปแบบภายนอกที่มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น รูปแบบของเครื่องบินจำลอง และรูปแบบเชิงอุปมาที่มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนทำการทดลองจริง

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์จำแนกเป็นรูปแบบข้อความ ซึ่งเป็นการใช้ข้อความในการอธิบายย่อ เช่น คำพรรณนาของลักษณะงาน เป็นต้น และรูปแบบการเรียนรู้คณิตศาสตร์

Keeves (1988, p. 561) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาไว้ 4 ประเภท คือ

1. รูปแบบอุปมาอุปไมย (Analogue's factor) เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียง ปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปแบบเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบ การทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน เป็นต้น

2. รูปแบบภาษาเป็นสื่อ (Semantics factor) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษาแผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด รูปแบบและความสัมพันธ์ของรูปแบบของปรากฏการณ์นั้น ๆ เช่น รูปแบบในการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นต้น

3. รูปแบบสมการทางคณิตศาสตร์ (Mathematics factor) เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ รูปแบบประเภทนี้นิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการบริหารการศึกษา

4. รูปแบบคอซอล (Casual factor) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์แบบพาธ (Path analysis) โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้นในทางสถิติ

สรุปได้ว่า ประเภทของรูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ แบบจำลองที่เป็นรูปธรรมและแบบจำลองที่เป็นนามธรรม และแบบจำลองทุกประเภทเป็นแบบที่กำหนดขึ้น เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับบริบทและแนวทางในการนำ รูปแบบไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ

3. องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, น. 23 - 28) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย 2) ทฤษฎี หลักการ ปรัชญาหรือแนวคิด 3) กระบวนการ 4) การวัดและประเมินผล และ 5) การจัดระบบ

ชिरวัฒน์ นิจนตร (2560, น. 81) ได้กล่าวว่า รูปแบบต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 6 ประเภท คือ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของรูปแบบ ตัวแปรหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ระบบหรือโครงสร้าง กลไกหรือกระบวนการทำงาน ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ใช้ในรูปแบบ และบริบท หรือสภาพแวดล้อมของรูปแบบ

สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555, น. 16) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่าควรมีองค์ประกอบหลักคือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ

3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวทางประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา

ไมตรี บุญทศ (2554, น. 149 - 153) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่าควรมีองค์ประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวทางการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้

สมาน อัครภูมิ (2553, น. 11-12) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ควรประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นข้อกำหนดที่ระบุว่า รูปแบบนี้สร้างขึ้นมาจากเพื่ออะไร
2. หลักการของรูปแบบ เป็นการกล่าวถึงหลักการ แนวคิดหรือทฤษฎีที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นหลักในการออกแบบรูปแบบนั้น โดยระบุหลักการ แนวคิด หรือทฤษฎีเหล่านั้น พร้อมกับอธิบายหลักการพอสังเขป

3. องค์ประกอบหลักของรูปแบบ เป็นองค์ประกอบของรูปแบบที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนั้น ๆ ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบมีสาระสำคัญอะไรอย่างไร แต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์ ฟังพาและร่วมกันทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นหนึ่งของรูปแบบนั้น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่สร้างขึ้นอย่างไร ถ้าสามารถสรุปเป็นแผนภูมิหรือแผนภาพที่แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบ และความสัมพันธ์องค์ประกอบของรูปแบบได้ก็ควรทำ สาระขององค์ประกอบหลักนี้เป็นผลสำคัญของการพัฒนารูปแบบซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักในการวิจัยนั้นๆ และสาระส่วนนี้ก็จะป็นเนื้อหาหลักที่จะนำเสนอเป็นผลงานวิจัยในบทความด้วย

4. แนวทางในการประเมินผลรูปแบบเป็นประเด็น วิธีการ และเครื่องมือ ซึ่งโดยทั่วไปก็จะเป็นการประเมินตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

5. เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ เป็นข้อกำหนดที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในความสำเร็จของการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมามีเงื่อนไขมาก ก็จะไม่สะดวกในการนำไปใช้

ธีระ รุญเจริญ (2550, น. 12) ได้กล่าวว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินการของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลของรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

Keeves (1997, p. 386) กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบ สรุปได้ว่า ประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ สภาพแวดล้อม หลักการแนวคิดวัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ ตลอดจนการรวบรวมปัญหา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการพัฒนาเป็นอันดับแรก นำไปสู่การทำนาย (Prediction) และการทดสอบ

2. การจัดโครงสร้าง ต้องมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้ อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้

3. การนำไปทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการนำไปใช้ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การทดลองย้อนหลัง โดยใช้ข้อมูลย้อนกลับและการทดลองใช้ปัจจุบัน

4. มีเงื่อนไข คือ มองเห็นภาพแห่งความสำเร็จ

Brown, & Moberg (1980, p. 16) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) กล่าวว่างค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อม (Environment)
2. เทคโนโลยี (Technology)
3. โครงสร้าง (Structure)
4. กระบวนการจัดการ (Management Process)
5. การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบไม่มีข้อกำหนดที่แน่ชัดตายตัว ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ปัจจัย หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี สภาพแวดล้อมผลลัพธ์ ที่จะสร้างรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก ซึ่งมีความสัมพันธ์กันและส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อกัน ซึ่งสามารถ ช่วยอธิบายหรือแสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง หรือกระบวนการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละรูปแบบ

4. ลักษณะของรูปแบบที่ดี

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของรูปแบบที่ดีตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้ว่ารูปแบบที่ดีควรมีลักษณะที่ตรงกับคำกล่าวของ Keeves ดังนี้

Keeves (1988, p. 560) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. รูปแบบควรสามารถแสดงถึงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา

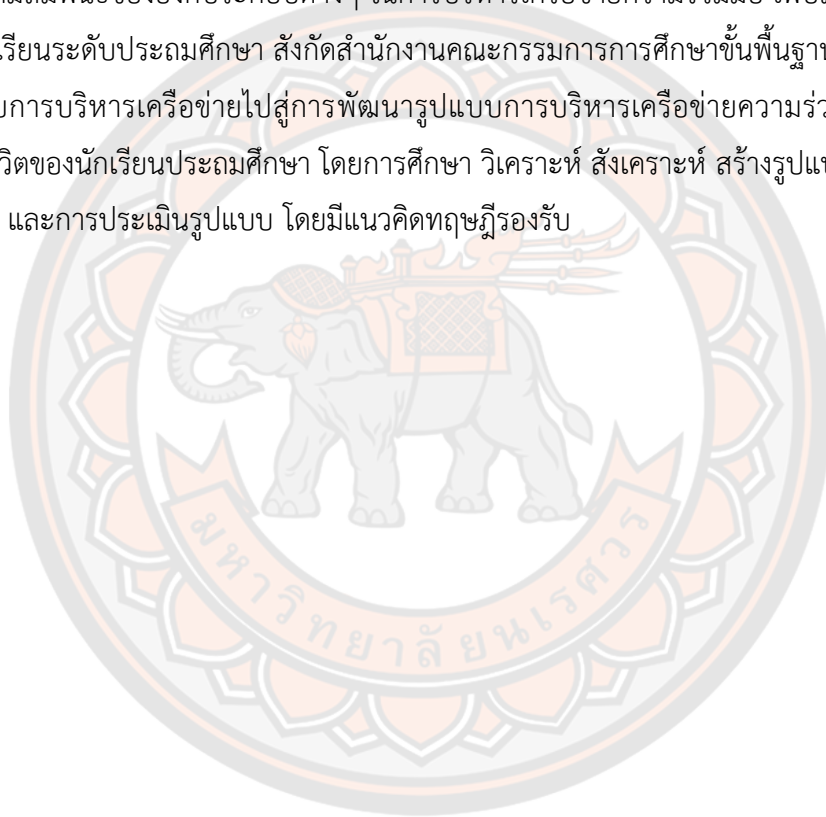
2. รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้วถ้าปรากฏว่า ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบนั้นต้องถูกยกเลิก

3. รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ใหม่ และการสร้าง ความสัมพันธ์ของตัวแปรใหม่ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษา

5. มีความสอดคล้องกันระหว่างรูปแบบเชิงทฤษฎีที่ศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดังนั้นคำว่า รูปแบบ สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำความคิดเกี่ยวกับการบริหารเครือข่ายไปสู่การพัฒนา รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ และการประเมินรูปแบบ โดยมีแนวคิดทฤษฎีรองรับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ศักดิ์รินทร์ สมพิศนภา (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 2) เพื่อพัฒนารูปแบบและทดลองรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมี 3 ด้าน คือ 1) ปัญหาขาดแคลนครู 2) ปัญหาด้านงบประมาณ 3) ปัญหาการจัดการเรียนการสอน 2. รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวน 9 องค์ประกอบ คือ 1) นโยบายและโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของเครือข่าย 2) ความร่วมมือของเครือข่ายในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน 3) การจัดการทรัพยากรร่วมกันของเครือข่าย 4) การธำรงรักษาเครือข่าย 5) บรรยากาศแห่งความเสมอภาคและแรงจูงใจในการทำงานร่วมกันของสมาชิก 6) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 7) การระดมทรัพยากร 8) การมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการวัดและประเมินผลผู้เรียน และ 9) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเครือข่าย 3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินคู่มือ ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ขจรวรรณ ภู่อจจร (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ลักษณะของเครือข่ายความร่วมมือ งบประมาณ และขอบข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผนความร่วมมือ การดำเนินงานตามแผนความร่วมมือ การนิเทศติดตามความร่วมมือ การประเมินความร่วมมือ และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย นักเรียน และครูผู้สอนภาษาจีน ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

ภาษาจีนในโรงเรียนเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีเหมาะสม ส่วนผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

เอกลักษณ์ พิมพ์รอด (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารการจัดการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียน จากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและประเภทของภัยคุกคาม 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการจัดการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต 3) เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีประเภทของภัยคุกคามที่เกิดขึ้น 10 ประเภท และมีแนวทางการบริหารกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ในแต่ละประเภทที่มีการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกันดำเนินกิจกรรมตามบทบาทของแต่ละภาคส่วน เพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้น การตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมทั้งบทบาทของโรงเรียนและหน่วยงานภาคีเครือข่ายอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

เพ็ญภา ขมเดช (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อันดับสูงสุดคือ ต้องการให้โรงเรียนกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี รองลงมาคือ โรงเรียนมีแผนบูรณาการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และโรงเรียนกำหนดมาตรฐานทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ใน 3 ด้าน ดังนี้ 1) นักเรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ 2) นักเรียนรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหา 3) นักเรียนเห็นใจผู้อื่น 2. รูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ความนำ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ภาพความสำเร็จ องค์ประกอบที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบายการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต 2) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ 3) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) แนวทางการจัดการเรียนรู้

และ 6) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทักษะชีวิตที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียน และองค์ประกอบที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) บทบาทของผู้บริหารกลุ่มนโยบาย 2) บทบาทของกลุ่มผู้ปฏิบัติ 3) บทบาทของกลุ่มเครือข่าย สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผลการประเมินคือรูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

กนกดาว เดชก้อง (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของทักษะชีวิตนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูงานกิจกรรมนักเรียนพบว่า ทักษะความสามารถในการคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหา มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะการเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี สารสนเทศ และความรู้ดิจิทัล ตามลำดับ 2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย 2.1) หลักการส่งเสริมทักษะชีวิต ได้แก่ หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม หลักการสร้างต้นทุนชีวิต แนวทางการจัดกิจกรรม การบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ โครงงานและ IS 2.2) ปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องในการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยี บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม 2.3) กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ การวางแผนการจัดองค์การ การดำเนินการ การควบคุม และการประเมินผล 2.4) ทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 6 ด้าน จัดเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 2.4.1) ทักษะชีวิตนักเรียนระดับปัจเจกบุคคล 2.4.1.1 ทักษะการเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น 2.4.1.2 ทักษะความสามารถในการคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหา 2.4.1.3 ทักษะการดูแลสุขภาพ และการดำรงชีวิต 2.4.2) ทักษะชีวิตนักเรียนระดับระหว่างบุคคล 2.4.2.1 ทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด 2.4.2.2 ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี สารสนเทศ และความรู้ยุคดิจิทัล 2.4.3) ทักษะชีวิตนักเรียนระดับสังคม 2.4.3.1 ทักษะการสื่อสารและความเข้าใจต่างวัฒนธรรม 2.4.3.2 ทักษะการมีทัศนคติที่ดีต่อทุกวิชาชีพ 2.4.3.3 ทักษะการปฏิบัติตนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน มีความเป็นไปได้ หากมีการนำไปใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์หากมีการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

ดารุณี เดชยศดี (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตร

ท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 2) ศึกษาผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 3) ศึกษาาระดับทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับสภาพการดำเนินงานการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญา ท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงสุด คือ สถานศึกษาสนับสนุนให้ครู นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ คือ อบรม สัมมนาและศึกษาดูงานสำหรับครู คิดเป็น ร้อยละ 91 รองลงมา คือ สถานศึกษากำหนดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนที่ต้องแก้ไขให้ สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนและท้องถิ่น คือ กิจกรรมหลักเลี้ยงสิ่งเสพติด กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ คิดเป็น ร้อยละ 83 และอาชีพที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ เกษตรพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 82 ตามลำดับ

2) รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โครงสร้างรูปแบบ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 สารสำคัญ ส่วนที่ 4 องค์ประกอบมี 2 องค์ประกอบคือ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) การจัดการ เรียนรู้ ผลประเมินประสิทธิภาพรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.71$), (S.D.=0.51) 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.51$), (S.D.=0.52) และ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.52$), (S.D.=0.66) และ (4) ประสิทธิภาพรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการ จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญ ยืนยันประสิทธิผล มีความสอดคล้องเหมาะสมสำหรับการนำไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ค่าดัชนี ความสอดคล้องเหมาะสมเท่ากับ 1.00 ข้อเสนอแนะ 1) การพัฒนาทักษะอาชีพควรขยายผลการพัฒนาสู่เยาวชน ชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) ควรส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตและการตลาดสู่ความเป็นมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ 3) กำหนดขอบข่ายอาชีพให้หลากหลายยิ่งขึ้น 4) สร้างเครือข่ายการพัฒนาสู่สถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเจตคติต่อการประกอบอาชีพเพิ่มรายได้ หรือลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของครอบครัว และ 5) ควรเปิดคลินิกพัฒนาคุณภาพชีวิตรอบด้านของนักเรียน

อรพิน รอร์ลี่ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิด การพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียง

เพื่อศึกษา 1) ศึกษากรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียน และแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิต 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และ 3) พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผลและงานกิจการนักเรียน 2) การพัฒนาทักษะชีวิต ประกอบด้วย ด้านจิตใจ (Heart) ด้านสมอง (Head) ด้านการปฏิบัติการ (Hands) และด้านสุขภาพ (Health) 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิด การพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีการปฏิบัติสูงที่สุด ในการพัฒนาทักษะชีวิตด้านจิตใจ เรื่องการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ในขณะที่ด้านการวัดผลและประเมินผล มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ในการพัฒนาทักษะชีวิต ด้านสมองเรื่องการคิด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนา ทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการสูงที่สุดในการพัฒนาทักษะชีวิตด้านสุขภาพเรื่องสุขภาพจิต ในขณะที่ด้านงานกิจการนักเรียนมีความต้องการน้อยที่สุด ในการพัฒนาทักษะชีวิตด้านสมองเรื่อง การจัดการ (3) กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์หลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC: กล้าคิดกล้าทำ สุขภาพจิตดี มีน้ำใจเอื้ออาทร กลยุทธ์หลักที่ 2 ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC: กล้าคิด สุขภาพแข็งแรง กล้าทำ มีน้ำใจเอื้ออาทร กลยุทธ์หลักที่ 3 เร่งพัฒนารูปแบบการวัดผลและประเมินผลนักเรียนโดยเน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิตเยาวชน EEC : กล้าคิด กล้าทำ สัมพันธภาพดี สุขภาพแข็งแรง และกลยุทธ์หลักที่ 4 สร้างความเป็นเลิศด้านงานกิจการนักเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต เยาวชน EEC : กล้าคิด สุขภาพแข็งแรง รู้เสียสละ มีน้ำใจเอื้ออาทร

เอก กนกพิชญกุล (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา เพื่อ 1) สังเคราะห์รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) พัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น 3) ศึกษาผลการทดลองใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 4) ศึกษา

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการยอมรับและนำไปใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีองค์ประกอบ 5 ส่วนหลัก คือ ส่วนที่ 1 นโยบาย หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 2 กรอบทักษะชีวิต 4H ประกอบด้วย Head, Heart, Hand, Health ส่วนที่ 3 กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต (PBL) มี 4 ขั้นตอน ส่วนที่ 4 กรอบไอซีที ประกอบด้วย Facebook, Google Apps, Line และ YouTube และส่วนที่ 5 ตัวบ่งชี้ของกิจกรรม โดยกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ PBL (Project-base Learning) มี 4 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นการศึกษา ชั้นที่ 2 ชั้นวางแผน ชั้นที่ 3 ชั้นปฏิบัติ และชั้นที่ 9 ชั้นประเมิน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมรูปแบบและกิจกรรมการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด 2) คู่มือการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย สื่อวิดีโอการเรียนรู้ 5 เรื่อง เฟซบุ๊กเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 กลุ่ม และคู่มือกิจกรรม จำนวน 5 เรื่อง ประกอบด้วย การทำวาวปักเป้า การเดินกะลา การทำคอมลอย การทำบั้งโพล้ และการทำไม้โถกเถก คู่มือแต่ละเรื่องมีองค์ประกอบ 3 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 2 การประยุกต์ใช้สื่อไอซีที เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา และหน่วยที่ 3 การประยุกต์ใช้สื่อไอซีทีในการสร้างชิ้นงาน ซึ่งแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอนกิจกรรม ใบความรู้ ใบงาน และแบบประเมิน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความเหมาะสมของการใช้กิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา และความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้คู่มือการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผลการประเมินทักษะชีวิตทั้ง 4 ด้าน ด้วยกิจกรรมการทำคอมลอยกิจกรรมการทำบั้งโพล้ กิจกรรมการเดินกะลา กิจกรรมการทำไม้โถกเถก และกิจกรรมการทำวาวปักเป้า นักเรียนทำได้ และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง เกิดทักษะทั้ง 4 ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ระดับมากที่สุด ความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความเหมาะสมของเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในการส่งเสริมทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ครู และบุคลากรทางการศึกษายอมรับและนำคู่มือการจัดกิจกรรมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตไปใช้ในด้านความง่ายต่อการใช้งาน (perceived ease of use) และด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived usefulness) อยู่ในระดับมากที่สุด

ธนต์ถ์กานต์ ศรีเฉลียว (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้ 3.1) เปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนทั้ง 4 องค์ประกอบ ก่อนและหลังการพัฒนา 3.2) เปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนในด้านองค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ก่อนและหลังการพัฒนา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพ ปัญหาจากการศึกษาเอกสารการประชุมและการสัมภาษณ์ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัย มีความเห็นสอดคล้องกันว่าทักษะชีวิตของนักเรียนในด้านองค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ ทำให้นักเรียนมีปัญหาและสับสนในการคิดและตัดสินใจที่จะเลือกแสดงพฤติกรรมที่เผชิญในชีวิตประจำวันให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เห็นควรส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาโดยการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตที่เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ตามลำดับขั้นตอนและกระบวนการในรูปแบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลด้านความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ที่เห็นว่าความต้องการจำเป็นที่ต้องพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเร่งด่วน คือ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรียงลำดับตัวชี้วัด ได้ดังนี้ 1.1) รู้จักวิพากษ์วิจารณ์บนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง 1.2) มีจินตนาการและมีความสามารถในการคิดเชื่อมโยง และ 1.3) รู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง 2) รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนที่สร้างขึ้น มีองค์ประกอบ ดังนี้ 2.1) ชื่อรูปแบบ 2.2) ความเป็นมาและความสำคัญ 2.3) แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน 2.4) หลักการ 2.5) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2.6) เนื้อหา 2.7) กระบวนการ 2.8) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 2.9) การวัดและประเมินผล 3) ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน พบว่า 3.1) ก่อนการใช้รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิต นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มีทักษะชีวิตโดยรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.39 คิดเป็นร้อยละ 47.80 หลังการพัฒนา มีทักษะชีวิตโดยรวมทั้ง 4 องค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.28 คิดเป็นร้อยละ 85.60 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 37.80 ของคะแนนเต็ม 3.2) ก่อนการใช้รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ในด้านองค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะชีวิตอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.68 คิดเป็นร้อยละ 33.60 หลังการพัฒนามีทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 คิดเป็นร้อยละ 89.00 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 55.40 ของคะแนนเต็ม นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรมและแบบบันทึกการถอดบทเรียนของนักเรียนที่เข้ารับการพัฒนา แสดงให้เห็นว่า การเรียนตามรูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตที่พัฒนาขึ้น ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิตในการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น

พร้อมทั้งส่งผลให้ทักษะชีวิตของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 4 องค์กรประกอบมีพัฒนาการสูงขึ้นตาม และยังช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

พัชรินทร์ รุจิชีพ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และ เขต 2 เพื่อ 1) ศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียน 2) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และ 4) เพื่อประเมินกลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะชีวิตของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น 2) สภาพปัญหา ความต้องการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน พบว่า การบูรณาการในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษามีการวางแผนการสอนตามเนื้อหาสาระวัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มีแผนปฏิบัติการสอนสอดแทรกทักษะชีวิต มีการประเมินแผนแต่ไม่นำผลประเมินไปปรับปรุงแก้ไขแผนด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและประเมินกิจกรรม ด้านการดำเนินโครงการพิเศษต่าง ๆ มีการวางแผนกิจกรรมสร้างเครือข่ายจากการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องไม่ต่อเนื่อง ด้านโครงการพิเศษต่าง ๆ ไม่มีการวางแผนกิจกรรมสร้างเครือข่ายจากการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง มีการประเมินแผน แต่ไม่ได้ปฏิบัติจริงตามแผนและไม่นำผลไปแก้ไข การดำเนินโครงการพิเศษต่าง ๆ ให้เกิดทักษะชีวิตแก่นักเรียน แผนปฏิบัติการของโรงเรียน การนำไปปฏิบัติกิจกรรมโครงการเชื่อมโยงกับกิจกรรม การแนะแนว จิตอาสา การประเมิน นำข้อมูลจากผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นไปตามเนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดในรายวิชา การนำผลไปปรับปรุงแก้ไข ฝึกกิจกรรมให้เกิดทักษะชีวิตใน 4 องค์กรประกอบของทักษะชีวิตอย่างต่อเนื่อง ด้านโครงการพิเศษต่าง ๆ การวางแผน พัฒนาทักษะชีวิตเพิ่มในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน โครงการกิจกรรมตามจุดเน้นช่วยให้ร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม เสริมสร้างคุณธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ด้านการนำไปปฏิบัติ นำโครงการแบบสร้างเครือข่าย โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารครู บุคลากรผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าประชุม การประเมินผลจากแผนและนำไปปฏิบัติจริง นำผลไปปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยภายใน 1) บุคลากรด้านผู้บริหารพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ด้านครูผู้สอนพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูมีความสามารถในการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ครูสามารถทำการวิเคราะห์หลักสูตรจัดทำแผนการสอนเพื่อพัฒนา

ทักษะชีวิตของนักเรียน 2) งบประมาณ สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในการดำเนินกิจกรรมและกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิต 3) เครื่องมือ อุปกรณ์ สถานที่ อาคารสถานที่ในการดำเนินกิจกรรมและกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิต มีเพียงพอในการบริการนักเรียน 4) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน สถานศึกษาส่งเสริมครูให้มีการพัฒนา ปรับปรุง ค้นคว้าหาความรู้ในการดำเนินกิจกรรม และกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิต ปัจจัยภายนอก 1) นโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพ ในด้านความสามารถและทักษะ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบาย และเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ 2) สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง สภาพความหลากหลายทางสังคมเมื่อเข้าสู่สังคมอาเซียนสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะ ชีวิต ค่านิยมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนไป 3) ภาวะเศรษฐกิจ ของครอบครัว ความหลากหลายของแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ไม่ต่อเนื่อง 4) เทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ เทคโนโลยีสื่อออนไลน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชุมชน มีเพียงพอและทันสมัยให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านในการสืบค้นหาข้อมูล 3. การพัฒนากลยุทธ์ การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษา ปรากฏดังนี้ วิสัยทัศน์: สถานศึกษาพัฒนาทักษะชีวิต เป็นระบบ นักเรียนมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

ภัทรวรรณ นิลแก้วบรรวิษณู (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่า ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย 1) กระบวนการสร้างเครือข่ายมี 6 ขั้นตอน คือ 1.1) ขั้นตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 1.2) ขั้นประสานหน่วยงานและองค์กร เครือข่าย 1.3) ขั้นสร้างพันธสัญญาร่วมกัน 1.4) ขั้นบริหารจัดการเครือข่าย 1.5) ขั้นพัฒนา ความสัมพันธ์ 1.6) ขั้นรักษาความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง 2) องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการมี 5 องค์ประกอบ คือ 2.1) กิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินภารกิจ ของเครือข่าย 2.2) เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย 2.3) กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) 2.4) คุณลักษณะที่ดีของสมาชิกและผู้นำเครือข่าย 2.5) การปฏิบัติงาน ของเครือข่ายและการสะท้อนผล 3) ขอบข่ายภารกิจงานด้านวิชาการมี 7 ภารกิจ คือ 3.1) การพัฒนา หลักสูตร 3.2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3.3) การพัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา 3.4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 3.5) การพัฒนาระบบการนิเทศติดตาม 3.6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 3.7) การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา 4) ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปานทอง อังคนิตย์ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนระดับ ประถมศึกษาชั้นพื้นฐานโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า 1) มีกระบวนการดำเนินการ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ระยะก่อนดำเนินการ และระยะที่ 2 ระยะดำเนินการ มี 5 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 3 มาใช้ในการเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียน ชั้นที่ 2 วางแผนเพื่อกำหนดกลวิธีสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียน ชั้นที่ 3 การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียน ชั้นที่ 4 การสังเกตความก้าวหน้าของการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิตนักเรียน และชั้นที่ 5 สะท้อนผลการดำเนินงาน สรุปผล และรายงานผลการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียน 2) ผลการใช้กิจกรรมนักเรียนในการเสริมสร้างทักษะชีวิตใน 6 ด้าน นักเรียนมีทักษะชีวิตเพิ่มสูงขึ้น ดังต่อไปนี้ 2.1) ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน ด้วยสันติวิธี และด้านมีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.70 และ 4.60 2.2) ระดับมาก ได้แก่ ด้านค้นพบจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง และด้านค้นพบความชอบความถนัดและความสามารถ ของตนเอง มีค่าเฉลี่ย 4.25 และ 4.15 และ 2.3) ระดับปานกลาง ได้แก่ รู้จักวิพากษ์วิจารณ์บน พื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง และด้านให้ความร่วมมือและดำเนินงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง สร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 3.50 และ 3.25

อรัญญา ชูติมา (2554) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดการทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน นันทชาติ เกรด สคูล อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ในการจัดการทักษะชีวิต ของนักเรียนตามคุณสมบัติเบื้องต้น ด้านทักษะชีวิต 9 ด้าน ของโรงเรียนนันทชาติ เกรด สคูล ผู้ตอบ แบบสอบถามเกือบทั้งหมด ให้ข้อมูลไว้ว่า นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตัวเอง รู้จักแสวงหาข้อมูล ความรู้ รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา และรู้จักตัดสินใจ รู้จักสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถจัดการ ในชีวิตประจำวัน ทำงานเป็นทีม ปรับตัว มีวิสัยทัศน์ และกล้าเสี่ยง ซึ่งครอบคลุมในทุกองค์ประกอบ ของทักษะชีวิตเป็นความรู้และประสบการณ์จากกระบวนการทักษะชีวิตที่มีคุณค่าต่อการนำไปใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และเป็นเป้าหมายการสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นอนาคตที่ดีของ สังคมไทยต่อไป

นิสิตา อังกุล (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และค่าน้ำหนักความสำคัญ ของตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ความสามารถด้านเหตุผล การมองโลกในแง่ดี สภาพแวดล้อมทางการเรียน และการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ผู้ปกครองที่ส่งผลต่อทักษะชีวิต โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักตนเอง ด้านการคิดตัดสินใจและแก้ปัญหา ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการปรับตัว และด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 895 คน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย

แบบสอบถามวัดทักษะชีวิต การมองโลกในแง่ดี สภาพแวดล้อมทางการเรียน การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านเหตุผล พบว่า ตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ความสามารถด้านเหตุผล การมองโลกในแง่ดี สภาพแวดล้อมทางการเรียน และการอบรม สั่งสอนของพ่อแม่ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทักษะชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนามระหว่างตัวแปรปัจจัยกับทักษะชีวิตมีค่า .620 และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายร่วมกันได้ร้อยละ 38.4

นพวรรณ วงศ์ชัยวัฒน์ (2547) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตในการปฏิบัติตนให้รอดพ้นจากปัญหาสังคม โดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า 1.) ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะชีวิตในการปฏิบัติตนให้รอดพ้นจากปัญหาสังคมทั้ง 4 ปัญหา ได้แก่ ยาเสพติด เพศ วัตถุนิยม และอินเทอร์เน็ต ของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.) ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติในการปฏิบัติตนให้รอดพ้น จากปัญหาสังคมของนักเรียนหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอยู่ในระดับมาก 3.) ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการปฏิบัติตนให้รอดพ้นจากปัญหาสังคม ของนักเรียนทั้ง 4 ปัญหา ได้แก่ ยาเสพติด เพศ วัตถุนิยม และอินเทอร์เน็ต หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอยู่ในระดับมาก 4.) จากแบบบันทึกผลการเรียนรู้และการนำทักษะชีวิตไปประยุกต์ใช้ของนักเรียนนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ รู้สึกสนุกสนานกับการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ นักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เพื่อป้องกันปัญหาสังคมทั้ง 4 ปัญหา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเอง พร้อมทั้งนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือ และแนะนำผู้อื่นอีกด้วย

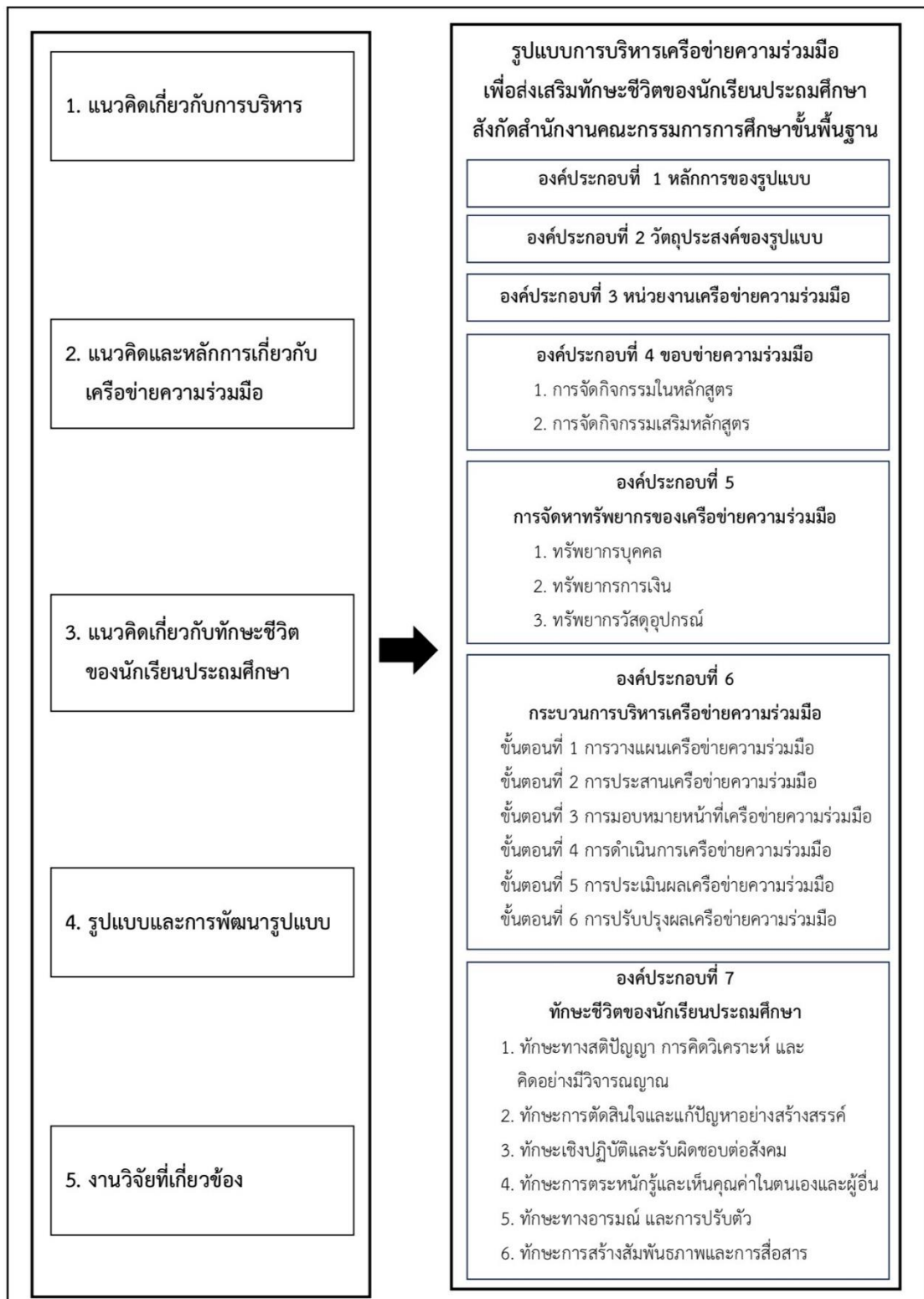
2. งานวิจัยต่างประเทศ

Shannon B. McCollum (2014, pp.68-69) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตเด็ก และเยาวชน สำหรับแรงงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อความพร้อม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดทักษะชีวิต ด้านแรงงาน สำหรับการเตรียมพร้อมในศตวรรษที่ 21 ของแรงงาน การสำรวจ ทักษะชีวิตที่สำคัญที่สุด สำหรับพนักงานในศตวรรษที่ 21 การเตรียมความพร้อมเป็นสิ่งจำเป็น ในการจัดทำทักษะ 4 ด้าน ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมของกำลังคน เพื่อที่จะลด ช่องว่างระหว่างความรู้และทักษะที่เยาวชนเรียนรู้ในโรงเรียนกับสิ่งที่พวกเขาต้องการสำหรับสถานที่ ทำงานศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยระบุความต้องการทักษะ 4 ด้านเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับ แรงงานที่จำเป็นต้องแข่งขันในสถานที่ทำงาน การค้นพบในการศึกษาครั้งนี้คือ การวางแผน การจัด ระเบียบ การสื่อสาร การเอาใจใส่ ความเป็นผู้นำ แรงจูงใจในตนเอง การเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี การศึกษายังพบว่าการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความยืดหยุ่นและการวางแผน การจัดระเบียบ ความขัดแย้ง การแก้ปัญหาการแบ่งปันและการเอาใจใส่ ความรับผิดชอบแรงจูงใจในตนเอง การจัดการความเครียดและการรับผิดชอบต่อตนเอง ทักษะ 4 ด้านคือ 1) ด้าน Heart 2) ด้าน Hand 3) ด้าน Health 4) ด้าน Head

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต และเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิต จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตสามารถช่วยป้องกัน ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับเด็กได้ ซึ่งความร่วมมือที่เข้มแข็ง ต้องอาศัยหลักการบริหารที่มีระบบ มี ขั้นตอนก็จะสามารถฝึกทักษะชีวิต ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ สร้างพื้นฐาน ในทางที่ดีขึ้น ได้จริง ดังนั้นถ้าทุกโรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เล็งถึงความสำคัญของทักษะชีวิต เพื่อมุ่งพัฒนาเด็กอย่างจริงจัง เด็กจะได้รับการพัฒนาทางที่ดี เกิดพฤติกรรมทางบวกหลายอย่าง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะส่งเสริมให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิด ใน การวิจัยรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงดังภาพ 2

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในลักษณะการวิจัย และพัฒนา (Research Development: R&D) ดำเนินการวิจัยรวม 3 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพ 3 แสดงขั้นตอนการวิจัยขั้นตอนที่ 1

ภาพ 4 แสดงขั้นตอนการวิจัยขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์เอกสาร

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสารการศึกษารองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดประเด็นการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องใน 5 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ประเด็นที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือ ประเด็นที่ 3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ ประเด็นที่ 4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ประเด็นที่ 5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 263)

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเคราะห์เอกสารการศึกษารองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1) ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารวิจัย และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2) ดร.จิรวรรณ สุรเสียง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อนุตรดิตถ์

3) ดร.ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

4) ดร.วิรัช พานซ้าย อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนพิณพลราษฎร์ ตั้งตรงจิตร 12
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

5) ดร.ทิพวรรณ ถาวรโชติ ศึกษาพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ซึ่ง
เผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร หรือเผยแพร่ทางอิเล็กทรอนิกส์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

**ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการศึกษา
โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)**

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีบริบทของโรงเรียนดังนี้

1.1 โรงเรียนที่มีผลการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต หรือ

1.2 โรงเรียนที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่าของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (OBEC AWARDS) หรือ

1.3 โรงเรียนที่มีครูผู้สอนได้รับรางวัลครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะ
ชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ประกอบด้วย

1) โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2) โรงเรียนบ้านสัตหีบ ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

3) โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ ตำบลสะเตียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาแนวทาง 5 ประเด็น ได้แก่

- 2.1.1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ
- 2.1.2 ขอบข่ายความร่วมมือ
- 2.1.3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ
- 2.1.4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
- 2.1.5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.2.2 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตของเนื้อหาที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องและความเหมาะสมในการใช้ภาษา เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์และตรงตามวัตถุประสงค์

2.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content validity) และหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย เหนือในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1) ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหาร
วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2) ดร.ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

3) ดร.จิรพรรณ สุรเสียง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
พิษณุโลก อุตรดิตถ์

4) ดร.วิรัช พานซ้าย อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนพิณพลราษฎร์ ตั้งตรงจิตร 12
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

5) ดร.ทิพวรรณ ถาวรโชติ ศึกษาพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร
ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Item Objective Congruence: IOC) โดยเกณฑ์คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 70-71) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.50$ หมายถึง ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC \leq 0.50$ หมายถึง ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ผลการหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00
(ผลการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ค หน้า 318)

2.2.5 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและนำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา
เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขออนุญาตเพื่อ
เก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานเพื่อติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์
เป็นรายบุคคลโดยการนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการให้สัมภาษณ์

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ในประเด็นที่กำหนดจากแบบสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง
ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์ โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี
(Best Practice)

โรงเรียน	วันที่สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
1. โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	23 มิถุนายน 2566	09.00 - 12.00 น.	โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก
2. โรงเรียนบ้านสัทธิบ	15 มิถุนายน 2566	13.00 - 15.00 น.	โรงเรียนบ้านสัทธิบ
3. โรงเรียนอนุบาล เพชรบูรณ์	29 พฤษภาคม 2566	09.00 - 12.00 น.	โรงเรียนอนุบาล เพชรบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสัมภาษณ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหาร
การศึกษาและหรือมีความรู้ความสามารถที่เชี่ยวชาญทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
ด้านทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน
ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ดังนี้

1.1 เคยเป็นผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาระดับนโยบาย จำนวน 1 คน ได้แก่

ดร.สุทิศ ทองสนิทกาญจน์ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

1.2 เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีประสบการณ์
ในการบริหารสถานศึกษา มีผลงานและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบ
ด้านทักษะชีวิต จำนวน 4 คน ได้แก่

1.2.1 นายศรัณยู นิตศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่ามะนาว สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

1.2.2 นายภานุมาศ ปาฟอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาราบ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1

1.2.3 ดร.ปรเมธ สมบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะโม่งประชาสรรค์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1.2.4 นางณัฐภา อุ่นแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนนาอินวิทยาคม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์
แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทาง
การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยศึกษาแนวทาง 5 ประเด็น ได้แก่

2.1.1 เครือข่ายความร่วมมือ

2.1.2 ขอบข่ายความร่วมมือ

2.1.3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

2.1.4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

2.1.5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.2.2 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตของเนื้อหาที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องและความเหมาะสมในการใช้ภาษา เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์และตรงตามวัตถุประสงค์

2.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content validity) และหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1) ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารวิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2) ดร.ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

3) ดร.จิรวรรณ สุรเสียง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พิษณุโลก อุตรดิตถ์

4) ดร.วิรัช พานซ้าย อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนพิณพลราษฎร์ ตั้งตรงจิตร 12 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

5) ดร.ทิพวรรณ ถาวรโชติ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร
ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) โดยเกณฑ์คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 70-71) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.50$ หมายถึง ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC \leq 0.50$ หมายถึง ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ผลการหาค่า IOC พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

(ผลการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ค หน้า 318)

2.2.5 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและนำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานเพื่อติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล โดยการนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ในการให้สัมภาษณ์

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ในประเด็นที่กำหนดจากแบบสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
1. ดร.สุทิศ ทองสนิทกาญจน์	30 พฤษภาคม 2566	13.00–15.00 น.	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นายศรัณยู นิตศิริ	24 มิถุนายน 2566	10.00–12.00 น.	โรงเรียนวัดท่ามะนาว
3. นายภานุมาศ ปาฟอง	5 กรกฎาคม 2566	09.00–12.00 น.	โรงเรียนบ้านนาราบ
4. ดร.ปรเมธ สมบูรณ์	10 กรกฎาคม 2566	09.00–12.00 น.	โรงเรียนบ้านตะเภา ประชาสรรค์
5. นางณัฐฐา อุ่นแก้ว	3 กรกฎาคม 2566	10.00–12.00 น.	โรงเรียนนาอิน วิทยาคม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังนี้

การยกร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มา ยกร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหาร การศึกษา และหรือมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญทางการบริหารจัดการองค์กร โดยใช้วิธีการ ประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi Attribute Consensus Reaching : MACR) จำแนกเป็น 3 กลุ่ม จำนวน 9 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้มีประสบการณ์การสอนในระดับอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีบัณฑิต มีตำแหน่งทางวิชาการ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงาน ทางวิชาการด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน

1) รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน ข้าราชการบำนาญ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาวรุ่งวรรณ ถวิลการ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ที่รับผิดชอบงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ดูแลนโยบาย และการส่งเสริมทักษะชีวิตในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 2 คน

1) ดร.รังสรรค์ เกิดศรี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1

2) ดร.ละออ วันจิว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

กลุ่มที่ 3 เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิต มีผลงานและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบทักษะชีวิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 คน

1) ดร.กัลยาณี รัตนบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยสะแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

2) ดร.ศิริภัสสร ชุมภูเทพ ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

3) ดร.รัตน์ เกตุจันทร์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซำรัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

4) ดร.กนกดาว เดชก้อง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของเครื่องมือ ประกอบด้วย

2.1.1 โครงร่างวิทยานิพนธ์

2.1.2 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.3 แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบที่ 1) โดยมีรายละเอียดของแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบ

2.1.4 แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบที่ 2) โดยมีรายละเอียดของแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบ

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.2 กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการใช้ภาษา

2.2.3 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มาปรับปรุงแก้ไขทุกประเด็นเพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 291)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยใช้แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการหาฉันทามติจากพหุลักษณะ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านพิจารณาความสำคัญของประเด็นร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัดสินใจประเมินค่า ด้วยมาตรวัดของลิเคิร์ต มีคะแนนตั้งแต่ 0 – 100 โดยส่งเอกสาร 1) โครงร่างวิทยานิพนธ์ 2) คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบที่ 1) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิระหว่างวันที่ 1 – 11 พฤศจิกายน 2566

3.2 นำประเด็นของร่างรูปแบบที่ให้คะแนนแล้วมาจัดอันดับ โดยวิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย ถ้าตัวบ่งชี้ใดมีค่าเฉลี่ยสูง พิสัยแคบแสดงว่า สมาชิกมีฉันทามติ กรณีที่มีค่าพิสัยกว้างซึ่งค่าเฉลี่ยอาจจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับกระจายของค่าของกลุ่ม แสดงว่าสมาชิกไม่มีฉันทามติ

3.3 ผู้วิจัยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน มาร่วมประชุมเพื่อหาฉันทามติจากพหุลักษณะ ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2566 เวลา 09.30 – 11.00 น. โดยมี นายอรรถพล ศิริมูล

เป็นผู้ดำเนินรายการประชุมอภิปราย และนายพลวัฒน์ กัลยาประสิทธิ์ เป็นผู้จัดบันทึกการประชุมอภิปรายโดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยแจ้งผลคะแนนจากการหาฉันทามติให้ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านรับทราบ

3.3.2 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมพิจารณาคะแนนที่สมาชิกไม่มีฉันทามติ เนื่องจากในการกำหนดคะแนนนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการหาฉันทามติ เพื่อให้ได้มาซึ่งประเด็นของร่างรูปแบบที่ดี ดังนั้น หากประเด็นร่างรูปแบบใดมีการกระจายของคะแนนมาก ก็จะนำผลที่ได้จากการจัดลำดับแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนอภิปรายถึงเหตุผลในการให้คะแนนในร่างรูปแบบรายการนั้น เพื่อหาฉันทามติในประเด็นร่างรูปแบบที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ เพื่ออภิปรายประเด็นที่ควรได้รับการพิจารณาแก้ไข

3.3.3 หลังเสร็จสิ้นการประชุม ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประเด็นร่างรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนนำแบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบที่ 2) ไปพิจารณาตัดสินใหม่ครั้งสุดท้าย และให้คะแนนแต่ละคะแนนในร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประเด็นที่ไม่มีฉันทามติอีกครั้ง นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย และค่าน้ำหนักความสำคัญของประเด็นร่างรูปแบบต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการหาความตรงเชิงประจักษ์ด้วยวิธีการหาฉันทามติ ได้ข้อมูลที่จะมาวิเคราะห์ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิธีการหาฉันทามติจากพหุคุณลักษณะนั้น จะใช้การให้คะแนนเป็นตัวเลขซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 0 – 100 โดยกำหนดช่วงคะแนน (ผดุงชัย ภูพัฒน์, 2547, น.1) ดังนี้

คะแนน 0 – 20	แสดงว่ารูปแบบนั้นไม่มีความสำคัญ
คะแนน 21 – 40	แสดงว่ารูปแบบนั้นมีความสำคัญน้อย
คะแนน 41 – 60	แสดงว่ารูปแบบนั้นมีความสำคัญปานกลาง
คะแนน 61 – 80	แสดงว่ารูปแบบนั้นมีความสำคัญมาก
คะแนน 81 – 100	แสดงว่ารูปแบบนั้นมีความสำคัญมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดลำดับความสำคัญของประเด็นร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มจากการนำค่าเฉลี่ยและพิสัยที่ได้จากการหาฉันทามติ มาพิจารณาว่าประเด็นร่างรูปแบบข้อใด ที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นว่ามีค่าสำคัญ และประเด็นร่างรูปแบบข้อใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นว่ามีค่าสำคัญ รวมทั้งพิจารณาว่าถ้าประเด็นร่างรูปแบบใดที่มีค่าพิสัยกว้าง แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นแตกต่างกันมาก แต่ถ้าประเด็นร่างรูปแบบใดที่มีค่าพิสัยแคบ แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ร่างรูปแบบที่มีความแตกต่างกันมากก็จะนำมาอภิปราย ปรับปรุง และชี้แจงเหตุผล เกณฑ์ในการพิจารณาคะแนนที่ต้องนำมาอภิปรายองค์ประกอบ ได้แก่

- 1) ร่างรูปแบบใดที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำกว่า 80
- 2) ร่างรูปแบบใดที่มีค่าพิสัยมากกว่า 60
- 3) ร่างรูปแบบใดที่มีค่าคะแนนสุดโต่ง คือ คะแนนที่มีการกระจายของคะแนน

มากกว่า 20 คะแนนระหว่างคะแนนตัวถัดไป (ด้านใดด้านหนึ่ง)

ซึ่งคะแนนที่เป็นไปตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งใน 3 เกณฑ์นี้ แสดงให้เห็นว่าสมาชิกมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน คือ ไม่มีฉันทามติ

ในส่วนการพิจารณาค่าน้ำหนักความสำคัญของร่างรูปแบบในแต่ละประเด็นนั้น ให้พิจารณาเปรียบเทียบกับประเด็นร่างรูปแบบในกลุ่มเดียวกัน โดยให้มีค่าผลรวมเท่ากับ 1 ในแต่ละประเด็น

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในขณะที่ผู้ทรงคุณวุฒิกำลังทำการอภิปรายหาฉันทามติ ในประเด็นร่างรูปแบบแต่ละประเด็นของการอภิปราย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการให้คะแนนแต่ละประเด็นของร่างรูปแบบ โดยพิจารณาในประเด็นการอภิปรายสาระสำคัญ ความเกี่ยวพันของประเด็นในร่างรูปแบบ และนำมาบรรยายเพื่อให้เห็นภาพของการทำฉันทามติ จากนั้น นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มาเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อเป็นการยืนยันการทำฉันทามตินั้น

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยแบบสอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 2,104 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 327 คน โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 43) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 9 จังหวัด จากนั้นใช้วิธีการจับฉลากโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ตามสัดส่วนขนาดโรงเรียน ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง

จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อุตรดิตถ์	172	27
สุโขทัย	225	35
ตาก	143	22
กำแพงเพชร	289	45
พิษณุโลก	248	39
เพชรบูรณ์	314	49
พิจิตร	173	27
นครสวรรค์	390	61
อุทัยธานี	150	23
รวม	2,104	327

ที่มา: ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ.2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยนำรายละเอียดของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็นข้อคำถาม

2.2.2 ร่างข้อคำถามตามประเด็นที่กำหนดไว้แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) โดยกำหนด คำน้าหนักระดับความคิดเห็น ดังนี้ (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ข หน้า 298)

5 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2.3 ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอมหาวิทยาลัยที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริงในลำดับต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบประเมินพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Google form) โดยกำหนดเป้าหมายในการเก็บจำนวน 327 ฉบับ และกำหนดระยะเวลาในการตอบกลับภายใน 1 เดือน ถ้าไม่ได้รับข้อมูลจะดำเนินการติดต่อประสานทางโทรศัพท์เพื่อขอรับข้อมูลอีกครั้ง ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม กลับคืนจำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 รวบรวมแบบประเมินเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบประเมินโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121) ระบุดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน สำหรับข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์ ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์เอกสาร

ส่วนที่ 1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการศึกษารองเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ส่วนที่ 1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์เอกสาร

ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์เอกสาร สรุปได้ดังนี้

ตาราง 11 แสดงผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นที่ศึกษา	นักการศึกษา	ผลการศึกษา
1. หน่วยงาน เครือข่ายความ ร่วมมือ	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (2546ก), สหทยา วิเศษ (2546), เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545), อรรณพ พงษ์วาท (2544)	1. เครือข่ายความร่วมมือภายใน โรงเรียน 2. เครือข่ายความร่วมมือภายนอก โรงเรียน
2. ขอบข่าย ความร่วมมือ	เอกลักษณ์ พิมพ์รอด (2564), สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา (2556), กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (2555), สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา (2554), เบญจวรรณ กิจควรดี (2552)	1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร 2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ประเด็นที่ศึกษา	นักการศึกษา	ผลการศึกษา
3. การจัดหา ทรัพยากรของ เครือข่ายความ ร่วมมือ	สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา (2562), วิจิตร บุตรสุนทร (2561), วัชระ สายแก้ว (2559), สังเวียน มาลาทอง (2556), นันทยา โสภณสรัญญา (2552), ประเสริฐ วงศ์เสนา (2552), เบญจวรรณ อุไรรัตน์ (2551), ศิริพร สุขสวัสดิ์ (2551)	1. ทรัพยากรบุคคล 2. ทรัพยากรการเงิน 3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์
4. กระบวนการ บริหารเครือข่ายความ ร่วมมือ	สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา (2564) จิรศักดิ์ สร้อยคำ (2561) จิรภัทร มหาวงศ์ (2558) ธีระชัย ช่างบุญศรี (2558) สรวง วรอินทร์ (2557) สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่าย ความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่าย ความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่ เครือข่ายความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่าย ความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่าย ความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่าย ความร่วมมือ

ประเด็นที่ศึกษา	นักการศึกษา	ผลการศึกษา
5. ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564), อรพิน รอร์ลี่ (2562), พัชรินทร์ รุจิชีพ (2558), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554), กาญจนา คงสวัสดิ์ (2551), กรมสุขภาพจิต (2541), Partnership for 21st Century Skills (2009), Neeley (2004), UNESCO (2002), WTO (1994)	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม 4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร

นำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์มาใช้เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้กำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ หาแนวทางในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ส่วนที่ 1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการศึกษารองเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการศึกษารองเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง สรุปได้ดังนี้

ตาราง 12 แสดงผลการศึกษานวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา จากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ประเด็น	สรุปผล
ประเด็นที่ 1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ	
หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ	<p>1. เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน</p> <p>1.1 หน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>1.2 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน</p> <p>1.3 เครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน</p> <p>1) ร่วมกำหนดนโยบายในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) ร่วมกำหนดตัวชี้วัดเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3) ร่วมศึกษาและสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในความสำคัญตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนให้กับบุคลากรของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>4) ร่วมการสร้างทีมงานในการสื่อสารและประสานงาน เพื่อให้เห็นประโยชน์และความสำคัญในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>5) ร่วมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโดยครูผู้สอน บูรณาการในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และโครงงาน</p> <p>6) ร่วมจัดกิจกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตโดยครูประจำชั้นของนักเรียน</p> <p>7) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>

ประเด็น	สรุปผล
	<p data-bbox="719 353 1209 389">2. เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p> <p data-bbox="746 412 1182 448">2.1 องค์กรบริหารส่วนตำบล/เทศบาล</p> <p data-bbox="746 468 1166 504">2.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล</p> <p data-bbox="746 524 986 560">2.3 สถานีตำรวจภูธร</p> <p data-bbox="746 580 831 616">2.4 วัด</p> <p data-bbox="746 636 1225 672">2.5 พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p> <p data-bbox="746 692 1155 728">2.6 หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน</p> <p data-bbox="719 748 1289 842">บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p> <p data-bbox="719 862 1375 956">1) ร่วมจัดทำแผนงานความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p data-bbox="719 976 1375 1070">2) ร่วมกำหนดนโยบายของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p data-bbox="719 1090 1375 1238">3) ให้แนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นพี่เลี้ยง ให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p data-bbox="719 1258 1375 1464">4) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p data-bbox="719 1485 1375 1691">5) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร ทั้งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการบริการจัดการต่างๆ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>

ประเด็น	สรุปผล
ประเด็นที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือ	
ขอบข่ายความร่วมมือ	<p>1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร</p> <p>1.1 กิจกรรมนักเรียน คือ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ชุมนวม</p> <p>1.2 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ กิจกรรมจิตอาสาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ครอบครัว โรงเรียนชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก</p> <p>1.3 กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ</p> <p>2.2 กิจกรรมวินัยจราจร</p> <p>2.3 กิจกรรมสถานักเรียน</p> <p>2.4 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต</p> <p>2.5 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา</p>
ประเด็นที่ 3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ	
การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ	<p>1. ทรัพยากรบุคคล</p> <p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรบุคคล ได้โดยเชิญ บุคลากรทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น</p> <p>2. ทรัพยากรการเงิน</p> <p>2.1 แหล่งงบประมาณภายใน เป็นงบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับ การอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>

ประเด็น	สรุปผล
	<p>1) งบประมาณ ค่าจัดการเรียนการสอน และบุคลากรสนับสนุนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>2) งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรม ทักษะศึกษา และกิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสาร</p> <p>3) การจัดสรรงบประมาณ แบบองค์รวม โดยมีการจัดสรรงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับทุกงาน และทุกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p>
	<p>2.2 แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณ ที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล อนามัย โดยจัดทำ กิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของบประมาณหน่วยงาน ภายนอก สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณ ในการทำกิจกรรม</p>
	<p>3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์</p> <p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ จัดการเรียนการสอนร่วมกันของเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>

ประเด็น	สรุปผล
ประเด็นที่ 4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ	
ขั้นตอนที่ 1	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้ง
การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ	คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
	ประกอบด้วย
	1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ
	2) ศึกษาพิเศษ 1 คน เป็นกรรมการ
	3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน
	เป็นกรรมการ
	4) ตัวแทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน
	เป็นกรรมการ
	5) ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ
	6) ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ
	7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการ
	และเลขานุการ
	บทบาทหน้าที่
	1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัด
	และเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ
	นักเรียนประถมศึกษา
	2) ให้แนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นพี่ปรึกษา
	ให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
	ของนักเรียนประถมศึกษา
	3) จัดหางบประมาณและระดมทรัพยากรเพื่อส่งเสริม
	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
	4) กำกับติดตาม ให้อำนาจและกำลังใจแก่บุคลากรในการ
	ปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
	2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา
	สำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการ
	ดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
	3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันสำรวจ
	ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน
	ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน

ประเด็น	สรุปผล
<p>ขั้นตอนที่ 2</p> <p>การประสานเครือข่ายความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหาร ดำเนินการประสานงานคณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. คณะทำงาน ดำเนินการจัดทำข้อมูลสมาชิก ของเครือข่ายและหน่วยงานความร่วมมือ</p>
<p>ขั้นตอนที่ 3</p> <p>การมอบหมายหน้าที่เครือข่าย ความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการกำหนด โครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะทำงาน การแบ่งส่วนงาน</p> <p>2. การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ เป็นอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มี ประสิทธิภาพการให้ การปฏิบัติงานมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลากรและงาน</p> <p>3. การกำหนดแผนงาน เป้าหมายการดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุน จากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ</p>
<p>ขั้นตอนที่ 4</p> <p>การดำเนินการเครือข่ายความ ร่วมมือ</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้าง ความเข้าใจ ก่อน ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2. คณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการจัด กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 6 ด้าน ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน</p>

ประเด็น	สรุปผล
ประเด็นที่ 5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	
<p>1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมี วิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง 2. นักเรียนมีการตั้งเป้าหมายให้กับชีวิตได้ 3. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง 4. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวาง ไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่
<p>2. ด้านทักษะการตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ จัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย หรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา 2. นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเน ความเสี่ยงอย่างมีเหตุผล 3. นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ปัญหา 4. นักเรียนมีความสามารถในการประเมิน สถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ 5. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง 6. นักเรียนมีความสามารถพิจารณาเลือกแนวทาง แก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

ประเด็น	สรุปผล
<p>ขั้นตอนที่ 5</p> <p>การประเมินผลเครือข่าย</p> <p>ความร่วมมือ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา 2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริมต่อไป 3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา 4. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอ แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน
<p>ขั้นตอนที่ 6</p> <p>การปรับปรุงผล</p> <p>เครือข่ายความร่วมมือ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการ ปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวน และสะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน 2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริมตาม แนวทางที่ได้ 3. กำหนดระยะเวลา และความถี่ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษาอย่างเหมาะสม 4. โรงเรียนมีการเผยแพร่การดำเนินงานส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา แก่คณะครู และ บุคลากรผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียต่อโรงเรียนทุกคน

ประเด็น	สรุปผล
<p>3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบ ต่อสังคม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย 2. นักเรียนมีความสามารถในการเลือกวิถีชีวิต ที่มีสุขภาพลักษณะ การป้องกันตนเองจากโรคภัย 3. นักเรียน มีความ รับผิดชอบ และเห็น แก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน 4. นักเรียนไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม 5. นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสังคมได้ 6. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น
<p>4. ทักษะการตระหนักรู้และ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข 2. นักเรียนมีความสามารถในการยอมรับความ แตกต่างทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง และผู้อื่น 3. นักเรียนรู้ความชอบของตนเอง 4. นักเรียนมีความสามารถในการมองตนเอง แสดง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น 5. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่า ตนเอง และผู้อื่น 6. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น 7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น 8. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น

ประเด็น	สรุปผล
5. ทักษะทางอารมณ์และการปรับตัว	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการพฤติกรรมของตนเอง 2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ 3. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย 4. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น 5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้าที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม 6. นักเรียนมีความสามารถในการผ่อนคลายความเครียด 7. นักเรียนมีความสามารถในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและ ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก
6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ 2. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ 3. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา การ สื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม 4. นักเรียนให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ 5. นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม 6. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น 7. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

ส่วนที่ 1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน สรุปได้ดังนี้

ตาราง 13 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็น	สรุปผล
ประเด็นที่ 1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ	
หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ	<p>1. เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน</p> <p>1.1 คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สังกัด</p> <p>1.3 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน</p> <p>1.4 เครือข่ายผู้ประกอบการ</p> <p>บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน</p> <p>1) ร่วมกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนาทักษะชีวิต ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และเป้าหมายทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาที่ต้องการให้เกิดทั้ง 6 ด้าน</p> <p>2) ร่วมวิเคราะห์สภาพ บริบทของพื้นที่ในชุมชน เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็น ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>

ประเด็น	สรุปผล
	<p>5) ร่วมส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เช่น วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>6) ร่วมกำกับติดตาม การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>
	<p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p>
	<p>2.1 องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล</p>
	<p>2.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล</p>
	<p>2.3 สถานีตำรวจภูธร</p>
	<p>2.4 วัด</p>
	<p>2.5 พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p>
	<p>2.6 หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน</p>
	<p>บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p>
	<p>1) ร่วมจัดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียน กับเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน และเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>
	<p>2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>
	<p>3) ร่วมจัดโครงการ /กิจกรรม หลักสูตรระยะสั้น เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>
	<p>4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณ และระดมทรัพยากร ทั้งด้านวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุ</p>

ประเด็น	สรุปผล
ประเด็นที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือ	
ขอบข่ายความร่วมมือ	<p>1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร</p> <p>1.1 การจัดกิจกรรมบูรณาการการเรียนรู้ในชั้นเรียน</p> <p>1.2 การจัดกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด</p> <p>2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>2.1 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>2.2 กิจกรรมสภานักเรียน</p> <p>2.3 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต</p> <p>2.4 กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย</p> <p>2.5 กิจกรรมมัคนายกน้อย</p> <p>2.6 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา</p>
ประเด็นที่ 3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ	
การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ	<p>1. ทรัพยากรบุคคล</p> <p>โดยเชิญ บุคลากรทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น</p>
	<p>2. ทรัพยากรการเงิน</p> <p>2.1 แหล่งงบประมาณภายใน เป็นงบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>1) งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการค่าจัดการเรียนการสอน</p> <p>2) งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด</p>

ประเด็น	สรุปผล
	<p>ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร</p> <p>2.2 แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>1) การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของบประมาณหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม</p> <p>2) การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์</p> <p>การจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ได้โดยจัดหาสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านการจัดกิจกรรม โครงการหลักสูตรระยะสั้น</p>
<p>ประเด็นที่ 4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ</p>	
<p>ขั้นตอนที่ 1</p> <p>การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย</p> <p>1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ</p> <p>1.2 ศึกษานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>1.3 ตัวแทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>1.4 ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>1.5 ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ</p>

ประเด็น	สรุปผล
	<p>1.6 ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>บทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัด และเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2) ให้แนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นพี่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 3) จัดหางบประมาณและระดมทรัพยากร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 4) กำกับติดตาม ให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน</p> <p>3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และนำเสนอคณะทำงาน เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนให้ชัดเจนทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี</p> <p>4. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนให้บรรลุผลตามเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>

ประเด็น	สรุปผล
<p>ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหาร ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดทำข้อมูลสมาชิกของเครือข่ายและหน่วยงานความร่วมมือ
<p>ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ</p>	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดแผนงาน โครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษา และองค์กรต่าง ๆ
<p>ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมเตรียมการสร้างความสำเร็จ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 6 ด้าน ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

ประเด็น	สรุปผล
<p>ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล</p> <p>เครือข่ายความร่วมมือ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้องให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา 2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริม ต่อไป 3. ประเมิน ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน
<p>ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผล</p> <p>เครือข่ายความร่วมมือ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน 2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายใน และ ภายนอก จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริมตามแนวทางที่ได้ 3. กำหนดระยะเวลาการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน ส่งเสริม ทักษะชีวิต ของนักเรียน ประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการดำเนินกิจกรรมโครงการ 4. โรงเรียนมีการเผยแพร่ประสิทธิผลการดำเนินงาน ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้ว แก่คณะครูและบุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโรงเรียนทุกคน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ประเด็น	สรุปผล
องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	
1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง 2. นักเรียนมีความสามารถในการวางแผน และการดำเนินการการใช้ทรัพยากร 3. นักเรียนมีความสามารถในการตั้งเป้าหมาย 4. นักเรียนมีความสามารถวิเคราะห์ข่าวสาร ความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้สมเหตุสมผล 5. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวาง ไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่ 6. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์กลุ่มเพื่อน และอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ 7. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง
2. ด้านทักษะการตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ 2. นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ 3. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและ แก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง 4. นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเนความเสี่ยง จากสถานการณ์ที่เจอได้
3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด 2. นักเรียนมีความสามารถในการป้องกันตนเองจากโรคภัย และความปลอดภัยส่วนบุคคล 3. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน รวมถึง มีความซื่อสัตย์และจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อ 4. นักเรียนเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน

ประเด็น	สรุปผล
	5. นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม 6. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้
4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 2. นักเรียนรู้ความสามารถของตนเอง 3. นักเรียนมีความสามารถในการมองโลกในแง่ดี 4. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น 5. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น 6. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่น 7. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ จุดดี จุดด้อยของตนเอง 8. นักเรียนมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น
5. ทักษะทางอารมณ์และการปรับตัว	1. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รับรู้และเชื่อมั่นใน 2. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเองความสามารถของตน 3. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัว 4. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร 5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม 6. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสร้ากำลังใจให้กับตนเอง 7. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด

ประเด็น	สรุปผล
6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว 2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาและการแสดงออกอย่างเหมาะสม 3. นักเรียนมีความสามารถในการเอาใจใส่ผู้อื่น 4. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง 5. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าความแตกต่างระหว่างบุคคล 6. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม

นำผลการสัมภาษณ์จากตาราง 12 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และจากตาราง 13 แสดงผลการศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาสังเคราะห์รวมกันเพื่อหาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 14 แสดงการสังเคราะห์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสถานศึกษา ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
ประเด็นที่ 1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ			
หน่วยงานเครือข่าย ความร่วมมือ	1. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในโรงเรียน 1) หน่วยงานต้นสังกัด 2) เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 3) เครือข่ายผู้ปกครอง บทบาทหน้าที่ 1) ร่วมกำหนดนโยบาย ในการดำเนินงานเพื่อ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา 2) ร่วมกำหนดตัวชี้วัด เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา 3) ร่วมศึกษาและสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ ความ ตระหนักในความสำคัญ ตัวชี้วัดการปฏิบัติงานการ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนให้กับบุคลากรของ โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง 4) ร่วมการสร้างทีมงาน ในการสื่อสารและ ประสานงาน เพื่อให้เห็น ประโยชน์และความสำคัญ ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา	1. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในโรงเรียน 1) คณะกรรมการ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา 2) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่ สังกัด 3) เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 4) เครือข่ายผู้ปกครอง บทบาทหน้าที่ 1) ร่วมกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนาทักษะ ชีวิต ที่ สอดคล้องกับ มาตรฐาน ตัวชี้วัด และ เป้าหมายทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษาที่ ต้องการให้เกิดทั้ง 6 ด้าน 2) ร่วมวิเคราะห์สภาพ บริบทของพื้นที่ในชุมชน เกี่ยวกับความต้องการ พัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา 3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา	1. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในโรงเรียน 1) คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา 2) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่สังกัด 3) เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน 4) เครือข่ายผู้ปกครอง บทบาทหน้าที่ 1) ร่วมกำหนดนโยบาย ทิศ ทางการพัฒนาทักษะชีวิต ที่ สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และเป้าหมายทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษาที่ต้องการ ให้เกิดทั้ง 6 ด้าน 2) ร่วมวิเคราะห์ บริบทของ พื้นที่ในชุมชน เกี่ยวกับความ ต้องการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา 3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการ ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา 4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร ทางการศึกษาในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
ประเด็น	โดยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม	4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา	5) ร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและ
	5) ร่วมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน	ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของ	กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
	โดยครูผู้สอนบูรณาการในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8	นักเรียนประถมศึกษา	ประถมศึกษา เช่น วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น
	กลุ่มสาระการเรียนรู้ และโครงการ	5) ร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตร	6) ร่วมกำกับติดตามการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและ
	6) ร่วมจัดกิจกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตโดยครูประจำชั้นของนักเรียน	และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
	7) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน	เช่น วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประถมศึกษา
	โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนา	6) ร่วมกำกับติดตามการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	1.2 เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน
	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	1.2 เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน	1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล
	1.2 เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน	1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล	2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
	1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล	1.2 เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน	3) สถานีตำรวจภูธร
	2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล	4) วัด
	3) สถานีตำรวจภูธร	2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
4) วัด	3) สถานีตำรวจภูธร	6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน	
5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	4) วัด	บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน	
6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน	5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	1) ร่วมจัดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียน กับเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน และเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียนในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	
	6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน		

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	<p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำแผนงานความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) ร่วมกำหนดนโยบายของเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>3) ให้แนวทางข้อเสนอแนะ และเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำต่างๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>5) ร่วมสนับสนุนงบประมาณ และระดมทรัพยากร ทั้งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการบริการจัดการต่างๆ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนระดับประถมศึกษา</p>	<p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน และเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม หลักสูตรระยะสั้น เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณ และระดมทรัพยากร ทั้งด้านวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม หลักสูตรระยะสั้น ที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณ และระดมทรัพยากร ทั้งด้านวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
ประเด็นที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือ			
ขอบข่าย ความร่วมมือ	1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร 1.1 กิจกรรมนักเรียน คือ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ชุมนุม 1.2 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ กิจกรรมจิตอาสาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ครอบครัว โรงเรียนชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก 1.3 กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม 2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ 2.2 กิจกรรมวินัยจราจร 2.3 กิจกรรมสถานักเรียน 2.4 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต 2.7 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา	1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร 1.1 การจัดกิจกรรม บูรณาการการเรียนรู้ ในชั้นเรียน 1.2 การจัดกิจกรรม ลูกเสือ ยุวกาชาด 2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.1 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2.2 กิจกรรมสถานักเรียน 2.3 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต 2.4 กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย 2.5 กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย 2.6 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา	1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร 1.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด 1.2 กิจกรรมชุมนุม 1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ 2.2 กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม 2.3 กิจกรรมวินัยจราจร 2.4 กิจกรรมสถานักเรียน 2.5 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต 2.6 กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย 2.7 กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย 2.8 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
ประเด็นที่ 3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ			
	1. ทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากรบุคคล ได้โดย เชิญ บุคลากรทางการ ศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำ ตำบล สถานีตำรวจ ภูมิปัญญาและปราชญ์ ชาวบ้าน มาถ่ายทอด ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วม ในการวางแผนจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษามี ประสิทธิภาพมากขึ้น	1. ทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากรบุคคล ได้โดย เชิญ บุคลากรทางการ ศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำ ตำบล สถานีตำรวจ ภูมิปัญญาและปราชญ์ ชาวบ้าน มาถ่ายทอด ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วม ในการวางแผนจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษามี ประสิทธิภาพ และ ประสิทธิผลมากขึ้น	1. ทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากร บุคคล ได้โดยเชิญ บุคลากร ทางการศึกษาจากต่าง โรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะ ด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพประจำตำบล สถานี ตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและ ปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอด ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียน ประถมศึกษามี ประสิทธิภาพมากขึ้น 2. ทรัพยากรการเงิน ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากร การเงิน ได้จาก 2 แหล่ง ดังนี้ 2.1 แหล่งงบประมาณ ภายใน เป็นงบประมาณของ โรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุน จากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเงิน อุดหนุนรายหัว โดยกำหนด สัดส่วน ในแผนการใช้จ่าย งบประมาณ โครงการและ กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา
	1. แหล่งจัดทา งบประมาณ - แหล่งงบประมาณ ภายใน เป็นงบประมาณ ของโรงเรียนที่ได้รับการ อุดหนุนจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นเงิน อุดหนุนรายหัว โดย กำหนดสัดส่วน ใน แผนการใช้จ่าย	2. ทรัพยากรการเงิน ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากรการเงิน ได้จาก 2 แหล่ง ดังนี้ 2.1 แหล่ง งบประมาณภายใน เป็น งบประมาณของโรงเรียนที่ ได้รับการอุดหนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการ	

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
<p>งบประมาณ โครงการและ กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ดังนี้</p> <p>1) งบประมาณ ค่า จัดการเรียนการสอนและ บุคลากรสนับสนุนเพื่อ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) งบประมาณ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรม วิชาการ กิจกรรม คุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้ บำเพ็ญ ประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และ กิจกรรมบริการเทคโนโลยี สารสนเทศและสื่อสาร</p> <p>3) การจัดสรร งบประมาณแบบองค์รวม โดยมีการจัดสรร งบประมาณ ที่ให้ ความสำคัญกับทุกงานและ ทุกกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>- แหล่งงบประมาณ ภายนอก เป็นงบประมาณ ที่ได้รับการสนับสนุนจาก เครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้ง องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เทศบาล</p>	<p>การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น เงินอุดหนุนรายหัว โดย กำหนดสัดส่วน ใน แผนการใช้จ่าย</p> <p>งบประมาณ โครงการและ กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ดังนี้</p> <p>1) งบประมาณเงิน อุดหนุนรายหัว รายการ ค่าจัดการเรียนการสอน</p> <p>2) งบประมาณเงิน อุดหนุนรายหัว รายการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรม คุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้ บำเพ็ญ ประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และ กิจกรรมบริการเทคโนโลยี สารสนเทศและสื่อสาร</p> <p>2.2 แห ล่ ง งบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ ได้รับ การสนับสนุน จาก เครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้ง องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เทศบาล โรงเรียน ส่งเสริม สุขภาพ ประจำตำบล หน่วยงานต้นสังกัด</p>	<p>ดังนี้</p> <p>1) งบประมาณเงินอุดหนุน รายหัว รายการค่าจัดการ เรียนการสอน</p> <p>2) งบ ปร ะ ม า ณ เงิน อุดหนุนรายหัว รายการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่ง ออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้ บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรม ทัศนศึกษา และกิจกรรม บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสาร</p> <p>1.2 แหล่งงบประมาณ ภายนอก เป็นงบประมาณที่ ได้รับการสนับสนุนจาก เครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพ ประจำตำบล หน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>1) การจัดทำกิจกรรม โครงการเพื่อเสนอขอ งบประมาณ หน่วยงาน ภายนอก ทั้งภาครัฐและ เอกชน สำหรับการพัฒนา นักเรียน ในการส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการ ทำกิจกรรม</p>	

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล อนามัย	1) การจัดทำกิจกรรม โครงการเพื่อเสนอขอ งบประมาณหน่วยงาน ภายนอก ทั้งภาครัฐและ เอกชน สำหรับการพัฒนา นักเรียน ในการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ในลักษณะ งบประมาณในการทำ กิจกรรม	2) การจัดระดม ทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ ในการดำเนินการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา	2) การจัดระดม ทรัพยากรทางการศึกษา โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการ ดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ได้โดยจัดหาสื่อ การเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่าน การจัดการกิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะสั้น การ ถ่ายทอดความรู้ ในการจัด กิจกรรมในหลักสูตร และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อ ส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา
3.2.1 จัดทำกิจกรรม โครงการเพื่อเสนอขอ งบประมาณหน่วยงาน ภายนอก สำหรับการ พัฒนานักเรียน ในการ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา ใน ลักษณะงบประมาณใน การทำกิจกรรม	2) การจัดระดม ทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ ในการดำเนินการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา	3. ทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ได้ โดยจัดหาสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่าน การจัดการกิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะ สั้น	
3. ทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ จัดการ เรียนการสอนร่วมกันของ เครือข่ายความร่วมมือเพื่อ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา	3. ทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ได้ โดยจัดหาสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่าน การจัดการ กิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะ สั้น		

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
ประเด็นที่ 4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ			
1. การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้ง คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถม ศี ก ษ า ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ 2) ศึกษาานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ 3) ตัวแทนคณะกรรมการ สถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ 4) ตัวแทน อปท. 1 คน เป็นกรรมการ 5) ตัวแทนชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ 6) ตัวแทนผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ 7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและ เลขานุการ	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุม แต่ง ตั้ง คณะ ท างาน เครือข่ายความร่วมมือใน การส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา 2. คณะทำงาน ร่วมกัน ส ำ ร วจ ข ้อมูล ที่ ก ี่ ย าว ข ้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหา ก ี่ ย าว ข ้อง ก ำ ร ด้ า เนิ น ก ำ ร ส ่ง เสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนในโรงเรียน 3. คณะทำงาน ร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และ นำเสนอคณะทำงาน เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการ ดำเนินงานส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนให้ชัดเจน ทั้งในแผนกลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการประจำปี 4. คณะทำงาน ร่วมกัน จัดทำแผนงานโครงการใน การส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุน งบประมาณ เป้าหมาย การดำเนินงาน ตลอดจน แนวทางการสนับสนุน ให้ บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้ง คณะกรรมการส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ 2) ศึกษาานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ 3) ตัวแทน คณะกรรมการ สถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ 4) ตัวแทน อปท. 1 คน เป็นกรรมการ 5) ตัวแทนชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ 6) ตัวแทนผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ 7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ
	บทบาทหน้าที่ 1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัด และเป้าหมาย เครือข่าย ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา		บทบาทหน้าที่ 1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและ เป้าหมาย เครือข่ายความ ร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา 2) ให้ แ น ว ท า ง ข ้อ เสนอแนะ และเป็น ที่ปรึกษาให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อ

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	<p>2) ให้ แนว ทาง ข้อเสนอแนะ และเป็น ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ต่าง ๆ สร้างเครือข่าย ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>3) จัดหางบประมาณ และระดมทรัพยากร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) กำกับ ติดตาม ให้ขวัญ และกำลังใจแก่บุคลากร ในการปฏิบัติงาน เพื่อ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียน</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิต นักเรียน ประถมศึกษา สํารวจข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิต นักเรียน ประถมศึกษา วิเคราะห์ เครือข่ายความร่วมมือภายใน และภายนอก ร่วมกันสำรวจ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการ ดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนในโรงเรียน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ส่งเสริม ทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3) จัดหางบประมาณ และระดมทรัพยากร เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) กำกับติดตาม ให้ขวัญ และกำลังใจแก่บุคลากร ในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในและภายนอก ร่วมกัน สำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหา เกี่ยวกับการดำเนินงาน ส่งเสริม ทักษะชีวิต ของนักเรียนในโรงเรียน</p> <p>3. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในและภายนอก ร่วมกัน วิเคราะห์ ข้อมูล สรุป และนำเสนอคณะทำงาน เพื่อกำหนดเป็นนโยบาย การดำเนินงานส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนให้ชัดเจน ทั้ง ใน แผน กล ยุ ท ธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี</p>

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	<p>4. เครือข่ายความร่วมมือ ภายใน และ ภายนอก ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และ นำเสนอ คณะทำงาน เพื่อกำหนดให้เป็นนโยบาย การดำเนินงานส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ให้ชัดเจนทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ประจำปี</p>		
	<p>5. เครือข่ายความร่วมมือ ภายใน และ ภายนอก ร่วมกันจัดทำแผนงาน โครงการในการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา มีการจัดทำ แผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจน แนวทาง การสนับสนุน ให้บรรลุผล ตามเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง</p>		

ประเด็น	แนวทางการ		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
2. การประสาน เครือข่าย ความร่วมมือ	<p>1. ผู้บริหาร ดำเนินการ ประสานงานคณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. คณะทำงาน ดำเนินการ จัดทำข้อมูลสมาชิกของ เครือข่ายและหน่วยงาน ความร่วมมือ</p> <p>3. เครือข่ายความร่วมมือ ภายใน และ ภายนอก ร่วมกันจัดทำแผนงาน โครงการในการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา มีการจัดทำ แผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทาง สนับสนุน ให้บรรลุผลตาม เป้าหมาย</p>	<p>1. ผู้บริหาร ดำเนินการ ประสานงานคณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. ผู้ รั บ ผิ ด ช อ บ ดำเนินการจัดทำข้อมูล สมาชิกของเครือข่ายและ หน่วยงานความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหาร ประสานงาน คณะ ะ ทำ งาน เครือ ข่าย ความร่วมมือภายในและ ภายนอก ในการส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริม ทัก ษ ะ ชี วิ ต นั ก เรี ย น ประถมศึกษา จัดทำข้อมูล สมาชิกของเครือข่ายความ ร่วมมือภายในและภายนอก</p> <p>3. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในและภายนอก ร่วมกัน จัดทำแผนงานโครงการในการ ส่ง เสริม ทัก ษ ะ ชี วิ ต ของ นักเรียนประถมศึกษา มีการ จัด ทำ แ พ น ส น บ งบประมาณ เป้าหมายการ ดำเนินงาน ตลอดจนแนวทาง การสนับสนุน ให้บรรลุผลตาม เป้าหมายโดยการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>
3. การ มอบหมายหน้าที่ เครือข่ายความ ร่วมมือ	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำ เนิน การ ก า หนด โครงสร้างองค์กร การ แต่งตั้งคณะทำงาน การแบ่ง ส่วนงาน</p> <p>2. การกำหนดขอบข่าย ความรับผิดชอบ และการ กำหนดบทบาทหน้าที่ของ ผู้ รั บ ผิ ด ช อ บ เป็น อนุกรรมการฝ่ายต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประ ะสบการณ์</p>	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริม ทัก ษ ะ ชี วิ ต นั ก เรี ย น ประถมศึกษา ดำเนินการ กำหนดขอบข่ายความ รั บ ผิ ด ช อ บ การ จัด กิจกรร มในหลักสูตรและ การจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตร มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ของ ผู้ รั บ ผิ ด ช อ บ เป็น คณะทำงานฝ่ายต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร</p>	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริม ทัก ษ ะ ชี วิ ต นั ก เรี ย น ประถมศึกษา ดำเนินการ กำหนด ขอบ ข าย ความ รั บ ผิ ด ช อ บ การจัดกิจกรรมใน หลักสูตรและการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร มีการกำหนด บทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ เป็นคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ให้ เหมาะสมกับบุคลากร</p>

ประเด็น	แนวทางการจัดการ		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	<p>ให้การปฏิบัติงานมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลากรและงาน</p> <p>3.การกำหนดแผนงานเป้าหมายการดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนาตลอดจนแนวทางการสนับสนุนจากชุมชนสถานศึกษาและองค์กรต่างๆ</p>	<p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการ กำหนดแผนงาน โครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิต การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษา และองค์กรต่างๆ</p>	<p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>
4. การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ	1. ประชุมเตรียมการสร้างความเข้าใจ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. ประชุมเตรียมการสร้างความเข้าใจ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษาทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอกในการจัดกิจกรรม

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	2. คณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 6 ด้าน ที่ได้กำหนดไว้ตาม เป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และ พัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียน	2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายใน และ ภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 6 ด้าน ที่ได้กำหนดไว้ตาม เป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และ แผนปฏิบัติการ ประจำปี โดยเน้นการ เรียนรู้ และพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียน	ในหลักสูตรและกิจกรรมเสริม หลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายใน และ ภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน โดย การมีส่วนร่วมจากเครือข่าย ความร่วมมือภายในและ เครือข่ายความร่วมมือ ภายนอก 3. คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิต นักเรียน ประถมศึกษา กำกับติดตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่าง การ ดำเนินกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงหาแนวทางการแก้ไข ปัญหา
5. การ ประเมินผล เครือข่าย ความร่วมมือ	1. คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ประเมินผล จาก การ ส รุ ป ผล การดำเนินงาน และ ผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิด เพื่อการปรับปรุงพัฒนา 2. คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา นำผลสรุปมา ประเมิน เทียบเคียง มาตรฐานที่กำหนด เพื่อ วางแผนพัฒนา ต่อไป	1. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในและภายนอก ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการ สรุ ปผล การดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ ข้อคิดเพื่อการปรับปรุง พัฒนา 2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในและภายนอก ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา	1. คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิต นักเรียน ประถมศึกษา ประเมินผลจาก การสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิด เพื่อการปรับปรุงพัฒนา 2. คณะกรรมการส่งเสริม ทักษะชีวิต นักเรียน ประถมศึกษา นำผลสรุปมา ประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่ กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนา และส่งเสริม ต่อไป

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา	นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริมต่อไป	3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
	4. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริม ทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน	3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา	4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา จัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน
6. การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ	1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC สะท้อนผลและแนวคิดต่าง ๆ ร่วมกัน	4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน	1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผลและแนวคิดต่าง ๆ ร่วมกัน
	2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้	2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายในและภายนอก จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้	2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา จัดทำโครงการ เพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้
	3. กำหนดระยะเวลา และความถี่ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	3. กำหนดระยะเวลาการ พัฒนาการดำเนินงาน ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการ ดำเนินกิจกรรมโครงการ	3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา กำหนดระยะเวลาการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานส่งเสริม

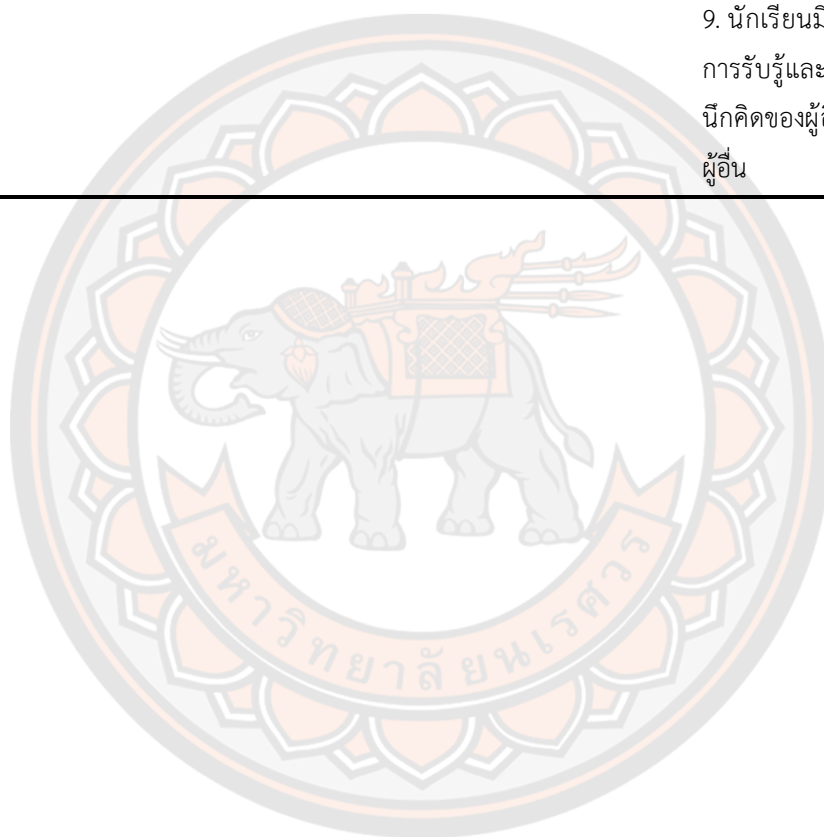
ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	4. โรงเรียนมีการเผยแพร่การดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา แก่คณะครู และ บุคลากรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโรงเรียนทุกคน	4. โรงเรียนมีการเผยแพร่การดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้ว แก่คณะครู และบุคลากรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโรงเรียนทุกคน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป	ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการดำเนินกิจกรรมโครงการ 4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา มีการเผยแพร่ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ผ่านรายงานโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน
ประเด็นที่ 5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง
	2. นักเรียนมีการตั้งเป้าหมายให้กับชีวิตได้	2. นักเรียนมีความสามารถในการตั้งเป้าหมาย	2. นักเรียนมีความสามารถในการตั้งเป้าหมาย
	3. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวาง ไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่	3. นักเรียนมีความสามารถในการวางแผนและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร	3. นักเรียนมีความสามารถในการวางแผน และการดำเนินการการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด
	4. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง	4. นักเรียนมีความสามารถวิเคราะห์ข่าวสาร ความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้ สมเหตุสมผล	4. นักเรียนมีความสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล วิเคราะห์จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
		5. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวาง ไม่ยึดติด อยู่ในกรอบ และมีความคิดและมีความคิดแปลกใหม่	5. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติด อยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่
		6. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์กลุ่มเพื่อน และอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ	6. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพล ของสื่อต่าง ๆ
		7. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง	7. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง
2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ 2. นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ 3. นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เจอได้ 4. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือไม่คุ้นเคยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา 2. นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์เพื่อหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
	2. นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา		
	3. นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้		
	4. นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเนความเสี่ยงอย่างมีเหตุผล		
	5. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจ และ แก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง		

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	6. นักเรียนมีความสามารถ พิจารณาเลือกแนวทาง แก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติ ได้อย่างเหมาะสม		3. นักเรียนมีความสามารถใน การประเมินสถานการณ์และ นำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ 4. นักเรียนมีความสามารถใน การคาดคะเนความเสี่ยงจาก สถานการณ์ที่เผชิญใน ชีวิตประจำวัน อย่างมีเหตุผล 5. นักเรียนรู้จักวิธีการและ ขั้นตอนการตัดสินใจและ แก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง 6. นักเรียนมีความสามารถ พิจารณาเลือกแนวทาง แก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้ อย่างเหมาะสม 7. นักเรียนมีความสามารถใน การนิยามถึงปัญหาและการ ระบุปัญหาต่าง ๆ
3. ทักษะเชิง ปฏิบัติและ รับผิดชอบ ต่อสังคม	1. นักเรียนมีความสามารถใน ทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของ ร่างกาย 2. นักเรียนมีความสามารถใน การเลือกวิถีชีวิตที่มี สุขลักษณะ การป้องกัน ตนเองจากโรคภัย 3. นักเรียนไม่สร้างความ รำคาญ ไม่สร้างความ เดือดร้อน ไม่สร้าง ความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม 4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	1. นักเรียนมีความสามารถ ในการประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด 2. นักเรียนมีความสามารถ ในการป้องกันตนเองจาก โรคภัย และความปลอดภัย ส่วนบุคคล 3. นักเรียนมีความสามารถ ในการควบคุมพฤติกรรม ของตนเองได้ ไม่สร้างความ ลำบากให้แก่ตนเองและ สังคม	1. นักเรียนมีความสามารถใน การเคลื่อนไหวและทักษะทาง กาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย การ แต่งกาย การประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด 2. นักเรียนมีความสามารถใน การเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขลักษณะ การป้องกันตนเองจากโรคภัย และความปลอดภัยส่วนบุคคล 3. นักเรียนมีความสามารถ ในการควบคุมพฤติกรรม ของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียน

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ และเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน	4. นั ก เรี ย น มี ค ว า ม รับผิดชอบในการทำงาน รวมถึงมีความซื่อสัตย์และ จริยธรรม	ไม่สร้างจรรยาบรรณ ไม่สร้าง ความดีต่อผู้อื่น ไม่สร้าง ความลำบากให้แก่ตนเองและผู้อื่น
	6. นักเรียนมีความสามารถ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สังคมได้	5. นั ก เรี ย น มี ค ว า ม รับผิดชอบและเห็นแก่ ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน	4. นักเรียนมีความรับผิดชอบใน การทำงานรวมถึงมีความ ซื่อสัตย์และจริยธรรม
		6. นักเรียนมีความสามารถ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สังคมได้	5. นักเรียนมีความรับผิดชอบ และเห็นแก่ผลประโยชน์ ส่วนรวมก่อน
			6. นักเรียนมีความสามารถ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สังคมได้
4. ทักษะการ ตระหนักรู้และ เห็นคุณค่าใน ตนเองและผู้อื่น	1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข	1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข	1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปัน ต่อผู้อื่น และ อยู่ ร่ว ม กั บ ผู้ อื่น ได้อย่างมีความสุข
	2. นักเรียนรู้ความชอบ ของตนเอง	2. นักเรียนรู้ความถนัด ความสามารถของตนเอง	2. นั ก เรี ย น รู้ ค ว า ม ช อ บ ความถนัด และความสามารถ ของตนเอง
	3. นักเรียนมีความสามารถ ในการยอมรับความแตกต่าง ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง และผู้อื่น	3. นักเรียนมีความสามารถ ใน ก า ร ย อ ม รั บ ความแตกต่างทางกาย และพฤติกรรมของ ตนเอง	3. นักเรียนมีความสามารถ ในการยอมรับความแตกต่าง ทางกาย ทาง ค ว า ม คิ ด ความรู้สึก และพฤติกรรมของ ตนเองและผู้อื่น
	4. นักเรียนมีความสามารถ ในการมองตนเอง แสดง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น	4. นักเรียนมีความสามารถ ในการมองโลกในแง่ดี	4. นักเรียนมีความสามารถใน การมองตนเองและผู้อื่นในแง่ บวก แสดงความรู้สึกที่ดีต่อ ตนเองและผู้อื่น
	5. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น	5. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น	5. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น
	6. นักเรียนมีความภาคภูมิใจ ในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น	6. นั ก เรี ย น มี ค ว า ม ภาคภูมิใจใน ตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น	6. นักเรียนมีความภาคภูมิใจ ในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น
	7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นใน ตนเองและผู้อื่น		

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	8. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึก นึก คิ ด ข อ ง ผู้ อี น มีความเห็นใจผู้อื่น	7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น 8. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ จุดดี จุดด้อย ของตน	7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น 8. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ จุดดี จุดด้อยของตนเอง และรู้ข้อแตกต่างของตนเองและผู้อื่น 9. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึก นึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
5. ทักษะทาง อารมณ์และ การปรับตัว	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการพฤติกรรมของตัวเอง</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย</p> <p>5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการผ่อนคลายความเครียด</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเอง</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตน</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย</p> <p>5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสร้างกำลังใจให้กับตนเอง</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเอง</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตน</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย</p> <p>5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง</p> <p>8. นักเรียนมีความสามารถในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและ ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก</p>

ประเด็น	แนวทาง		สรุป
	Best Practice	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
6. ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพและการสื่อสาร	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถรักษาสัมพันธ์ภาพไว้ได้</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา การสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม</p> <p>3. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ</p> <p>4. นักเรียนให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์</p> <p>5. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธ์ภาพไว้ได้ยืนยาว</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา และการแสดงออกอย่างเหมาะสม</p> <p>3. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการเอาใจใส่ผู้อื่น</p> <p>5. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธ์ภาพไว้ได้ยืนยาว</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม</p> <p>3. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง</p> <p>4. นักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>5. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>

**ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

**ส่วนที่ 2.1 ผลการร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ

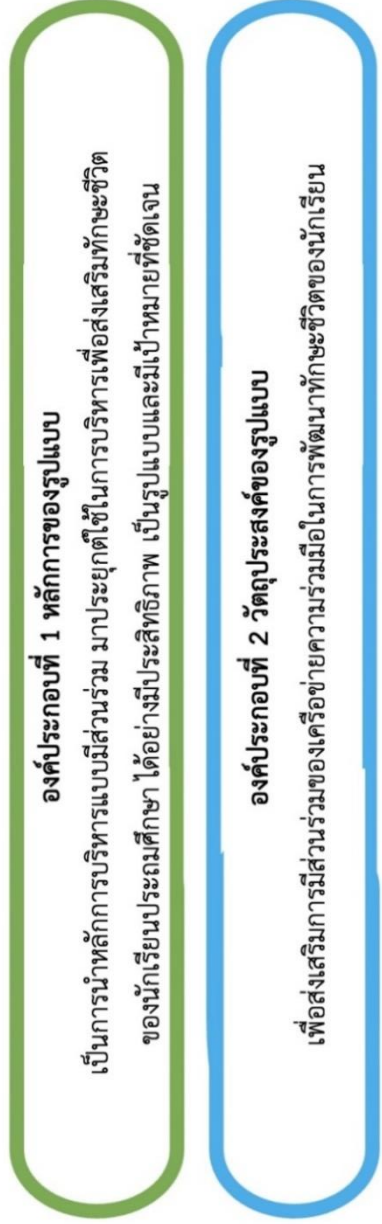
องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังแสดงในภาพ 5

(ร่าง) รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพ 5 แสดงรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของเครือข่ายความร่วมมือ

หลักการมีส่วนร่วม เป็นการให้โอกาสทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งการร่วมคิด กำหนดหลักการ กำหนดเป้าหมายร่วมกัน วางแผนรูปแบบการบริหารงานร่วมกัน กำหนดโครงการ กิจกรรม ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของเครือข่ายความร่วมมือ

วัตถุประสงค์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

1. เครือข่ายความร่วมมือ

1.1 เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน

- 1) คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สังกัด
- 3) เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน
- 4) เครือข่ายผู้ประกอบการ

บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน

- 1) ร่วมกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนาทักษะชีวิต ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และเป้าหมายทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาที่ต้องการให้เกิดทั้ง 6 ด้าน
- 2) ร่วมวิเคราะห์สภาพ บริบทของพื้นที่ในชุมชน เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็น ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 5) ร่วมส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เช่น วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6) ร่วมกำกับติดตามการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

1.2 เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน

- 1) องค์กรบริหารส่วนตำบล/เทศบาล
- 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- 3) สถานีตำรวจภูธร
- 4) วัด
- 5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน

บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน

- 1) ร่วมจัดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียน กับเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน และเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 3) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรมหลักสูตรระยะสั้นที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร ทั้งด้านวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ

ขอบข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เป็นการจัดกิจกรรม 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร

1.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.1.1 กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม
- 1.1.2 กิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน
- 1.1.3 กิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

1.2 กิจกรรมชุมนุม/ชมรม ตามความถนัด โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.2.1 ชุมนุมดนตรี
- 1.2.2 ชุมนุมทักษะอาชีพ
- 1.2.3 ชุมนุมนานาชาติศิลป์

- 1.2.4 ชุมนุมไอที
- 1.2.5 ชุมนุมนักบินน้อย
- 1.2.6 ชุมนุมกีฬา

1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.3.1 กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือคนชราในชุมชน
- 1.3.2 กิจกรรมถนนสะอาดด้วยมือเรา
- 1.3.3 กิจกรรมวัดสะอาด

2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 2.1.1 กิจกรรมรู้ให้ทันสื่อ ไม่ตกเป็นเหยื่อโฆษณา
- 2.1.2 กิจกรรมเปิดโลกวิชาการ

2.2 กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 2.2.1 กิจกรรมฝึกการหายใจอย่างไรเมื่อรู้สึกโกรธ
- 2.2.2 กิจกรรมธรรมะนำทางใจ

2.3 กิจกรรมวินัยจราจร โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 2.3.1 กิจกรรมฝึกข้ามถนนอย่างปลอดภัย
- 2.3.2 กิจกรรมเรียนรู้ระเบียบวินัยจราจร
- 2.3.3 กิจกรรมการเอาตัวรอดเมื่อติดอยู่ในรถ

2.4 กิจกรรมสถานักเรียน โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 2.4.1 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- 2.4.2 กิจกรรมพูดอย่างไรให้น่าฟัง
- 2.4.3 กิจกรรมปฏิเสธอย่างไรไม่ให้เสียเพื่อน
- 2.4.4 กิจกรรมรู้คุณค่าของเวลา

2.5 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
นักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.5.1 กิจกรรมฝึกลอยตัวในน้ำ

2.5.2 กิจกรรมฝึกการเอาตัวรอดเมื่อจมน้ำ

2.6 กิจกรรมมัดคุเทค์น้อย โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน
ประถมศึกษา ดังนี้

2.6.1 กิจกรรมให้ความรู้น้ำเทียว

2.6.2 กิจกรรมฝึกการพุดน้ำเสนอ

2.6.3 กิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชาวต่างชาติ

2.7 กิจกรรมมัดคานายน้อย โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน
ประถมศึกษา ดังนี้

2.7.1 กิจกรรมผู้นำสวดพิธีการทางศาสนา

2.7.2 กิจกรรมพุทธพิธีที่ดี

2.8 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน
ประถมศึกษา ดังนี้

2.8.1 กิจกรรมปรับตัวให้ทันพฤติกรรมทางเพศ

2.8.2 กิจกรรมรู้ทันอันตรายเมื่อฉันไม่ได้คุมกำเนิด

องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ทรัพยากรบุคคล

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรบุคคล ได้โดยเชิญบุคลากร
ทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา
แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญา
และปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. ทรัพยากรการเงิน

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรการเงิน ได้จาก 2 แหล่ง ดังนี้

2.1 แหล่งงบประมาณภายใน เป็นเงินอุดหนุนรายหัวของโรงเรียนที่ได้รับ
การอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดสัดส่วน ในแผนการใช้จ่าย
งบประมาณ โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.1.1 งบประมาณค่าจัดการเรียนการสอน

2.1.2 งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามโครงการเรียนฟรี 15 ปี
อย่างมีคุณภาพ

2.2 แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่าย
องค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล
หน่วยงานต้นสังกัด

2.2.1 การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของบประมาณหน่วยงานภายนอก
ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม

2.2.2 การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้
ในการดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ได้โดยจัดหาสื่อการ
เรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านการจัดกิจกรรม
โครงการ หลักสูตรระยะสั้น การถ่ายทอดความรู้ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริม
หลักสูตร เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะ
ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารสถานศึกษา	เป็นประธานกรรมการ
2) ศึกษานิเทศก์ 1 คน	เป็นกรรมการ
3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน	เป็นกรรมการ
4) ตัวแทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน	เป็นกรรมการ
5) ตัวแทน ชุมชน 1 คน	เป็นกรรมการ
6) ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน	เป็นกรรมการ
7) ครูวิชาการ 1 คน	เป็นกรรมการและเลขานุการ

บทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา

- 1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 2) ให้นำแนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นที่ยอมรับ ให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 3) จัดหางบประมาณและระดมทรัพยากร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- 4) กำกับติดตาม ให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน

2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน

3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและนำเสนอคณะกรรมการ เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนให้ชัดเจนทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ

1. ผู้บริหาร ประสานงานคณะกรรมการเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอกในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำข้อมูลสมาชิกของเครือข่าย ความร่วมมือภายในและภายนอก
3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการในการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการสนับสนุน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร

2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดแผนงาน โครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายความร่วมมือภายในและเครือข่ายความร่วมมือภายนอกดังตัวอย่างกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมในหลักสูตร

ตาราง 15 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมในหลักสูตร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
1. กิจกรรมลูกเสือเนตรนารียุวกาชาด	1. เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะ ในการอยู่ ร่วมกับผู้อื่น มีระเบียบวินัย	1. สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา 2. เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 3. สโมสรลูกเสือจังหวัด	1. กิจกรรมเข้า ค่ายพักแรม 2. กิจกรรมลูกเสือ จิตอาสา พระราชทาน 3. กิจกรรมลูกเสือ ต้านภัยยาเสพติด	1. ทักษะทาง สติปัญญา การคิด วิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ 2. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและการ สื่อสาร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่าย ความร่วมมือ	ตัวอย่าง กิจกรรม	ทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา
2. กิจกรรม ชุมนุม/ชมรม ตามความ ถนัด	1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ พัฒนาศักยภาพใน ด้านที่ถนัดและมี ความสนใจ	1. เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 2. เครือข่ายผู้ปกครอง 3. วัด 4. องค์การบริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 5. หน่วยงานภาคเอกชน	1. ชุมนุม ดนตรี 2. ชุมนุม ทักษะอาชีพ 3. ชุมนุม นาฏศิลป์ 4. ชุมนุมไอที 5. ชุมนุม นักบินน้อย 6. ชุมนุมกีฬา	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อสังคม 4. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และ การปรับตัว 6. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและการ สื่อสาร
3. กิจกรรม เพื่อสังคม และ สาธารณ ประโยชน์	1. เพื่อให้ให้นักเรียนมี ทักษะในการ รับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงคำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวม	1. พัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ 2. องค์การบริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 3. สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา	1. กิจกรรมจิต อาสา ช่วยเหลือ คนชราใน ชุมชน 2. กิจกรรม ถนนสะอาด ด้วยมือเรา 3. กิจกรรมวัด สะอาด	1. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อสังคม

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ตาราง 16 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่าย ความร่วมมือ	ตัวอย่าง กิจกรรม	ทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา
1. ค่ายโครงการ วิชาการ บูรณา การ 8 กลุ่ม สาระ	1. เพื่อให้นักเรียนได้ ฝึกทักษะในการคิด วิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ	1. สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา 2. เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 3. เครือข่าย ผู้ประกอบการ 4. องค์การ ปกครองส่วน ตำบล/เทศบาล	1. กิจกรรมรู้ให้ทัน สื่อ ไม่ตกเป็น เหยื่อโฆษณา 2. กิจกรรมเปิด โลกวิชาการ	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อสังคม 4. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และ การปรับตัว 6. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและการ สื่อสาร
2. กิจกรรม ค่ายคุณธรรม จริยธรรม	1. เพื่อให้นักเรียนได้ ฝึกการมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ ปรับตัวร่วมกับผู้อื่นได้ การแสดงออกทาง อารมณ์ รู้จักเห็น คุณค่าตัวเอง และผู้อื่น	1. วัด 2. สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา	1. กิจกรรมฝึกการ หายใจอย่างไรเมื่อ รู้สึกโกรธ 2. กิจกรรมธรรมะ นำทางใจ	1. ทักษะทางอารมณ์ และ การปรับตัว 2. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่าย ความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของ นักเรียน ประถมศึกษา
3. กิจกรรม วินัยจราจร	1. เพื่อให้ให้นักเรียนมี วินัยจราจร และทักษะ การรับผิดชอบ ต่อสังคม	1. องค์กร บริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 2. สถานี ตำรวจภูธร	1. กิจกรรมฝึกข้าม ถนนอย่างปลอดภัย 2. กิจกรรมเรียนรู้ ระเบียบวินัยจราจร 3. กิจกรรมการเอา ตัวรอดเมื่อติดอยู่ใน รถ	1. ทักษะทาง สติปัญญา การคิด วิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการ ตัดสินใจและ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติ และรับผิดชอบต่อ สังคม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา
4. กิจกรรม สถานักเรียน	1. เพื่อให้นักเรียน ฝึกทักษะการสร้าง สัมพันธภาพ และ มีทักษะในการ สื่อสารที่ดี 2. เพื่อให้นักเรียน เกิดทักษะเชิง ปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อ สังคม	1. เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 2. องค์การบริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 3. พัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ 4. สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	1. กิจกรรม ส่งเสริม ประชาธิปไตยใน โรงเรียน 2. กิจกรรมพูด อย่างไรให้น่าฟัง 3. กิจกรรมปฏิเสธ อย่างไรไม่ให้เสีย เพื่อน 4. กิจกรรมรู้คุณค่า ของเวลา	1. ทักษะทาง สติปัญญา การคิด วิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการ ตัดสินใจและ แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติ และรับผิดชอบต่อ สังคม 4. ทักษะการตระหนัก รู้และเห็นคุณค่าใน ตนเองและผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 6. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและการ สื่อสาร
5. กิจกรรม ว่ายน้ำเพื่อชีวิต	1. เพื่อให้นักเรียน ฝึกทักษะในการ เอาตัวรอดจาก เหตุภัยทางน้ำ	1. เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 2. เครือข่ายผู้ปกครอง 3. องค์การบริหารส่วน ตำบล/เทศบาล	1. กิจกรรมฝึก ลอยตัวในน้ำ 2. กิจกรรมฝึกการ เอาตัวรอดเมื่อ จมน้ำ	1. ทักษะเชิงปฏิบัติ และรับผิดชอบต่อ สังคม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา
6. กิจกรรม มัคคุเทศก์ น้อย	1. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกทักษะการสร้างสัมพันธภาพ และมีทักษะในการสื่อสารที่ดี	1. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล 2. หน่วยงานเอกชน	1. กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับพุดน้ำเสื่อ 2. กิจกรรมฝึกการพูดนำเสนอ 3. กิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชาวต่างชาติ	1. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร
7. กิจกรรม มัคคุเทศก์ น้อย	1. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกทักษะการสร้างสัมพันธภาพ และมีทักษะในการสื่อสารที่ดี	1. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล 2. วัด 3. เครือข่ายผู้ปกครอง	1. กิจกรรมผู้นำสวดพิธีการทางศาสนา 2. กิจกรรมพุทธพิธีที่ดี	1. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร
8. กิจกรรม เพศวิถีศึกษา	1. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการช่วงวัยด้านวิถีเพศศึกษา	1. โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล	1. กิจกรรมปรับตัวให้ทันพฤติกรรมทางเพศ 2. กิจกรรมรู้ทันอันตรายเมื่อฉันไม่ได้คุมกำเนิด	1. ทักษะทางอารมณ์และการปรับตัว 2. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำกับ ติดตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริม ต่อไป
3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผล และแนวคิดต่าง ๆ ร่วมกัน
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาส่งเสริมตามแนวทางที่ได้
3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดระยะเวลาการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการดำเนินกิจกรรมโครงการ
4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา มีการเผยแพร่ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ผ่านรายงานโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิต 6 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย
 - 1.1 นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง
 - 1.2 นักเรียนมีความสามารถในการตั้งเป้าหมาย
 - 1.3 นักเรียนมีความสามารถในการวางแผนและการดำเนินการการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด

1.4 นักเรียนมีความสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสาร ได้สมเหตุสมผล วิเคราะห์จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้

1.5 นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่

1.6 นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ

1.7 นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐาน ทางสังคมและความเชื่อ และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง

2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

2.1 นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือไม่คุ้นเคย ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา

2.2 นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์ เพื่อหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับ ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2.3 นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้

2.4 นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญ ในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล

2.5 นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและ แก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง

2.6 นักเรียนมีความสามารถพิจารณาเลือกแนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้ อย่างเหมาะสม

2.7 นักเรียนมีความสามารถในการนิยามถึงปัญหาและการระบุปัญหาต่าง ๆ

3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย

3.1 นักเรียนมีความสามารถในการเคลื่อนไหวและทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย การแต่งกาย การประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด

3.2 นักเรียนมีความสามารถในการเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขลักษณะ การป้องกันตนเอง จากโรคภัย และความปลอดภัยส่วนบุคคล

3.3 นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเอง และสังคม

3.4 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานรวมถึงมีความซื่อสัตย์และจริยธรรม

3.5 นักเรียนมีความรับผิดชอบและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน

3.6 นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้

4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย

4.1 นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.2 นักเรียนรู้ความชอบ ความถนัด และ ความสามารถของตนเอง

4.3 นักเรียนมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น

4.4 นักเรียนมีความสามารถในการมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

4.5 นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

4.6 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น

4.7 นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น

4.8 นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ จุดดี จุดด้อยของตน และรู้ข้อแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

4.9 นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น

5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว ประกอบด้วย

5.1 นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง

5.2 นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตน

5.3 นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

5.4 นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย

5.5 นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม

5.6 นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด

5.7 นักเรียนมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง

5.8 นักเรียนมีความสามารถในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและ ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก

6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร ประกอบด้วย

6.1 นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว

6.2 นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม

6.3 นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง

6.4 นักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์

6.5 นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น

6.6 นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม

6.7 นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล

ส่วนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ด้วยการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi-Attribute Consensus Reaching : MACR) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการส่งแบบประเมินในรอบที่ 1 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนประเมินตัดสินความจำเป็นของประเด็นร่างรูปแบบ โดยใช้ระบบมาตราส่วนประเมินค่าคะแนนด้วยมาตรวัดของลิเคิร์ต มีค่าคะแนน 5 ระดับ ตั้งแต่ 0 – 100 และส่งผลกลับมาให้ผู้วิจัย นำมาประเมินผลและวิเคราะห์ ดังตาราง 17

ตาราง 17 แสดงผลค่าเฉลี่ยของผู้ทรงคุณวุฒิในการหาฉันทามติจากพหุลักษณะ ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 1

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ			
หลักการของรูปแบบ	74.44	65	ไม่มีฉันทามติ
“หลักการมีส่วนร่วม เป็นการให้โอกาสทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งการร่วมคิด กำหนดหลักการ กำหนดเป้าหมายร่วมกัน วางแผนรูปแบบการบริหารงานร่วมกัน กำหนดโครงการ กิจกรรม ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานร่วมกัน”			
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ			
เพื่อใช้บริหารเครือข่ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา	77.22	70	ไม่มีฉันทามติ
องค์ประกอบที่ 3 เครือข่ายความร่วมมือ			
1.1 เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน	68.89	70	ไม่มีฉันทามติ
<ol style="list-style-type: none"> 1) คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สังกัด 3) เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน 4) เครือข่ายผู้ปกครอง 			
บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน			
<ol style="list-style-type: none"> 1) ร่วมกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนาทักษะชีวิต ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และเป้าหมายทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาที่ต้องการให้เกิดทั้ง 6 ด้าน 2) ร่วมวิเคราะห์สภาพบริบทของพื้นที่ในชุมชน เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 5) ร่วมส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เช่น วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น 6) ร่วมกำกับติดตามการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 			

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
1.2 เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน			
1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล			
2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล			
3) สถานีตำรวจภูธร			
4) วัด			
5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์			
6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน			
บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน			
1) ร่วมจัดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน และเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
3) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรมหลักสูตร ระยะเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร ทั้งด้านวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ			
1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร	83.56	8	มี ฉันทามติ
1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด			
2) กิจกรรมชุมนุม			
2) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์			
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	84.11	8	มี ฉันทามติ
1) ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ			
2) กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม			
3) กิจกรรมวินัยจราจร			
4) กิจกรรมสถานักเรียน			
5) กิจกรรมว่ายน้ำ			
6) กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย			
7) กิจกรรมมัคนายกน้อย			
8) กิจกรรมเพศวิถีศึกษา			

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ			
1. ทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรบุคคล ได้โดยเชิญบุคลากรทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น	82.11	30	มี ฉันทามติ
2. ทรัพยากรการเงิน 2.1 แหล่งงบประมาณภายใน เป็นงบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับ การอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเงินอุดหนุนรายหัว โดยกำหนดสัดส่วน ในแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้ 1) งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการ ค่าจัดการเรียนการสอน 2) งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร 2.2 แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน จากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หน่วยงานต้นสังกัด 1) การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอขอของงบประมาณหน่วยงาน ภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับการพัฒนาการเรียน ในการส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม 2) การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ ในการดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	83.56	15	มี ฉันทามติ
3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ได้โดยจัดหา สื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ผ่านการจัดกิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะสั้น การถ่ายทอด ความรู้ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา	82.33	15	มี ฉันทามติ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ			
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ	75.56	70	ไม่มี
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย			ฉันทามติ
1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ			
2) ศึกษาพิเศษ 1 คน เป็นกรรมการ			
3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ			
4) ตัวแทน องค์ปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน เป็นกรรมการ			
5) ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ			
6) ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ			
7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ			
บทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา			
1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมายเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
2) ให้นำแนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
3) จัดหางบประมาณและระดมทรัพยากร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
4) กำกับติดตาม ให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน			
2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน			
3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและนำเสนอคณะทำงาน เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนให้ชัดเจนทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี			
ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ	80	30	มี
1. ผู้บริหาร ประสานงานคณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			ฉันทามติ
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำข้อมูลสมาชิกของเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก			

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการสนับสนุน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง			
ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ	81.11	50	มี ฉันทามติ
1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร			
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดแผนงาน โครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ	81.44	29	มี ฉันทามติ
1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายความร่วมมือภายในและเครือข่ายความร่วมมือภายนอก			
3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำกับติดตามปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา			

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
<p>ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริมต่อไป</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p>	81.11	30	มี ฉันทามติ
<p>ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดระยะเวลาการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการดำเนินกิจกรรมโครงการ</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา มีการเผยแพร่ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ผ่านรายงานโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน</p>	82.33	15	มี ฉันทามติ
<p>องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการคิด ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการวางแผนและการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด สามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อน และอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ได้สมเหตุสมผล ประกอบด้วย</p>	83.33	30	มี ฉันทามติ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
<p>1.1 นักเรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง</p> <p>1.2 นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายได้</p> <p>1.3 นักเรียนสามารถวางแผนและการดำเนินการการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด</p> <p>1.4 นักเรียนความสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสาร ได้สมเหตุสมผล วิเคราะห์จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้</p> <p>1.5 นักเรียนความสามารถคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่</p> <p>1.6 นักเรียนสามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ</p>			
<p>2. ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการจัดระบบความคิด สามารถจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ คาดคะเนความเสี่ยงและการประเมินสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย</p> <p>2.1 นักเรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือไม่คุ้นเคยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา</p> <p>2.2 นักเรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์ เพื่อหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือก และสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม</p> <p>2.3 นักเรียนสามารถประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>2.4 นักเรียนสามารถคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล</p> <p>2.5 นักเรียนรู้จักวิธีการ ขั้นตอนการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง</p>	81.67	30	มี ฉันทามติ
<p>3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม รู้จักแต่งกายตามมารยาททางสังคม รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคร้าย การรักษาความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ รู้จักดูแลความปลอดภัยส่วนบุคคล ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้ มีความรับผิดชอบในการทำงานและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม ประกอบด้วย</p>	81.11	30	มี ฉันทามติ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
3.1 นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวและทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย การแต่งกาย การประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด	82.22	30	มีนันทามติ
3.2 นักเรียนสามารถเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขภาพลักษณะ การป้องกันตนเอง จากโรคภัย และความปลอดภัยส่วนบุคคล			
3.3 นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม			
3.4 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานรวมถึงมีความซื่อสัตย์ และจริยธรรม			
3.5 นักเรียนมีความรับผิดชอบและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน			
3.6 นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้			
4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการรู้ความถนัด ความสามารถ จุดเด่นจุดด้อย ยอมรับ เห็นคุณค่าของตนเอง ภาควงุมิใจในตนเองและผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีเป้าหมายในชีวิต เคารพสิทธิ ยอมรับในความแตกต่างของบุคคล รู้จักมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก มีความเชื่อมั่น รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย			
4.1 นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข			
4.2 นักเรียนรู้ความชอบ ความถนัด และ ความสามารถของตนเอง			
4.3 นักเรียนสามารถยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น			
4.4 นักเรียนสามารถมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก แสดงความรู้สึกที่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น			
4.5 นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น			
4.6 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น			
4.7 นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น			
4.8 นักเรียนสามารถรับรู้ จุดดี จุดด้อยของตน และรู้ข้อแตกต่าง ของตนเองและผู้อื่น			
4.9 นักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น			

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
<p>5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง รับผิดชอบต่อสาเหตุและรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด จัดการกับอารมณ์ของตนเองที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้ ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย รู้จักสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี พร้อมเสนอทางออกของข้อขัดแย้งโดยใช้วิธีเชิงบวกบนพื้นฐานของเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ประกอบด้วย</p> <p>5.1 นักเรียนสามารถจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง</p> <p>5.2 นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รับผิดชอบและเชื่อมั่นในความสามารถของตน</p> <p>5.3 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>5.4 นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย</p> <p>5.5 นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>5.6 นักเรียนสามารถรับรู้ถึงสาเหตุและวิธีผ่อนคลายความเครียด</p> <p>5.7 นักเรียนสามารถสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง</p> <p>5.8 นักเรียนสามารถยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและ ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก</p>	83.33	30	มีนันทามติ
<p>6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ตอรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยงได้ ประกอบด้วย</p> <p>6.1 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว</p> <p>6.2 นักเรียนสามารถใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม</p>	83.33	30	มีนันทามติ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
6.3 นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือ ในสถานการณ์เสี่ยง			
6.4 นักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์			
6.5 นักเรียนสามารถตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น			
6.6 นักเรียนสามารถตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม			
6.7 นักเรียนสามารถเข้าใจความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล			

จากตาราง 17 พบว่า ค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย และผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการหาฉันทามติแบบพหุลักษณะของร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ และมีค่าคะแนนสุดโต่ง ได้แก่ องค์กรประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์กรประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์กรประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ และองค์กรประกอบที่ 6 กระบวนการเครือข่ายความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ ถือว่าไม่มีฉันทามติ ส่วนองค์กรประกอบที่เหลือ พบว่า มีค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย เป็นไปตามเกณฑ์ และไม่มีค่าคะแนนสุดโต่ง จึงถือว่ามีฉันทามติ

นอกจากนี้การประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ ประเด็นที่ไม่มีฉันทามติ ในรอบที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

1. ปรับข้อความ องค์กรประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ให้เหมาะสม
 2. ปรับข้อความองค์กรประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ จากความเรียงให้เป็นข้อ
 3. ปรับ องค์กรประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ให้เหมาะสม
 4. ปรับ องค์กรประกอบที่ 6 กระบวนการเครือข่ายความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ ให้เหมาะสม
 5. ให้รวมบางข้อที่มีความคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน
 6. ให้ปรับรูปแบบการเขียนให้ชัดเจน สื่อความหมายของชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- ซึ่งรายละเอียดของผลการตรวจสอบรูปแบบฯ ดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการหาฉันทามติจากพหุลักษณะ ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 1

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ		
หลักการของรูปแบบ		ปรับแก้ไขหลักการให้สอดคล้อง
“หลักการมีส่วนร่วม เป็นการให้โอกาสทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งการร่วมคิด กำหนดหลักการ กำหนดเป้าหมายร่วมกัน วางแผนรูปแบบการบริหารงานร่วมกัน กำหนดโครงการ กิจกรรม ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานร่วมกัน”		กับองค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือ
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ		
เพื่อใช้บริหารเครือข่ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา		แยกวัตถุประสงค์ออกเป็น 2 ข้อ
องค์ประกอบที่ 3 เครือข่ายความร่วมมือ		
1.1 เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน		รวมหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือภายในและเครือข่ายความร่วมมือภายนอก ให้เป็นหน่วยงานเดียวกัน และปรับบทบาทใหม่ให้สอดคล้องกันทุกหน่วยงาน
1) คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สังกัด		
3) เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน		
4) เครือข่ายผู้ปกครอง		
บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน		
1) ร่วมกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนาทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และเป้าหมายทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาที่ต้องการให้เกิดทั้ง 6 ด้าน		
2) ร่วมวิเคราะห์สภาพบริบทของพื้นที่ในชุมชน เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
5) ร่วมส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา เช่น วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น		
6) ร่วมกำกับติดตามการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา		
1.2 เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน		
1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล		
2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล		
3) สถานีตำรวจภูธร		
4) วัด		
5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์		
6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน		
บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน		
1) ร่วมจัดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียน กับเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน และเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน ในการส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา		
3) ร่วมจัดโครงการ/กิจกรรมหลักสูตรระยะสั้นที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณ และระดมทรัพยากร ทั้งด้านวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ		
1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร	✓	
1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด		
2) กิจกรรมชุมนุม		
2) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	✓	
1) ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ		
2) กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม		
3) กิจกรรมวินัยจราจร		
4) กิจกรรมสถานักเรียน		
5) กิจกรรมว่ายน้ำ		
6) กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย		
7) กิจกรรมมัคนายกน้อย		
8) กิจกรรมเพศวิถีศึกษา		
องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ		
1. ทรัพยากรบุคคล	✓	
ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรบุคคลได้โดยเชิญ บุคลากรทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากร ผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น		
2. ทรัพยากรการเงิน	✓	
2.1 แหล่งงบประมาณภายใน เป็นงบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเงินอุดหนุนรายหัว โดยกำหนดสัดส่วน ในแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้		
1) งบประมาณ เงินอุดหนุนรายหัว รายการ ค่าจัดการเรียนการสอน		

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
<p>2) งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร</p> <p>2.2 แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>1) การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอขอ งบประมาณหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณ ในการทำกิจกรรม</p> <p>2) การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p>		
<p>3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์</p> <p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ ได้โดยจัดหาสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านการจัด กิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะสั้น การถ่ายทอดความรู้ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา</p>	✓	

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ		
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ		เพิ่ม
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย		1. ตัวแทน ภาคเอกชน 1 คน เป็นกรรมการ
1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ		2. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมในหลักสูตร 1 คน เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ
2) ศึกษานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ		3. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตร 1 คน เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ และปรับบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องมากขึ้น
3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ		
4) ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน เป็นกรรมการ		
5) ตัวแทนชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ		
6) ตัวแทนผู้ประกอบการ 1 คน เป็นกรรมการ		
7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ		
บทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา		
1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัด และเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
2) ให้แนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
3) จัดหางบประมาณและระดมทรัพยากร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
4) กำกับติดตาม ให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน		
2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน		
3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และนำเสนอคณะทำงาน เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนให้ชัดเจนทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี		

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
<p>ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. ผู้บริหาร ประสานงานคณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำข้อมูลสมาชิกของเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก</p> <p>3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการสนับสนุน ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>	✓	
<p>ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดแผนงาน โครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษา และองค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>	✓	

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
<p>ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ ในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอกดำเนินการ จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วม จากเครือข่ายความร่วมมือภายในและเครือข่ายความร่วมมือ ภายนอก</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำกับติดตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินกิจกรรม ในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา</p>	✓	

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
<p>ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริมต่อไป</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงาน ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p>	✓	
<p>ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผลและแนวคิด ต่างๆ ร่วมกัน</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดระยะเวลาการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม การดำเนินกิจกรรมโครงการ</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา มีการเผยแพร่ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการ เสร็จสิ้นแล้ว ผ่านรายงานโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ ผ่านทางเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน</p>	✓	

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา		
1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ หมายถึง ความสามารถในการคิด ยอมรับ ความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการวางแผนและการใช้ทรัพยากร อย่างชาญฉลาด สามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อ ต่าง ๆ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้สมเหตุสมผล ประกอบด้วย	✓	
1.1 นักเรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ เปิดใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง		
1.2 นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายได้		
1.3 นักเรียนสามารถวางแผนและการดำเนินการการใช้ ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด		
1.4 นักเรียนความสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล วิเคราะห์จำแนกแยกแยะ และสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้		
1.5 นักเรียนความสามารถคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติด อยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่		
1.6 นักเรียนสามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพล ของสื่อต่าง ๆ		
2. ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการจัดระบบความคิด สามารถ จัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ คาดคะเนความเสี่ยงและการประเมินสถานการณ์ที่เผชิญใน ชีวิตประจำวัน มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย	✓	
2.1 นักเรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับ ความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ มาใช้ ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือไม่คุ้นเคยได้ อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือ วิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา		
2.2 นักเรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยการคิด สร้างสรรค์ เพื่อหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นใน แต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม		

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
<p>2.3 นักเรียนสามารถประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>2.4 นักเรียนสามารถคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล</p> <p>2.5 นักเรียนรู้จักวิธีการ ขั้นตอนการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง</p>		
<p>3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้เหมาะสม รู้จักแต่งกายตามมารยาททางสังคม รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคร้าย การรักษาความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ รู้จักดูแลความปลอดภัยส่วนบุคคล ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้ มีความรับผิดชอบในการทำงาน และเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม ประกอบด้วย</p> <p>3.1 นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวและทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย การแต่งกาย การประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด</p> <p>3.2 นักเรียนสามารถเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขลักษณะ การป้องกันตนเองจากโรคร้าย และความปลอดภัยส่วนบุคคล</p> <p>3.3 นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม</p> <p>3.4 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน รวมถึงมีความซื่อสัตย์และจริยธรรม</p> <p>3.5 นักเรียนมีความรับผิดชอบและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน</p> <p>3.6 นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้</p>	✓	
<p>4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการรู้ความถนัด ความสามารถ จุดเด่น จุดด้อย ยอมรับ เห็นคุณค่าของตนเอง ภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีเป้าหมายในชีวิต เคารพสิทธิ ยอมรับในความแตกต่างของบุคคล รู้จักมองตนเอง และผู้อื่นในแง่บวก มีความเชื่อมั่น รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น ประกอบด้วย</p>	✓	

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
4.1 นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเพื่อ รู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข		
4.2 นักเรียนรู้ความชอบ ความถนัด และ ความสามารถ ของตนเอง		
4.3 นักเรียนสามารถยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น		
4.4 นักเรียนสามารถมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น		
4.5 นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น		
4.6 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น		
4.7 นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น		
4.8 นักเรียนสามารถรับรู้ จุดดี จุดด้อยของตน และรู้ ข้อแตกต่างของตนเองและผู้อื่น		
4.9 นักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิด ของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น		
5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถ ในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรม ของตัวเอง รับรู้ถึงสาเหตุและรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด จัดการ กับอารมณ์ของตนเอง ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้ ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย รู้จักสร้างแรงจูงใจ ให้ตนเอง ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี พร้อมเสนอ ทางออกของข้อขัดแย้งโดยใช้วิธีเชิงบวกบนพื้นฐานของเหตุผล และข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ประกอบด้วย	✓	
5.1 นักเรียนสามารถจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเอง		
5.2 นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รับรู้และเชื่อมั่น ในความสามารถของตน		
5.3 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น		
5.4 นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และการปรับตัว ให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย		

ประเด็น	ผลการพิจารณา	
	คงเดิม	ปรับปรุง
5.5 นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม		
5.6 นักเรียนสามารถรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียดวิธีผ่อนคลาย ความเครียด		
5.7 นักเรียนสามารถสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง กำหนดแนวทาง หรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง		
5.8 นักเรียนสามารถยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและ ข้อเท็จจริง ที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก		
6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษา และกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือ ในสถานการณ์เสี่ยงได้ ประกอบด้วย	✓	
6.1 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว		
6.2 นักเรียนสามารถใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสม การสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม		
6.3 นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือ ในสถานการณ์เสี่ยง		
6.4 นักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์		
6.5 นักเรียนสามารถตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น		
6.6 นักเรียนสามารถตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติ ตามกฎระเบียบของกลุ่ม		
6.7 นักเรียนสามารถเข้าใจความเหมือน หรือความแตกต่าง ระหว่างบุคคล		

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบของร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง จนได้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตาราง 19

ตาราง 19 แสดงผลค่าเฉลี่ยการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการหาฉันทามติจากพหุลักษณะ ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ			
หลักการของรูปแบบ	83.33	5	มีฉันทามติ
ใช้หลักการบริหารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยสถานศึกษาประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ			
1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารการจัดการและการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	85.22	10	มีฉันทามติ
2. เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
องค์ประกอบที่ 3 เครือข่ายความร่วมมือ			
หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย ดังนี้	85.89	10	มีฉันทามติ
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา			
2. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน			
3. เครือข่ายผู้ประกอบการ			
4. สโมสรลูกเสือจังหวัด			
5. วัด			
6. สถานีตำรวจภูธร			
7. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล			
8. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สาธารณสุขจังหวัด			
9. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์			
10. หน่วยงานภาคเอกชน			

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการพิจารณา
<p>บทบาทหน้าที่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยร่วมมือในด้านทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2. จัดวิทยากรให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 3. จัดหาทรัพยากรการเงินที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 4. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 5. ร่วมกันดำเนินการการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 			
องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ			
<p>ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>สถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ 2. ศึกษานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ 3. ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ 4. ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน เป็นกรรมการ 5. ตัวแทนชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ 6. ตัวแทนผู้ประกอบการ 1 คน เป็นกรรมการ 7. ตัวแทนภาคเอกชน 1 คน เป็นกรรมการ 8. ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ 9. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมในหลักสูตร 1 คน เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ 10. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตร 1 คน เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ 	84.44	10	มีฉันทามติ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	พิสัย	ผลการ พิจารณา
<p>บทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้</p>			
<p>1. กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทั้ง 6 ทักษะ</p>			
<p>2. ประสานงานหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ และจัดเตรียม บันทึกร่วมมือความร่วมมือ (MOU) ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>			
<p>3. มอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ การจัดกิจกรรม ในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p>			
<p>4. จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมทั้ง ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินการ จัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา</p>			
<p>5. ดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยการร่วมมือกับเครือข่าย ความร่วมมือที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และเป้าหมายในการจัดกิจกรรม</p>			
<p>6. ประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด/เป้าหมาย</p>			
<p>7. ปรับปรุงผลการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะในปีการศึกษาต่อไป</p>			

รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสม
โดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังแสดงในภาพ 6

รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ
 เป็นการนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบและมีเป้าหมายที่ชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
 1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารจัดการกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
 2. เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ภาพ 6 แสดงรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

ใช้หลักการบริหารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยสถานศึกษาประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารการจัดการและการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน
3. เครือข่ายผู้ประกอบการ
4. สโมสรลูกเสือจังหวัด
5. วัด
6. สถานีตำรวจภูธร
7. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล
8. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สาธารณสุขจังหวัด
9. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
10. หน่วยงานภาคเอกชน

บทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. ลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยร่วมมือในด้านทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
2. จัดวิทยากรให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
3. จัดหาทรัพยากรการเงินที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
4. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

5. ร่วมกันดำเนินการการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ

ขอบข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เป็นการจัดกิจกรรม 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร

1.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.1.1 กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม
- 1.1.2 กิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน
- 1.1.3 กิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

1.2 กิจกรรมชุมนุม/ชมรม ตามความถนัด โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.2.1 ชุมนุมดนตรี
- 1.2.2 ชุมนุมทักษะอาชีพ
- 1.2.3 ชุมนุมนานาชาติศิลป์
- 1.2.4 ชุมนุมไอที
- 1.2.5 ชุมนุมนักบินน้อย
- 1.2.6 ชุมนุมกีฬา

1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.3.1 กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือคนชราในชุมชน
- 1.3.2 กิจกรรมถนนสะอาดด้วยมือเรา
- 1.3.3 กิจกรรมวัดสะอาด

2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 2.1.1 กิจกรรมรู้ให้ทันสื่อ ไม่ตกเป็นเหยื่อโฆษณา
- 2.1.2 กิจกรรมเปิดโลกวิชาการ

2.2 กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมฝึกการหายใจอย่างไรเมื่อรู้สึกโกรธ

2.2.2 กิจกรรมธรรมะนำทางใจ

2.3 กิจกรรมวินัยจราจร โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.3.1 กิจกรรมฝึกข้ามถนนอย่างปลอดภัย

2.3.2 กิจกรรมเรียนรู้ระเบียบวินัยจราจร

2.3.3 กิจกรรมการเอาตัวรอดเมื่อติดอยู่ในรถ

2.4 กิจกรรมสถานักเรียน โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.4.1 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

2.4.2 กิจกรรมพูดอย่างไรให้น่าฟัง

2.4.3 กิจกรรมปฏิเสธอย่างไรไม่ให้เสียเพื่อน

2.4.4 กิจกรรมรู้คุณค่าของเวลา

2.5 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.5.1 กิจกรรมฝึกลอยตัวในน้ำ

2.5.2 กิจกรรมฝึกการเอาตัวรอดเมื่อจมน้ำ

2.6 กิจกรรมมีคฤเทศก์น้อย โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.6.1 กิจกรรมให้ความรู้ंनाเที่ยว

2.6.2 กิจกรรมฝึกการพูดนำเสนอ

2.6.3 กิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชาวต่างชาติ

2.7 กิจกรรมมัคทายกน้อย โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.7.1 กิจกรรมผู้นำสวดพิธีการทางศาสนา

2.7.2 กิจกรรมพุทธพิธีที่ดี

2.8 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.8.1 กิจกรรมปรับตัวให้ทันพฤติกรรมทางเพศ

2.8.2 กิจกรรมรื้อฟื้นอันตรายเมื่อฉันไม่ได้คุมกำเนิด

องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ทรัพยากรบุคคล

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรบุคคล ได้โดยเชิญ บุคลากรทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้านมาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. ทรัพยากรการเงิน

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรการเงิน ได้จาก 2 แหล่ง ดังนี้

2.1 แหล่งงบประมาณภายใน เป็นเงินอุดหนุนรายหัวของโรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดสัดส่วนในแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.1.1 งบประมาณค่าจัดการเรียนการสอน

2.1.2 งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

2.2 แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หน่วยงานต้นสังกัด

2.2.1 การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอขอของงบประมาณหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม

2.2.2 การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ได้โดยจัดหาสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านการจัดกิจกรรมโครงการ หลักสูตรระยะสั้น การถ่ายทอดความรู้ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

สถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา	เป็นประธานกรรมการ
2. ศึกษานิเทศก์ 1 คน	เป็นกรรมการ
3. ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน	เป็นกรรมการ
4. ตัวแทนองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน	เป็นกรรมการ
5. ตัวแทนชุมชน 1 คน	เป็นกรรมการ
6. ตัวแทนผู้ประกอบการ 1 คน	เป็นกรรมการ
7. ตัวแทนภาคเอกชน 1 คน	เป็นกรรมการ
8. ครูวิชาการ 1 คน	เป็นกรรมการและเลขานุการ
9. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมในหลักสูตร 1 คน	เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ
10. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตร 1 คน	เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ

บทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทั้ง 6 ทักษะ
- ประสานงานหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ และจัดเตรียมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- มอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมทั้ง ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
- ดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยการร่วมมือกับเครือข่ายความร่วมมือที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และเป้าหมายในการจัดกิจกรรม

6. ประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด/เป้าหมาย

7. ปรับปรุงผลการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะในปีการศึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ

1. ผู้บริหาร ประสานงานเครือข่ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา

2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำข้อมูลสมาชิกของเครือข่าย ความร่วมมือ

3. เครือข่ายความร่วมมือ ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการในการส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจน แนวทางการสนับสนุน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดขอบข่าย ความรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร

2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดแผนงาน โครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา

3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการ ดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา

4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการ สนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

2. เครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายความร่วมมือ ดังตัวอย่างกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมในหลักสูตร

ตาราง 20 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมในหลักสูตร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
1. กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด	1. เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีระเบียบวินัย	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน 3. สโมสรลูกเสือจังหวัด	1. กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม 2. กิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน 3. กิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร
2. กิจกรรมชุมนุม/ชมรมตามความถนัด	1. เพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในด้านที่ถนัดและมีความสนใจ	1. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน 2. เครือข่ายผู้ประกอบการ 3. วัด 4. องค์การบริหารส่วนตำบล/ เทศบาล 5. หน่วยงาน	1. ชุมนุมดนตรี 2. ชุมนุมทักษะอาชีพ 3. ชุมนุมนาฏศิลป์ 4. ชุมนุมไอที 5. ชุมนุมนักบินน้อย 6. ชุมนุมกีฬา	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม

ภาคเอกชน				
กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
				4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
				5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว
				6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	1. เพื่อให้ นักเรียนมี ทักษะในการ รับผิดชอบ ต่อสังคม รวมถึง คำนึงถึง ประโยชน์ ส่วนรวม	1. พัฒนาสังคม และความมั่นคง ของมนุษย์ 2. องค์กร บริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 3. สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา	1. กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือ คนชราในชุมชน 2. กิจกรรมถนน สะอาดด้วยมือเรา 3. กิจกรรมวัด สะอาด	1. ทักษะเชิงปฏิบัติ และรับผิดชอบต่อสังคม

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ตาราง 21 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่าย ความร่วมมือ	ตัวอย่าง กิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา
1. ค่าย โครงการ วิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่ม สาระ	1. เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึก ทักษะในการคิด วิเคราะห์ และ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	1. สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา 2. เครือข่าย กลุ่มโรงเรียน 3. เครือข่าย ผู้ปกครอง 4. องค์การ ปกครองส่วน ตำบล/ เทศบาล	1. กิจกรรมรู้ให้ ทันสื่อ ไม่ตก เป็นเหยื่อ โฆษณา 2. กิจกรรมเปิด โลกวิชาการ	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และ คิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อสังคม 4. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 6. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและ การสื่อสาร
2. กิจกรรม ค่าย คุณธรรม จริยธรรม	1. เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึก การมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึง ประสงค์ สามารถปรับตัว ร่วมกับผู้อื่นได้ การแสดงออก ทางอารมณ์ รู้จักเห็นคุณค่า ตัวเอง และผู้อื่น	1. วัด 2. สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	1. กิจกรรมฝึก การหายใจ อย่างไรเมื่อรู้สึก โกรธ 2. กิจกรรม ธรรมะนำทางใจ	1. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 2. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา
3. กิจกรรม วินัย จรรยา จรรยา รับผิดชอบ ต่อสังคม	1. เพื่อให้ นักเรียนมีวินัย จรรยา และ ทักษะการ รับผิดชอบ ต่อสังคม	1. องค์กร บริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 2. สถานี ตำรวจภูธร	1. กิจกรรม ฝึกข้ามถนน อย่างปลอดภัย 2. กิจกรรมเรียนรู้ ระเบียบวินัย จรรยา 3. กิจกรรมการ เอาตัวรอดเมื่อ ติดอยู่ในรถ	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และ คิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อสังคม
4. กิจกรรม สภา นักเรียน	1. เพื่อให้ นักเรียน ฝึกทักษะ การสร้าง สัมพันธภาพ และมีทักษะ ในการสื่อสาร ที่ดี 2. เพื่อให้ นักเรียนเกิด ทักษะเชิง ปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อ ต่อสังคม	1. เครือข่าย กลุ่มโรงเรียน 2. องค์กร บริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 3. พัฒนาสังคม และความมั่นคง ของมนุษย์ 4. สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	1. กิจกรรม ส่งเสริม ประชาธิปไตย ในโรงเรียน 2. กิจกรรมพูด อย่างไรให้น่าฟัง 3. กิจกรรม ปฏิเสธอย่างไร ไม่ให้เสียเพื่อน 4. กิจกรรม รู้คุณค่าของเวลา	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และ คิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อสังคม 4. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 6. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและ การสื่อสาร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
5. กิจกรรม ว่ายน้ำ เพื่อชีวิต	1. เพื่อให้ นักเรียนฝึก ทักษะในการ เอาตัวรอดจาก เหตุภัยทางน้ำ	1. เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 2. เครือข่าย ผู้ประกอบการ 3. องค์กร บริหารส่วน ตำบล/เทศบาล	1. กิจกรรมฝึก ลอยตัวในน้ำ 2. กิจกรรมฝึก การเอาตัวรอด เมื่อจมน้ำ	1. ทักษะเชิงปฏิบัติ และรับผิดชอบต่อ สังคม
6. กิจกรรม มัคคุเทศก์ น้อย	1. เพื่อให้ นักเรียนฝึก ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพ และมีทักษะใน การสื่อสารที่ดี	1. องค์กร บริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 2. หน่วยงาน เอกชน	1. กิจกรรมให้ ความรู้่าเดียว 2. กิจกรรมฝึก การพูดนำเสนอ 3. กิจกรรม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ กับชาวต่างชาติ	1. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและ การสื่อสาร
7. กิจกรรม มัคคุเทศก์ น้อย	1. เพื่อให้ นักเรียน ฝึกทักษะ การสร้าง สัมพันธภาพ และมีทักษะใน การสื่อสารที่ดี	1. องค์กร บริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 2. วัด 3. เครือข่าย ผู้ประกอบการ	1. กิจกรรมผู้นำ สวดพิธีการ ทางศาสนา 2. กิจกรรม พุทธพิธีที่ดี	1. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและ การสื่อสาร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
8. กิจกรรมเพศวิถีศึกษา	1. เพื่อให้ นักเรียนได้มี ความรู้ความ เข้าใจ และ รู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลง ของพัฒนาการ ช่วงวัยด้านวิถี เพศศึกษา	1. โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ตำบล	1. กิจกรรม ปรับตัวให้ทัน พฤติกรรม ทางเพศ 2. กิจกรรมรู้ทัน อันตรายเมื่อฉันทัน ไม่ได้คุมกำเนิด	1. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 2. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำกับติดตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริม ต่อไป
3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้

3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดระยะเวลาการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการดำเนินกิจกรรมโครงการ

4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา มีการเผยแพร่ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ผ่านรายงานโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิต 6 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการคิด ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการวางแผนและการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด สามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้ สมเหตุสมผล ประกอบด้วย

1.1 นักเรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง

1.2 นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายได้

1.3 นักเรียนสามารถวางแผนและการดำเนินการการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด

1.4 นักเรียนความสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล วิเคราะห์จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้

1.5 นักเรียนความสามารถคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่

1.6 นักเรียนสามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ

2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการจัดระบบความคิด สามารถจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ คาดคะเนความเสี่ยงและการประเมินสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย

2.1 นักเรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือไม่คุ้นเคยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา

2.2 นักเรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์ เพื่อหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2.3 นักเรียนสามารถประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4 นักเรียนสามารถคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล

2.5 นักเรียนรู้จักวิธีการ ขั้นตอนการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง

3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม รู้จักแต่งกายตามมารยาททางสังคม รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคภัย การรักษาความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ รู้จักดูแลความปลอดภัยส่วนบุคคล ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคมได้ มีความรับผิดชอบในการทำงานและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมประกอบด้วย

3.1 นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวและทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย การแต่งกาย การประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด

3.2 นักเรียนสามารถเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขลักษณะ การป้องกันตนเองจากโรคภัย และความปลอดภัยส่วนบุคคล

3.3 นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม

3.4 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานรวมถึงมีความซื่อสัตย์และจริยธรรม

3.5 นักเรียนมีความรับผิดชอบและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน

3.6 นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคมได้

4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการรู้ความถนัด ความสามารถ จุดเด่นจุดด้อย ยอมรับ เห็นคุณค่าของตนเอง ภาควุฒิใจในตนเองและผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีเป้าหมายในชีวิต เคารพสิทธิ ยอมรับในความแตกต่างของบุคคล รู้จักมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก มีความเชื่อมั่น รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นประกอบด้วย

4.1 นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.2 นักเรียนรู้ความชอบ ความถนัด และ ความสามารถของตนเอง

4.3 นักเรียนสามารถยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น

4.4 นักเรียนสามารถมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

4.5 นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

4.6 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น

4.7 นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น

4.8 นักเรียนสามารถรับรู้ จุดดี จุดด้อยของตน และรู้ข้อแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

4.9 นักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น

5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการจัดการความคิด

อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเอง รับผิดชอบต่อสาเหตุและรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด จัดการกับอารมณ์ของตนเอง ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้ ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย รู้จักสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี พร้อมเสนอทางออกของข้อขัดแย้ง โดยใช้วิธีเชิงบวกบนพื้นฐานของเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ประกอบด้วย

5.1 นักเรียนสามารถจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเอง

5.2 นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตน

5.3 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

5.4 นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย

5.5 นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม

5.6 นักเรียนสามารถรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียดรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด

5.7 นักเรียนสามารถสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง

5.8 นักเรียนสามารถยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและ ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก

6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสร้าง

ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยงได้ ประกอบด้วย

6.1 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธ์ภาพไว้ได้ยืนยาว

6.2 นักเรียนสามารถใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดีการ แสดงออกอย่างเหมาะสม

6.3 นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง

6.4 นักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์

6.5 นักเรียนสามารถตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น

6.6 นักเรียนสามารถตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม

6.7 นักเรียนสามารถเข้าใจความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 327 คน โดยมี ผลการประเมิน ดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	(n = 327)	
	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	215	65.75
1.2 หญิง	112	34.25
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
2.1ปริญญาโท	311	95.11
2.2ปริญญาเอก	16	4.89
3. ประสบการณ์ในการบริหาร		
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	49	14.98
3.2 6 – 10 ปี	89	27.22
3.3 11 – 15 ปี	184	56.26
3.4 สูงกว่า 15 ปี	5	1.54
รวม	327	100

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศชาย จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 65.75 และเพศหญิง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25

ผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ปริญญาโท มีจำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 95.11 และปริญญาเอก มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.89

ผู้ตอบแบบประเมิน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร พบว่า ประสบการณ์ในการบริหาร ต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 14.98 ประสบการณ์ในการบริหาร 6 - 10 ปี มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 27.22 ประสบการณ์ในการบริหาร 11-15 ปี มีจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 56.26 และ ประสบการณ์ในการบริหาร สูงกว่า 15 ปี มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.54

ตาราง 23 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร
เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวม

รายการประเมิน	(n =327)						ผลการประเมิน
	\bar{X}	S.D	ระดับความเป็นไปได้	\bar{X}	S.D	ระดับความเป็นประโยชน์	
องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ	4.84	0.36	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.81	0.39	มากที่สุด	4.87	0.34	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่าย ความร่วมมือ	4.58	0.49	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ	4.69	0.40	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากร ของเครือข่ายความ ร่วมมือ	4.56	0.47	มากที่สุด	4.71	0.35	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหาร เครือข่ายความร่วมมือ	4.60	0.39	มากที่สุด	4.61	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา	4.67	0.32	มากที่สุด	4.73	0.31	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.68	0.30	มากที่สุด	4.74	0.26	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 23 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) ผ่านเกณฑ์ รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) ผ่านเกณฑ์ องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) ผ่านเกณฑ์ องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) ผ่านเกณฑ์ องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ผ่านเกณฑ์ องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ผ่านเกณฑ์ และ องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$) ผ่านเกณฑ์ รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) ผ่านเกณฑ์ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) ผ่านเกณฑ์ องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) ผ่านเกณฑ์ องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) ผ่านเกณฑ์ องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) ผ่านเกณฑ์ และองค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) ผ่านเกณฑ์

ตาราง 24 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

รายการประเมิน	(n = 327)						ผลการประเมิน
	\bar{X}	S.D	ระดับ ความเป็นไปได้	\bar{X}	S.D	ระดับ ความเป็นประโยชน์	
1. ใช้หลักการบริหารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยสถานศึกษาประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	4.84	0.36	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.84	0.36	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 24 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) ผ่านเกณฑ์

ตาราง 25 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รายการประเมิน	(n = 327)						ผลการประเมินประโยชน์
	ระดับ		ระดับ		ความเป็นประโยชน์	ผ่านเกณฑ์	
	\bar{X}	S.D	ความเป็นไปได้	\bar{X}			
1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารการจัดการ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา	4.81	0.39	มากที่สุด	4.87	0.34	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา							
รวม	4.81	0.39	มากที่สุด	4.87	0.34	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 25 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.81) ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.87) ผ่านเกณฑ์

ตาราง 26 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร
เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

รายการประเมิน	(n = 327)						ผลการประเมิน
	ระดับ		ระดับ		ความเป็นประโยชน์	ผ่านเกณฑ์	
	\bar{X}	S.D	ความเป็นไปได้	\bar{X}			
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.58	0.49	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน							
3. เครือข่ายผู้ปกครอง							
4. สโมสรลูกเสือจังหวัด							
5. วัด							
6. สถานีตำรวจภูธร							
7. องค์กรบริหารส่วนตำบล/เทศบาล							
8. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สาธารณสุขจังหวัด							
9. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์							
10. หน่วยงานภาคเอกชน							
รวม	4.58	0.49	มากที่สุด	4.77	0.42	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 26 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานองค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานองค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) ผ่านเกณฑ์

ตาราง 27 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ

รายการประเมิน	(n = 327)						ผลการประเมิน
	ระดับ		ระดับ		ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D	ความเป็นไปได้	\bar{X}		S.D	
1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร	4.69	0.46	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.69	0.46	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.69	0.40	มากที่สุด	4.73	0.46	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 27 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ทั้งการจัดกิจกรรมในหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) ผ่านเกณฑ์ และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมในหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ผ่านเกณฑ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 4.65$) ผ่านเกณฑ์

ตาราง 28 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรเครือข่ายความร่วมมือ

รายการประเมิน	(n = 327)						ผลการประเมิน
	ระดับ		ระดับ		ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D	ความเป็นไปได้	\bar{X}		S.D	
1. ทรัพยากรบุคคล	4.54	0.50	มากที่สุด	4.60	0.49	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. ทรัพยากรการเงิน	4.60	0.49	มากที่สุด	4.80	0.41	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	4.55	0.50	มากที่สุด	4.72	0.45	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.56	0.47	มากที่สุด	4.71	0.35	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 28 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรเครือข่ายความร่วมมือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทรัพยากรการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ผ่านเกณฑ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรเครือข่ายความร่วมมือ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทรัพยากรการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ผ่านเกณฑ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ผ่านเกณฑ์

ตาราง 29 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

รายการประเมิน	(n = 327)						ผลการประเมิน
	\bar{X}	S.D	ระดับ ความเป็นไปได้	\bar{X}	S.D	ระดับ ความเป็นประโยชน์	
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่าย ความร่วมมือ	4.67	0.48	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด	ผ่าน เกณฑ์
ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่าย ความร่วมมือ	4.49	0.32	มาก	4.54	0.50	มากที่สุด	ผ่าน เกณฑ์
ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่ เครือข่ายความร่วมมือ	4.65	0.48	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด	ผ่าน เกณฑ์
ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการ เครือข่ายความร่วมมือ	4.60	0.49	มากที่สุด	4.64	0.49	มากที่สุด	ผ่าน เกณฑ์
ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล เครือข่ายความร่วมมือ	4.60	0.49	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด	ผ่าน เกณฑ์
ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผล เครือข่ายความร่วมมือ	4.60	0.49	มากที่สุด	4.61	0.49	มากที่สุด	ผ่าน เกณฑ์
รวม	4.60	0.39	มากที่สุด	4.61	0.42	มากที่สุด	ผ่าน เกณฑ์

จากตาราง 29 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) ผ่านเกณฑ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การประสานเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) ผ่านเกณฑ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การประสานเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ผ่านเกณฑ์

ตาราง 30 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

รายการประเมิน	(n = 327)						ผลการประเมิน
	\bar{X}	S.D	ระดับความเป็นไปได้	\bar{X}	S.D	ระดับความเป็นประโยชน์	
1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.59	0.50	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. ทักษะการตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	4.76	0.43	มากที่สุด	4.69	0.46	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม	4.57	0.50	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น	4.72	0.45	มากที่สุด	4.68	0.47	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว	4.62	0.49	มากที่สุด	4.65	0.48	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสาร	4.76	0.43	มากที่สุด	4.85	0.35	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
รวม	4.67	0.32	มากที่สุด	4.73	0.31	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 30 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) ผ่านเกณฑ์ และด้านทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ผ่านเกณฑ์

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบ ต่อสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) ผ่านเกณฑ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) ผ่านเกณฑ์

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ชั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการศึกษารองเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีผลการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตในระดับประถมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

ชั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและหรือมีความรู้ความสามารถที่เชี่ยวชาญทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือด้านทักษะชีวิตของนักเรียน จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์

กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แหล่งข้อมูล คือ ข้อมูลจากการศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ชั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แหล่งข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ และหรือทักษะชีวิตของนักเรียน จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โครงร่างวิทยานิพนธ์ ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบด้วยการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi-Attribute Consensus Reaching : MACR)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D) เกณฑ์การตัดสินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ในการนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ได้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือที่มีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ และองค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยมีรายละเอียดโดยสรุปของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

หลักการของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการนำหลักการบริหารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยสถานศึกษาประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารการจัดการและการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 10 หน่วยงาน ได้แก่

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน
3. เครือข่ายผู้ปกครอง
4. สโมสรลูกเสือจังหวัด
5. วัด
6. สถานีตำรวจภูธร
7. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล
8. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สาธารณสุขจังหวัด
9. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
10. หน่วยงานภาคเอกชน

องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ

ขอบข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2 ลักษณะ คือ การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรการเงิน และด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา กำหนดนโยบาย ทิศทางมาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมาย ประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ ผู้บริหารประสานงานเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำข้อมูลสมาชิกของเครือข่ายความร่วมมือ เครือข่ายความร่วมมือ ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา จัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อสร้างความเข้าใจความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาเครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยมีส่วนร่วมจากเครือข่าย ความร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริม ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา จัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผลมาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน มีการเผยแพร่ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้วผ่านรายงานโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิต 6 ทักษะ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการคิด ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการวางแผนและการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด สามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้สมเหตุสมผล

2. ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการจัดระบบความคิด สามารถจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ

คาดคะเนความเสี่ยงและการประเมินสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน มาใช้ประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม รู้จักแต่งกายตามมารยาททางสังคม รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคภัย การรักษาความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ รู้จักดูแลความปลอดภัยส่วนบุคคล ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคมได้ มีความรับผิดชอบต่อการทำงานและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม

4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการรู้ความถนัด ความสามารถ จุดเด่นจุดด้อย ยอมรับ เห็นคุณค่าของตนเอง ภาควิชาใจในตนเองและผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีเป้าหมายในชีวิต เคารพสิทธิ ยอมรับในความแตกต่างของบุคคล รู้จักมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก มีความเชื่อมั่น รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง รับรู้ถึงสาเหตุและรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด จัดการกับอารมณ์ของตนเอง ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้ ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย รู้จักสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี พร้อมเสนอทางออกของข้อขัดแย้งโดยใช้วิธีเชิงบวกบนพื้นฐานของเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยงได้

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.36) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.874$, S.D. = 0.34) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบดังกล่าวมีความสำคัญและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ เป็นหลักการของเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามบริบทที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักการของเครือข่ายความร่วมมือเป็นหลักการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมปฏิบัติ จึงเป็นกลไกที่จะกระตุ้นการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยมีการสร้างและพัฒนาหลักการของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเป็นระบบตามหลักการ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการสร้างเครือข่ายความร่วมมือมาเป็นหลักการของรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน อัสวภูมิ (2553) ได้นำเสนอรายงานการพัฒนาแบบครบประกอบด้วยหลักการของรูปแบบ เป็นการกล่าวถึง หลักการ แนวคิด หรือทฤษฎีที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นหลักในการออกแบบรูปแบบนั้น โดยระบุหลักการ แนวคิด หรือทฤษฎีเหล่านั้น พร้อมกับอธิบายพอสังเขป สอดคล้องกับ ศิริวรรณ ขวัญมุข (2560) กล่าวว่า หลักการของเครือข่ายความร่วมมือเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และตัดสินใจ

1.2 องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารการจัดการและการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา 2) เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการองค์กรที่เกิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผน กำหนดแนวทาง ในทุกขั้นตอน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้างและพัฒนา วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ได้ผล และมีประสิทธิภาพ ดังนี้ เตรียมการแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา สร้างความเข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง แสวงหา เครือข่ายที่มีความเข้าใจสร้างข้อตกลงร่วมกัน และสร้างเครือข่ายการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของชิรวัดน์ นิจนตร (2560) ได้กล่าวว่า รูปแบบต้องมีองค์ประกอบ อย่างน้อย 6 ประการ คือ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของรูปแบบ ตัวแปรหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ระบบหรือโครงสร้าง กลไก หรือกระบวนการทำงาน ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ใช้ในรูปแบบ และบริบท หรือสภาพแวดล้อมของรูปแบบ และสอดคล้องกับแนวคิดของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย 2) ทฤษฎี หลักการ ปรัชญาหรือแนวคิด 3) กระบวนการ 4) การวัดและประเมินผล และ 5) การจัดระบบ

1.3 องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย ดังนี้ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) เครือข่ายกลุ่ม โรงเรียน 3) เครือข่ายผู้ประกอบการ 4) สโมสรลูกเสือจังหวัด 5) วัด 6) สถานีตำรวจภูธร 7) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล 8) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สาธารณสุขจังหวัด 9) พัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ 10) หน่วยงานภาคเอกชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนประถมศึกษา ส่วนมากเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนครูค่อนข้างน้อยในการดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 จึงมีความสำคัญ อย่างยิ่งที่ควรมีหน่วยงานต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จนั้น หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรใกล้สถานศึกษามีความสำคัญ ในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุน

การเรียนรู้ การพัฒนาทักษะชีวิต รวมถึงการแบ่งปันทรัพยากร ข้อมูล และประสบการณ์ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาด้วยกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดการทำงาน ร่วมกันเพื่อการพัฒนาทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เอกลักษณ์ พิมพ์รอด (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียน จากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารกิจกรรมเสริมสร้าง ทักษะชีวิต เพื่อป้องกันนักเรียนจากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีการสร้างเครือข่ายระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกันดำเนินกิจกรรมตามบทบาทของแต่ละภาคส่วน เพื่อป้องกัน นักเรียนจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแบบเมืองศักร ประสานความร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่าการจัดตั้งองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราวภาคี เครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันจัดตั้งองค์กรแบบทีมงานเฉพาะกิจชั่วคราว เพื่อทำ หน้าที่ในการประสานความร่วมมือกันจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ/หรือสถาบันสังคมอื่น

1.4 องค์กรประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา การจัดกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ 1) การจัดกิจกรรมในหลักสูตร ประกอบด้วย 1.1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด 1.2) กิจกรรมชุมนุม 1.3) กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ 2) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 2.1) ค่ายโครงการงานวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ 2.2) กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม 2.3) กิจกรรมวินัยจราจร 2.4) กิจกรรม สภานักเรียน 2.5) กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต 2.6) กิจกรรมมัดคุเทศก์น้อย 2.7) กิจกรรมมัคนายกน้อย 2.8) กิจกรรมเพศวิถีศึกษา โรงเรียนอาจจะมีกิจกรรมย่อยที่สามารถเพิ่มเติมได้ตามวิถีของชุมชน รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะพื้นที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรม ในหลักสูตรการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะของนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมักจะมียุทธประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ที่มีคุณค่าและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรดังกล่าว นอกจากนี้ยังช่วยสร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีความสุขสมดังได้อีกด้วย ความแตกต่างกันทางสภาพและพื้นที่ ความถนัด ความต้องการของชุมชน จะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมตามขอบข่ายความร่วมมือแต่ละพื้นที่ และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการสร้างโอกาสที่มีประโยชน์ให้กับนักเรียนเพื่อเสริมสร้าง ทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่อยู่นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน เหล่ากิจกรรมเหล่านี้

มักจะมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป้าหมายที่จะสนับสนุนหรือเสริมสร้างทักษะที่มีประโยชน์ตามหลักสูตรการศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเติบโตทางส่วนบุคคลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2556) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต จึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มากที่สุด ทั้งใน 8 สาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมนักเรียน (กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชมรม/ชุมนุม) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะตามนโยบายของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาและ เสริมสร้างทักษะชีวิตได้ทุกองค์ประกอบของทักษะชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกดาวเดชก้อง (2562) พบว่า การพัฒนาทักษะชีวิตในโรงเรียนอาจกระทำโดยการผ่านการบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และออกแบบกิจกรรมใหม่ โดยทั้ง 2 ส่วนควรคำนึงถึงการออกแบบ และเลือกใช้ให้ตรง และส่งผลต่อทักษะชีวิตที่มีความต้องการจำเป็น เฉพาะด้าน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะชีวิตได้จริง และสอดคล้องกับ พัชรินทร์ รุจิชีพ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และ เขต 2 พบว่าด้านสภาพการพัฒนาทักษะชีวิต ได้ดำเนินการ ดังนี้ 1) การบูรณาการในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 3) โครงการพิเศษต่าง ๆ

1.5 องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านทรัพยากรบุคคล โดยเชิญ บุคคล และหน่วยงานต่างๆ มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านทรัพยากรการเงิน ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรการเงินได้จากแหล่งงบประมาณภายใน และแหล่งงบประมาณภายนอก 3) ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ จัดหาสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสนับสนุนกิจกรรมและโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน การจัดหาทรัพยากรมักเป็นการรวบรวมและใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งจากแหล่งงบประมาณภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ตามสภาพบริบทของแต่ละพื้นที่มี เพื่อให้กิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและมีผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าวิธีการระดมทรัพยากรที่เป็นตัวเงิน เช่น การบริจาคร่วมพัฒนาอาคารสถานที่ในโรงเรียน การบริจาค

เงินเป็นรายเดือนหรือบริจาคอาหาร และเครื่องอุปโภค/บริโภคอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง สำหรับทรัพยากรที่ไม่ใช่ตัวเงิน สถานศึกษามีวิธีการระดมทรัพยากรฯ เช่น การระดมบุคคล วิทยากรผู้รู้ ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เครือข่ายครูภูมิปัญญา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และศิษย์เก่าเข้าร่วมเป็น วิทยากรเพื่อให้ความรู้ แนวคิด ทักษะประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคม และสอดคล้องกับ วิจิตร บุตรสุรินทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการ ระดมทรัพยากรเพื่อการบริหาร การศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษา คือ ด้านบุคลากร ด้านเงินทุนหรืองบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ

1.6 องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีวิธีการ กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือและมีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบ โดยผู้บริหารดำเนินการวางแผน ประสานงานหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดเป้าหมายที่จะสะท้อนไปสู่ขอบข่ายการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาทั้งการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับหน่วยงานต่างๆ มีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ กำหนดรูปแบบการประเมินผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงผลและประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกดาว เดชก้อง (2562) กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์การ ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการ ขั้นตอนที่ 4 การควบคุม และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระชัย ช่างบุญศรี (2558) กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์การ ขั้นตอนที่ 3 การลงมือปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุง ขั้นตอนที่ 6 การรายงาน และขั้นตอนที่ 7 การประสานงาน

1.7 องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วยทักษะชีวิต 6 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2) ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม 4) ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 5) ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว

6) ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาทักษะชีวิตในนักเรียน ประถมศึกษามีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากทักษะเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเติบโต และการปรับตัวในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ทักษะชีวิตยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้และการสร้างพฤติกรรมที่ดีในอนาคต ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษาที่จำเป็นต้องส่งเสริมพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ที่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในศาสตร์อื่นๆ ตามหลักสูตร รวมถึงการดำเนินชีวิตให้นักเรียนประถมศึกษา สามารถจัดการตนเองได้อย่างเหมาะสมกับช่วงวัย ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2564) กล่าวถึง ความสำคัญของทักษะชีวิตในสังคมความสำคัญของทักษะชีวิตต่อสังคม การเปลี่ยนผ่านในสังคมยุคปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งโครงสร้างทางกายภาพและบริบททางสังคม ส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อ การดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกระดับ และทุกช่วงวัย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก และเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่งสำหรับประเทศชาติ ดังนั้นการที่จะ ทำให้เด็ก และเยาวชนสามารถเผชิญกับปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ในอนาคตนั้น พัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย การเปลี่ยนผ่านช่วงวัยได้อย่างราบรื่น สามารถปรับตัวให้ ผ่านพ้นช่วงวัยได้ตลอดรอดฝั่ง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยให้เด็กและเยาวชนสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ตนเอง โดยเริ่มตระหนักถึงปัญหาใกล้ตัวและสร้างทักษะชีวิตในด้านต่างๆ เพื่อมีความพร้อม กล้าเผชิญปัญหาสังคมอย่างเข้มแข็ง ซึ่งภูมิคุ้มกันเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างครอบครัว ต่อไปในอนาคตของเด็กและเยาวชน การพัฒนาทักษะชีวิต จะเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมให้เด็ก และเยาวชนสามารถจัดการกับความเครียด และความกดดันต่างๆ ดำรงชีวิตได้อย่างเข้มแข็ง ปรับเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม นำไปสู่การแก้ปัญหาได้ มีการดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข และจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งต่อสังคมในอนาคต สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555) กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนต้อง พัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นตัวของ ตัวเอง ทักษะสังคมและทักษะสังคมข้ามวัฒนธรรม และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ และสอดคล้องกับ ปานทอง อังคณิตย์ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนระดับประถมศึกษา ขึ้นพื้นฐานโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า นักเรียนมีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น เรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านมีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่นและด้านยุติ ข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี ระดับมาก ได้แก่ ด้านค้นพบจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง และด้านค้นพบความชอบ ความถนัดและความสามารถของตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Shannon B. McCollum (2014) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชน สำหรับแรงงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อความพร้อม การศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อกำหนดทักษะชีวิต ด้านแรงงาน สำหรับการเตรียมพร้อมในศตวรรษที่ ผลการศึกษาพบว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ความยืดหยุ่นและการวางแผน/การจัดระเบียบความขัดแย้ง การแก้ปัญหาการแบ่งปันและการเอาใจใส่ ความรับผิดชอบแรงจูงใจในตนเอง การจัดการความเครียดและการรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นทักษะชีวิตที่สำคัญที่สุด

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้ศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ด้วยการศึกษารองเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมถึงมีการดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบด้วยการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi-Attribute Consensus Reaching : MACR) จนทำให้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันและมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ศักดิ์รินทร์ สมพิศนภา (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการประเมิน ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ขจรวรรณ ภู่อจฺร (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชน พบว่า ผลการประเมิน ความเป็นไปได้ของรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่สอนภาษาจีนมีความเห็นว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับกนกดาว เดชก้อง (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหาร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหาร

เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน มีความเป็นไปได้หากมีการนำไปใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์หากมีการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ดังนั้นรูปแบบการบริหาร เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจึงสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหาร เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาได้อย่างเหมาะสม และเกิด ประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ สำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ด้านหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ควรส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนร่วมกับหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีศักยภาพและพร้อมเป็นเครือข่ายพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน

1.2 ด้านขอข่ายความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับประยุกต์ขอข่ายความ ร่วมมือการจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนในระดับประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทที่เป็นโอกาสของโรงเรียนได้ตามที่ต้องการ

1.3 ด้านการจัดหาทรัพยากรเครือข่ายความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถจัดหา ทรัพยากรที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการบริหารจัดการตามขอข่ายความร่วมมือได้ตามความพร้อม

1.4 ด้านกระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษา และเครือข่าย ความร่วมมือ ควรให้ความสำคัญกับขอข่ายความร่วมมือ ที่ร่วมกันดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมให้เกิด ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรมีการประสานงาน ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงในครั้งต่อไป

1.5 ด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็น เกี่ยวกับต้องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ให้สอดคล้องตามความต้องการชุมชน และบริบท ของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และมัธยมศึกษา

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดทักษะชีวิต สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กนกดาว เดชก้อง. (2562). *รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กรมสุขภาพจิต. (2541). *คู่มือคลายเครียด* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ดีไซน์คอนดักชั่น.
- กรมสุขภาพจิต. (2540). *คู่มือผู้บริหารทักษะชีวิตในโรงเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต.
- กาญจนา คงสวัสดิ์. (2551). *โรงเรียนของเราให้อะไรกับเด็กอนุบาลบ้าง*. วันที่สืบค้น 20 ธันวาคม 2565 จาก <http://www.Edba.In.th/Kinder/doc/Rongrian-HaiAraiKapDek.Pdf>
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *การจัดการเครือข่ายกลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชัคเซส มีเดีย.
- ขจรวรรณ ภู่อจ. (2564). *รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนเอกชน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิรภัทร มหาวงค์. (2558). *การพัฒนาแบบบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนพื้นที่สูง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิรศักดิ์ สร้อยคำ. (2561). *การพัฒนาแบบบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : วีพรินท์.
- ชีรวัฒน์ นิเจนตร. (2560). *การวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา*. บทความวิชาการวารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 4(2), 71-102.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2565). *หลักทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์.

- ดารุณี เดชยศดี. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทรงพล เจริญคำ. (2562). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 10).
กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564). รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนา ประมุขกุล. (2547). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ธนต์ถันต์ ศรีเฉลียว. (2560). การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(2), 61-74.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระชัย ช่างบุญศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต).
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีรศักดิ์ อูปรมย์ อูปรเมยอิชัย และคณะ. (2563). หลักการบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นฏกร ปีนสกุล. (2553). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต).
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นพวรรณ วงศ์ชัยวัฒน์. (2547). การพัฒนาทักษะชีวิตในการปฏิบัติตนให้รอดพ้นจากปัญหาสังคม โดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิลิตา อังกุล. (2552). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- นันทยา โสภณสรัญญา. (2552). *การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ กิจวรรตี. (2552). *ประสิทธิผลของการประยุกต์การเสริมสร้างทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแห่งหนึ่งในจังหวัดอุดรธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เบญจวรรณ อุไรรัตน์. (2551). *การระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ประเวศ วะสี. (2551). *ชุมชนเข้มแข็ง ทูทางสังคมของไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคมและธนาคารออมสิน.
- ประเสริฐ วงศ์เสนา. (2552). *สภาพการระดมทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อการบริหารการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปานทอง อังคณิตย์. (2558). *การเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปิยะวรรณ อุสินแก่น. (2558). *การสร้างแบบวัดทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 วิทยาเขตสาเกตุนคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ผดุงชัย ภูพัฒน์. (2547). *เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การประชุมอภิปรายแบบ MACR. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พัชรินทร์ รุจิชีพ. (2558). *กลยุทธ์การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- เพ็ญญา ชมเดช. (2563). *การพัฒนาแบบการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสร้างทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2564). 10103 ทักษะชีวิต. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ไมตรี บุญทศ. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อ
คุณภาพ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุขฎิบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภัทรวรรณ นิลแก้วบวรวิษญ์. (2559). รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วนิดา ขาวมงคล เอกแสงศรี. (2546). หลักการสอนการพัฒนาทักษะชีวิต.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชระ สายแก้ว. (2559). การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอสะเมิง
จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิจิตร บุตรสุนทร. (2561). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหาร
การศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิชิต นันทสุวรรณ และจ่านิง แรกพินิจ. (2555). บทบาทของชุมชนกับการศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ศักรินทร์ สมพิศนภา. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ
โรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ ขวัญมุข. (2560). รูปแบบภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่าน
ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต).
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร สุขสวัสดิ์. (2551). สภาพปัญหาและความต้องการในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต).
เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- สมชัย จรรยาไพบูลย์. (2555). รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต).
อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมนึก ทองเอี่ยม. (2550). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหาร
ระดับกลางในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรวง วรอินทร์. (2557). รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมระบบการดูแล
ช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สังเวียน มาลาทอง. (2556). การศึกษาสภาพการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษา
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมาน อิศวภูมิ. (2553). การบริหารการศึกษายุคใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ
(พิมพ์ครั้งที่ 5). อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สัมมา ธนินธ์. (2560). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สันติ แสงสุก. (2548). การนำเสนอรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2558). ทักษะชีวิตและสังคม *Life Skills and Society*.
กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น จำกัด.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). การบริหารการศึกษา: หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง).
กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สหทยา วิเศษ. (2546). รายงานการวิจัยโครงการความร่วมมือระหว่างเครือข่ายภาคประชาชน
กับสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: ตุลา.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และกรมสุขภาพจิต. (2555). 6 คำถามสร้างทักษะ
ชีวิต: ประสบการณ์สำหรับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แผนงานสร้างเสริมสุขภาพจิต.
นนทบุรี: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560).
การขับเคลื่อนการศึกษามัธยมศึกษาไทย 4.0 เพื่อการมีงานทำในศตวรรษที่ 21.
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2560 ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *ผลสำรวจทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skills) ของคนไทยช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น*. นนทบุรี: 21 เช่นจู้.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *ทักษะที่จำเป็นแห่งอนาคต (Future Skill) เพื่อเตรียมการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย รองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ของโลกศตวรรษที่ 21 : ผลการศึกษาและแนวทางการส่งเสริม*. กรุงเทพฯ: เพชร เกษมพรีนติ้ง กรุ๊ป.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *รูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546ก). *แนวดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตบูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- องค์การอนามัยโลก. (2556). *CBR Guidelines ขององค์การอนามัยโลก ฉบับภาษาไทย (Community Based Rehabilitation)*. กรุงเทพฯ: พรีเมียม เอ็กซ์เพรส.
- อมรชัย ตันติเมธ. (2557). *การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย*. นนทบุรี: โอเดียนสโตร์.
- อรพิน รอว์ลี. (2562). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรถนพ พงษ์วาท. (2544). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอลโลการพิมพ์.

- อำนาจ มีราคา. (2566). *การบริหารจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ*. สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์.
- อรัญญา ชูติมา. (2554). *การจัดการทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนนันทชาติ เกรด สคูล อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอก กนกพิชญ์กุล. (2561). *รูปแบบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอกลักษณ์ พิมพ์รอด. (2564). *แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันนักเรียน จากภัยคุกคามของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. บทความวิจัย, 409-424.*
- Brown, W.B., & Moberg, D.J. (1980). *Organization theory and management: A macro approach*. New York: John Wiley and Sons.
- Drucker, P.F. (2001). *The age of discontinuity*. New York: Harper and Row.
- Good, C.V. (1993). *Dictionary for education (3rd ed.)*. New York: Mc Graw-Hall Book.
- Hersey, P., Blanchard, K., & Johnson, D.E. (2001). *Management of organizational behavior: Utilizing human resource*. Upper Saddle River, NJ.: Prentice-Hill.
- Keeves, P.J. (1988). *Model and model building education research, methodology and measurement: An International Handbook*. Oxford: Pergamon.
- Keeves, P.J. (1997). *Educational research methodology and measurement: An international handbook*. Oxford: Pergamon.
- Neeley, Sirley J. (2004). *A Model Comprehensive Development Guidance and Counselling. Program for Texas Public School*. Austun : Texas Education Agency.
- Partnership for 21st Century Learning (P21). (2009). *Framework for 21st Century Learning: Flexibility and Adaptability*. Retrieved from: <http://www.p21.org>
- Smith, R.H. (1990). *Management: Making organizations perform*. New York: Macmillan.
- Shannon B. McCollum. (2014). *Youth Life Skill Development For 21st Century Workforce Preparedness*. (Doctoral Dissertation, North Carolina State University).

- UNESCO. (2002). *Focusing Resources on Effective School Health*. Retrieved from http://portal.unesco.org/education/en/ev.phpURL_ID=36637&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html. Accessed January 17, 2010.
- Willer, D. (1986). *Scientific sociology: Theory and method*. Englewood cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- World Health Organization. (1994). *Life Skill Education in School*. Geneva: World Health Organization.
- World Health Organization. (1997). *Life skills education for children and adolescents in schools*. Geneva.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร.จิรวรรณ สุรเสียง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
พิษณุโลก อุตรดิตถ์
3. ดร.ชนิษฐา ม่วงศรีจันทร์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต 1
4. ดร.วิรัช พานซ้าย ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนพิณพลราษฎร์ ตั้งตรงจิตร 12
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
5. ดร.ทิพวรรณ ถาวรโชติ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร

รายชื่อโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
2. โรงเรียนบ้านสัตหีบ	ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
3. โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์
เขต 1

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสัมมนา การศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ดร.สุทิศ ทองสนิทกาญจน์ ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
2. นายศรัณยู นิตศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่ามะนาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต
3
3. นายภานุมาศ ปาฟอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาราบ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1
4. ดร.ปรเมธ สมบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะเฒ่าประชาสรรค์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
5. นางณัฏฐา อุ่นแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนนาอินวิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทมติ
(Multi Attribute Consensus Reaching : MACR) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม
ของร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน ข้าราชการบำนาญ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาวรุวรรณ ถวิลการ ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร หัวหน้าภาควิชาการบริหารและการอุดมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 4. ดร.รังสรรค์ เกิดศรี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
 5. ดร.ละออ วันจิว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
 6. ดร.กัลยาณี รัตนบุตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยสะแก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต 1
 7. ดร.ศิริภัสสร ชุมภูเทพ ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 4
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
 8. ดร.รัตน์ เกตุจันทร์ ข้าราชการบำนาญ
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านซำรัง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิษณุโลก เขต 2
 9. ดร.กนกดาว เดชก้อง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
พิษณุโลก อุดรดิตถ์
- ผู้ดำเนินรายการ นายอรรถพล ศิริมูล ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
ผู้จัดบันทึก นายพลวัฒน์ กัลยาประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกไทร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต 1

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัย ชั้นตอนที่ 1.1

แบบสังเคราะห์เอกสาร

การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ
นักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

แบบสังเคราะห์เอกสารฉบับนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร
เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารจะนำไปเป็นข้อมูลในการยก
ร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นที่ศึกษา	ผลการศึกษา
1. หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ
2. ขอบข่ายความร่วมมือ

เครื่องมือในการวิจัย ชั้นตอนที่ 1.2 และ 1.3

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยการศึกษา เรื่อง “รูปแบบการบริหารเครือข่าย
ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงาน
และสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ ดังนั้นจึงใคร่
ขอความกรุณาให้ท่านตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่านถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนา
รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะ
ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 5 ประเด็น
ได้แก่

1. หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ
2. ขอบข่ายความร่วมมือ
3. การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ
4. กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
5. ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

.....

ตำแหน่ง.....

วุฒิทางการศึกษา.....

สถานที่ทำงาน.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

วันเวลาที่ทำการสัมภาษณ์ วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

สถานที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต

ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นที่ 1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

1.1 ท่านคิดว่าการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรมีเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียนหน่วยงานใดบ้าง ที่สามารถเข้ามาเป็นเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาได้

.....

1.2 ท่านคิดว่าการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรมีเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียนหน่วยงานใดบ้าง ที่สามารถเข้ามาเป็นเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาได้

.....

ประเด็นที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือ

2.1 ท่านคิดว่าขอบข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร ควรร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าขอบข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 3 การจัดหาทรัพยากรเครือข่ายความร่วมมือ

3.1 ท่านคิดว่าการจัดหาทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรจัดหาจากแหล่งใดบ้าง

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าการจัดหาทรัพยากรการเงิน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรจัดหางบประมาณจากแหล่งใด

.....

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่าการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ มาใช้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรเป็นอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

4.1 ท่านคิดว่าการวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่าการประสานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่าการมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4.4 ท่านคิดว่าการดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4.5 ท่านคิดว่าการประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

4.6 ท่านคิดว่าการปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

5.1 ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และการคิด อย่างมีวิจารณญาณ ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

5.2 ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

5.3 ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม ควร ประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

5.4 ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

5.5 ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะทางอารมณ์และการปรับตัว ควรประกอบด้วย
พฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5.6 ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร ควร
ประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร

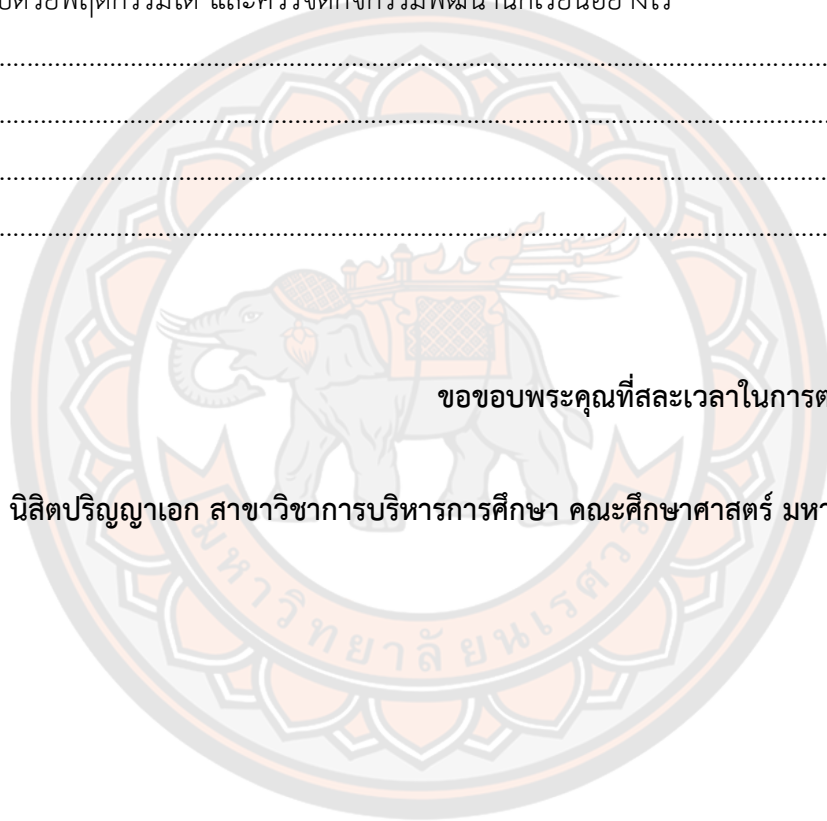
.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่สละเวลาในการตอบคำถามฉบับนี้
ชณอนงค์ ชูรา
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

เครื่องมือในการวิจัย ขั้นตอนที่ 2.2

แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบที่ 1)

ประกอบกรวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ
นักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย

นางสาวชนอนงค์ ชูรา

นักศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail : sanaanongc64@nu.ac.th

โทรศัพท์ : 06-2954-2292

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย

ผศ.ดร.สถิรพร เขาวนชัย

ผศ.ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน

คำชี้แจง

แบบประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเครื่องมือการวิจัยที่ใช้
ประกอบการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi Attribute Consensus
Reaching : MACR) เพื่อพิจารณา เสนอแนะ ยืนยัน และตรวจสอบรูปแบบการบริหารเครือข่าย
ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมการอภิปรายการศึกษาพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามตินี้
สามารถลงมติ อันเกิดประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุง ยืนยัน และตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหาร
เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการวิจัยต่อไป

รอบที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ.....นามสกุล.....

ระดับการศึกษา.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ตำแหน่งปัจจุบัน.....

ตอนที่ 2 ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบ

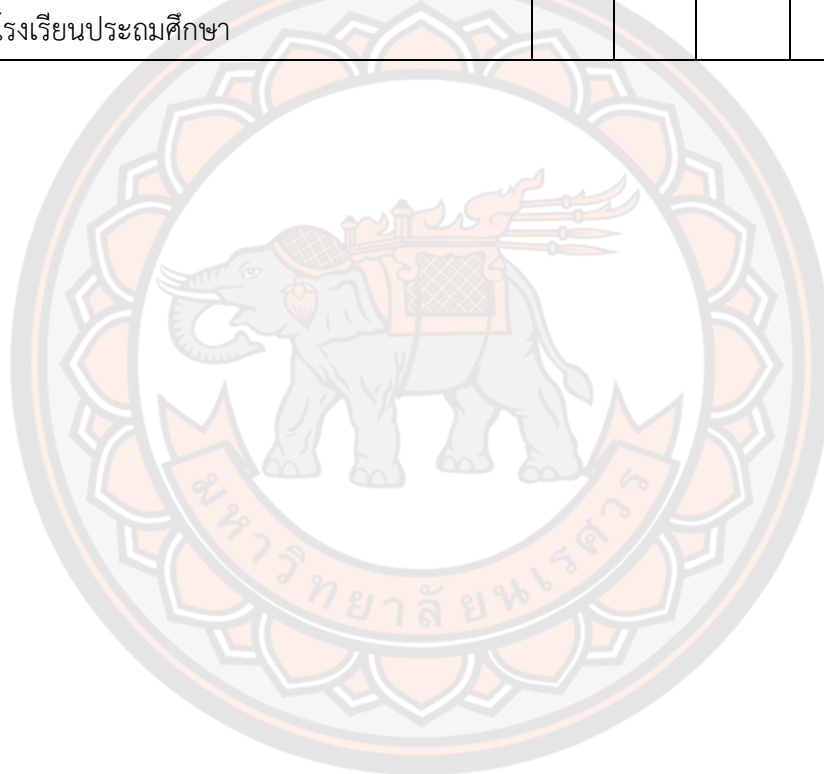
จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากกำหนดรูปแบบการบริหารเครือข่าย
ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบ โดยมีประเด็น ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
1	หลักการของรูปแบบ “หลักการมีส่วนร่วม เป็นการให้โอกาสทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งการร่วมคิด กำหนดหลักการ กำหนดเป้าหมายร่วมกัน วางแผนรูปแบบการบริหารงานร่วมกัน กำหนดโครงการ กิจกรรมร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานร่วมกัน”					

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อใช้บริหารเครือข่ายความร่วมมือ ในการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายความ ร่วมมือในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา					

องค์ประกอบที่ 3 เครือข่ายความร่วมมือ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
	1. รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ					
3	<p>1.1 เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน</p> <p>1) คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ สังกัด</p> <p>3) เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน</p> <p>4) เครือข่ายผู้ประกอบการ</p> <p>บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายใน โรงเรียน</p> <p>1) ร่วมกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนาทักษะ ชีวิต ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และเป้าหมาย ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาที่ต้องการให้เกิดทั้ง 6 ด้าน</p> <p>2) ร่วมวิเคราะห์สภาพบริบทของพื้นที่ในชุมชน เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็น ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>5) ร่วมส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมใน หลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เช่น วิทยากร ภูมิปัญญา ท้องถิ่น</p> <p>6) ร่วมกำกับติดตามการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
4	<p>1.2 เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) องค์กรบริหารส่วนตำบล/เทศบาล 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 3) สถานีตำรวจภูธร 4) วัด 5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน <p>บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ร่วมจัดบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียน กับเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน และเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 3) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรมหลักสูตรระยะสั้นที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร ทั้งด้านวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 					

องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
5	1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร 1) กิจกรรมนักเรียน คือ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ชุมนุม 2) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ กิจกรรมจิตอาสาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ครอบครั้ว โรงเรียนชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก					
6	2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 1) ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ 2) กิจกรรมวินัยจราจร 3) กิจกรรมสถานักเรียน 4) กิจกรรมว่ายน้ำ 5) กิจกรรมมีคฤเทศกัน้อย 6) กิจกรรมมีคณายกน้อย 7) กิจกรรมเพศวิถีศึกษา					

องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
1. ทรัพยากรบุคคล						
7	ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรบุคคล ได้โดยเชิญ บุคลากรทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น					
2. ทรัพยากรการเงิน						
8	<p>2.1 แหล่งงบประมาณภายใน เป็นงบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเงินอุดหนุนรายหัว โดยกำหนดสัดส่วน ในแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้</p> <p>1) งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการค่าจัดการเรียนการสอน</p> <p>2) งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
	<p>2.2 แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>1) การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของบประมาณหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับพัฒนานักเรียนในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม</p> <p>2) การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p>					
3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์						
9	<p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ได้โดยจัดหาสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านการจัดกิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะสั้น การถ่ายทอดความรู้ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา</p>					

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ						
10	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้ง คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย</p> <p>1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ</p> <p>2) ศึกษานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>4) ตัวแทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>5) ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>6) ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและ เลขานุการ</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและ เป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) ให้แนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นที่ปรึกษา ให้ คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>3) จัดหางบประมาณและระดมทรัพยากร เพื่อ ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) กำกับติดตาม ให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรใน การปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกัน สืบหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับ การดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน</p> <p>3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และนำเสนอคณะทำงาน เพื่อกำหนด เป็นนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ให้ชัดเจนทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ						
11	<p>1. ผู้บริหาร ประสานงานคณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิต นักเรียนประถมศึกษา จัดทำข้อมูลสมาชิก ของเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก</p> <p>3. เครือข่ายความร่วมมือภายใน และภายนอก ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการ ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจน แนวทางการสนับสนุน ให้บรรลุผล ตามเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ						
12	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดขอบข่าย ความรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ เป็นคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ให้เหมาะสม กับบุคลากร</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดแผนงาน โครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษา และองค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรม ในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ						
13	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ทำ MOU ระหว่างโรงเรียนเครือข่ายกับเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายความร่วมมือภายในและเครือข่ายความร่วมมือภายนอก</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำกับติดตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ						
14	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริมต่อไป</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ						
15	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดระยะเวลาการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการดำเนินกิจกรรมโครงการ</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา มีการเผยแพร่ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ผ่านรายงานโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน</p>					

องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ						
16	<p>1) นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง</p> <p>2) นักเรียนมีความสามารถในการตั้งเป้าหมาย</p> <p>3) นักเรียนมีความสามารถในการวางแผนและ การดำเนินการการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด</p> <p>4) นักเรียนมีความสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสาร ได้สมเหตุสมผล วิเคราะห์จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้</p> <p>5) นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบและมีความคิดแปลกใหม่</p> <p>6) นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ</p> <p>7) นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์						
17	<p>1) นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือไม่คุ้นเคยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา</p> <p>2) นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์เพื่อหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำเสนอประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม</p> <p>3) นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>4) นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล</p> <p>5) นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง</p> <p>6) นักเรียนมีความสามารถพิจารณาเลือกแนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม</p> <p>7) นักเรียนมีความสามารถในการนิยามถึงปัญหาและการระบุปัญหาต่าง ๆ</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม						
18	<p>1) นักเรียนความสามารถในการเคลื่อนไหว และทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย การแต่งกาย การประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด</p> <p>2) นักเรียนมีความสามารถในการเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขลักษณะ การป้องกันตนเองจากโรคร้าย และความปลอดภัยส่วนบุคคล</p> <p>3) นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม</p> <p>4) นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน รวมถึง, ความซื่อสัตย์และจริยธรรม</p> <p>5) นักเรียนมีความรับผิดชอบและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน</p> <p>6) นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น						
19	<p>1) นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเพื่อรู้จักการแบ่งปัน ต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p> <p>2) นักเรียนรู้ความชอบ ความถนัด และความสามารถของตนเอง</p> <p>3) นักเรียนมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น</p> <p>4) นักเรียนมีความสามารถในการมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>5) นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น</p> <p>6) นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น</p> <p>7) นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น</p> <p>8) นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้จุดดี จุดด้อยของตน และรู้ข้อแตกต่างของตนเองและผู้อื่น</p> <p>9) นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว						
20	<p>1) นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง</p> <p>2) นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตน</p> <p>3) นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>4) นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย</p> <p>5) นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>6) นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด</p> <p>7) นักเรียนมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง</p> <p>8) นักเรียนมีความสามารถในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและ ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก</p>					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 1				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร						
21	<p>1) นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว</p> <p>2) นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา และกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม</p> <p>3) นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง</p> <p>4) นักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>5) นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น</p> <p>6) นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม</p> <p>7) นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

เครื่องมือในการวิจัย ชั้นตอนที่ 2.2

แบบประเมินร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบที่ 2)

ประกอบกรวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ
นักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย

นางสาวชนอนงค์ ชูรา

นักศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail : sanaanongc64@nu.ac.th

โทรศัพท์ : 06-2954-2292

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย

ผศ.ดร.สถิรพร เขาวนชัย

ผศ.ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน

คำชี้แจง

แบบประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเครื่องมือการวิจัยที่ใช้
ประกอบการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (Multi Attribute Consensus
Reaching : MACR) เพื่อพิจารณา เสนอแนะ ยืนยัน และตรวจสอบรูปแบบการบริหารเครือข่าย
ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมการอภิปรายการศึกษาพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามตินี้
สามารถลงมติ อันเกิดประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุง ยืนยัน และตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหาร

เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการวิจัยต่อไป

รอบที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ.....นามสกุล.....

ระดับการศึกษา.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ตำแหน่งปัจจุบัน.....

ตอนที่ 2 ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต
ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบ

จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากกำหนดรูปแบบการบริหารเครือข่าย
ความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบ โดยมีประเด็น ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 2				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
1	หลักการของรูปแบบ ใช้หลักการบริหารในการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา โดยสถานศึกษาประสานความ ร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการและการจัดกิจกรรม เพื่อ ส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา					

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 2				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารการจัดการและการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2. เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา					

องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 2				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
3	<p>หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน 3. เครือข่ายผู้ปกครอง 4. สโมสรลูกเสือจังหวัด 5. วัด 6. สถานีตำรวจภูธร 7. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล 8. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สาธารณสุขจังหวัด 9. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 10. หน่วยงานภาคเอกชน <p>บทบาทหน้าที่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยร่วมมือในด้านทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 2. จัดวิทยากรให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 3. จัดหาทรัพยากรการเงินที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 4. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 5. ร่วมกันดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 					

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 2				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ						
4	<p>สถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ 2. ศึกษานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ 3. ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ 4. ตัวแทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน เป็นกรรมการ 5. ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ 6. ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ 7. ตัวแทน ภาคเอกชน 1 คน เป็น กรรมการ 8. ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ 9. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมในหลักสูตร 1 คน เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ 10. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตร 1 คน เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ 					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	รอบที่ 2				
		คะแนน 0-20	คะแนน 21-40	คะแนน 41-60	คะแนน 61-80	คะแนน 81-100
	<p>บทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทั้ง 6 ทักษะ ประสานงานหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ และจัดเตรียมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมทั้งทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยการร่วมมือกับเครือข่ายความร่วมมือที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และเป้าหมายในการจัดกิจกรรม ประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด/เป้าหมาย ปรับปรุงผลการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะในปีการศึกษาต่อไป 					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

เครื่องมือในการวิจัย ชั้นตอนที่ 3

**แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของ
รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ขอความกรุณาท่านช่วยตอบแบบประเมินตามความเป็นจริง ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

นางสาวชนอนงค์ ชูรา

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ในการบริหาร

- ต่ำกว่า 5 ปี 6 – 10 ปี
 11 – 15 ปี สูงกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีความหมายของระดับการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

5 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ **อยู่ในระดับมากที่สุด**

4 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ **อยู่ในระดับมาก**

3 หมายถึง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ **อยู่ในระดับปานกลาง**

รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความเป็นไปได้					ความเป็น ประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร										
<p>ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน และกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยงได้ ประกอบด้วย</p> <p>6.1 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ ยืนยาว</p> <p>6.2 นักเรียนสามารถใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม</p> <p>6.3 นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง</p> <p>6.4 นักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์</p> <p>6.5 นักเรียนสามารถตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น</p> <p>6.6 นักเรียนสามารถตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม</p> <p>6.7 นักเรียนสามารถเข้าใจความเหมือน หรือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามีโปรดระบุ)

ขอขอบพระคุณท่านที่สละเวลาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ของแบบสัมภาษณ์การศึกษา
แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และความสอดคล้องกับนิยาม ดังนี้

- +1 หมายถึง ท่านแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง ท่านแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ประเด็นที่ 1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ									
1.1	ท่านคิดว่าการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรมีเครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียนหน่วยงานใดบ้างที่สามารถเข้ามาเป็นเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2	ท่านคิดว่าการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรมีเครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียนหน่วยงานใดบ้างที่สามารถเข้ามาเป็นเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ประเด็นที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือ									
2.1	ท่านคิดว่าขอบข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร ควรร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
2.2	ท่านคิดว่าขอขยายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ประเด็นที่ 3 การจัดหาทรัพยากรเครือข่ายความร่วมมือ									
3.1	ท่านคิดว่าการจัดหาทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ควรจัดหาจากแหล่งใดบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2	ท่านคิดว่าการจัดหาทรัพยากรการเงิน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ควรจัดหางบประมาณจากแหล่งใด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.3	ท่านคิดว่าการจัดหาทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ มาใช้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ควรเป็นอะไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ประเด็นที่ 4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ									
4.1	ท่านคิดว่าการวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามขอขยายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2	ท่านคิดว่าการประสานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามขอขยายความร่วมมือ ควรดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
4.3	ท่านคิดว่าการมอบหมายหน้าที่ในเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือ ควรดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.4	ท่านคิดว่าการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือ ควรดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.5	ท่านคิดว่าการประเมินผลการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.6	ท่านคิดว่าการปรับปรุงผลการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามขอบข่ายความร่วมมือควรดำเนินการอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ประเด็นที่ 5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา									
5.1	ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2	ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
5.3	ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.4	ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.5	ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะทางอารมณ์และการปรับตัว ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.6	ท่านคิดว่าการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร ควรประกอบด้วยพฤติกรรมใด และควรจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสี่ตีป	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
<p>ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>4) ร่วมจัดกิจกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตโดยครูประจำชั้นของนักเรียน</p> <p>5) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p> <p>1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล</p> <p>2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล</p> <p>3) สถานีตำรวจภูธร</p> <p>4) วัด</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำแผนงานความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>4) ร่วมการสร้างความเสริมทักษะชีวิตโดยครูประจำชั้นของนักเรียน</p> <p>6) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p> <p>1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล</p> <p>2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล</p> <p>3) สถานีตำรวจภูธร</p> <p>4) วัด</p> <p>5) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำแผนงานความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ</p>	<p>นักเรียนให้กับบุคลากรของโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>4) ร่วมการสร้างความเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เพื่อให้เห็นประโยชน์และความสำคัญในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>5) ร่วมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโดยครูผู้สอนบุคลากรในกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และโครงการส่งเสริมทักษะชีวิตโดยครูประจำชั้นของนักเรียน</p> <p>7) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล</p> <p>3) สถานีตำรวจภูธร</p>	<p>2) ร่วมกำหนดชีวิตเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p> <p>3) ร่วมศึกษาและสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในความสำคัญตัวชีวิตการปฏิบัติงานการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนให้กับบุคลากรของโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง^{2,3}</p> <p>4) ร่วมการสร้างความงามในการสื่อสารและประสานงาน เพื่อให้เห็นประโยชน์และความสำคัญในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม^{1,2,3}</p> <p>5) ร่วมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโดยครูผู้สอนบุคลากรในกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และโครงการส่งเสริม</p> <p>6) ร่วมจัดกิจกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสี่ทิศ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
<p>2) ร่วมกำหนดนโยบายของครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>3) ให้แนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่าง ๆ</p> <p>ครูช่วยความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>5) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร ทั้งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการบริหารจัดการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>นักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) ร่วมกำหนดนโยบายของครูช่วยความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>3) ให้แนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่าง ๆ</p> <p>ครูช่วยความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>4) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>5) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร ทั้งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการบริหารจัดการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p> <p>1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล</p> <p>4) วัด</p> <p>5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p> <p>6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำแผนงานความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) ร่วมกำหนดนโยบายของครูช่วยความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>3) ให้แนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่าง ๆ ครูช่วยความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>7) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายนอกโรงเรียน</p> <p>1) องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล^{1,2,3}</p> <p>2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล^{1,2,3}</p> <p>3) สถานีตำรวจภูธร^{1,2,3}</p> <p>4) วัด^{1,2,3}</p> <p>5) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์³</p> <p>6) หน่วยงานของภาครัฐและเอกชน^{2,3}</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำแผนงานความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสี่ทิศ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
		<p>4) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยกำหนด ไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ ประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนา ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>5) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและ ระดมทรัพยากร ทั้งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการบริหารจัดการ ต่างๆ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา</p>	<p>2) ร่วมกำหนดนโยบายของ เครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน^{1,2,3}</p> <p>3) ให้นำแนวทาง ข้อเสนอแนะ และเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 1,2,3</p> <p>4) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียน โดยกำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้น การเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p> <p>5) ร่วมสนับสนุนงบประมาณ และระดมทรัพยากร ทั้งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการ บริหารจัดการต่างๆ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านลำทับ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
<p>ประเด็นที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือ</p>			
<p>1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร</p> <p>1.1 กิจกรรมนักเรียน คือ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ชุมนุม</p> <p>1.2 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ กิจกรรมจิตอาสาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ครอบครั้ว โรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก</p> <p>1.3 กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ</p> <p>2.2 กิจกรรมสถานักเรียน</p> <p>2.3 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา</p>	<p>1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร</p> <p>1.1 กิจกรรมนักเรียน คือ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ชุมนุม</p> <p>1.2 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ กิจกรรมจิตอาสาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ครอบครั้ว โรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก</p> <p>2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ</p> <p>2.2 กิจกรรมวินัยจราจร</p> <p>2.3 กิจกรรมสถานักเรียน</p> <p>2.4 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต</p>	<p>1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร</p> <p>1.1 กิจกรรมนักเรียน คือ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ชุมนุม^{1,2,3}</p> <p>1.2 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ คือ กิจกรรมจิตอาสาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ครอบครั้ว โรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก^{1,2,3}</p> <p>1.3 กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม¹</p> <p>2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ^{1,2,3}</p> <p>2.2 กิจกรรมวินัยจราจร^{2,3}</p> <p>2.3 กิจกรรมสถานักเรียน^{1,2,3}</p> <p>2.4 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต²</p> <p>2.5 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา^{1,3}</p>	

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสัตหีบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
ประเด็นที่ 3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ			
1. ทรัพยากรบุคคล			
<ul style="list-style-type: none"> - พระอาจารย์จากวัด - แพทย์ประจำอนามัย - วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล - สถานีตำรวจภูธร - ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในด้านที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูต่างโรงเรียน - พระอาจารย์จากวัดในชุมชน - ตำรวจ - โรงพยาบาล - ปรมาจารย์ชาวบ้าน - ผู้นำชุมชน - ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในด้านที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูต่างโรงเรียน - ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในด้านที่เกี่ยวข้อง - ตำรวจ - แพทย์ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ - คนในชุมชน 	<p>1. ทรัพยากรบุคคล</p> <p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากรบุคคล ได้โดยเชิญ บุคลากรทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น^{1,2,3}</p>
2. ทรัพยากรการเงิน			
<p>1. แหล่งจัดหางบประมาณ</p> <p>1) งบประมาณค่าจัดการเรียนการสอน</p> <p>2) งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>1. แหล่งจัดหางบประมาณ</p> <p>- งบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนรายหัว โดยกำหนดสัดส่วนในแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการและ</p>	<p>1. แหล่งจัดหางบประมาณ</p> <p>- งบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับเป็นเงินอุดหนุนรายหัว โดยกำหนดสัดส่วนในแผนการใช้จ่าย</p> <p>โครงการและ</p>	<p>1. แหล่งจัดหางบประมาณ</p> <p>- แหล่งงบประมาณภายใน เป็นงบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเงินอุดหนุนรายหัว โดยกำหนดสัดส่วน ในแผนการใช้จ่ายงบประมาณโครงการและกิจกรรม</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสัตหีบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
<p>3) การจัดสรรงบประมาณแบบองค์รวม โดยมีการจัดสรรงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับทุกงานและทุกกิจกรรม เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>- แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ออมมัย</p> <p>1) จัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของงบประมาณหน่วยงานภายนอก</p> <p>สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม</p>	<p>กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้</p> <p>1) งบประมาณค่าจัดการเรียนการสอนและบุคลากรสนับสนุนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร</p> <p>3) การจัดสรรงบประมาณแบบองค์รวม โดยมีการจัดสรรงบประมาณที่ทำให้ความสำคัญกับทุกงานและทุกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>- แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่</p>	<p>กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้</p> <p>1) งบประมาณค่าจัดการเรียนการสอนและบุคลากรสนับสนุนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร</p> <p>3) การจัดสรรงบประมาณแบบองค์รวม โดยมีการจัดสรรงบประมาณที่ทำให้ความสำคัญกับทุกงานและทุกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>- แหล่งงบประมาณนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจาก</p>	<p>ที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้</p> <p>1) งบประมาณค่าจัดการเรียนการสอนและบุคลากรสนับสนุนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p> <p>2) งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมบริการการศึกษา และกิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร^{1,2,3}</p> <p>3) การจัดสรรงบประมาณแบบองค์รวม โดยมีการจัดสรรงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับทุกงานและทุกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสตึบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
	<p>การศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล อนามัย</p> <p>1) จัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของหน่วยงานภายนอก สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม</p>	<p>เครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล อนามัย</p> <p>1) จัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของหน่วยงานภายนอก สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม</p>	<p>- แผลงงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับจากเครื่องสำอางค์ต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล อนามัย^{1,2,3}</p> <p>1) จัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของหน่วยงานภายนอก สำหรับการพัฒนาให้นักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม^{1,2,3}</p>
3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์			
<p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p>	<p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนร่วมกันของครูผู้สอน ร่วมมือเพื่อส่งเสริมชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้าหยุดความรู้ จัดการเรียนการสอนร่วมกันของครูผู้สอน ร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p>	<p>ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้าหยุดความรู้ จัดการเรียนการสอนร่วมกันของครูผู้สอน ร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{1,2,3}</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสตีบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
ประเด็นที่ 4 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ			
1. การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ			
<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย</p> <p>1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ</p> <p>3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>4) ตัวแทน อปท. 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>5) ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย</p> <p>1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ</p> <p>2) ศึกษานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>4) ตัวแทน อปท. 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>5) ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>6) ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย</p> <p>1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ</p> <p>2) ศึกษานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>4) ตัวแทน อปท. 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>5) ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>6) ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ</p> <p>7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาประกอบด้วย</p> <p>1) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ^{1,2,3}</p> <p>2) ศึกษานิเทศก์ 1 คน เป็นกรรมการ³</p> <p>3) ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน เป็นกรรมการ^{1,2,3}</p> <p>4) ตัวแทน อปท. 1 คน เป็นกรรมการ^{1,2,3}</p> <p>5) ตัวแทน ชุมชน 1 คน เป็นกรรมการ^{1,2,3}</p> <p>6) ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน เป็นกรรมการ^{2,3}</p> <p>7) ครูวิชาการ 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ^{1,2,3}</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสตีท	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
2. การประสานเครือข่ายความร่วมมือ			
1. ผู้บริหารดำเนินการประสานงานคณะทำงาน 2. คณะทำงาน ดำเนินการจัดทำข้อมูลสมาชิก ข้อมูลสมาชิกของเครือข่ายและหน่วยงานความร่วมมือ	1. ผู้บริหาร ดำเนินการประสานงานคณะทำงาน คณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมวิถีชีวิต การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา	1. ผู้บริหาร ดำเนินการประสานงานคณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา 2. คณะทำงาน ดำเนินการจัดทำข้อมูลสมาชิก ของเครือข่ายและหน่วยงานความร่วมมือ	1. ผู้บริหาร ดำเนินการประสานงานคณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา ^{1,2,3} 2. คณะทำงาน ดำเนินการจัดทำข้อมูลสมาชิก ของเครือข่ายและหน่วยงานความร่วมมือ ^{1,3}
3. การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ			
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการ กำหนดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้ง คณะทำงาน 2. การกำหนดขอบข่ายความ รับผิดชอบ 3. การกำหนดแผนงาน เป้าหมายการ ดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนา	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการ กำหนดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้ง คณะทำงาน การแบ่งส่วนงาน 2. การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ ผู้รับผิดชอบเป็นอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ 3. การกำหนดแผนงาน เป้าหมายการ ดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนจาก ชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการกำหนด โครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะทำงาน การแบ่งส่วนงาน 2. การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ ผู้รับผิดชอบเป็นอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ ให้ การปฏิบัติงานมีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับบุคลากรและงาน 3. การกำหนดแผนงาน เป้าหมายการ ดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจน แนวทางการสนับสนุน จากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการกำหนด โครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะทำงาน การแบ่งส่วนงาน ^{1,2,3} 2. การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ ผู้รับผิดชอบเป็นอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ ให้ การปฏิบัติงานมีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับบุคลากรและงาน ^{1,2,3} 3. การกำหนดแผนงาน เป้าหมายการ ดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจน แนวทางการสนับสนุน จากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ^{1,2,3}

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสตึบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
4. การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ			
<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความรู้ความเข้าใจ</p> <p>2. คณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนา การพัฒนา สอดคล้อง และสอดคล้องกับเป้าหมายในแผน ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความรู้ความเข้าใจ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2. คณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาเป้าหมายในแผน ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความรู้ความเข้าใจ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{1,2,3}</p> <p>2. คณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาเป้าหมายในแผน ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน^{1,2,3}</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความรู้ความเข้าใจ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{1,2,3}</p> <p>2. คณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาเป้าหมายในแผน ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน^{1,2,3}</p>
5. การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ			
<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมา</p>	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง สรุปผลการดำเนินงาน นำผลสรุปมา ประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด</p>	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง สรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมา</p>	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา^{1,2,3}</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมา</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสี่ทิศ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
<p>ประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริมต่อไป</p> <p>3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มี</p> <p>4. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน</p>	<p>3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>4. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>ประเมินศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p>	<p>ประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริมต่อไป</p> <p>3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>4. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>ประเมินศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน</p>	<p>ประเมินเทียบเคียงมาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริมต่อไป^{1,2,3}</p> <p>3. ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>4. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>ประเมินศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน^{1,2,3}</p>
6. การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ			
<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและ</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้</p> <p>3. กำหนดระยะเวลา ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาอย่างเหมาะสม</p>	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและ</p> <p>สะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้</p> <p>3. กำหนดระยะเวลา และความถี่ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริม</p>	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและ</p> <p>สะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน^{1,2,3}</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้^{1,2,3}</p> <p>3. กำหนดระยะเวลา และความถี่ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริม</p>	<p>1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มาดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและ</p> <p>สะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน^{1,2,3}</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้^{1,2,3}</p> <p>3. กำหนดระยะเวลา และความถี่ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริม</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสี่ทิศ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาอย่างเหมาะสม 4. โรงเรียนมีการเผยแพร่การดำเนินงานด้านเงินงาน	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาอย่างเหมาะสม 4. โรงเรียนมีการเผยแพร่การดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาแก่คณะครู และ บุคลากรผู้เสียต่อโรงเรียนทุกคน	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาอย่างเหมาะสม ^{1,2,3} 4. โรงเรียนมีการเผยแพร่การดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา แก่คณะครู และ บุคลากรผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียต่อโรงเรียนทุกคน ^{2,3}
ประเด็นที่ 5 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา			
1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ			
1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง 2. นักเรียนมีการตั้งเป้าหมายให้กับชีวิตได้ 3. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง 2. นักเรียนมีการตั้งเป้าหมายให้กับชีวิตได้ ^{2,3} 3. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่ ³ 4. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง ^{1,2,3}	1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ^{1,2,3} 2. นักเรียนมีการตั้งเป้าหมายให้กับชีวิตได้ ^{2,3} 3. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่ ³ 4. นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและความเชื่อ และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง ^{1,2,3}

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสตึบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์			
<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่าง เป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ อย่างเหมาะสม และสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ปัญหา</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการประเมิน สถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเน ความเสี่ยง อย่างมีเหตุผล</p> <p>5. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการ ตัดสินใจและ แก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถพิจารณาเลือก แนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้อย่าง เหมาะสม</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่าง เป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ อย่างเหมาะสมและการตัดสินใจ วิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่าง จากที่เคยมีมา</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการ ประเมินสถานการณ์และ นำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>4. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการ ตัดสินใจและ แก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง</p> <p>5. นักเรียนมีความสามารถพิจารณาเลือก แนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้อย่าง เหมาะสม</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการคิด อย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วย วิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่าง จากที่เคยมีมา^{1,2,3}</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา^{1,2,3}</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการ ประเมินสถานการณ์และ นำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้^{1,2,3}</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการ คาดคะเนความเสี่ยง อย่างมีเหตุผล^{1,2}</p> <p>5. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการ ตัดสินใจและ แก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง^{1,2,3}</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถพิจารณา เลือกแนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติ ได้อย่างเหมาะสม^{1,2,3}</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการคิด อย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วย วิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่าง จากที่เคยมีมา^{1,2,3}</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา^{1,2,3}</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการ ประเมินสถานการณ์และ นำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้^{1,2,3}</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการ คาดคะเนความเสี่ยง อย่างมีเหตุผล^{1,2}</p> <p>5. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการ ตัดสินใจและ แก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง^{1,2,3}</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถพิจารณา เลือกแนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติ ได้อย่างเหมาะสม^{1,2,3}</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสตึบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
<p>3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย 2. นักเรียนมีความสามารถในการเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี การป้องกันตนเองจากโรคภัย 3. นักเรียนไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบาก ให้แก่ตนเองและสังคม 4. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่น 5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน 6. นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย 2. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น 3. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน 4. นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีความสามารถในทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และทนทานของร่างกาย^{1,2,3} 2. นักเรียนมีความสามารถในการเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี การป้องกันตนเองจากโรคภัย^{1,2} 3. นักเรียนไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบาก ให้แก่ตนเองและสังคม¹ 4. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น^{1,2,3} 5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน^{1,2,3} 6. นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้^{1,2,3} 	

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสตึบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น			
<p>1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p> <p>2. นักเรียนรู้ความชอบของตนเอง</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการมองตนเอง แสดงความรู้สึกที่ติดต่อกับตนเองและผู้อื่น</p> <p>5. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น</p> <p>6. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น</p> <p>7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและเห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น</p> <p>8. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น</p>	<p>1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการมองตนเอง แสดงความรู้สึกที่ติดต่อกับตนเองและผู้อื่น</p> <p>4. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น</p> <p>5. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น</p> <p>6. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น</p>	<p>1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข^{1,2,3}</p> <p>2. นักเรียนรู้ความชอบของตนเอง^{1,2}</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น^{1,3}</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการมองตนเอง แสดงความรู้สึกที่ติดต่อกับตนเองและผู้อื่น^{1,2,3}</p> <p>5. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น^{1,2,3}</p> <p>6. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น^{1,2,3}</p> <p>7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น^{1,2}</p> <p>8. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น^{1,2}</p>	

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสัตหีบ	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
<p>5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว</p> <p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการพฤติกรรมของตัวเอง</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย</p> <p>5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการผ่อนคลายความเครียด</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการยืดหยุ่นในกรณีเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก</p>	<p>1. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>3. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการยืดหยุ่นในกรณีเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก</p>	<p>1. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย</p> <p>4. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>5. นักเรียนมีความสามารถในการยืดหยุ่นในกรณีเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการพฤติกรรมของตัวเอง^{1,2}</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ^{2,3}</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น^{1,2,3}</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย^{1,3}</p> <p>5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม^{1,2,3}</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการผ่อนคลายความเครียด¹</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการยืดหยุ่นในกรณีเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก^{1,2,3}</p>

โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก	โรงเรียนบ้านสตึก	โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์	สรุป
6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร			
1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ 2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา การสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม 3. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ 4. นักเรียนให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ 5. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น 6. นักเรียนมีความสามารถใน การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม 7. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ 2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา การสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม 3. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ 4. นักเรียนให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ 5. นักเรียนมีความสามารถใน การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม	1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ ^{1,2,3} 2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา การสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม ^{1,2,3} 3. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ^{1,2,3} 4. นักเรียนให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ 5. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น ¹ 6. นักเรียนมีความสามารถใน การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม ^{1,3} 7. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ¹	

ภาคผนวก จ แสดงสรุปแนวทางการบริหารการเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
ประเด็นที่ 1 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ					
<p>1. เครือข่ายภายในโรงเรียน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน คณะทำงานส่งเสริมทักษะชีวิต</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมกำหนดนโยบายทิศทางการพัฒนาทักษะชีวิต ที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด และเป้าหมาย</p> <p>3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>5) ร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน</p> <p>4) ร่วมกำกับติดตามส่งเสริม</p> <p>ส่งเสริมทักษะชีวิต</p>	<p>1. เครือข่ายภายในโรงเรียน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน คณะทำงานส่งเสริมทักษะชีวิต</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมกำหนดทิศทาง การพัฒนาทักษะชีวิต ให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด และเป้าหมาย</p> <p>2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>3) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>5) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>6) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p>	<p>1. เครือข่ายภายในโรงเรียน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน เครือข่ายผู้ประกอบการ</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัด และเป้าหมาย</p> <p>3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะ</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>5) ร่วมจัดกิจกรรม</p> <p>6) ร่วมกำกับติดตาม</p> <p>7) ร่วมประเมิน</p>	<p>1. เครือข่ายภายในโรงเรียน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน คณะทำงานส่งเสริมทักษะชีวิต</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมกำหนดนโยบาย</p> <p>2) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>3) ร่วมจัดกิจกรรม</p> <p>4) ร่วมกำกับติดตาม</p>	<p>1. เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน</p> <p>งานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน คณะทำงานส่งเสริมทักษะชีวิต</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมกำหนดนโยบาย</p> <p>2) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>3) ร่วมจัดกิจกรรม</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p>	<p>1. เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน</p> <p>1) คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา²⁴</p> <p>2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาที่สังกัด^{1,2,3,4,5}</p> <p>3) เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน^{1,2,3,4,5}</p> <p>4) เครือข่ายผู้ประกอบการ^{3,4}</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมกำหนดนโยบายทิศทางการพัฒนาทักษะชีวิต ที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด และเป้าหมายที่กระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>2) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>3) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>6) ร่วมกำกับติดตามการจัดกิจกรรม</p> <p>2. เครือข่ายภายนอก</p> <p>โรงเรียน เช่น ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หน่วยงานเอกชน พัฒนาสังคม และองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมการจัดกิจกรรม</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)</p> <p>2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม</p> <p>3) ร่วมจัดกิจกรรม</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร</p>	<p>โรงเรียน เช่น ศิษย์เก่า วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หน่วยงานเอกชน พัฒนาสังคม และองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมการจัดกิจกรรม</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)</p> <p>2) ร่วมจัดกิจกรรม</p> <p>3) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร</p>	<p>โรงเรียน เช่น ศิษย์เก่า วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประชาชน ชาวบ้าน วิทยากรเฉพาะด้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมร่วมการจัดกิจกรรม</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)</p> <p>2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม</p> <p>3) ร่วมจัดกิจกรรม</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร บุคลากรที่มีความรู้ มาจัดกิจกรรม</p>	<p>โรงเรียน เช่น ศิษย์เก่า วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประชาชน ชาวบ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามาร่วมการจัดกิจกรรม</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)</p> <p>2) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม</p> <p>3) ร่วมจัดกิจกรรม</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนงบประมาณและระดมทรัพยากร</p>	<p>ส่งเสริมสุขภาพตำบล หน่วยงานเอกชน พัฒนาสังคม ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามาร่วมการจัดกิจกรรม</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)</p> <p>2) ร่วมจัดกิจกรรม</p> <p>3) ร่วมสนับสนุนงบประมาณ และ วิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน</p>	<p>2) ร่วมวิเคราะห์สภาพบริบทของพื้นที่ในชุมชนเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา¹²³⁴⁵</p> <p>3) ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา¹²³⁴⁵</p> <p>4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาที่เป็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา¹²³⁴⁵</p> <p>5) ร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตเช่น วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น¹²³⁴⁵</p> <p>6) ร่วมกำกับติดตามการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต¹²³⁴⁵</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
					<p>2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายนอกโรงเรียน</p> <p>1) องค์การบริหารส่วน ตำบล/เทศบาล^{1,2,3,4,5}</p> <p>2) โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล^{1,2,3,4,5}</p> <p>3) สถานีตำรวจภูธร^{1,2,3,4,5}</p> <p>4) วัด^{1,2,3,4,5}</p> <p>5) พัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์^{1,2,3,4,5}</p> <p>6) หน่วยงานของภาครัฐ และเอกชน^{1,2,3,4,5}</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) ร่วมจัดตั้งที่กึ่งข้อตกลงความ ร่วมมือ (MOU) ระหว่าง โรงเรียน กับเครือข่ายความ ร่วมมือภายในโรงเรียน และ เครือข่ายความร่วมมือภายนอก โรงเรียน ในการส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียน^{1,2,3,4,5}</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
					<p>2) ร่วม ให้ ข้อเสนอแนะแนวทาง และเป็น ที่ปรึกษาให้คำแนะนำต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักรียนประถมศึกษา¹²³⁴⁵</p> <p>3) ร่วมจัดโครงการ / กิจกรรม หลักสูตรระยะสั้น เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักรียน โดยกำหนดไว้ และ พัฒนา ทักษะชีวิตของ นักรียนประถมศึกษา¹²³⁴⁵</p> <p>4) ร่วมสนับสนุน งบประมาณและระดม ทรัพยากร ที่ด้านวิชาการ แดงเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักรียนประถมศึกษา¹³⁴</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>ประเด็นที่ 2 ขอบข่ายความร่วมมือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 3. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 4. กิจกรรมสถานศึกษา 5. กิจกรรมเพื่อชีวิต 6. กิจกรรมภาคพิเศษ 7. กิจกรรมเพื่อชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 3. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 4. กิจกรรมสถานศึกษา 5. กิจกรรมเพื่อชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 3. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 4. กิจกรรมสถานศึกษา 5. กิจกรรมเพื่อชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 3. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 4. กิจกรรมสถานศึกษา 5. กิจกรรมเพื่อชีวิต 6. กิจกรรมเพื่อชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 3. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 4. กิจกรรมสถานศึกษา 5. กิจกรรมเพื่อชีวิต 6. กิจกรรมเพื่อชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 1.2 การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2.2 การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2.3 การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2.4 การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2.5 การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 2.6 การจัดการเรียนรู้ออนไลน์

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
ประเด็นที่ 3 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ					
1. ทรัพยากรบุคคล					
<ul style="list-style-type: none"> - เชิญครูต่างโรงเรียนมาเป็นวิทยากร - พระอาจารย์จากวัดต่างๆ - แพทย์ประจำอนามัย - ประชาชนชาวบ้านในด้านต่างๆ เช่น จักสาน งานฝีมือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูต่างโรงเรียน - ศิษย์เก่าที่เก่งด้านอาชีพต่างๆ - ประชาชนชาวบ้าน - ผู้นำชุมชน - ตำรวจ - จิตแพทย์ในโรงพยาบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูต่างโรงเรียน - พระอาจารย์จากวัดในชุมชน - ตำรวจ - โรงพยาบาล - ประชาชนชาวบ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนชาวบ้าน - พระอาจารย์จากวัดในชุมชน - ตำรวจ - ครูโรงเรียนใกล้เคียง - ศิษย์เก่า 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูต่างโรงเรียน - ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในด้านที่เกี่ยวข้อง - ตำรวจ - แพทย์ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ - คนในชุมชน 	<p>1. ทรัพยากรบุคคล</p> <p>โดยเชิญ บุคลากรทางการศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและประชาชนชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพมากขึ้น^{1,2,3,4,5}</p>
2. ทรัพยากรการเงิน					
<p>1. แหล่งงบประมาณ</p> <p>ภายใน</p> <p>1.1 งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการค่าจัดการเรียนการสอน</p>	<p>1. แหล่งงบประมาณ</p> <p>ภายใน เป็นงบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา</p>	<p>1. แหล่งงบประมาณ</p> <p>1.1 ค่าจัดการเรียนการสอน</p> <p>1.2 ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>1. แหล่งงบประมาณ</p> <p>1.1 ค่าจัดการเรียนการสอน</p> <p>1.2 ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>1. แหล่งงบประมาณ</p> <p>1.1 ค่าจัดการเรียนการสอน</p> <p>1.2 ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>1. แหล่งงบประมาณภายใน เป็นงบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเงินอุดหนุนรายหัว โดยกำหนดสัดส่วนในแผนการใช้จ่าย</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>1.2 งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการดำเนินงาน การสอน และรายการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>2. แหล่งงบประมาณ</p> <p>ภายใน</p> <p>2.1 การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอขอ งบประมาณหน่วยงาน ภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>2.2 การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา</p>	<p>ขั้นพื้นฐาน เป็นเงินอุดหนุนรายหัว</p> <p>รายการค่าจัดการเรียน การสอน และรายการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>2. แหล่งงบประมาณ</p> <p>ภายใน</p> <p>2.1 การจัดทำ กิจกรรมโครงการเพื่อ เสนอขอ งบประมาณ หน่วยงาน ภายนอก ทั้ง ภาครัฐและเอกชน</p> <p>2.2 การจัดระดม ทรัพยากรทางการศึกษา</p>	<p>2. แหล่งงบประมาณ</p> <p>ภายใน</p> <p>2.1 การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอขอ งบประมาณหน่วยงาน ภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>2.2 การจัดระดม ทรัพยากรทางการศึกษา</p>	<p>2. แหล่งงบประมาณ</p> <p>ภายนอก</p> <p>2.1 การจัดทำ กิจกรรมโครงการเพื่อ เสนอขอ งบประมาณ หน่วยงาน ภายนอก ทั้ง ภาครัฐและเอกชน</p>	<p>2. แหล่งงบประมาณ</p> <p>ภายนอก</p> <p>2.1 การจัดทำ กิจกรรมโครงการเพื่อ เสนอขอ งบประมาณ หน่วยงาน ภายนอก ทั้ง ภาครัฐและเอกชน</p>	<p>งบประมาณ โครงการและกิจกรรมที่ ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ดังนี้^{1,2,3,4,5}</p> <p>1.1 งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการค่าจัดการเรียนการสอน^{1,2,3,4,5}</p> <p>1.2 งบประมาณเงินอุดหนุนรายหัว รายการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่ง ออกเป็น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรม คุณธรรมจริยธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรม บริการเทคโนโลยีสารสนเทศและ สื่อสาร^{1,2,3,4,5}</p> <p>2. แหล่งงบประมาณภายนอก เป็น งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจาก เครือข่ายองค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หน่วยงานต้นสังกัด^{1,2,3,4,5}</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
					<p>2.1 การจัดทำกิจกรรมโครงการ เพื่อเสนอของงบประมาณหน่วยงาน ภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการ ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ในลักษณะ งบประมาณในการทำกิจกรรม^{2,3,4,5}</p> <p>2.2 การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ใช้ในการดำเนินการส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา 1,2,3,4</p>
3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์					
ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ได้โดยจัดทำสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดหาทรัพยากร สื่อ วัสดุครุภัณฑ์ แหล่ง เรียนรู้ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหา ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ผ่านการจัดกิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะ สั้น	ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาสื่อการ เรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่ง เรียนรู้ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาสื่อการ เรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่ง เรียนรู้	ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ ได้ โดยจัดทำสื่อการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่ง เรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านการจัดกิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะสั้น ^{1,2,3,4,5}

<p>ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1</p> <p>3) จัดทำงบประมาณและระดมทรัพยากร</p> <p>4) กำกับติดตามให้ขวัญและกำลังใจของนักเรียน</p> <p>2. ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลสรุป และนำเสนอคณะทำงานเพื่อกำหนดเป็นนโยบายให้ชัดเจนทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) กำหนดทิศทางและเป้าหมายเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2) ให้แนวทางข้อเสนอแนะ และปรึกษา ให้คำแนะนำ จัดหางบประมาณ และระดมทรัพยากร</p> <p>4) กำกับติดตามให้ขวัญ และกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3</p> <p>4) กำกับติดตามให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน</p> <p>2. ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน</p> <p>3. ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลสรุป และนำเสนอ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4</p> <p>4) กำกับติดตามให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน</p> <p>2. ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน</p> <p>3. ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลสรุป และนำเสนอ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5</p> <p>3) จัดหางบประมาณและระดมทรัพยากร</p> <p>4) กำกับติดตามให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน</p> <p>2. ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน</p> <p>3. ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลสรุป และนำเสนอ</p>	<p>สรุป</p> <p>บทบาทหน้าที่</p> <p>1) กำหนดนโยบาย ทิศทางมาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมายเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา¹²³⁴⁵</p> <p>2) ให้แนวทางข้อเสนอแนะ และเป็นพี่ปรึกษา ให้คำแนะนำต่าง ๆ เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา^{12,5}</p> <p>3) จัดหางบประมาณ และระดมทรัพยากร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา¹²³⁴⁵</p> <p>4) กำกับติดตาม ให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน¹²³⁴⁵</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายในและ</p>
--	--	--	--	---	--

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
					<p>ภายนอก ร่วมกันสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับگردำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน^{3,4,5}</p> <p>3. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลสรุป และนำเสนอคณะทำงาน เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนให้ชัดเจนทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี^{3,4,5}</p> <p>4. เครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอก ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการสนับสนุน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>2. การประสานเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. ผู้บริหาร ประธาน คณะทำงาน</p> <p>2. ผู้รับผิดชอบดำเนินการ จัดทำข้อมูลสมาชิกของ เครือข่ายและหน่วยงาน ความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหาร ดำเนินการ ประสานงานคณะทำงาน</p> <p>2. ผู้รับผิดชอบดำเนินการ จัดทำข้อมูลสมาชิกของ เครือข่ายและหน่วยงาน ความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหาร ดำเนินการ ประสานงานคณะทำงาน เครือข่ายความร่วมมือในการ ส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา</p> <p>2. ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ จัดทำข้อมูลสมาชิกของ เครือข่ายและหน่วยงาน ความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหาร ดำเนินการ ประสานงานคณะทำงาน</p> <p>2. ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ จัดทำข้อมูล สมาชิกของเครือข่ายและ หน่วยงานความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหาร ดำเนินการ ประสานงานคณะทำงาน</p> <p>2. ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ จัดทำข้อมูล สมาชิกของเครือข่ายและ หน่วยงานความร่วมมือ</p>	<p>1. ผู้บริหาร ดำเนินการประสาน คณะทำงานเครือข่ายความร่วมมือในการ ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา^{1,2,3,4,5}</p> <p>2. ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดทำ ข้อมูลสมาชิกของเครือข่ายและ หน่วยงานความร่วมมือ^{1,2,3,4,5}</p>
<p>3. การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. คณะกรรมการ กำหนด หน้าที่ความ รับผิดชอบรับผิดชอบ การจัดทำกิจกรรม ให้ เหมาะสมกับบุคลากร</p> <p>2. คณะกรรมการ ดำเนินการ กำหนด แผนงาน โครงการ จัดการ ในหลักสูตร</p>	<p>1. คณะกรรมการ ดำเนินการ กำหนด หน้าที่ความ รับผิดชอบรับผิดชอบ การจัดทำกิจกรรม ให้ เหมาะสมกับบุคลากร</p> <p>2. คณะกรรมการ ดำเนินการ กำหนด แผนงาน โครงการ จัดการ ในหลักสูตร</p>	<p>1. คณะกรรมการ ส่งเสริม ทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา กำหนด หน้าที่ความ รับผิดชอบ</p> <p>2. คณะกรรมการ ดำเนินการ กำหนด แผนงาน โครงการ จัดการ ในหลักสูตร</p>	<p>1. คณะกรรมการ ส่งเสริม ทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา กำหนด หน้าที่ความ รับผิดชอบ</p> <p>2. คณะกรรมการ ดำเนินการ กำหนด แผนงาน โครงการ จัดการ ในหลักสูตร</p>	<p>1. คณะกรรมการ ส่งเสริม ทักษะชีวิตนักเรียน ประถมศึกษา กำหนด หน้าที่ความ รับผิดชอบ</p> <p>2. คณะกรรมการ ดำเนินการ กำหนด แผนงาน โครงการ จัดการ ในหลักสูตร</p>	<p>1. คณะกรรมการ ส่งเสริม ทักษะชีวิต นักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการ กำหนด หน้าที่ความ รับผิดชอบ การจัดทำกิจกรรม ให้ เหมาะสมกับบุคลากร</p> <p>2. คณะกรรมการ ดำเนินการ กำหนด แผนงาน โครงการ จัดการ ในหลักสูตร</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิต</p> <p>นักเรียนประถมศึกษา</p> <p>ดำเนินการกำหนด</p> <p>เป้าหมายการดำเนินงาน</p> <p>4. คณะกรรมการดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจาก</p> <p>คณะกรรมการ</p> <p>ดำเนินการหา</p> <p>ทางสนับสนุนจาก</p> <p>สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ</p>	<p>2. คณะกรรมการดำเนินการกำหนดแผนงานโครงการ การจัดกิจกรรม</p> <p>3. คณะกรรมการดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน</p> <p>4. คณะกรรมการดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจาก</p> <p>คณะกรรมการ</p> <p>ดำเนินการหา</p> <p>ทางสนับสนุนจาก</p> <p>สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ</p>	<p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน</p> <p>4. คณะกรรมการดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจาก</p> <p>สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ</p>	<p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน</p> <p>4. คณะกรรมการดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจาก</p> <p>คณะกรรมการ</p> <p>ดำเนินการหา</p> <p>ทางสนับสนุนจาก</p> <p>ชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ</p>	<p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน</p> <p>4. คณะกรรมการดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจาก</p> <p>คณะกรรมการ</p> <p>ดำเนินการหา</p> <p>ทางสนับสนุนจาก</p> <p>ชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ</p>	<p>2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดแผนงานโครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา</p> <p>1.2,3,4,5</p> <p>3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร</p> <p>1.2,3,4,5</p> <p>4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ</p> <p>1.2,3,4,5</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>4. การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ</p> <p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความเข้าใจ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และ กำหนดไว้</p> <p>ภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรม ที่ได้กำหนดไว้ ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ ประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความเข้าใจ</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และ กำหนดไว้</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความเข้าใจ</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการจัดกิจกรรม โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความเข้าใจ</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความเข้าใจ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{1,2,3,4,5}</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 6 ด้าน ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ ประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน^{1,2,3,4,5}</p>	<p>1. ประชุมเตรียมการสร้างความเข้าใจ ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อให้คณะทำงานดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{1,2,3,4,5}</p> <p>2. เครือข่ายความร่วมมือ ภายนอก ดำเนินการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ที่เหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุม การพัฒนาทักษะชีวิต ทั้ง 6 ด้าน ที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ ประจำปี โดยเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน^{1,2,3,4,5}</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>1. นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ</p> <p>3. นักเรียนรู้จักคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เจอได้</p> <p>4. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ถูกต้อง</p>	<p>1. นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>4. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ถูกต้อง</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้</p> <p>3. นักเรียนรู้จักคาดคะเนสถานการณ์ที่เจอได้</p> <p>4. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ถูกต้อง</p>	<p>1. นักเรียนการคิดอย่างเป็นระบบ</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้</p> <p>4. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ถูกต้อง</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ^{1,2,3,4,5}</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้^{2,4,5}</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เจอได้^{1,3,4}</p> <p>4. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ถูกต้อง^{1,2,3,4,5}</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ^{1,2,3,4,5}</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้^{2,4,5}</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เจอได้^{1,3,4}</p> <p>4. นักเรียนรู้จักวิธีการและขั้นตอนการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ถูกต้อง^{1,2,3,4,5}</p>

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>1. นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาหาร และการรักษาความปลอดภัย</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการป้องกันตนเองจากโรคภัย</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง</p> <p>4. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>5. นักเรียนเห็นแก่</p> <p>6. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาหาร</p> <p>3. นักเรียนไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม</p> <p>4. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>6. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาหาร</p> <p>3. นักเรียนไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม</p> <p>4. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>6. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาหาร</p> <p>2. นักเรียนรู้จักการรักษาความปลอดภัย</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการป้องกันตนเองจากโรคภัย</p> <p>4. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>6. นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาหาร และการรักษาความปลอดภัย^{1,2,3,4,5}</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการป้องกันตนเองจากโรคภัยและความปลอดภัยส่วนบุคคล^{1,5}</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม^{1,2,3,4,5}</p> <p>4. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>5. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้^{1,2,3,4,5}</p>	สรุป

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเพื่อรู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น 2. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ 3. นักเรียนยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น 4. นักเรียนรู้จักมองโลกในแง่ดี 5. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น 6. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง 7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น	1. นักเรียนมีน้ำใจ รู้จักการแบ่งปันผู้อื่น 2. นักเรียนยอมรับความแตกต่างของตนเอง 3. นักเรียนมองโลกในแง่ดี 4. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น 5. นักเรียนเห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น 6. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง	1. นักเรียนมีน้ำใจ และรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 2. นักเรียนมีความสามารถของตนเอง 3. นักเรียนมองโลกในแง่ดี 4. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น 5. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง 6. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง 7. นักเรียนรู้จักจุดดี จุดด้อยของตน	1. นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 2. นักเรียนมีความสามารถของตนเอง 3. นักเรียนมองโลกในแง่ดี 4. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น 5. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง 6. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง 7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น	1. นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ^{1,2,3,4,5} 2. นักเรียนมีความสามารถของตนเอง ^{2,4,5} 3. นักเรียนมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น ^{1,2,3} 4. นักเรียนมีความสามารถในการมองโลกในแง่ดี ^{1,2,3,4,5} 5. นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ^{1,3,4,5} 6. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น ^{1,2,3,4,5} 7. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น ^{1,2,4,5} 8. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ จุดดี จุดด้อยของตน ^{2,4}

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ และความรู้สึกของตัวเอง และพฤติกรรมของตนเอง</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์</p> <p>3. นักเรียนมีความมั่นใจในความสามารถของตน</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์</p> <p>5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ</p> <p>6. นักเรียนมีวิถีการปฏิบัติอย่างเหมาะสม</p> <p>7. นักเรียนสร้างกำลังใจให้กับตนเองได้</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ และความรู้สึกของตัวเอง</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัว</p> <p>5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ</p> <p>6. นักเรียนเข้าใจถึงความเครียด</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการอารมณ์ของตัวเอง</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัว</p> <p>3. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ</p> <p>4. นักเรียนเข้าใจถึงความเครียด</p> <p>5. นักเรียนสร้างกำลังใจให้กับตนเองได้</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการอารมณ์ของตัวเอง</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัว</p> <p>3. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ</p> <p>4. นักเรียนสร้างกำลังใจให้กับตนเองได้</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมของตัวเอง^{1,2,3,4,5}</p> <p>2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รู้และเชื่อมโยงในความสามารถของตน^{1,2,3}</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร^{2,3}</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัว^{2,3,4,5}</p> <p>5. นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม^{2,3,4,5}</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด^{1,2,3,4}</p> <p>7. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง^{1,4,5}</p>	สรุป
5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว					

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	สรุป
<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลอื่น</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาและกล้าแสดงออก</p> <p>3. นักเรียนรู้จักร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง</p> <p>5. นักเรียนรู้จักเอาใจใส่ผู้อื่น</p> <p>6. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของบุคคล</p> <p>7. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>	<p>1. นักเรียนรู้จักการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษา</p> <p>3. นักเรียนมีความสามารถในความเอาใจใส่ผู้อื่น</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>	<p>1. นักเรียนรู้จักปฎิเสธและวิธีการต่อรอง</p> <p>2. นักเรียนรู้จักเห็นใจและเอาใจใส่ผู้อื่น</p> <p>3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม</p> <p>4. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลอื่น</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาและกล้าแสดงออก</p> <p>3. นักเรียนรู้จักปฏิเสธช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง</p> <p>4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม</p> <p>5. นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>	<p>1. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลอื่น</p> <p>2. นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาและ การแสดงออกอย่างเหมาะสม^{1,2,4,5}</p> <p>3. นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ตอรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง^{1,3,4,5}</p> <p>4. นักเรียนมีความสามารถในความเอาใจใส่ผู้อื่น^{1,2,3,5}</p> <p>5. นักเรียนมีความสามารถในการตระหนักถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม^{1,3,4,5}</p> <p>6. นักเรียนมีความสามารถในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล^{1,2,3,4}</p>	สรุป
6. ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพและการสื่อสาร					

ภาคผนวก ฉ ภาพถ่ายการดำเนินการวิจัย

ภาพการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ชั้นที่ 1.2 และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ชั้นที่ 1.3

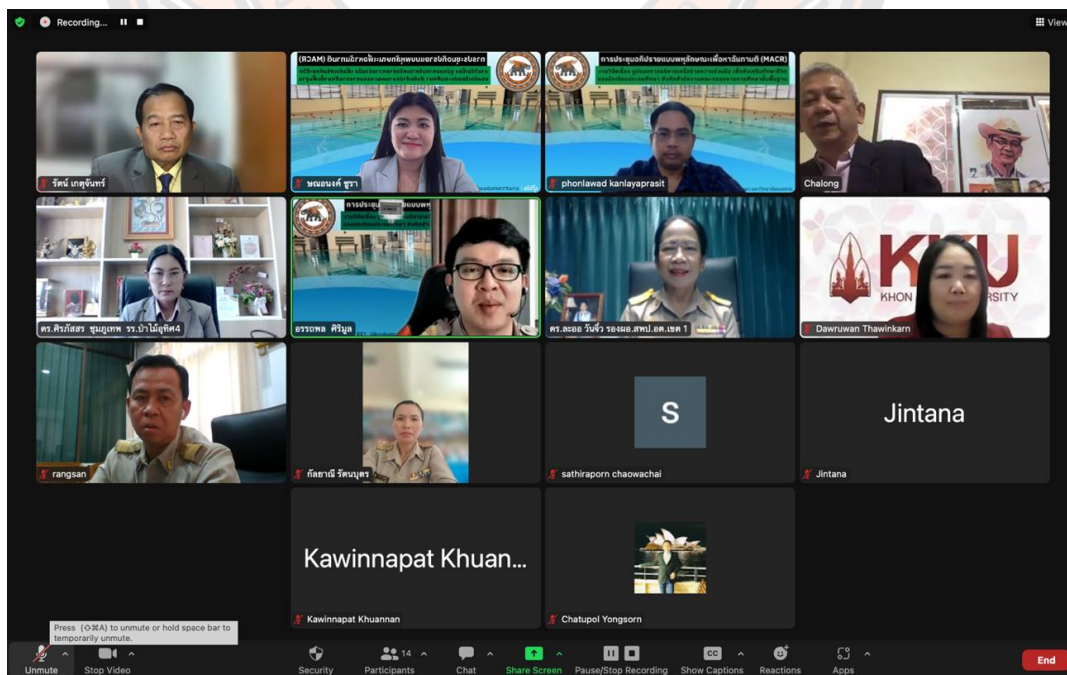
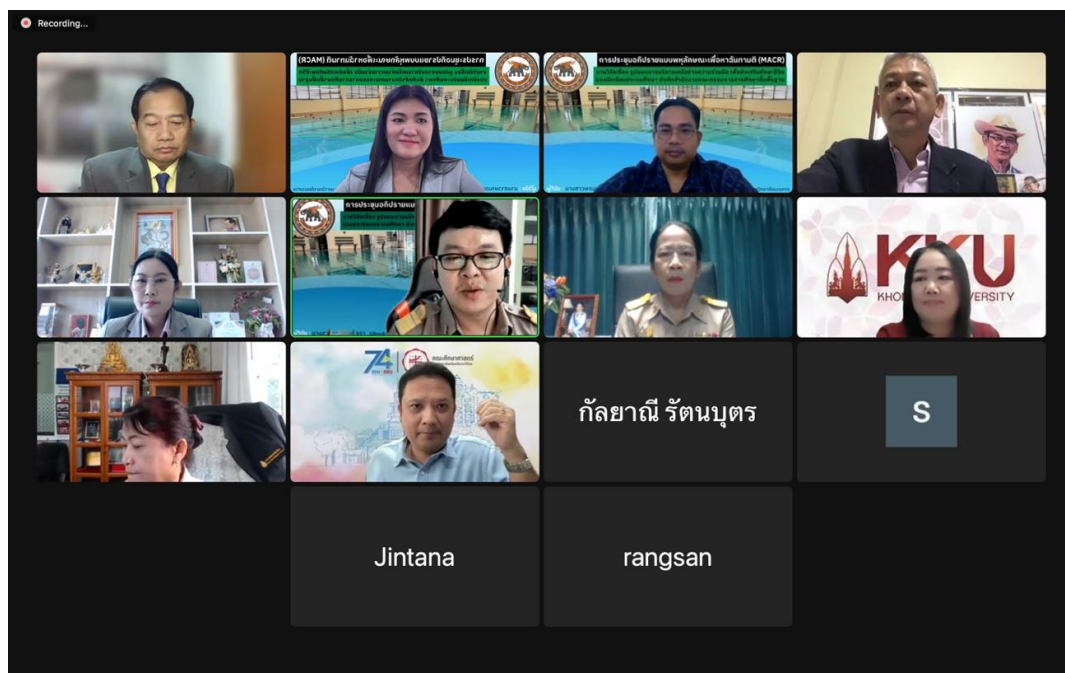
ภาพการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ชั้นที่ 1.2 และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ชั้นที่ 1.3

ภาพการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ชั้นที่ 1.2 และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ชั้นที่ 1.3

ภาคผนวก ข ภาพการประชุมอภิปรายแบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (MACR) ร่างรูปแบบ
การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านการประชุมออนไลน์ ผ่าน
โปรแกรม ZOOM

การประชุมอภิปราย แบบพหุลักษณะเพื่อหาฉันทามติ (MACR)

งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รศ.ดร.ฉลอง ชาตประเสริฐ
ข้าราชการบำนาญ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ผศ.ดร.ดาวรุ่งอรุณ ทวีลการ
ประธานสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผศ.ดร.จิตพล ยงศร
หัวหน้าภาควิชาการบริหารและการอุดมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดร.รัตนะ เทตจันท์
อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยพิษณุโลก
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านช้าง

ดร.ละอ อ้วนจ้าว
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจตุรัสเขต 1

ดร.รังสรรค์ เกิดศรี
รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ดร.ศิริกมล ชุมกhet
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไฉ่จุกศ 4
สพ.ตาก เขต 2

ดร.กัลยาณี รัตนบุตร
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยสะแก
สพ.เพชรบูรณ์ เขต 1

ดร.นกดาว เดยก่อง
รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี

CONFERENCE

20 NOVEMBER 2023

START AT

09.30 - 11.00 A.M.

ZOOM MEETING

Meeting ID : 973 486 5458

Passcode : 123456

รศ.ดร.ธีรศักดิ์ อูปไมยอริชัย
ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สทิธพร เชาวน์ชัย
กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.นงกานต์ ประจันบาน
กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

นายอรรดพล ศิริมูล
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอำนาจ
ผู้ดำเนินรายการ

นางสาวชนอนงค์ ชูรา
ผู้วิจัย
นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

NARESUAN UNIVERSITY

06-2954-2292

sanaanongc64@nu.ac.th

ภาคผนวก ช คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ
นักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการใช้

รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวชนอนงค์ ชูรา

นิสิตหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย

นางสาวชนอนงค์ ชูรา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน

หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำนำ

เอกสารคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยจัดทำขึ้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยทุกขั้นตอน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ สนับสนุน ช่วยเหลือการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในครั้งนี้เป็นอย่างสูงยิ่ง

ชณอนงค์ ชูรา
ผู้วิจัย

คำชี้แจง

เอกสารคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำขึ้นสำหรับ ผู้บริหาร ใช้เป็นแนวทางในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่อการปฏิบัติ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ ประกอบไปด้วย ความสำคัญและความเป็นมา วัตถุประสงค์ของคู่มือ เป้าหมายของรูปแบบ นิยามศัพท์เฉพาะ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

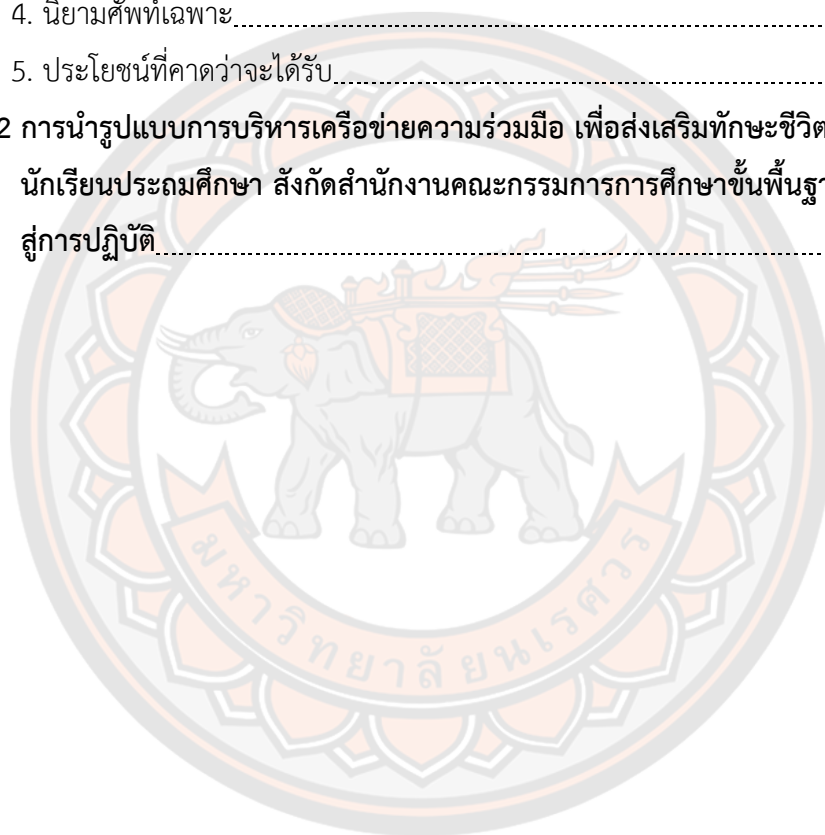
ส่วนที่ 2 การนำแนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่อการปฏิบัติ

การปฏิบัติตามคู่มือนี้ จะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารจะมีแนวทาง ในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ และทักษะชีวิตที่จำเป็น ในยุคที่ผันผวน มีการเปลี่ยนแปลงของโลกไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็ก ได้เติบโตอย่างเท่าทันในยุคศตวรรษที่ 21

ชณอนงค์ ชูรา
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	1
1. หลักการ.....	1
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ.....	4
3. เป้าหมายของรูปแบบ.....	5
4. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
ส่วนที่ 2 การนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของ นักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่การปฏิบัติ.....	10

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Disruption) ของโลกศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบต่อให้หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนเรื่องราวต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี หรือแม้แต่การศึกษา ที่ต้องมีการปรับตัวอย่างมาก เพื่อเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร (Population Disruption) ความหลากหลายของคนต่างช่วงวัยและยุคสมัย (Generation Disruption) การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยี (Technology Disruption) การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างอาชีพและลักษณะการทำงาน (Career Disruption) และการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ (Learning Disruption) (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. 2566, น.1) จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กในวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางกระแสเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาต่อของบุตรหลาน ตลอดจนการเผชิญสิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ รอบตัว ก่อให้เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างมาก ทั้งปัญหาการปรับตัวปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหายาเสพติด ปัญหาทางเพศ โดยเฉพาะในเด็ก และเยาวชนที่มีทักษะชีวิตต่ำ ขาดภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดี เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และมีความขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ครุจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียนมี ทักษะชีวิต เป็นภูมิคุ้มกัน ให้รอดพ้นจากการครอบงำความคิดของสื่อเทคโนโลยี และตั้งรับต่อการก้าวรุกทางสังคมอย่างรู้เท่าทัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560, น.1)

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน ได้ถูกบัญญัติแนวคิดสำคัญไว้ในมาตรา 54 วรรคสอง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้ระบุถึงการมีส่วนร่วมไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพโดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ (1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา และ (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวยุคใหม่และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้ให้ความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยมีประเด็นปฏิรูปที่สำคัญ คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเพื่อการจัดการศึกษาด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2564, น.2-4) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษาได้กำหนดให้การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้ ยังได้กำหนดหลักการในการให้การศึกษาของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในฐานะผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาจากกระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอดในเรื่อง 1. เนื้อหาสาระ และกิจกรรม 2. ทักษะและกระบวนการศึกษา 3. การฝึกปฏิบัติ และได้เรียนรู้จากประสบการณ์ 4. ปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม 5. บรรยากาศ สภาพแวดล้อมและสื่อการเรียน 6. การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560, น. 67 – 68)

เครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการองค์กร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ทั้งนี้ เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเครือข่าย ที่เกิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผน กำหนดแนวทางในทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้เน้นให้สังคมมีส่วนร่วม ทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง หรือโดยอ้อมทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทชี้แนะ ชี้้นำ กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาร่วมกันเพื่อให้เกิดระบบการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะเป็นการรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหารเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่จะเป็นเครือข่ายความร่วมมือ มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมายและภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมโดยให้เกิดรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษาและกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือที่มีความเข้มแข็ง มีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิผลและบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาการพัฒนา รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงต้องประกอบด้วย หลักการร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานหลายภาคส่วน การเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างกลุ่มบุคคล หรือกลุ่มเครือข่ายที่มีบริบทของสภาพแวดล้อมที่

ใกล้เคียงกันและพื้นที่ที่จัดตั้งของสถานศึกษาอยู่ในบริเวณเดียวกัน เกิดปัญหาที่มีลักษณะคล้ายกัน รวมทั้งความต้องการที่มีความคล้ายคลึงกัน จึงมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน การรวมตัวกันในการแก้ปัญหาต่างๆ ทางการศึกษา ทั้งยังจะช่วยกันสนับสนุน ส่งเสริมซึ่งกันและกันให้มีความเข้มแข็งของการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในลักษณะของกลุ่มเครือข่ายมาร่วมมือกัน หรือกลุ่มเครือข่ายที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา หรือการจัดการศึกษาที่มีการรวมกลุ่มของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เป็นระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาเพื่อดำเนินการ หรือช่วยเหลือกันโดยคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา ตามบริบทของสถานศึกษาที่ใกล้เคียงกันเพื่อช่วยเหลือดูแล สนับสนุน ส่งเสริม กัน โดยทั้งนี้ อาจมีภาคส่วนอื่นๆ ที่เข้ามามีส่วนในการพัฒนาส่งเสริมสถานศึกษาในท้องถิ่นของตนเอง ร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาในชุมชน เข้าใจ เข้าถึงโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม และมีส่วนในการสร้างเป้าหมายแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกันโดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดความยั่งยืน โดยการบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด เป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาที่กำหนดไว้ในสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายหลัก วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์นั้น จะเน้นให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2574 กับทิศทางที่จะพัฒนาการศึกษาในมิติต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงระบบบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องทั้งด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559, น. ก)

จากสภาพของสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีความล้ำสมัยของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลต่อความรวดเร็วในการรับข้อมูลและการสื่อสาร ทำให้สังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม ตลอดจนความคิดและความเชื่อของคน ในสังคมจำเป็นต้องตั้งรับกับการมีวิถีชีวิตยุคใหม่อย่างมีวิจารณญาณด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากรับเอง ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาต่อของบุตรหลาน ประกอบกับการเผชิญกับสิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ รอบตัว ก่อให้เกิดปัญหาต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก จากทั้งกระแสข่าวในสังคมทั้งปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาที่มาจากสิ่งยั่วยุ เช่น ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหายาเสพติด ปัญหาจากพฤติกรรมทางเพศ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ไข หรือเตรียมการปกป้องหรือสร้างภูมิคุ้มกันโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไม่มีภูมิคุ้มกันทางสังคม และทักษะชีวิต ส่งผลให้เมื่อจบการศึกษาขึ้นพื้นฐานแล้ว อาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และมักจะมี

ความขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นภาวะในสังคมในอนาคตได้ ดังนั้น โรงเรียนและครูจึงมีความสำคัญต่อการสร้างภูมิคุ้มกัน หรือพัฒนาทักษะชีวิตในเด็กนักเรียน ทั้งนี้ โดยการจัดกิจกรรมในโรงเรียนและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต เป็นภูมิคุ้มกัน ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ตั้งรับต่อการก้าวรุกรุกทางสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน (องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และคณะ. 2559, น.15)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การมีทักษะชีวิตตามความคาดหวังของหลักสูตรตามช่วงวัยในแต่ละชั้นปี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่สำคัญ ที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ คือ 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และ 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านความสามารถและทักษะตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีภูมิคุ้มกันการดำเนินชีวิต ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและท้าทาย ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิดและการตัดสินใจที่เหมาะสม จึงจะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข จึงกำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้วยการจัดการเรียนการสอนทักษะชีวิตบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกลักษณ์ พิมพ์รอด (2564) ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนในสังคมไทยปัจจุบันที่ทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อน การศึกษาแนวทางการป้องกันปัญหาที่ถือได้ว่าเป็นภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นต่อสวัสดิภาพของเด็กนักเรียน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการร่วมกันของทุกภาคส่วน และโรงเรียนเป็นสถานที่ ที่นักเรียนใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียนในแต่ละวัน อีกทั้งการสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน การปลูกฝังกระบวนการคิดผ่านกิจกรรมต่าง ๆ

ภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะชีวิต ในการป้องกันตัวเองจากปัญหาที่ถือได้ว่าเป็นภัยคุกคาม จึงเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังให้เกิดขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือที่จะเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษาโดยที่มีหลักความรับผิดชอบและหลักการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ โดยที่กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มเครือข่าย ที่เกิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ วางแผน กำหนดแนวทางในทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้เน้นให้สังคมมีส่วนร่วมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง หรือโดยอ้อมทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทชี้แนะชี้แนะ กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาร่วมกันเพื่อให้เกิดระบบการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะเป็นการรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหารเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่จะเป็นเครือข่ายความร่วมมือ มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมายและภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมโดยให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือของสถานศึกษา และกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือที่มีความเข้มแข็ง มีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาการพัฒนา รวมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารโรงเรียน นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและนำไปสู่การพัฒนาส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษา

1.3 เป้าหมายของรูปแบบ

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ได้แนวทางการบริหารที่ชัดเจน ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา เครือข่ายความร่วมมือภายในโรงเรียน และเครือข่ายความร่วมมือภายนอก โรงเรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อโลก ในยุคศตวรรษที่ 21

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในการบริหาร เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 หลักการของรูปแบบ หมายถึง การนำหลักการบริหาร ทฤษฎีการบริหารแบบ มีส่วนร่วม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรม และมีเป้าหมายที่ชัดเจน

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หมายถึง ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดทักษะชีวิตกับ นักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง บุคคล หน่วยงาน ที่มาร่วมกัน ดำเนินงาน การจัดกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลร่วมกัน

1.4 ขอบข่ายความร่วมมือ หมายถึง การกำหนดภารกิจ บทบาท หน้าที่ กลไก ความรับผิดชอบของเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 2 ประเด็น คือ

1.4.1 การจัดกิจกรรมในหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ที่มีอยู่ในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มีชั่วโมง เรียน และตัวชี้วัดในการวัดผลการเรียนชัดเจนเมื่อจบปีการศึกษา

1.4.2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมพิเศษ หรือกิจกรรมเสริม หลักสูตรด้านทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือ จากหลักสูตรปกติ ที่ไม่มีอยู่ในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

1.5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การรวบรวม จัดหา ประสานความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ

1.5.1 ทรัพยากรบุคคล หมายถึง บุคคล วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำ ชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มาถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมใน หลักสูตร และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

1.5.2 ทรัพยากรการเงิน หมายถึง เงินงบประมาณ เงินบริจาค เงินบำรุง การศึกษา เงินที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งอื่น เงินกองทุนสถานศึกษา เงินรายได้อื่นๆ มาใช้ สนับสนุนโครงการ เพื่อจัดกิจกรรมในหลักสูตร และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต ของนักเรียนประถมศึกษา

1.5.3 ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้ อำนาจ ความสะดวก เพื่อจัดกิจกรรมในหลักสูตร และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะ ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

1.6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 6 ประเด็น คือ

1.6.1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ความสำเร็จการกำหนดทางเลือก การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็น การกำหนดแผนงาน โครงการแนวทางการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.6.2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การติดต่อสื่อสารทั้งเป็น ทางการและไม่เป็นทางการ ระหว่างหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างความสัมพันธ์ เพื่อประสานและแสวงหาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในปฏิบัติงาน และดำเนินกิจกรรมที่ต้องกระทำร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายเครือข่ายความร่วมมือ สอดคล้องกับ นโยบาย และเป็นกลไกในการประสานการดำเนินงาน ทุกขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การกำหนด โครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะทำงาน การแบ่งส่วนงาน การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นอนุกรรมการฝ่ายต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มี ประสิทธิภาพ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลากรและงาน ในการ

กำหนดแผนงาน เป้าหมายการดำเนินงาน และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนจาก ชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือ

1.6.4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การดำเนินการตามวิธีการ หรือแนวทางที่กำหนด การร่วมจัดกิจกรรม การมีส่วนร่วมภายใต้การกำหนดรายละเอียดความร่วมมือ จะต้องมีการปฏิบัติตามแผนงาน มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตลอดจนปัจจัยสนับสนุน ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมี ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.6.5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การตรวจสอบผลการ ดำเนินงานการบริหารเครือข่ายความร่วมมือให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือไม่ ทำให้ทราบถึงผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคของเครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ ตลอดจนแนวทางแก้ไข สำหรับนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในครั้งต่อไป

1.6.6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ หลังจากได้ทำการตรวจสอบ ประเมินผลแล้ว ถ้าพบข้อบกพร่องให้กำหนดแนวทางวิธีการปรับปรุงให้เหมาะสม หาแนวทางแก้ไข ปัญหาและปรับปรุงงานให้บรรลุตามเป้าหมาย รวมถึงรายงานผลการดำเนินการบริหารเครือข่าย ความร่วมมือ ให้กับหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือรับทราบผล การ ปฏิบัติงานและความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการ ปฏิบัติงานครั้งต่อไป

1.7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หมายถึง คุณลักษณะหรือความสามารถ เชิงสังคมจิตวิทยา ของบุคคลในการนำกระบวนการต่างๆ ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะที่จะ จัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือในสภาพสังคมปัจจุบัน ของนักเรียน ประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ทักษะ ดังนี้

1.7.1 ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการคิด คิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ เปิดใจกว้างยอมรับความ คิดเห็นที่แตกต่าง มีความคิดแปลกใหม่ มีการตั้งเป้าหมาย การวางแผนและการดำเนินการการใช้ ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด สามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ ความน่าเชื่อถือของ ข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัว รวมถึงการวิเคราะห์ เจตคติ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเองได้

1.7.2 ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ การคาดคะเน ความเสี่ยงและการประเมินสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อน รวมถึงการเลือกแนวทางแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.7.3 ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม การแต่งกายตามมารยาททางสังคม การป้องกันตนเองจากโรคภัย การรักษาความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ รู้จักดูแลความปลอดภัยส่วนบุคคล ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคมได้ มีความรับผิดชอบต่อการทำงานและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม

1.7.4 ทักษะการตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการ รู้ความถนัด รู้ความสามารถ รู้จุดเด่นจุดด้อย การยอมรับ การเห็นคุณค่า การรู้จักตนเอง ภาควิชาจิตใจในตนเองและผู้อื่น มีความเข้าใจถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีเป้าหมายในชีวิต การเคารพสิทธิ การยอมรับในความแตกต่างทางกาย ความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึกระหว่างตนเองและผู้อื่น รู้จักมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก มีความเชื่อมั่นรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

1.7.5 ทักษะทางอารมณ์และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง รับรู้ถึงสาเหตุและรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด มีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้ มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย รู้จักสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง มีความสามารถในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี พร้อมเสนอทางออกของข้อขัดแย้งโดยใช้วิธีเชิงบวกบนพื้นฐานของเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

1.7.6 ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ต่อรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยงได้

2. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ โรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ขอบข่ายความร่วมมือ การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ และทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

4. ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีต่อรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ว่าสามารถนำรูปแบบฯ ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีต่อการนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ โดยมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และเหมาะสมกับสภาพบริบท ยอมรับและนำไปปฏิบัติได้

6. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีต่อ รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่ามีประโยชน์ในการนำไปใช้พัฒนาคุณภาพของนักเรียน และประสิทธิผลของการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมได้

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1.5 ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ได้รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

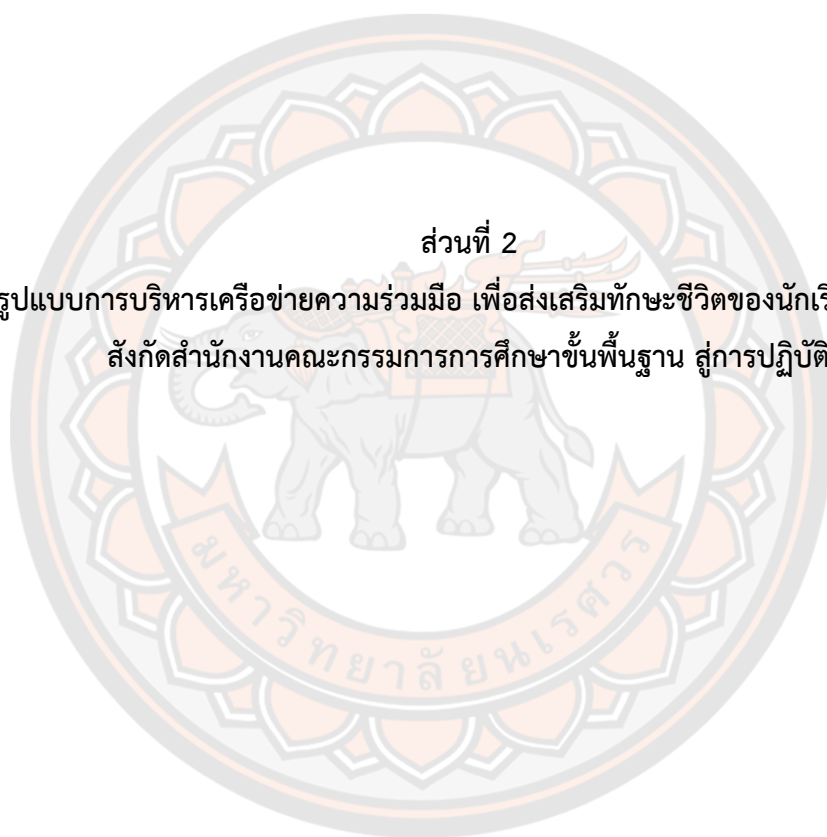
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารโรงเรียน นำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย และนำไปสู่การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เป็นข้อมูลสำหรับโรงเรียน สามารถนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นแนวทาง ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ตอบสนองกับความต้องการของชุมชนมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2

การนำรูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่การปฏิบัติ

รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา กิจกรรมการศึกษาร่วมพื้นฐาน

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

เป็นการนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบและมีเป้าหมายที่ชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารจัดการกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ภาพ 1 รูปแบบการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา กิจกรรมการศึกษาร่วมพื้นฐาน 388

องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ

ใช้หลักการบริหารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยสถานศึกษาประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการบริหารการจัดการและการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ

หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน
3. เครือข่ายผู้ปกครอง
4. สโมสรลูกเสือจังหวัด
5. วัด
6. สถานีตำรวจภูธร
7. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล
8. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สาธารณสุขจังหวัด
9. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
10. หน่วยงานภาคเอกชน

บทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. ลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยร่วมมือในด้านทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
2. จัดวิทยากรให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

3. จัดหาทรัพยากรการเงินที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

4. สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ อาคารสถานที่ ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

5. ร่วมกันดำเนินการการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 ขอบข่ายความร่วมมือ

ขอบข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา เป็นการจัดกิจกรรม 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมในหลักสูตร

1.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.1.1 กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม
- 1.1.2 กิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน
- 1.1.3 กิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

1.2 กิจกรรมชุมนุม/ชมรม ตามความถนัด โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.2.1 ชุมนุมดนตรี
- 1.2.2 ชุมนุมทักษะอาชีพ
- 1.2.3 ชุมนุมนานาชาติศิลป์
- 1.2.4 ชุมนุมไอที
- 1.2.5 ชุมนุมนักบินน้อย
- 1.2.6 ชุมนุมกีฬา

1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

- 1.3.1 กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือคนชราในชุมชน
- 1.3.2 กิจกรรมถนนสะอาดด้วยมือเรา
- 1.3.3 กิจกรรมวัดสะอาด

2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 ค่ายโครงการวิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.1.1 กิจกรรมรู้ให้ทันสมัย ไม่ตกเป็นเหยื่อโฆษณา

2.1.2 กิจกรรมเปิดโลกวิชาการ

2.2 กิจกรรมค่ายคุณธรรม จริยธรรม โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมฝึกการหายใจอย่างไรเมื่อรู้สึกโกรธ

2.2.2 กิจกรรมธรรมะน่าทึ่ง

2.3 กิจกรรมวินัยจราจร โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.3.1 กิจกรรมฝึกข้ามถนนอย่างปลอดภัย

2.3.2 กิจกรรมเรียนรู้ระเบียบวินัยจราจร

2.3.3 กิจกรรมการเอาตัวรอดเมื่อติดอยู่ในรถ

2.4 กิจกรรมสถานนักเรียน โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.4.1 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

2.4.2 กิจกรรมพูดอย่างไรให้น่าฟัง

2.4.3 กิจกรรมปฏิเสธอย่างไรไม่ให้เสียเพื่อน

2.4.4 กิจกรรมรู้คุณค่าของเวลา

2.5 กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.5.1 กิจกรรมฝึกลอยตัวในน้ำ

2.5.2 กิจกรรมฝึกการเอาตัวรอดเมื่อจมน้ำ

2.6 กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.6.1 กิจกรรมให้ความรู้น่าทึ่ง

2.6.2 กิจกรรมฝึกการพูดนำเสนอ

2.6.3 กิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชาวต่างชาติ

2.7 กิจกรรมมัคทายกน้อย โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน
ประถมศึกษา ดังนี้

2.7.1 กิจกรรมผู้นำสวดพิธีการทางศาสนา

2.7.2 กิจกรรมพุทธพิธีที่ดี

2.8 กิจกรรมเพศวิถีศึกษา โดยสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียน
ประถมศึกษา ดังนี้

2.8.1 กิจกรรมปรับตัวให้ทันพฤติกรรมทางเพศ

2.8.2 กิจกรรมรู้ทันอันตรายเมื่อฉันไม่ได้คุมกำเนิด

องค์ประกอบที่ 5 การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ

การจัดหาทรัพยากรของเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน
ประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ทรัพยากรบุคคล

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรบุคคล ได้โดยเชิญ บุคลากรทางการ
ศึกษาจากต่างโรงเรียน วิทยากรผู้รู้เฉพาะด้าน ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา แพทย์
ชนบท โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถานีตำรวจภูธร ภูมิปัญญาและปราชญ์ชาวบ้าน มา
ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม
ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. ทรัพยากรการเงิน

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรการเงิน ได้จาก 2 แหล่ง ดังนี้

2.1 แหล่งงบประมาณภายใน เป็นเงินอุดหนุนรายหัวของโรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุน
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดสัดส่วน ในแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

2.1.1 งบประมาณค่าจัดการเรียนการสอน

2.1.2 งบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมี

คุณภาพ

2.2 แหล่งงบประมาณภายนอก เป็นงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่าย
องค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล
หน่วยงานต้นสังกัด

2.2.1 การจัดทำกิจกรรมโครงการเพื่อเสนอของบประมาณหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับการพัฒนานักเรียน ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ในลักษณะงบประมาณในการทำกิจกรรม

2.2.2 การจัดระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการดำเนินการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

3. ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์

ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดหาทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ได้โดยจัดหาสื่อการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผ่านการจัดกิจกรรม โครงการ หลักสูตรระยะสั้น การถ่ายทอดความรู้ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ

กระบวนการบริหารเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

สถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา	เป็นประธานกรรมการ
2. ศึกษาธิการ 1 คน	เป็นกรรมการ
3. ตัวแทน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน	เป็นกรรมการ
4. ตัวแทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน	เป็นกรรมการ
5. ตัวแทน ชุมชน 1 คน	เป็นกรรมการ
6. ตัวแทน ผู้ปกครองฯ 1 คน	เป็นกรรมการ
7. ตัวแทน ภาคเอกชน 1 คน	เป็นกรรมการ
8. ครูวิชาการ 1 คน	เป็นกรรมการและเลขานุการ
9. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมในหลักสูตร 1 คน	เป็น ผู้ช่วย กรรมการ และ เลขานุการ
10. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตร 1 คน	เป็น ผู้ช่วย กรรมการ และ เลขานุการ

บทบาทหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย ทิศทาง มาตรฐาน/ตัวชี้วัดและเป้าหมาย เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทั้ง 6 ทักษะ
2. ประสานงานหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ และจัดเตรียมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
3. มอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ การจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
4. จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมทั้ง ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน และทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
5. ดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยการร่วมมือกับเครือข่ายความร่วมมือที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และเป้าหมายในการจัดกิจกรรม
6. ประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด/เป้าหมาย
7. ปรับปรุงผลการดำเนินการจัดกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะในปีการศึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การประสานเครือข่ายความร่วมมือ

1. ผู้บริหาร ประสานงานเครือข่ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำข้อมูลสมาชิกของเครือข่ายความร่วมมือ
3. เครือข่ายความร่วมมือ ร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา มีการจัดทำแผนสนับสนุนงบประมาณ เป้าหมายการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการสนับสนุน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 การมอบหมายหน้าที่เครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบเป็นคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร

2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดแผนงานโครงการ การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ดำเนินการหาแนวทางการสนับสนุนจากชุมชน สถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ในการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ทำ MOU ระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

2. เครือข่ายความร่วมมือ ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายความร่วมมือ ดังตัวอย่างกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมในหลักสูตร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
1. กิจกรรมลูกเสือเนตรนารียุวกาชาด	1. เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีระเบียบวินัย	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน 3. สโมสรลูกเสือจังหวัด	1. กิจกรรมเข้าค่ายพักแรม 2. กิจกรรมลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน 3. กิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร
2. กิจกรรมชุมนุม/ชมรมตามความถนัด	1. เพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพ ในด้านที่ถนัด และมีความสนใจ	1. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน 2. เครือข่ายผู้ปกครอง 3. วัด 4. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล 5. หน่วยงานภาคเอกชน	1. ชุมนุมดนตรี 2. ชุมนุมทักษะอาชีพ 3. ชุมนุมนาฏศิลป์ 4. ชุมนุมไอที 5. ชุมนุมนักบินน้อย 6. ชุมนุมกีฬา	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติ และรับผิดชอบ ต่อสังคม

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา
				4. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 6. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและ การสื่อสาร
3. กิจกรรม เพื่อสังคม และ สาธารณ ประโยชน์	1. เพื่อให้นักเรียน มีทักษะในการ รับผิดชอบต่อ สังคม รวมถึง ค่านึงถึงประโยชน์ ส่วนรวม	1. พัฒนาสังคม และความมั่นคง ของมนุษย์ 2. องค์กร บริหารส่วน ตำบล/เทศบาล 3. สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา	1. กิจกรรมจิต อาสาช่วยเหลือ คนชรา ในชุมชน 2. กิจกรรมถนน สะอาดด้วยมือ เรา 3. กิจกรรมวัด สะอาด	1. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบ ต่อสังคม

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ตาราง 2 การดำเนินการเครือข่ายความร่วมมือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่าย ความร่วมมือ	ตัวอย่าง กิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา
1. ค่าย โครงการ วิชาการ บูรณาการ 8 กลุ่ม สาระ	1. เพื่อให้นักเรียนได้ ฝึกทักษะในการคิด วิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ	1. สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา 2. เครือข่าย กลุ่มโรงเรียน 3. เครือข่าย ผู้ประกอบการ 4. องค์การ ปกครองส่วน ตำบล/ เทศบาล	1. กิจกรรมรู้ ให้ทันสมัย ไม่ ตกเป็นเหยื่อ โฆษณา 2. กิจกรรม เปิดโลก วิชาการ	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบ ต่อสังคม 4. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 6. ทักษะการสร้าง สัมพันธ์ภาพและ การสื่อสาร
2. กิจกรรม ค่าย คุณธรรม จริยธรรม	1. เพื่อให้นักเรียนได้ ฝึกการมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ สามารถปรับตัว ร่วมกับผู้อื่นได้ การ แสดงออกทางอารมณ์ รู้จักเห็นคุณค่าตัวเอง และผู้อื่น	1. วัด 2. สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	1. กิจกรรม ฝึกการหายใจ อย่างไรเมื่อ รู้สึกโกรธ 2. กิจกรรม ธรรมะนำทาง ใจ	1. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 2. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียน ประถมศึกษา
3. กิจกรรม วินัยจราจร	1. เพื่อให้ นักเรียนมีวินัย จราจร และทักษะ การรับผิดชอบต่อ ต่อสังคม	1. องค์การ บริหารส่วน ตำบล/ เทศบาล 2. สถานี ตำรวจภูธร	1. กิจกรรมฝึก ข้ามถนนอย่าง ปลอดภัย 2. กิจกรรม เรียนรู้ระเบียบ วินัยจราจร 3. กิจกรรมการ เอาตัวรอดเมื่อติด อยู่ในรถ	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อ ต่อสังคม
4. กิจกรรม สภา นักเรียน	1. เพื่อให้ นักเรียน ฝึกทักษะการ สร้างสัมพันธภาพ และมีทักษะใน การสื่อสารที่ดี 2. เพื่อให้ นักเรียน เกิดทักษะ เชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อ ต่อสังคม	1. เครือข่าย กลุ่มโรงเรียน 2. องค์การ บริหารส่วน ตำบล/ เทศบาล 3. พัฒนา สังคมและ ความมั่นคง ของมนุษย์ 4. สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	1. กิจกรรม ส่งเสริม ประชาธิปไตย ในโรงเรียน 2. กิจกรรมพูด อย่างไรให้น่าฟัง 3. กิจกรรม ปฏิเสธอย่างไร ไม่ให้ เสียเพื่อน 4. กิจกรรมรู้จัก คุณค่าของเวลา	1. ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิด อย่างมีวิจารณญาณ 2. ด้านทักษะการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ 3. ทักษะเชิงปฏิบัติและ รับผิดชอบต่อ 4. ทักษะการตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น 5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 6. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพและ การสื่อสาร

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครือข่ายความร่วมมือ	ตัวอย่างกิจกรรม	ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
5. กิจกรรมว่ายน้ำเพื่อชีวิต	1. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะในการเอาตัวรอดจากเหตุภัยทางน้ำ	1. เครือข่ายกลุ่มโรงเรียน 2. เครือข่ายผู้ปกครอง 3. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล	1. กิจกรรมฝึกลอยตัวในน้ำ 2. กิจกรรมฝึกการเอาตัวรอดเมื่อจมน้ำ	1. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบ 2. ต่อสังคม
6. กิจกรรมมัคคุเทศก์น้อย	1. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะการสร้างสัมพันธภาพและมีทักษะในการสื่อสารที่ดี	1. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล 2. หน่วยงานเอกชน	1. กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม 2. กิจกรรมฝึกการพูดนำเสนอ 3. กิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชาวต่างชาติ	1. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร
7. กิจกรรมมัคนายกน้อย	1. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะการสร้างสัมพันธภาพและมีทักษะในการสื่อสารที่ดี	1. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล 2. วัด 3. เครือข่ายผู้ปกครอง	1. กิจกรรมผู้นำสวดพิธีการทางศาสนา 2. กิจกรรมพุทธพิธีที่ดี	1. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร
8. กิจกรรมเพศวิถีศึกษา	1. เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการช่วงวัยด้านวิถีเพศศึกษา	1. โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล	1. กิจกรรมปรับตัวให้ทันพฤติกรรมทางเพศ 2. กิจกรรมรู้ทันอันตรายเมื่อฉันทันที ไม่ได้คุมกำเนิด	1. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว 2. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำกับติดตาม ปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่างการดำเนินกิจกรรมในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมถึงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินผลจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผู้เกี่ยวข้อง และให้ข้อคิดเพื่อการปรับปรุงพัฒนา
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำผลสรุปมาประเมินเทียบเคียง มาตรฐานที่กำหนด เพื่อวางแผนพัฒนาและส่งเสริม ต่อไป
3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา ประเมินความพึงพอใจของ ผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา นำเสนอแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงผลเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา นำข้อคิดที่ได้จากการสรุปผล มา ดำเนินการปรับปรุงพัฒนา โดยใช้กระบวนการ PLC ทบทวนและสะท้อนผลและแนวคิดต่างๆ ร่วมกัน
2. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา จัดทำโครงการเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ตามแนวทางที่ได้
3. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา กำหนดระยะเวลาการปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามการดำเนิน กิจกรรมโครงการ
4. คณะกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษา มีการเผยแพร่ประสิทธิผลการ ดำเนินงานส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา หลังจากดำเนินกิจกรรมโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ผ่านรายงานโครงการ รวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 7 ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา

เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา ทำให้นักเรียนมี ทักษะชีวิต 6 ด้าน ได้แก่

1. **ทักษะทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ** หมายถึง ความสามารถในการคิด ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการวางแผนและการใช้ทรัพยากรอย่างชาญ

ฉลาด สามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้ สมเหตุสมผล ประกอบด้วย

- 1.1 นักเรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง
- 1.2 นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายได้
- 1.3 นักเรียนสามารถวางแผนและการดำเนินการการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด
- 1.4 นักเรียนความสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารได้สมเหตุสมผล

วิเคราะห์จำแนกแยกแยะและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้

1.5 นักเรียนความสามารถคิดอย่างกว้างขวางไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ และมีความคิดแปลกใหม่

- 1.6 นักเรียนสามารถวิเคราะห์กลุ่มเพื่อนและอิทธิพลของสื่อต่าง ๆ

2. ด้านทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการจัดระบบความคิด สามารถจัดลำดับความสำคัญ วิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ คาดคะเนความเสี่ยง และการประเมินสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวัน มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย

2.1 นักเรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบจัดอันดับความสำคัญ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือไม่คุ้นเคยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการที่หลากหลายหรือวิธีการแตกต่างจากที่เคยมีมา

2.2 นักเรียนสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยการคิดสร้างสรรค์ เพื่อหาทางเลือกต่างๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกและสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

2.3 นักเรียนสามารถประเมินสถานการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4 นักเรียนสามารถคาดคะเนความเสี่ยงจากสถานการณ์ที่เผชิญในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล

2.5 นักเรียนรู้จักวิธีการ ขั้นตอนการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาก็ถูกต้อง

3. ทักษะเชิงปฏิบัติและรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม รู้จักแต่งกายตามมารยาททางสังคม รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคร้าย การรักษาความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ รู้จักดูแลความปลอดภัยส่วนบุคคล ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคมได้ มีความรับผิดชอบในการทำงานและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมประกอบด้วย

3.1 นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวและทักษะทางกาย ความแข็งแรง ยืดหยุ่น และ ทนทานของร่างกาย การแต่งกาย การประกอบอาหาร และการรักษาความสะอาด

3.2 นักเรียนสามารถเลือกวิถีชีวิตที่มีสุขภาพลักษณะ การป้องกันตนเองจากโรคภัย และ ความปลอดภัยส่วนบุคคล

3.3 นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสม ไม่เบียดเบียน ไม่สร้าง ความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคม

3.4 นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานรวมถึงมีความซื่อสัตย์และจริยธรรม

3.5 นักเรียนมีความรับผิดชอบและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน

3.6 นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้

4. ทักษะการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการ รู้ความถนัด ความสามารถ จุดเด่นจุดด้อย ยอมรับ เห็นคุณค่าของตนเอง ภาควุฒิใจในตนเองและผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีเป้าหมายในชีวิต เคารพสิทธิ ยอมรับในความแตกต่างของ บุคคล รู้จักมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก มีความเชื่อมั่น รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย

4.1 นักเรียนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ รู้จักการแบ่งปันต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข

4.2 นักเรียนรู้ความชอบ ความถนัด และ ความสามารถของตนเอง

4.3 นักเรียนสามารถยอมรับความแตกต่างทางกาย ทางความคิด ความรู้สึก และ พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น

4.4 นักเรียนสามารถมองตนเองและผู้อื่นในแง่บวก แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและ ผู้อื่น

4.5 นักเรียนรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

4.6 นักเรียนมีความภาควุฒิใจในตนเอง เห็นคุณค่าตนเอง และผู้อื่น

4.7 นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น

4.8 นักเรียนสามารถรับรู้ จุดดี จุดด้อยของตน และรู้ข้อแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

4.9 นักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น มีความเห็นใจผู้อื่น

5. ทักษะทางอารมณ์ และการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเอง รับรู้ถึงสาเหตุและรู้วิธีผ่อนคลายความเครียด จัดการกับ อารมณ์ของตนเอง ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้ ปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลาย

รู้จักสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง ยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี พร้อมเสนอทางออกของข้อขัดแย้ง โดยใช้วิธีเชิงบวกบนพื้นฐานของเหตุผลและข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ประกอบด้วย

- 5.1 นักเรียนสามารถจัดการความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวเอง
- 5.2 นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์และ รับรู้และเชื่อมั่นในความสามารถของตน
- 5.3 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 5.4 นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่

หลากหลาย

5.5 นักเรียนมีวิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า ที่ส่งผลทางลบต่อร่างกาย และจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม

5.6 นักเรียนสามารถรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด

5.7 นักเรียนสามารถสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง กำหนดแนวทางหรือวิธีการสร้างกำลังใจให้กับตนเอง

5.8 นักเรียนสามารถยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยสันติวิธี เสนอทางออกของข้อขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนด้วยเหตุผลและ ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและใช้วิธีเชิงบวก

6. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ การให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม โดยใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดี การแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักปฏิเสธ ตอรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยงได้ ประกอบด้วย

6.1 นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว

6.2 นักเรียนสามารถใช้ภาษาและกิริยาที่เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นผู้ฟังที่ดีการแสดงออกอย่างเหมาะสม

6.3 นักเรียนรู้จักปฏิเสธ ตอรอง และร้องขอความช่วยเหลือในสถานการณ์เสี่ยง

6.4 นักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างสร้างสรรค์

6.5 นักเรียนสามารถตระหนักรู้ในความรู้สึกของบุคคลอื่น และการแสดงถึงความเอาใจใส่ผู้อื่น

6.6 นักเรียนสามารถตระหนักถึงการทำงานเป็นทีม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม

6.7 นักเรียนสามารถเข้าใจความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล